

586274
Palat. XLV. 941-2
1

PLANTAE RARIORES

QUAS IN ITINERE PER ORAS

JONII AC ADRIATICI MARIS

ET

PER REGIONES SAMNII AC APRUTH

COLLEGIT

IOANNES GUSSONE

MED. DOCT.

ET PRAEFECTVS H. R. BOTANICI IN BOCCADIFALCO.

NEAPOLI,
EX REGIA TYPOGRAPHIA.

MDCCCXXVI.

FRANCISCO I.
SICILIARUM ET IHERUSALEM REGI

ETC. ETC. ETC.

*QUUM TU, MUNIFICENTISSIME REX, et
Botanices, atque Agriculturae scientias et ipse
colas, et ad eas excolendas, promovendasque*

Tuis jussis , atque subsidiis me semper excites ; eos fructus , quicumque ii sint , qui meis e peregrinationibus sunt enati , TIBI , tanquam efficiendi causae , tribuendos esse nemo inficiabitur. Idcirco NOMINI Tuo sacrare , TUISQUE sub auspiciis eos publici juris facere par , aequumque duco. Hoc enim modo TUAE gloriae absque assentatione , et animi mei TIBI devotissimi studio consultum iri arbitror.

Accipe itaque hoc unum , quo TE prosequi mihi licet , grati animi testimonium , TUAQUE Regali benevolentia ne me indignum existimes , rogo , deprecorque.

Dabam Neapoli iv. Kal. Jun. MDCCCXXVI.

Humillimus et fidelissimus subditus
JOANNES GUSSONE.

PRAEFATIO.

CUM oras Jonii ac Adriatici maris a Rhegio ad Barium, et inde nonnullas regiones Samnii et Aprutii elapso anno 1824 lustraverim, hinc stirpes rariores a me collectas nunc demum haud frustra publici juris facere arbitratus sum; nam ex earum enumeratione non solum et alia nostrae Florae vegetabilia, sed et notiones quaedam distributionem geographicam plantarum hujus extremae Italiae partis illustrantes eo magis innotescunt. Ne tamen opus hoc in magnam molem evaderet, solam diagnosim specificam speciebus rite cognitis addendam, dubiasque vero, vel novas descriptionibus pròlixioribus ac iconibus illustrandas curavi; in qua re conficienda si qua minus accurate fecerim, in Botanicorum indulgentia omnino conquiesco. Interim me plurimum debere profiteor Clarissimis

viris de re botanica italica optime meritis *Bertolonio* in primis, *Morettio*, *Savio*, *Targionio*, *Tenorio* et *Viviano*, qui suas bibliothecas, vel herbaria perlustrandi mihi copiam fecere. Nec silentio praetereundum est, quantam utilitatem mihi comparaverit ditissima bibliotheca Magni Ducis Etruriae *Ferdinandi III*, in quam cum aditus mihi benigne fuerit concessus, splendidissimam Floram Graecam, et innumera alia opera datuma fuit consulere.

Denique monitum lectorem volo in herbario quod Horto Regio botanico in *Boccadifalco* prope Panormum addictum est, specierum hic descriptarum servata esse specimina, ita ut si dubia superveniant circa species in hoc opere recensitas, libenter illas conferre quisque botanicorum possit.

PLANTAE RARIORES.

CLASSIS I.

MONANDRIA-MONOXYNIA.

SALICORNIA AMPLEXICAULIS. Vahl.

S. foliis cordatis orbiculatis subtus gibbosis amplexicaulibus, spicis axillaribus cylindricis obtusis. *Vahl. sym. bot. 2. p. 1, et enum. 1. p. 13. Will. sp. pl. 1. p. 26. Pers. syn. 1. p. 5. Poir. dict. enc. 6. p. 461. R. S. s. veg. 1. p. 41, et mant. p. 59. Spr. s. veg. 1. p. 18. Moretti dec. 3. p. 3.*

lc. Kali humile in racemi modum, glaucum, succosissimum. *Cup. panph. sic. 1. t. 17.*

In salinis Japygiae; Taranto alla Salina grande.

Junio, Julio. ☉

MONANDRIA-DIGYNIA.

CALLITRICHE VERNA. *Lin.*

C. foliis trinerviis superioribus aggregatis majoribus, fructuum margine obtusiusculo. *Lin. sp. pl.* 6. *Will. sp. pl.* 1. p. 28. *Lam. dict. enc.* 1. p. 564. *Pers. syn.* 1. p. 5. *R. S. s. veg.* 1. p. 46. *Spr. s. veg.* 1. p. 20. *Ten. fl. nap.* 3. p. 3.

Ic. *Lam. ill. gen.* 1. 5.

Callitriche Plinii. *Colum. ecphr.* 1. 1. 316.

b. foliis omnibus elongato-obovatis.

c. foliis omnibus obovatis subpunctatis, fructibus tetragono-alatis.

In fossis, aquis lente fluentibus et stagnis Calabriae orientalis. Var. c. in stagnis prope *Cotrone*.

Aprili, Majo. ☉

In recensitis varietatibus folia sunt semper trinervia, et fructus sessiles; idcirco cum sequentibus non confundendae.

CALLITRICHE BRUTIA. *Pet.*

C. foliis uniformibus linearibus uninerviis acutis integris subconnatis, fructibus tetragonis sessilibus.

C. foliis linearibus oppositis connatis, internodiis distantibus. *Petagna inst.* 2. p. 70. *R. S. s. veg.* 1. p. 47. *Ten. fl. nap.* 3. p. 4.

C. tenuifolia *Thuil. Pers. syn. 1. p. 6.*

Id. nostra t. 1.

In stagnis prope *Scrisà* (*Pet.*), et *Cotrone* in Calabria orientali.

Martio, Aprili. ☉

Caules filiformes, solidi, glaberrimi, non radican-
tes. *Folia* semper acuta, non truncata, erecto-
patentia, inferiora magis distantia et longiora, vix
semilineam lata, 3-4 lin. longa. *Fructus* sessiles,
vel pedunculo vix semilineam longo, erecto instru-
cti, leves, glabri.

C. autumnali, quam *C. vernae* proximior; at ab
illa satis superque distincta. Nomen *Cl. Petagnae* ut-
pote antiquius servandum est.

CALLITRICHE PEDUNCULATA. *Dec.*

C. foliis inferioribus lineari-spathulatis superiori-
bus oblongis, omnibus obtusis triplinerviis integris,
fructibus inferioribus pedunculatis superioribus sub-
sessilibus. *Dec. fl. fr. 4. p. 415. Loisl. fl. gall. p. 2.*
R. S. s. veg. 1. p. 47.

Id. nostra t. 2. f. 1.

In stagnis prope *Gerace*, et *Cotrone* in Calabria
orientali, una cum *C. verna*.

Martio, Aprili. ☉

Caules filiformes, margine pellucidi, interne ner-
vo notati, ad genicula aliquando radican-tes. *Folia*
inferiora remotiora, superiora more generis magis

approximata; omnia punctata, integerrima, obtusa, glaberrima. *Fructus* tetragoni, primum sessiles, maturescentes vero pedunculati; pedunculis 2-lin. longis, deflexis, versus apicem caulis sensim brevioribus; ita ut fructus fere sessiles in axillis foliorum superiorum conspiciantur.

Cum *C. verna* simul crescit, nec una in alteram transit.

CALLITRICHE TRUNCATA. Nob.

C. foliis uniformibus linearibus uninerviis truncatis subconnatis, fructibus inferioribus pedunculatis superioribus subsessilibus.

Ic. nostra t. 2. f. 2.

In stagnis Calabriae orientalis prope *Cotrone*.

Martio, Aprili. ☉

Caules setacei, tenuissimi, omnino pellucidi (non intus nervo notati), ad genicula radicales. *Folia* sessilia, apice truncata vel bidentata, pellucida, integerrima, glaberrima. *Fructus et pedunculi* ut in praecedente, at magis globosi ac marginati.

Habitus *C. autumnalis* et *brutiae*, a quibus differt fructibus pedunculatis, et caule radicante.

CLASSIS II.

DIANDRIA-MONOXYNIA.

VERONICA URTICAEFOLIA. Lin.

V. caule stricto, foliis sessilibus cordato-ovatis argute serratis acutis, racemis lateralibus, calycibus quadripartitis. *Lin. suppl.* 43. *Vahl. en.* 1. p. 77. *Will. sp. pl.* 1. p. 70. *Peir. dict. enc.* 8. p. 531. *Pers. syn.* 1. p. 12. *R. S. s. veg.* 1. p. 118. *Spr. s. veg.* 1. p. 73.

Ic. Jacq. aust. 1. t. 59.

V. maxima. *Dalech. hist.* 1165. f. 1.

In sylvis et nemoribus umbrosis Aprutii; Chiarino al Canale delle Capezze, Monte Corno nel bosco di S. Nicola.

Julio, Augusto. 4

VERONICA ANAGALLOIDES. Nob.

V. caule erecto glabro, foliis lineari-lanceolatis amplexicaulibus integris, racemis lateralibus, calycibus quadripartitis corolla aequalibus, capsulis ellipticis obtusis.

Ic. nostra t. 3.

b. caule undique pubescente, pilis apice glandulosi.

In stagnis depressis Calabriae orientalis, prope
Catanzaro al fiume Magliacane.

Aprili, Majo. ☉

Caulis ad nodos inferiores radicans, teres, fere solidus, erectus aut adscendens, simplex, glaberrimus vel pilis brevibus sparsis obsitus, semipedalis, pedalis et ultra, diametro 1-2 lineari. *Folia* glaberrima, lineari-lanceolata, basi latiuscula, sessilia, amplexicaulia, apice obtusa vel acutiuscula, margine integerrima, aut obsolete serrata, opposita, bina vel terna, 2-4 lin. lata, pollicem aut sesquipollicem longa. *Racemi* ex axillis foliorum oppositi, longe pedunculati; *pedunculis* folio longioribus, erecto-patentibus, glabris vel puberulis, 1 $\frac{1}{2}$ -3 $\frac{1}{2}$ poll. longis: *pedicellis* filiformibus, apice subincrassatis, erectiusculis, glabris vel puberulis, 1-4 lin. longis, bracteatis; bractea lineari duplo triploque longioribus. *Calycis* foliola glaberrima, lineari-lanceolata (quae in *V. anagallidi* ovato-elliptica), obtusiuscula, capsula subaequalia, adpressa. *Corollae* pallide coeruleo-tes vel albidae, venis saturationibus notatae; laciniis tribus majoribus calyce aequalibus, diametro vix lineari. *Capsulae* ellipticae, glaberrimae, obtusae, fere emarginatae, lineam longae, semilineam latae. *Semina* subrotunda, pallide lutescentia, levia.

Species *V. anagallidi* simillima, et una cum ipsa iisdem in locis vegetans; at quibus certis characteribus distinguatur, difficillime determinandum. Habi-

tus tamen ita diversus, ut etiam e longinquo dignoscatur facillime. Cultura non mutatur.

PINGUICULA GRANDIFLORA. Lam.

P. nectario subulato recto longitudine floris, germine staminibus superincumbenti, capsula conica. *Lam. dict. enc. 3. p. 22. Pers. syn. 1. p. 17. Bertol. amoen. ital. p. 325. Pollini fl. ver. 1. p. 24. R. S. s. veg. 1. p. 189. Spr. s. veg. 1. p. 48.*

Ic. *Lam. ill. gen. t. 14. f. 2.*

Ad frigidas umbrosasque scaturigines montium Aprutii; *Majella nel vallone di S. Spirito, e nella Valle di Orfenta; Monte Corno sopra Pietra Camela.*

Julio, Augusto. 2.

Variat planta haec *foliis* 1-2 pollices longis; *scapo* glabro, vel apicem versus pubescente; *nectario* corollae breviori vel aequali, at semper recto ac subulato; *lacinia intermedia labii inferioris* integra vel quandoque emarginata; *labio superiore* ut plurimum bilobo, non vero emarginato. Descriptio Cl. *Bertolonii* optima. An P. longifolia Dec. hujus varietas ob mutabilem foliorum longitudinem? Etiam P. hirtiflora *Ten. fl. nap. 3. p. 18.* huic proxima, sed corollae labii inferioris laciniiis omnibus emarginato-bilobis vel bipartitis, et fauce villosa distincta.

SALVIA TRILOBA. *Lin.*

S. caule fruticoso tomentoso, foliis petiolatis oblongis crenulatis inferioribus trilobis, lobis lateralibus minoribus ovatis obtusis, laciniis calycinis acutis. *Lin. suppl.* 88. *Will. sp. pl.* 1. p. 130. *Vahl. en.* 1. p. 225. *Poir. dict. enc.* 6. p. 587. *Pers. syn.* 1. p. 15. *R. S. s. veg.* 1. p. 256. *Spr. s. veg.* 1. p. 68.

Ic. *Sibt. fl. gr.* t. 17.

S. cretica non pomifera. *Clus. hist.* 1. p. 343.

In collibus aridis maritimis Calabriae orientalis;

Gioiosa; et *Japygiae, Taranto.*

Aprili, Majo. h

S. sypelea *Lam.* huc spectat; sed. S. *Clusii Jacq. hort. Schoen.* 2. p. 35. t. 195. est species diversa monente *Cl. Poir. in dict. enc. suppl.* 5. p. 46., et *R. S. in mant.* p. 211.

SALVIA VIRIDIS. *Lin.*

S. foliis ovatis obtusis crenatis, calycibus fructiferis deflexis, bracteis basi appendiculatis. *Lin. sp. pl.* 34. *Desf. atl.* 1. p. 20. *Will. sp. pl.* 1. p. 132. *Vahl. en.* 1. p. 255. *Pers. syn.* 1. p. 16. *Poir. dict. enc.* 6. p. 592. *R. S. s. veg.* 1. p. 254. *Spr. s. veg.* 1. p. 67. *Ten. fl. nap.* 3. p. 22.

Ic. *Sibt. fl. gr.* t. 19. *Desf. l. c. t.* 1.

In collibus aridis maritimis totius Calabriae orien-

talıs, Lucaniae, Japygiae, Peuceetiae, Apuliae, una
cum *S. Hormino*.

Martio, Aprili ☉

Caules erecti, pedales vel sesquipedales, tetragoni, angulis purpurascens, lateribus linea alba notatis, setulisque albidis reflexis undique hirsuti, simplices vel basi decussatim ramosi; ramis erectis vel adscendentibus. *Folia* cordata vel oblique cordata, ovata vel ovato-oblonga, obtusa, 1-1½ pol. longa, 6-12 lin. lata, rugosa, crenata, supra scabriuscula, subtus pubescentia; superiora sessilia, inferiora et radicalia petiolata, petiolis semiteretibus, supra canaliculatis, 6 lin. ad 1½ pol. longis. *Bractae* uniformes, virides, rhombeae, acuminatae, nervosae, rugosae, margine crenulatae, calycibus breviores vel subaequales, parum concavae, apice patente vel reflexo, hirsutae praesertim basi, ibique purpurascens ac pellucidae; appendiculatae, bracteolis linearibus vel lanceolatis, ciliatis, integerrimis vel raris basi denticulatis, 4-5 lin. longis. *Calyces* tubulosi, ante anthesin erecti, in fructu compressi et patentes, demum reflexi, basi incrassati, striati, striis purpurascens, undique hirsuti, setis albidis quandoque glandula terminatis, bilabiati; labio superiore plicato, truncato, tridentato, dente intermedio brevissimo aristaeformi, lateralibus obtusis, mucronatis; inferiore bidentato, dentibus triangularibus aristatis. *Corollae* tubo calyci aequali, curvato, in medio constricto, basi dilatato, albedo; labio superiore fornicato, pubescente ac glan-

culis albidis minutissimis consperso, integro, roseo vel post anthesim violaceo; inferiore dilute purpurascente, tripartito, laciniis lateralibus angustioribus, ovatis, suberectis vel horizontalibus, media latiore, concava, emarginata, obovata. *Staminum* filamenta appendicibus transversis semisagittatis lateraliter connexis, appendicium angulis in corollae fance tanquam denticuli duo prominentibus, et supra appendices fasciculo pilorum instructa. *Stigma* bifidum, vix exsertum. *Flores* verticillati, 4-6. pro quovis verticillo, pedunculati; pedunculis vix $\frac{1}{2}$ - 1. lin. longis, ad latera hirsutis coloratis, interna facie viridibus glabris, superne latioribus, intermedio longiore compresso, lateralibus brevioribus depressis.

Descriptio specifica *Sibht. in fl. gr. optima*; minus accommodatae, quae a *R. S.* et *Spr.* huic speciei tribuntur; nam nec caulis lanatus, uti asserit *Spr.*, nec calyces reflexi huic tantum speciei proprii.

S. Rosani, *Ten. fl. nap. pr. app. 4. p. 1.* ab hac specie forsan non differt; et *S. Horminum*, *Lin. sp. pl. 34.* cum *S. viridi* promiscue proveniens, quamplurimis collatis exemplaribus non videtur diversa nisi bracteis superioribus sterilibus, coloratis, inappendiculatis, uti jam monuit *Smith. l. c.*; ideoque tanquam hujus varietas esset habenda, sicut etiam *Desf.* aliique putarunt, sed cultura non mutatur.

SALVIA HAEMATODES. Lin.

S. foliis rugosis crenatis supra nudiusculis; inferioribus cordato-ovatis petiolatis; caulinis sessilibus dentatis bracteisque cordatis acuminatis, caule calycibusque piloso-glandulosis; verticillis sexfloris. *Sebast. et Mauri fl. rom. prod. p. 8. Lin. sp. pl. 35. Will. sp. pl. 1. p. 135. Vahl en. 1. p. 263. Pers. syn. 1. p. 26. Poir. dict. enc. 6. p. 598. R. S. s. veg. 1. p. 244. excluso ab omnibus synonymo Scopoli. Spr. s. veg. 1. p. 66.*

S. Barrelieri. *Tenore fl. nap. 1. p. 9.*

S. Tenorii. *Spr. pug. 1. n. 3, et s. veg. 1. p. 65.*

S. virgata. *Savi (non Ait.) bot. etr. 2. p. 4.*

lc. *Ten. l. c. t. 2.*

Horminum sanguineum asphodeli radice. Triumf. obs. 69. t. 7.

H. sylvestre majus haematodes. *Barr. ic. 185.*

In collibus maritimis Calabriae orientalis, Lucaniae, Japygiae, Peucestiae, inter frutices.

Aprili, Majo. 24

Radix ramosa, ramis perpendicularibus vel sub-obliquis, plus minusque incrassatis, et non-tuberosis.

Caules tetragoni, piloso-viscosi, bipedales vel orgyales, simplices vel parum ramosi, erecti. *Folia* radicalia cordato-ovata vel oblonga, margine integra aut prope basin eroso-sinuata, subius villis albidis sparsis obsita, longe petiolata, 5-9. poll. longa, 2-6. poll. lata, concoloria vel supra maculis sanguineis no-

tata. *Flores* verticillati, in racemos elongatos caules vel ramos terminantes dispositi, sex pro quovis verticillo, sub anthesi ad unum latus versi. *Pedunculi* villosi, subteretes, lineam longi. *Bractee* virides, non aridae, pedunculis aequales vel longiores. *Calyces* superne colorati, nervosi, hispidiusculi, bilabiati; labio superiore 2-3-dentato, dente intermedio minimo vel oblitterato; labio inferiore-longiore, bidentato: dentes calycini omnes acuti, mucronati, subincurvi. *Corollae* labium superius pilis longis hirtum, et glandulis albidis conspersum, emarginatum, falcatum; inferius tripartitum, lacinia media dependente, subrotunda, obcordata, concavo-saccata, emarginata, superne glaberrima, subtus ad carinam glandulosa ac hirta; laciniiis lateralibus horizontalibus, supra glabris sulco notatis, subtus hirtis, margine revoluti, ideoque fere concavis, integerrimis, acutis, subfalcatis, lineari-oblongis; tubus albidus, glaber. *Staminum* filamenta albidula, incurva, appendicibus semisagittatis, brevibus, concavis, altero latere invicem connexis purpurascensibus, altero latere margine nigricante et apice extra corollae faucem subexserto. *Antherae* nigrescentes. *Stylus* glaber, albidus, falcatus. *Stigma* bifidum, extra emarginatam galeam prominens.

Nescio cur *Linnaeus* et post eum *Vahl*, *Will.*, *R. S.* et *Spr.*, locis citatis, folia tomentosa huic plantae tribuant, dum haec notat *Triumf. l. c.* »hujusmodi folia parum omnino lanuginosa pulchre viridem colorem ostendant; et *Barr. obs. n. 234.* ait »folia...

glabra rugosa, sed laeto virore nitentia; ideoque optime in Fl. rom. l. c. folia dicuntur » rugosa, crenata, supra nudiuscula. Praeterea nec radices re vera tuberosae dici merentur, uti ex descriptione, et icone Barrelieri patet, nec non ex speciminibus lectis eodem loco a Triumfetti indicato, quamvis iste tuberoso-fasciculatas depingat: hinc synonyma Tenorii, et Sprengelii ad hanc speciem spectant; at illud Scopoli, fl. carn. ed. 2. p. 29. n. 36. mihi excludere visum est, nam verticilli 20-24-flori, bracteis aridis instructi, tubus corollae ferrugineus, filamenta ferruginea, antherae coeruleae, stylus ferrugineus minime in nostra planta observantur; ideoque planta Scopoli novam forsitan constituit speciem.

CLASSIS III.

TRIANDRIA - MONOGYNIA.

VALERIANA MONTANA. Lin.

V. caule recto simplici, foliis ovato-oblongis subdentatis, imis obtusis summis acutis, floribus paniculatis triandris. *Lin. sp. pl. 45. Will. sp. pl. 1. p. 178. Pers. syn. 1. p. 38. Poir. dict. enc. 8. p. 303. R. S. s. veg. 1. p. 354. Spr. 3. veg. 1. p. 141. Ten. fl. nap. 3. p. 30.*

Id. Jacq. austr. 1. 269.

V. alpina globulariaefolio. *Moris. hist. 3. s. 7. l. 15. f. 11.*

b. foliis inaequaliter serratis, superioribus cuspidatis, *Bertol. excerpt. de re herb. in opusc. scient. p. 322.*

~ In herbidiis saxosis montium Aprutii; *Monte Corno, Monte Costone, Monte Intermesole, Majella.*

Julio, Augusto. 4.

Var. *b.* ladit praeterea caule omnino glabro vel basi velutino; et haec in *Monte Corno*, et in *Monte Costone* praecipue occurrit.

FEDIA. SPHAEROCARPA. Nob.

F. bracteis lanceolatis acutis ciliatis margine scariosis, fructibus hemisphaericis tridentatis, altero latere umbilicatis, altero convexis bicostatis (*subtrilocis*).

1c. nostra t. 4. f. 1.

Inter segetes Calabriae orientalis, *Capo dell'Armi*; Japygiae, *Tricase*, et Aprutii, *Caramanico*.

Majo, Augusto. ☉

Caulis basi pubescens, superne glabriusculus, angulis levibus. *Folia* inferiora lanceolato-linearum, integra, caulina linearum, basi pinnatifida; superiora integerrima, pilis brevibus scabra, margine saepius ciliata. *Flores* omnes corymboso-congesti, bracteis sub-concavo-carinatis, valde ciliatis. *Fructus* glabri *F. olitoriae* similes, sed apice tridentati, altero latere gibbo, altero plano; quo caractere etiam a *F. pumila* Vahl., membranacea Loisl. diversa.

An, *Valerianella* semine umbilicato nudo rotundo. *Moris. hist. 3. p. 104. s. 7. t. 16. f. 32.* et *Phu mini-*

mum. *Lobel. ic. 716. f. 2.*, a *Vahlto in en. 2. p. 21.*, et a *Loisl. not. p. 150* sub *F. membranacea* relata, et inde a *Poir. in dic. enc. supp. 5. p. 410.*, ac a *Dec. in fl. fr. supp. p. 494* exclusa; ad speciem nostram spectant? Quoad fructuum figuram conveniunt, sed icon *Morisonii* bractearum defectu discrepat.

FEDIA PUBERULA. Bertol. ined.

F. caule angulis scabro, foliis lineari-oblongis superioribus sessilibus subintegris, bracteis linearibus ciliato-serrulatis, fructu ovato subangulato non umbilicato puberulo coronato, corona brevissima oblique truncata subtridentata, dente unico latiore et longiore.

Ic. nostra fl. sic. ined. t. 9. f. 2.

Inter segetes Calabriae orientalis.

Aprili, Majo. ☉

POLYGONENUM ARFENSE, b. recurvum.

P. caule prostrato ramoso, foliis ambulatis sparsis distinctis subrecurvis, floribus axillaribus sessilibus, capsulis semi-liberis.

P. recurvum. Loisl. Not. p. 151. R. S. s. veg. 1. p. 532.

Ic. nostra t. 4. f. 2.

In campis sterilibus montosis, et ad vias arenosas Aprutii; *Caramanico, fiume Lavino, Piano di cinque miglia, Avezzano, Tagliacozzo, Piano de' Navelli.*

Septembri, Octobri. ☉.

Caules glabri, scabri, substriati. *Folia* basi non dilatata ut in *P. arvensi*, nec ita rigida et pungentia. *Bracteae* longe acuminatae. *Calycis* laciniae membranaceae, acutae, bracteis breviores, *capsulis* subaequales. *Semina* compressa, minutissime punctata.

CYPERUS MONTI. Lin.

C. umbella decomposita 4-6-phylla, spicis corymbosis patentissimis, spiculis badiis lineari-lanceolatis laxè imbricatis distichis, demum remotiusculis compresso-teretibus, involucri umbella longiore, foliis late linearibus virentibus, radice repente. *Lin. supp.* 103. *Will. sp. pl.* p. 1. p. 286. *Poir. dict. enc.* 7. p. 267. *Pers. syn.* 1. p. 64. *R. S. s. veg.* 2. p. 207. *Spr. s. veg.* 1. p. 229. *Ten. fl. nap.* 3. p. 48.

C. serotinus. *Vahl. en.* 2. p. 350.

IC. Host. gram. austr. 4. t. 67.

C. serotinus odoratus, radice longa, panicula et locustis latis ferrugineis compactis. *Mont. gram.* t. 1. f. 2.

In fossis et risariis Aprutii; *Teramo a S. Benedetto.*

Augusto, Septembri. ☿

Species in Italia septentrionali vulgatissima, et in nostro Regno non satis obvia, nec ultra Aprutii fines progreditur.

CYPERUS MUCRONATUS. Vahl.

C. spiculis linearilanceolatis aggregatis, involucrio diphylo, culmis suberectis apice trigonis, radice repente. *Vahl. en. 2. p. 306. Will. sp. pl. 1. p. 273. Pers. syn. 1. p. 61. Poir. dict. enc. 7. p. 239. R. S. s. veg. 2. p. 167. Spr. s. veg. 1. p. 217.*

C. distachyos. *Will. l. c. p. 272. Pers. l. c.*

C. junciformis. *Cav. ic. rar. 3. p. 2. Desf. atl. 1. p. 42. Pers. l. c. Ten. fl. nap. 3. p. 42.*

lc. *Sibth. fl. gr. t. 49. Cav. l. c. t. 204. f. 1. Desf. l. c. 4. 7. f. 1.*

In humidis turfosis maritimis Calabriae orientalis; *Reggio, Capo Colonna, Cotrone, Cassano.*

Martio, Septembri. ♀

CYPERUS TENUIFLORUS. Retth.

C. spicis corymbosis, spiculis linearibus acutis convexusculis alternis distantibus, bractea tetraphylla, involucrio umbella decomposita longiore, culmo folioso. *Will. sp. pl. 1. p. 284. Vahl. en. 2. p. 347. Pers. syn. 1. p. 63. Poir. dict. enc. supp. 5. p. 176. R. S. s. veg. 2. p. 203. Spr. s. veg. 1. p. 229.*

Ac. *Jacq. ic. rar. 2. t. 296.*

Ad rivulos et fluviorum margines, ac in humen-
tibus Calabriae orientalis, Lucaniae, Japygiae.

Majo, Julio. ♀

LYGEUM SPARTUM. *Will. sp. pl. 1. p. 316. Vahl. en. 2. p. 392. Desf. atl. 1. p. 52. Lam. dict. enc. 1. p. 96. Pers. syn. 1. p. 7. R. S. s. veg. 2. p. 251. Spr. s. veg. 1. p. 237. Ten. fl. nap. 3. p. 48.*

a. spatha apice integra acuminata.

1c. *Lam. ill. gen. 1. 39.*

Avena juncifolia monoglossa. Cup. pauph. 2. t. 107. Bon. t. 192.

Spartum herba alterum. *Clus. hist. 2. p. 220, f. 2. Lob. ic. 88.*, sed radix minime exaete repraesentatur. *Moris hist. 3. s. 8. t. 5. f. 3. pessima.*

b. spatha subintegra, acuminata, vagina folii superioris involuta.

c. spatha bifida, sub apice longissime mucronata, mucrone $\frac{1}{2}$ - 1. pollicem longo, culmo enodi.

In collibus argillosis, vel argilloso-calcareis solummodo provenit; da Reggio a Brindisi, per omnem maritimam plagam Jonii et Adriatici.

Martio, Majo: 2

Radix tenacissima, transversa, articulata, more *Juncorum* fibras perpendiculares emittens. *Culmi* saepius enodes. *Folia* teretia, striata, supra sulcata. *Spatha* monophylla, non diphylla ex *Vahl.* *Calyx* basi coarctatus, apice 2-3-glumaceus, prout florum numerus, glumis enerviis, carinatis, acutis, margine membranaceis, apicem versus ciliatis, puberulis. *Gluma* corollina rare apice integra, at fere semper bifida.

II. DIGYNIA.

MILIMUM EFFUSUM. Lin.

M. panicula diffusa, floribus muticis ovatis dispersis. *Lin. sp. pl.* 90. *Will. sp. pl.* 1. p. 360. *Pers. syn.* 1. p. 74. *R. S. s. veg.* 2. p. 319. *Spr. s. veg.* 1. p. 250.

Agrostis effusa. Lam. dict. enc. 1. p. 59.

lc. Host. gram. austr. 3. 4. 22.

In nemoribus Aprutii.

Junio, Augusto. ♀

MILIMUM COERULESCENS. Desf.

M. panicula laxa, calycibus glabris coerulescentibus, corollae arista abbreviata, foliis glaucis ligula elongata erosa, culmis subcaespitosis. *Desf. atl.* 1. p. 66. *Pers. syn.* 1. p. 74. *Spr. s. veg.* 1. p. 251.

Agrostis coerulescens. Poir. dict. enc. supp. 1. p. 258.

Piptatherum coerulescens. R. S. s. veg. 2. p. 328.

lc. Desf. l. c. t. 12.

In collibus sylvaticis, et saxosis calcareis maritimis Calabriae orientalis; *Cupo della Trinità presso Melito.*

Aprilj, Majo. ♀

AGROSTIS PALLIDA. Dec.

A. paniculae ramis subtrichotomis hispidulis, calycibus acuminato-aristatis carina hispidis, corollina gluma majore apice biaristata, arista dorsali supra basin geniculata e medio glumae prodeunte calycibus duplo longiore, foliis planis, ligula exserta bifida, radice fibrosa annua. *Dec. fl. fr. supp. p. 251. Ten. fl. nap. 3. p. 52.*

Ic. nostra t. 5. f. 1.

In humidis sterilibus, et ad torrentium margines in Calàbria, *Oppido, Reggio*; in Japygia, *Brindisi, Lecce.*

Majo, Junio. ☉

Culmi glabri, leves, basi geniculati vel decumbentes, geniculis inferioribus approximatis, coloratis. *Folia* capillaria, plana, inde convoluta, glabra, utriusque striata, leviuscula, ad oras hinc inde pilosa, superiora breviora, latiora. *Vaginae* striatae, glabrae, leves. *Ligula* scariosa, albida, ovato-lanceolata, 1. lin. longa, bifida, laciniis subtruncatis denticulato-lacris. *Panicula* erecta ante et post anthesim subcontracta, sub anthesi patens, pedicellis asperis. *Spiculae* leves, glabrae. *Glumae* calycinae corollinis duplo longiores, nunc omnino pallide flavescentes, nunc e viridi et purpurascente variae.

Habitus *Airae articulatae*. Inter *Aperas* immcrito a *R. S. s. veg. 2. p. 370* relata, nam characteres generici potius *Trichodii*, et inter ista haec species

T. rupestri proxima; sed habitu, foliis, radice, loco natali, ec. omnino diversa.

AIRA ARTICULATA. Desf.

A. panicula patente post anthesim subcontracta, flösculis calyce minoribus, arista apice clavata medio nodosa calycem æquante, foliis radicalibus setaceis, caulinis planis ($\frac{1}{2}$ lin. latis) demum involuto filiformibus, radice fibrosa annua. *Desf. atl. 3. p. 50. Pers. syn. 1. p. 77. Poir. dict. enc. supp. 2. p. 75. Ten. fl. nap. 3. p. 55.*

Corynephorus articulatus. R.S. s. veg. 2. p. 689. Ic. Desf. l. c. t. 13.

In arenosis maritimis Calabriae orientalis, Locandiae, Japygiae, Paucetiae, Dauniae.

Aprili, Majo. ☉.

Folia glaucescentia, inferiora setacea, involuta, superiora plana, latiora, retrorsum scabra, superne striata, subtus levia. *Vaginae* striatae, superne fissae, suprema spathaeformi. *Ligula* scariosa, elongata, ovato-lanceolata, apice acuta, integra vel obtuse laciniata aut denticulata, 2-4. lin. longa. *Arista* calyce brevior, a medio ad apicem virescens, a medio ad basin fusca.

Cum *A. canescenti*, cui summopere affinis, male a Cl. *Spr. in s. veg. n. p. 279.* conjuncta. Distinguitur radice annua, foliis non omnibus setaceis, arista insignius clavata, flösculo altero longius pedicellato, pa-

nicula semper plus minusque patente, nunquam spiciformi ac coarctata, pedunculis valde elongatis.

PHALARIS COERULESCENS. Desf.

P. panicula spiciformi laxiuscula cylindraceo-oblonga, glumis calycinis coloratis subaristatis carinatis, carina sursum membranaceo-alata, ala dentata cum apice continua, corolla bivalvi glabriuscula, radice bulbosa. *Desf. atl. 1. p. 56. R. S. s. veg. 1. p. 404. Spr. s. veg. 1. p. 273.*

P. aquatica. Seb. et Maur. fl. rom. pr. p. 31. (non Lin.) exclus. syn. præter illa Barr. et Buxb.!

P. aquatica. Bertol. amoen. it. p. 108. in observ.!

P. variegata. Spreng. neve entd. 2. p. 101!

P. aquatica. Ten. fl. nap. 1. p. 18. exclus. syn. Barr. et Buxb.

Id. P. bulbosa. Cav. ic. 1. tab. 64?

Gramea tiphynum phalaroides majus bulbosum aquaticum. Barr. obs. 1200. t. 700. f. 1!

Gramen phalaroides hirsutum spica longissima. Buxb. cent. 4. t. 53!

In campis argillosis Calabriae orientalis, ac Lucaniae.

Aprili, Majo. 2!

De synonymis Bertolonii et Fl. rom. inspectione speciminum certus sum. Ex elegantissima icone P. aquaticae, Sibth. fl. gr. 1. 57. comperi, P. coerulescentem ab aquatica, Lin. satis superque differre, nam in

hac calyces non colorati, mutici, carina alata integra, corollae trivalves sericeo villosae, et panicula valde elongata. Tandem *P. bulbosa*, Cav. l. c. sub *P. nodosa* a Cl. Smith. in fl. gr. 1. p. 41. relata, potius *P. coerulescenti* mihi convenire videtur ob glumas dentatas, et corollas bi-non-tri valves.

PHALARIS NODOSA. Lin.

P. panicula spiciformi lanceolata, calycinis glumis concoloribus acutis carinatis, carina vix membranaceo-alata, ala integra cum apice continua, corolla trivalvi villosa, gluma exteriori lineari angustissima, culmis basi bulbosis. *Lin. syst. veg. ed. 13. 88. Will. sp. pl. 1. p. 527. Sibth. fl. gr. 1. p. 41. exclus. syn. Cav.*

l.c. Sibth. fl. gr. t. 56.

In campis argillosis cum praecedente.

Majo, Junio. 2

PHALARIS MINOR. Retz.

P. panicula spiciformi ovato-oblonga, calycinis glumis acuminatis sursum vix membranaceo-alatis, ala denticulata cum apice subcontinua, corolla trivalvi villosa, gluma exteriori lineari angustissima, radice fibrosa annua.

P. aquatica. Will. sp. pl. 1. p. 326. Schrad. fl. germ. 1. p. 179. exclus. syn., praeter Host.; Dec. fl. fr. sup. p. 249.

Ic. *P. aquatica*. *Host. gram. austr.* 2. t. 39.

In campis et arvis argillosis Calabriae orientalis;

Melito, Cotrone.

Aprili, Majo. ☉!

CRYPsis ALOPECUROIDES. Schrad.

C. panicula spicata cylindracea nuda, floribus triandris, culmis subcompressis ramosis procumbentibus. *Schrad. fl. germ.* 1. p. 167. *Savi. bot. etr.* 1. p. 40. *R. S. s. veg.* 2. p. 375. *Spr. s. veg.* 1. p. 264. *Ten. fl. nap.* 3. p. 62.

Heleocloa alopecuroides. Host. gram. austr. 1. p. 23.

Phalaris geniculata, spica cylindracea glumis elliptico-lanceolatis dentato-ciliatis, culmis diffusis ramosis geniculatis. *Smith. fl. gr. pr.* 1. p. 38.

Ic. *Host. l. c.* 1. 29.

Gramen aquaticum tiphynum supinum italicum minus. *Barr. ic.* 54.

In inundatis montosis Samnii; *Monte di mezzo*; *Aprutii, Piano di cinque miglia, lago di Fucino*.

Julio, Augusto. ☉

Synonym. *Barr. l. c.* sine dubio ad hanc speciem spectat, ut certiores nos fecerunt specimina hujus stirpis prope Romam lecta eodem loco a *Barreliero* notato, ideoque *Phalaris geniculata*, sub qua a *Cl. Smith.* haec icon. *Barrelieri* citatur, est eadem species, ut ex *Diar. gott.* 1816. n. 172, et minime sub *C. schoenoidi* amandanda, uti facit *Cl. Spr. l. c.* Ob-

starent glumae quae fere semper solummodo ciliatae sunt, at aliquando etiam dentato-ciliatae occurrunt. Confer *R. S.* ad *Spr. l. c.*

CRYPsis *SCHOENOIDES*. *Lam.*

C. paniculis subspicatis oblongis ovatisve basi vaginatis, floribus triandris, culmis-ramosis compressis diffusis. *Lam. ill. gen. n. 855. Schrad. fl. germ. 1. p. 168. R. S. s. veg. 2. p. 375. Spr. s. veg. 1. p. 264 (exclus. syn. Smithii) Pers. syn. 1. p. 79. Savi bot. etr. 1. p. 41. Ten. fl. nap. 3. p. 62.*

Heleocharis schoenoides. Host. gram. austr. 1. p. 23.

le. Jacq. re. rar. 7. t. 15. Cav. ic. rar. 1. t. 52. f. V.

Lam. ill. gen. 1. 49. f. 1. (mala) Host. l. c. tab. 3v.

In inundatis argillosis maritimis Jonii, et Adriatici, in campis Sampii, ac Aprutii.

Julio, Augusto.

Species sequenti affinis, a qua distinguitur paniculis oblongis, non globosis, cujus latitudo longitudinem superat; intra dilatatam basim foliorum proxime insidentibus et fere occultatis, non liberis et saepius a folio remotis; glumis calycinis et corollinis angustioribus, staminibus tribus; sed directio foliorum variabilis.

CRYPsis *ACULEATA*. *Ait.*

C. paniculis subspicatis hemisphaericis involuero foliaceo cinctis, floribus diandris. *Schrad. fl. germ. 1.*

p. 168. *Ait. H. Kew.* 1. p. 48. *Lam. ill. gen.* n. 856.
Will. sp. pl. 1. p. 158. *R. S. s. veg.* 2. p. 376. *Pers. syn.*
 1. p. 79. *Spr. s. veg.* 1. p. 264. *Savi bot. etr.* 1. p. 41.
Ten. fl. nap. 3. p. 63.

Phleum schoenoides. Jacq. austr. app. p. 29.

Ic. Host. gram. austr. 1. t. 31. *Jacq. l. c.* t. 7. *Cav.*
ic. 1. t. 52, sed in icone flores triandri, non diandri.

In inundatis maritimis argillosis Jonii et Adriatici.

Julio, Septembri. ☉ non 2, ut ex *Desf.*

Pili albicantes ad internam foliorum basim apud
 nos adsunt, quos in suis speciminibus non observasse
 notat *Cav. l. c.*

PHLEUM ARENARIUM. Lin.

P. panicula spicata oblongo-lanceolata, glumis caly-
 lycinis lanceolatis acutis, carina ciliatis, culmis basi
 sub ramosis adscendentibus. *Lin. sp. pl.* 88. *Lam.*
diot. enc. 2. p. 505. *Schrad. fl. germ.* 1. p. 189. *Pers.*
syn. 1. p. 79. *Spr. s. veg.* 1. p. 242.

Phalaris arenaria. Will. sp. pl. 1. p. 328. *Ten. fl.*
nap. 3. p. 60.

Chilochoa arenaria. R. S. s. veg. 2. p. 405.

Ic. Fl. dan. t. 915.

Gramen tiphynum maritimum minus. *Pluk.*
Phyt. t. 33. f. 8.

In arenosis maritimis Calabriae orientalis, Luca-
 nae, Japygiae.

Aprili Majo. ☉

Culm erecti vel adscendentes, basi ramosi vel simplices, longe exserti, glabri, leves, palmares vel semipedales. *Folia* radicalia approximata, plana; superne striata, levia, glabra; inferne nervo unico prominulo subcarinata, apice acuta et fore cartilaginea, margine undulato-crispa ac scabriuscula, 2-3 lin. lata, pollicem longa. *Vaginae* inferiores membranaceo-scariosae, albae, nervosae, laxae; superiores elongatae, clausae, subventricosae, virides. *Ligula* oblonga, integra, apice rotundata, $\frac{1}{2}$ -1 lin. longa. *Panicula* apicata, utrinque obtusiuscula, 1-1 $\frac{1}{2}$ pollicem longa. *Glumae* calyciniae sub lente vix pubescentes, acuminato-aristatae, nervo prominulo utrinque notatae, margine scariosae et aliquando ciliatae, carinatae; carina a medio ad apicem pilis patentibus ciliata.

Habitum, culmo elatiore, foliis latioribus, panicula utrinque obtusiuscula, glumarumque ciliis rarioribus ab icone citata *Fl. dan.* nonnihil diversum; at icon *Pluknetii* quamvis parva, tamen foliis latis, et panicula obtusa nostram plantam exacte refert.

ALOPECURUS AGRESTIS. *Lin.*

A. culmo plerumque erecto superne scabriusculo, panicula subspicata cylindracea simplicissima acuta, glumis calycinis ultra medium connexis acutis nudiusculis. *Lin. sp. pl.* 89. *Will. sp. pl.* 1. p. 357. *Poir. dict. enc.* 8. p. 773. *Pers. syn.* 1. p. 80. *R. S. s. veg.* 2. p. 272. *Spr. s. veg.* 1. p. 240.

Ic. *Host. gram. austr.* 3. t. 12. *Fl. dan.* t. 697.

Gramen tiphynum plantaginis spica, aristis geniculatis. *Barr. ic.* 699. f. 2.

In inundatis et ad rivulos Calabriae orientalis, ac Lucaniae.

Aprili, Majo. ☉

ALOPECURUS BULBOSUS. Lin.

A. culmo erecto, spica simplicissima attenuata, glumis calycinis distinctis villosis, radice bulbosa. *Lin. sp. pl.* 1665. *Will. sp. pl.* 1. p. 356. *Lam. dict. enc.* 1. p. 775. *Pers. syn.* 1. p. 79. *R. S. s. veg.* 2. p. 268. *Spr. s. veg.* 1. p. 240.

Ic. Gramen tiphynum phalaroides, pilosa spica, aquaticum, bulbosum. *Barr. ic.* 699. f. 1.

In udis Calabriae Orientalis, *Cotrone, Cassano;* Lucaniae, *Policeoro;* Japygiae, *Taranto.*

Aprili, Majo. ♀

POLYPOGON MARITIMUM. Will.

P. panicula coarctata oblonga, glumis calycinis pubescentibus margine ciliatis apice dilatatis membranaceo-scariosis bifidis, arista e fundo fissurae orta. *Will. nov. act. nat. cur.* v. 3. p. 443. *Per. syn.* 1. p. 80. *Poir. dict. enc.* 8. p. 779. *R. S. s. veg.* 2. p. 326. *Spr. s. veg.* 1. p. 242.

Ic. nostra t. 5. f. 2.

In udis maritimis Calabriae orientalis, Lucaniae,

Japygiae, Peucetiae, Apuliae cum *P. monspeliense* simulque florent.

Aprili, Majo. ☉

Culmi erecti vel genu procumbentes, glabri, ad nodos purpurascens. *Folia* plana, utrinque striata, glabriuscula. *Vaginae* striatae, leves, inferiores laxae breves, superiores elongatae subinflatae. *Ligula* oblonga, truncata, lacera, scariosa, lineam longa. *Panicula* pollicaris. *Glumae* molliter pubescentes, arista sua triplo vel quadruplo breviores.

P. monspeliense differt ab hoc, glumis calycinis pubescenti-scabris, margine glabris ac sub apice integro non dilatato aristatis.

PANICUM ERUCIFORME. Sibth.

P. spicis alternis sessilibus secundis pilosis, valvula calycina tertia exigua acutiuscula, culmo ramoso. *Smith. fl. gr. pr.* 1. p. 40. *Sibth. fl. gr.* 1. p. 44. *R. S. s. veg.* 2. p. 426. *Spr. s. veg.* 1. p. 309 (sed errato nomine *P. cruciforme*).

IC. Smith. l. c. 1. 59.

In arvis argillosis requietis vel cultis Aprutii post messem; *S. Valentino, Civita di Penne, Teramo, Chieti.*

Septembri, Octobri. ☉

Species pulchra; habitus herbae *P. sanguinalis*, inflorescentiae vero *Paspalis* similis. *Radix* certe annua non perennis, ut Cl. *Smith* suspicatur; caeterum descriptio *Fl. gr.* optima.

LAPPAGO RACEMOSA. *Will. sp. pl. 1. p. 484. Spr. 3. v. 1. p. 265.*

Cenchrus racemosus. Lin. sp. pl. 1487.

Tragus racemosus R. S. s. veg. 2. p. 378.

1c. Host. gram. austr. 1. t. 36. Sibth. fl. gr. t. 101.

Gramen caninum maritimum spicatum, echinatis glumis. Barr. 1c. 718.

In arenosis herbidis et lapidosis maritimis Apuliae, *Barletta, Manfredonia; Aprutii, Giulianova.*
Augusto, Septembri. ☉

DALTYLIS LITTORALIS. *Will.*

D. panicula spicata interrupta, spiculis alternis compressis glaberrimis, calycibus spicula duplo brevioribus, foliis distichis rigidis, stolonibus diffusis repentibus. Will. sp. pl. 1. p. 408. Bertol. am. it. p. 238. cum omnibus synonymis.

D. distichophylla. Brignoli fasc. pl. forejul. p. 16.

D. maritima. Schrad. fl. germ. 1. p. 313.

D. littoralis et maritima. R. S. s. veg. 2. p. 627, et 628.

Calotecha littoralis. Spr. s. veg. 1. p. 347.

1c. Sibth. fl. gr. 1. 80. optima. Schrad. l. c. t. VI. f. 1. mala. Host. gr. austr. 4. t. 28. optima. Lam. ill. gen. 4. 45. mala.

Gramen caninum maritimum spicatum. Moris hist. 3. s. 8. t. 2. f. 7. mala.

In inundatis et udis herbidis maritimis inter Jun-

eos, in Calabria orientali, Lucania, Japygia, Apulia.

Majo, Junio. ☿

Lusus omnes hujus stirpis, quos se observasse monet Cl. Bertol. l. c. etiam apud nos obvii; ideoque *D. maritima* Schrad., et *D. littoralis* Will. non disjungendae sunt.

POA DURA. Scop.

P. panicula secunda lata coarctata rigida, spiculis lineari-lanceolatis obtusis 3-5- floris, flosculis liberis 7-nerviis, radice fibrosa. Scop. carn. ed. 2. p. 70. Schrad. fl. germ. 1. p. 284. Spr. s. veg. 1. p. 346. Ten. fl. nap. 3. p. 75.

Cynosurus durus. Will. sp. pl. 1. p. 413.

Sclerochloa dura. R. S. s. veg. 2. p. 698.

lc. Host. gram. austr. 2. t. 73.

Gramen arvense Polypodii panicula crassiore.
Barr. ic. 50.

In argillosis maritimis inundatis Calabriae orientalis, Catanzaro, Cotrone, Corigliano, Cassano; Lucaniae, Policoro; Apuliae Foggia, Barletta; Japygiae, Brindisi, Otranto.

Aprili, Majo. ☉

POA DISTANS. Lin.

P. panicula aequali divaricata, ramis inferioribus geminatis, fructiferis deflexis, spiculis linearibus

subquinquefloris, flosculis obtusis liberis obsolete quinquenerviis, radice fibrosa. *Lin. mant.* 32. *Will. sp. pl.* 1. p. 401. *Pers. syn.* 1. p. 88. *Poir. dict. enc.* 5. p. 77. *R. S. s. veg.* 2. p. 544. *Spr. s. veg.* 1. p. 339.

lc. *Host. gram. austr.* 2. t. 63.

In argillosis, salsis et inundatis maritimis Calabriae orientalis, *Cotrone*, *S. Leonardo*, *Cassano*; Lucaniae, *Policoro*, *Torre a mare*; Iapygiae, *Brindisi*, *Otranto*, *Pulzano*, *Taranto*.

Aprili, Majo. ☉

Planta, quae apud nos provenit, si comparatur cum icone *Hostii*, et cum speciminibus Germanicis, est omnibus partibus major et robustior. *Culmi* saepius 1-2 pedales. *Folia* rigidiora, leviuscula, magisque glaucescentia. *Ligula* fere semper acuta. *Panicula* aliquando semipedalis, spiculis 5-10-floris, in quibusdam omnino virentibus, et quam in icone *Hostii* longioribus.

POA DIVARICATA. Gou.

P. paniculae ramis divaricatis capillaribus geminatis, pedicellis subternis divaricatis superne incrassatis, spiculis 4-floris, flosculis obtusiusculis basi liberis. *Gou. ill.* p. 4. *Will. sp. pl.* 1. p. 402. *Pers. syn.* 1. p. 88. *Poir. dict. enc.* 5. p. 77. *Spr. s. veg.* 1. p. 339. *Sclerochloa divaricata. R. S. s. veg.* 2. p. 697.

lc. *Gou. l. c. t. 2. f. 1.*

In inundatis, argillosis, maritimis Calabriae orien-

talís, *S. Leonardo, Cotrone, Cassano; Lucaniae, Policoro, Torre a Mare; Japygiae, Pulzano, Brindisi, Taranto.*

Aprili, Majo. ☉

POA COMPRESSA. Lin.

P. panicula subsecunda diffusa, spiculis ovato-oblongis 5-7-floris, flosculis basi villosis, culmo obliquo compresso, radice repente. Lin. sp. pl. 101. Will. sp. pl. 1. p. 397. Pers. syn. 1. p. 90. Poir. dict. enc. 5. p. 83. R. S. s. veg. 2. p. 558. Spr. s. veg. 1. p. 341. Ten. fl. nap. 3. p. 74.

1c. *Host. gram. austr. 2. t. 70.*

Gramen paniculatum, radice repente, culmo compresso, locustis distichis pulchellis. *Vuill. bot. par. t. 18. f. 5.*

b. flosculis basi liberis.

In arvis lapidosis montosis Samnii, *Capracotta.*

Julio, Augusto. ♀

FESTUCA HALLERI. Vill.

F. spiculis 4-5-floris teretiusculis oblongis, rachis glabra, calycis gluma exteriore pubescente, panicula stricta, foliis setaceis. Dec. fl. fr. 3. p. 53. Poir. dict. enc. supp. 2. p. 634. Gaud. agr. helv. 1. p. 235. Bertol. am. it. p. 331. R. S. s. veg. 2. p. 716. Ten. fl. nap. 3. p. 80.

Ic. nulla.

a. glumis viridibus.

b. glumis violaceis, culmo elatiore. Bertol. l. c.

m. obs.

F. violacea. Gaud. l. c. p. 231.

Schoenodorus violaceus. R. S. s. veg. 2. p. 704.

In alpinis Aprutii usque ad nives; Monte Corno,

Majella.

Julio, Augusto. 2

Variat etiam apud nos glumis levibus vel scabris, viridibus aut violaceis, rachide levi vel denticulata; sed statura humiliore, foliisque setaceis brevibus a *F. ovina*, cum qua a Cl. Spr. in. s. veg. 1. p. 352 fuit conjuncta, distincta videtur.

FESTUCA DIMORPHA. Nob.

F. panicula subnutante contracta demum erecta, spiculis 3-4-floris, glumis calycinis ovato-lanceolatis margine membranaceis, corollinis difformibus, flosculorum inferiorum gluma exteriori acuta longiore, centralium truncata tridentata breviori, foliis junceis, radice dense caespitosa fibrosa.

Ic. nostra t. 6.

In asperis alpinis Aprutii, Monte Corno, Monte Intermezzo, Majella.

Julio, Augusto. 2

Culmi teretes, striati, levissimi, stricti vel basi adscendentes, 1 $\frac{1}{2}$ ad 2 ped. alti, in densum caespitem

congesti. *Folia* juncea, culmo breviora, ut plurimum involuta, fasciculorum steriliū et caulina superiora elongata, 1-1 $\frac{1}{2}$ ped. longa; radicalia saepius latiora, breviora, plana, superne scabra ac profunde striata; omnia levia vel apicem versus scabriuscula, involuta et subpungentia. *Faginae* levissimae, striatae, ad culmorum basim brevissimae, ovatae, squamæformes, imbricatae, folii rudimentum gerentes, et culmum obtegentes. *Ligula* brevissima vix semilineari, semper truncata ac denticulato-ciliata. *Panicula* erecta vel apice nutans; pedicellis scabris, basi geminis, simplicibus vel ramosis, approximatis, sub anthesi semipatentibus. *Spiculae* oblongo-lanceolatae, glabrae. *Glumae calycinae* lanceolatae, margine membranaceae, glabrae, obsolete trinerviae; exteriore majore, acuminata, denticulata, vel apice lacera; interiore fere dimidio breviorē, apice obtusiuscula; integra aut subbifida. *Glumae corollinae* pubescenti-scabrae; externa majori, 5-nervia, obtusa vel acuta, saepe ut gluma calycina externa apice denticulata, semper mutica, concava; interna plana, ad margines ciliata; at in extremo flosculo cuiusque spiculae, gluma corollina exterior truncata tridentata, interior longior apice denticulato-fimbriata. *Axis* spicularum glaber.

Habitus paniculae *F. vaginatae*, foliorum vero *Avenae semperverentis*. Differt a *F. flavescente* ligula brevissima truncata, non elongata; flosculorum numero ac structura.

FESTUCA POAEFORMIS. Host.

F. panicula oblonga subaequali, ramis verticillatis approximatis, spiculis oblongis 3-5-floris, gluma altera corollina mutica vel brevissime aristata, foliis setaceis elongatis, radice fibrosa perenni. *Host. gram. austr. 2. p. 81. Spr. s. veg. 1. p. 354. Ten. fl. nap. 3. p. 81.*

Schoenodorus poaeformis. *R. S. s. veg. 2. p. 705.*
a. foliis vaginisque levibus, culmo longe exserto, glumis scabriusculis fere concoloribus, spiculis abbreviatis, sub 4-floris.

b. foliis vaginisque scaberrimis, culmo parum exserto, spicularum axi glabriusculo, glumis longius aristatis.

1c. Host. l. c. t. 81.

In pascuis montosis et asperis elatioribus Aprutii.

Var. *a.* al Monte Morrone. Var. *b.* al Monte Costone.

Junio, Julio. 2

Varietas *a.* spicularum colore, figura et habitu a speciminibus Germanicis quodammodo recedit.

FESTUCA DECUMBENS. Lin.

F. panicula subsimplici contracta pauciflora, spiculis oblongo-ovatis 3-4-floris, calyce flosculos subaequante, vaginis foliisque pilosis, radice subrepente. *Lin. sp. pl. 110. Will. sp. pl. 1. p. 424. Pers. syn. 1. p. 94. Ten. fl. nap. 3. p. 82.*

Poa decumbens. *Schrad. fl. germ. 1. p. 305. Host. gram. austr. 2. p. 52.*

Danthouia decumbens. *Dec. fl. fr. 3. p. 33.*

Triodia decumbens. *R. S. s. veg. 2. p. 597. Spr. s. veg. 1. p. 320.*

Id. Host. l. c. t. 72. Fl. dan. t. 162.

In pascuis inundatis submontosis Calabrine; *Bagnara al piano della Corona.*

Majo, Junio. ♀

FESTUCA SEROTINA. Lin.

F. panicula pauciflora ramis patentibus, spiculis 2-5-floris subaristatis, foliis brevissimis patentibus, culmo adscendente vaginis foliorum tecto, radice fibrosa. *Lin. sp. pl. 111. Spr. s. veg. 1. p. 355.*

Agrostis serotina. Lin. mant. 30. Will. sp. pl. 1. p. 365. Ten. fl. nap. pr. ap. 2. p. 65.

Schoenodorus serotinus. R. S. s. veg. 2. p. 702.

Id. Host. gram. austr. 2. t. 92.

In collibus lapideis calcareis maritimis Aprutii; *Giulianova, Pescara.*

Augusto, Octobri. ♀

FESTUCA CILIATA. Dec.

F. panicula secunda contracta subnutante elongata, flosculis linearibus subulatis aristatis, arista subaequalibus, gluma altera calycina margine basique

longe ciliata, foliis convolutis vagina sublongioribus.
Dec. fl. fr. 3. p. 55. *Poir. dict. enc. supp.* 2. p. 634.
Marsch. fl. taur. cauc. 1. p. 418., et 3. p. 74.
Ten. fl. nap. 3. p. 70.

1c. *Host. gram. austr.* 4. t. 65.

Gramen festucaceum, myuram, minori spica heteromalla. *Scheuch. agr. t.* 6. f. 12. *Barr. ic.* 99. f. 1. mala.

In collibus aridis sterilibus maritimis Jonii, et Adriatici.

Aprili, Majo. ☉!

Haec est certe *F. ciliata* *Dec.*, *Poir.*, *Hostii*, *Marsch. et Brot.*; ac *F. myurus*, b. minor, *Sebast. et Mauri fl. rom. pr.* p. 46. At *F. ciliata* *Link*, et *F. alopecuroides* ejusdem, en. alt. *H. Berol.* 1. p. 92. (quae ex ipsius sententia non discrepat a *F. alopecurp* *Schous.*) est species omnino distincta: nam *Poir. in dict. enc. supp.* 2. p. 636. spiculas lanceolatas, compressas, latas *F. alopecuro* tribuit, quae in *F. ciliata* *Dec.* lineares, angustae, vix compressae; et dum *Link* l. c. notat *F. ciliatam* ab *alopecuroide* non differre, tamen a *F. ciliata* *Hostii*, *Marschallii* aliorumque longe distare. Ideoque ex adnotatis characteribus *F. alopecurus* *Schous.* ac *Poir.*, *F. ciliata* *Link*, et *Bromus barbatus* *Savii* ad eandem speciem spectant, secus ac opinatur *Cl. Spr.* in suo s. *veg.* 1. p. 353, qui *F. ciliatam* *Des.* cum *Bromo barbato* *Sav.* male conjungit. Confer *Fl. rom. pr.* p. 68. et *Ten. l. c.* Pariter certum est, *F. ciliatam* a

F. myuro omnino differre, nec hujus varietatem esse, sicut Cl. *Sebast.* et *Mauri* l. c. suspicantur.

FESTUCA RIGIDA.² *Roth.*

F. spiculis alternis lineari-oblongis 8-12-floris, spiculae flosculis superioribus longe aristatis inferioribus muticis, foliis planis margine undulatis, culmo a basi ad apicem scabro. *Roth. catal. bot.* 1. p. 12. *Will. en. H. Ber.* 1. p. 119. *Poir. dict. enc. supp.* 2. p. 640.

Triticum asperum. *Dec. cat. H. Monsp.* p. 153.

Brachypodium asperum. *R. S. s. veg.* 2. p. 742.

Id. nostra t. 7.

In collibus aridis Calabriae; da *Reggio al capo delle Armi.*

Aprili, Majo. ☉

Culmi basi ramosi, genu uno aut altero procumbentes, ibique saepe radicales, semipedales vel pedales, glabri, et tantummodo prope nodos pubescentes. *Folia* plana, superne striata ac pubescenti-scabra, subtus nervo unico prominulo levia, apice acuta, 2-3 lin. lata, 2-4 poll. longa, margine undulato-crispa. *Vaginae* scabriusculae, nervosae, puberulae. *Ligula* brevis, oblique truncato-lacera. *Spiculae* sessiles, lineari-lanceolatae, 5-5. *Calycis* glumae muticae, inaequales, scabrae; exterior obtusiuscula, major, 7-nervia; interior brevior, acuta, 5-nervia. *Corollae* gluma interior minor, apice retusa, plana, ad margines ciliata; gluma exterior 5-nervia, pube-

scens, concava; in flosculis superioribus apice aristata, arista gluma longiore, sed in flosculis inferioribus mutica acuta.

F. distachyae admodum affinis, sed indicatis characteribus satis diversa.

BROMUS ASPER. Lin.

B. panicula nutante secunda, spiculis lineari-lanceolatis compressis pubescentibus, flosculis demum remotiusculis, aristis rectis gluma brevioribus, foliis villosis scabris. *Lin. supp.* 111. *Will. sp. pl.* 1. p. 432. *Pers. syn.* 1. p. 96. *R. S. s. veg.* 2. p. 643. *Spr. s. veg.* 1. p. 359. *Ten. fl. nap.* 3. p. 86.

1c. Host. gram. austr. 1. t. 7. *Fl. dan.* t. 1382.

Gramen avenaceum dumetorum, juba et longiore spica divisa. *Moris. hist.* 3. s. 8. t. 7. f. 27.

In sylvis et nemoribus Samnii ac Aprutii.

Julio, Augusto. ♂, ♀

Duae varietates apud nos occurrunt. Una in sylvis Samnii caule nodisque glabris, spiculis crassioribus paucifloris, et ad istam spectat *B. asper* auctorum; altera, quae in sylvis Aprutii, culmo et nodis pubescentibus, spiculis magis elongatis ac multifloris, et haec ad *B. hirsutissimum* *Cyr.* pertinet. Confer *R. S. l. c.*, nec non *Link. en. alt. H. Berol.* 1. p. 94.

BROMUS LANCEOLATUS. Roth.

B. panicula lanceolata subracemosa erecta contractiuscula, spiculis longe pedunculatis 8-16-floris lanceolatis glabris solitariis, gluma corollarum exteriori apice bifida, aristis rectis maturescente semię divaricatis et subcontortis, foliis vaginisque pubescentibus. Roth. catal. bot. 1. p. 19. Will. sp. pl. 1. p. 429, et en. II. Berol. 1. p. 120. Pers. syn. 1. p. 95. Poir. dict. enc. supp. 1. p. 704. R. S. s. veg. 2. p. 639. Spr. s. veg. 1. p. 358.

lc. nostra t. 8.

b. spiculis pubescentibus.

B. lanuginosus. Poir. dict. enc. l. c. p. 703.

B. divaricatus. Loisl. not. p. 22. Dec. fl. fr. supp. p. 276. R. S. s. veg. 2. p. 639.

B. cincinnatus. Ten. fl. nap. 3. p. 83.

lc. Ten. l. c. 1. 104. f. 1.

Gramen spica Brizae majus, minus aspera, ramosa, barbata. *Cup. panph. sic. 2. t. 231. Bon. t. 3. Raf. t. 69. f. 2.*

Inter segetes et in collibus Calabriae orientalis, Iapygiae.

Aprili, Majo. ☉

Culmi pedales, bipedales et ultra. *Folia* plana et vaginae pubescentes, vel glabriusculae. *Panicula* plus minus ramosa, spiculis semper solitariis pedunculatis, ut in *B. squaroso*, et in solo fertiliori apice aliquando sub anthesi nutans ob spicularum crassi-

tiem. *Aristarum* directio pro aetate plantae admodum variabilis; in anthesi rectae, adpressae; post anthesim divaricatae; maturescente semine magis divaricatae ac basi saepius spiritaliter contortae; ut in *B. contorto*.

B. Alopecurus, Vahl. symb. 2. p. 22., ac ejusdem var. *b. spiculis villosis*, ex ipsius descriptione certe *B. lanceolato* spectat; nam laudatus auctor notata pedunculi 4-6 ad singulum dentem pedunculi communis; simplicissimi, interdum bis vel ter divisi, pollicares vel ultra!, stricti. *Spicula pollicaris et ultra*. 2. Satis affinis *B. squarroso*, aliquid tamen alienum ab illo habet; an varietas tantum? quae descriptio *B. contorto* Desf., *alopecuroidi* Poir. minime convenit, in quo pedunculi brevissimi, ut inferius patebit.

Gramen festucaceum majus, *Buxb. cent. 5. p. 19. t. 38. f. 1.*; quae icon sub *B. squarroso* var. *b.*, *B. lanceolato*, et *B. volgensi* refertur, et alia ejusdem *app. n. 19.*, ex observatione Cl. Marsch. *fl. taur. caucas. 1. p. 72.*, et 3. p. 78., secunda ad *B. squarrosam* et prima ad *B. volgensem* certe pertinent. Et re vera *B. lanceolato* haud bene conveniunt, nam in icon 38. f. 1. spiculae incrassatae et nimis breves, in altera *app. n. 19.* panicula apice nutans, quod in *B. lanceolato* rare occurrit.

BROMUS CONTORTUS. Desf.

B. papicula erecta confertissima, spiculis fasciculatis lineari-lanceolatis 12-15-floris subsessilibus, aristis post anthesim subdivaricatis inferne spiraliter contortis. *Desf. atl. t. p. 95.*

B. alopecuroides. Pair. it. 2. p. 100. et dict. enc. supp. 1. p. 703. R. S. 2. veg. 2. p. 641. exclus. syn. Vahlis et Buxbaumii. Spr. s. veg. 1. p. 358. exclus. syn. Vahlis.

B. alopecurus. Pers. syn. 1. p. 95. Ten. fl. nap. 3. p. 84.

lc. Desf. l. c. t. 25. optima

Inter segetes Calabriae orientalis, Lucaniae, et Japygiae.

Aprili, Majo. ☉

Culmi erecti vel adscendentes, glabri, 1-2 $\frac{1}{2}$ ped. longi. *Vaginae* molliter pubescentes, pilis reflexis. *Ligula* scariosa, albida, 1-2-linearis, fimbriato-lacera. *Folia* pubescentia vel pilosa, superne striata. *Panicula* erecta, elongata, 2-3-pollicaris, confecta, spiculis fasciculatis axem obtegentibus. *Pedunculi* breves, 1-2-lineares, angulati, scabri, 1-5 ad singulum rachidis dentem, intermedio saepius elongato ramoso, spiculas subsessiles gerente. *Glumae* omnes plus minusque nervis et carina exasperatae; *calycinae* inaequales, 5-nerviae, acutae, carinatae; *corollina* exterior 7-nervia, concava, carinata, apice bifida ac membranacea,

aliquando villosopubescons, rare margine ciliata, ut ex descriptione *Desf.*; dorso aristata; arista gluma duplo longiore, scabra; sub anthesi recta, in fructu subdivaricata, basi contorta; gluma interior plana, albido-scariosa, chervia, margine ciliata, apice bidentata, denticulis acutis. *Rachis* spiculatum articulata, articulis ensiformibus, compressis, scabris.

Haec species videtur fere varietas *B. scoparii* *Lin.*, qui est *B. humilis* *Cav. ic. rar. t. 589. f. 2.* ex *Smith. fl. gr. pr. p. 442*; sed aristae infractae et contortae, non rectae et patentes, ut in icona citata. Quamvis nomen specificum, *Cl. Poiretii* sit antcrius; tamen ut ambiguitas absit, illo, *Cl. Desf.* uti matui. *B. alopecuroides* *Lag.* est *Koeleria phleoides*.

BROMUS TECTORUM. *Lin.*

B. panicula secunda apice nutante, ramis subdivisis scabris, spiculis pendulis 5-8-floris, flosculis demum remotiusculis, aristis rectis glumam subaequantibus, foliis vaginisque pilosis. *Lin. sp. pl. 114. Poir. dict. enc. supp. 1. p. 706. Pers. syn. 1. p. 96. R. S. s. veg. 2. p. 648. Spr. 2. veg. 1. p. 357. Ten. fl. nap. pr. p. 88.*

a. spiculis glabris scabriusculis.

b. spiculis pubescentibus, foliis mollioribus, caule humiliore.

1c. *Sibth. fl. gr. t. 82. Host. gram. austr. 1. t. 15.*

In collibus aridis sterilibus (apud nos nunquam in tectis) Calabriae orientalis, Lucaniae, Japygiae ambae varietates occurrunt.

Aprili, Majo. ☉

BROMUS MAXIMUS. Desf.

B. panicula simplici erecto-patula subsecunda apice propendente laxiuscula, ramis inferioribus elongatis simplicibus, spiculis crassis erectiusculis dein flosculorum remotione compressis scaberrimis longissime aristatis, aristis rectis gluma triplo longioribus, foliis villosis. *Desf. atl. 1. p. 95. Poir. dict. enc. supp. 1. p. 705. R. S. s. veg. 1. p. 652. Ten. fl. nap. 3. p. 88. B. madritensis. Vahl. symb. 2. p. 23., non Lin. Ic. Desf. l. c. t. 26.*

Ad sepes, et in collibus maritimis herbidis Jonii, ac Adriatici.

Aprili, Majo. ☉

Recte monent *R. S.* et *Poir l. c.* hanc speciem cum *B. madritensi* non esse confundendam, ut fecit *Pers.* in *syn. 1. p. 96.* et nuperrime *Spr.* in *s. veg. 1. p. 358.* est etenim magis *B. sterili* quam *B. madritensi* affinis. Differt a *B. sterili* culmis tripedalibus et ultra, floribus diandris, panicula majore apice spicularum pondere propendente, spiculis crassioribus longissime aristatis; a *B. madritensi* panicula patula non contracta, spiculis inferioribus longissime pedunculatis.

Festuca hispida. *Savi l. c. p. 117.*

Cynosurus phleoides. *Desf. atl. 1. p. 82. Poir. dict. enc. supp. 2. p. 396.*

Id. *Desf. l. c. t. 18. Savi l. c. t. 1. f. 5.*

In argillosis inundatis maritimis Calabriae orientalis, Lucaniae, Japygiae, Peucetiae.

Aprili, Majo. ☉

Haec et *K. phleoides* variant foliis glumisque glabris, vel piloso-hispidis.

STIPA PENNATA. Lin.

S. arista plumosis basi nudis longissimis, foliis rigidis glaucis canaliculato-setaceis. Lin. sp. pl. 115. Will. sp. pl. 1. p. 440. Pers. syn. 1. p. 99. Poir. dict. enc. 7. p. 447. R. S. s. veg. 2. p. 331. Spr. s. veg. 1. p. 154. Ten. fl. nap. 3. p. 95.

Id. *Host. gram. austr. 4. t. 33.*

Gramen sparteum, pennatum, majus. *Barr. ic. 46.*

In collibus aridis calcareis Calabriae orientalis, Lucaniae, Japygiae.

Aprili, Majo 2

STIPA LAGASCAE. R. S.

S. arista longissimis brevissimis pubescentibus, pedicellis glabris scabris, foliis rigidis convoluto-filiformibus. R. S. s. veg. 2. p. 333.

S. juncea b. Desf. atl. 1. p. 98.

Ic. Desf. l. c. t. 28.

In collibus aridis arenoso-calcareis Calabriae orientalis, *Amendolara*; et Japygiae, *Taranto*, *Gemini*, *Lecce*, una cum *S. tortili* Desf., quae ibi magis obvia.

Aprili, Majo. 2

STIPA CAPILLATA. Lin.

S. aristis nudis exasperatis demum varie curvatis, foliis rigidis convoluto-filiformibus. Lin. sp. pl. 115. Will. sp. pl. 1. p. 441. Poir. dict. enc. 7. p. 449. Pers. syn. 1. p. 99. R. S. s. veg. 2. p. 333. Spr. s. veg. 1. p. 255. Ten. fl. nap. 3. p. 95.

Ic. Host. gram. austr. 3. t. 5.

Festuca junceofolio. Scheuch. agr. t. 3. f. 13. A.

In aridissimis collibus calcareis Aprutii; *Popoli*, *Pacentro presso Solmona*.

Julio, Augusto. 2

AVENA VERSICOLOR. Lam.

A. paniculato-racemosa, spiculis sub 5-floris, flosculis apice bidentato-sphacelatis basi brevissime barbatis calycem excedentibus, foliis glabriusculis, radice fibrosa perenni. Lam. dict. enc. 1. p. 333. Will. sp. pl. 1. p. 452. Bertol. am. it. p. 332. Pers. syn. 1. p. 101. R. S. s. veg. 2. p. 675. Spr. s. veg. 2. p. 335.

subquinquefloris, flosculis obtusis liberis obsolete quinquenerviis, radice fibrosa. *Lin. mant.* 32. *Will. sp. pl.* 1. p. 401. *Pers. syn.* 1. p. 88. *Poir. dict. enc.* 5. p. 77. *R. S. s. veg.* 2. p. 544. *Spr. s. veg.* 1. p. 339.

Ic. *Host. grani. austr.* 2. t. 63.

In argillosis, salsis et inundatis maritimis Calabriae orientalis, *Cotrone*, *S. Leonardo*, *Cassano*; Lucaniae, *Polisoro*, *Torre a mare*; Iapygiae, *Brisidisi*, *Otranto*, *Pulzano*, *Taranto*.

Aprili, Majo. ☉

Planta, quae apud nos provenit, si comparatur cum icone *Hostii*, et cum speciminibus Germanicis, est omnibus partibus major et robustior. *Culmi* saepius 1-2 pedales. *Folia* rigidiora, leviuscula, magisque glaucescentia. *Ligula* fere semper acuta. *Panicula* aliquando semipedalis, spiculis 5-10-floris, in quibusdam omnino virentibus, et quam in icone *Hostii* longioribus.

POA DIVARICATA. Gou.

P. paniculae ramis divaricatis capillaribus geminatis, pedicellis subternis divaricatis superne incrassatis, spiculis 4-floris; flosculis obtusiusculis basi liberis. *Gou. ill.* p. 4. *Will. sp. pl.* 1. p. 402. *Pers. syn.* 1. p. 88. *Poir. dict. enc.* 5. p. 77. *Spr. s. veg.* 1. p. 339.

Sclerochloa divaricata. *R. S. s. veg.* 2. p. 697.

Ic. *Gou. l. c. t. 2. f. 1.*

In inundatis, argillosis, maritimis Calabriae orien-

talís, *S. Leonardo, Cotrone, Cassano; Lucaniae, Policoro, Torre a Mare; Japygiae, Pulzano, Brindisi, Taranto.*

Aprili, Majo. ☉

POA COMPRESSA. Lin.

P. panicula subsecunda diffusa, spiculis ovato-oblongis 5-7-floris, flosculis basi villosis, culmo obliquo compresso, radice repente. (Lin. sp. pl. 191. Will. sp. pl. 1. p. 397. Pers. syn. 1. p. 90. Poir. dict. enc. 5. p. 83. R. S. s. veg. 2. p. 558. Spr. s. veg. 1. p. 341. Ten. fl. nap. 3. p. 74.

1c. Host. gram. austr. 2. t. 70.

Gramen paniculatum, radice repente, culmo compresso, locustis distichis pulchellis. *Vaill. bot. par. t. 18. f. 5.*

b. flosculis basi liberis.

In arvis lapidosis montosis Samnii, Capracotta. Julio, Augusto. 2.

FESTUCA HALLERI. Vill.

F. spiculis 4-5-floris teretiuseculis oblongis, rachi glabra, calycis gluma exteriore pubescente, panicula stricta, foliis setaceis. Dec. fl. fr. 3. p. 53. Poir. dict. enc. supp. 2. p. 634. Gaud. agr. helv. 1. p. 235. Bertol. am. it. p. 331. R. S. s. veg. 2. p. 716. Ten. fl. nap. 3. p. 80.

Ic. nulla.

a. glumis viridibus.

b. glumis violaceis, culmo clatiore. Bertol. l. c.

in obs.

F. violacea. Gaud. l. c. p. 231.

Schoenodorus violaceus. R. S. s. veg. 2. p. 704.

In alpinis Aprutii usque ad nives; Monte Corno,

Majella.

Julio, Augusto. 2.

Variat etiam apud nos glumis levibus vel scabris, viridibus aut violaceis, rachide levi vel denticulata; sed statura humiliore, foliisque setaceis brevibus a *F. ovina*, cum qua a Cl. Spr. in s. veg. 1. p. 352 fuit conjuncta, distincta videtur.

FESTUCA DIMORPHA. Nob.

F. panicula subnutante contracta demum erecta, spiculis 3-4-floris, glumis calycinis ovato-lanceolatis margine membranaceis, corollinis difformibus, flosculorum inferiorum gluma exteriori acuta longiore, centralium truncata tridentata breviori, foliis junceis, radice dense caespitosa fibrosa.

Ic. nostra t. 6.

In asperis alpinis Aprutii, Monte Corno, Monte Intermesole, Majella.

Julio, Augusto. 2.

Culmi teretes, striati, levissimi, stricti vel basi adscendentes, 1 $\frac{1}{2}$ ad 2 ped. alti, in densum caespitem

congesti. *Folia* juncea, culmo breviora, ut plurimum involuta, fasciculorum steriliū et caulina superiora elongata, 1-1 $\frac{1}{2}$ ped. longa; radicalia saepius latiora, breviora, plana, superne scabra ac profunde striata; omnia levia vel apicem versus scabriuscula, involuta et subpungentia. *Vaginae* levissimae, striatae, ad culmorum basim brevissimae, ovatae, squamæformes, imbricatae, folii rudimentum gerentes, et culmum obtegentes. *Ligula* brevissima vix semilincari, semper truncata ac denticulato-ciliata. *Panicula* erecta vel apice nutans; pedicellis scabris, basi geminis, simplicibus vel ramosis, approximatis, sub anthesi semipatentibus. *Spiculae* oblongo-lanceolatae, glabrae. *Glumae calycinae* lanceolatae, margine membranaceae, glabrae, obsolete trinerviae; exteriore majore, acuminata, denticulata, vel apice lacera; interiore fere dimidio breviora, apice obtusiuscula; integra aut subbifida. *Glumae corollinae* pubescenti-scabrae; externa majori, 5-nervia, obtusa vel acuta, saepe ut gluma calycina externa apice denticulata, semper mutica, concava; interna plana, ad margines ciliata; at in extremo flosculo cuiusque spiculae, gluma corollina exterior truncata tridentata, interior longior apice denticulato-simbriata. *Axis* spicularum glaber.

Habitus paniculae *F. vaginatae*, foliorum vero *Avenae semperverentis*. Differt a *F. flavescente* ligula brevissima truncata, non elongata; flosculorum numero ac structura.

FESTUCA POAEFORMIS. Host.

F. panicula oblonga subaequali, ramis verticillatis approximatis, spiculis oblongis 3-5-floris, gluma altera corollina mutica vel brevissime aristata, foliis setaceis elongatis, radice fibrosa perenni. *Host. gram. austr. 2. p. 81. Spr. s. veg. 1. p. 354. Ten. fl. nap. 3. p. 81.*

Schoenodorus poaeformis. *R. S. s. veg. 2. p. 705.*
a. foliis vaginisque levibus, culmo longe exserto, glumis scabriusculis fere concoloribus, spiculis abbreviatis, sub 4-floris.

b. foliis vaginisque scaberrimis, culmo parum exserto, spicularum axi glabriusculo, glumis longius aristatis.

1c. *Host. l. c. t. 81.*

In pascuis montosis et asperis elatioribus Aprutii.

Var. a. al Monte Morrone. Var. b. al Monte Costone.

Junio, Julio. ♀

Varietas a. spicularum colore, figura et habitu a speciminibus Germanicis quodammodo recedit.

FESTUCA DECUMBENS. Lin.

F. panicula subsimplici contracta pauciflora, spiculis oblongo-ovatis 3-4-floris, calyce flosculos subaequante, vaginis foliisque pilosis, radice subrepente. *Lin. sp. pl. 110. Will. sp. pl. 1. p. 424. Pers. syn. 1. p. 94. Ten. fl. nap. 3. p. 82.*

Poa decumbens. Schrad. fl. germ. 1. p. 305. Host. gram. austr. 2. p. 52.

Danthonia decumbens. Dec. fl. fr. 3. p. 33.

Triodia decumbens. R. S. s. veg. 2. p. 597. Spr. s. veg. 1. p. 320.

Ic. Host. l. c. t. 72. Fl. dan. t. 162.

In pascuis inundatis submontosis Calabrine; Bagliara al piano della Corona.

Majo, Junio: 2

FESTUCA SEROTINA. Lin.

F. panicula pauciflora ramis patentibus, spiculis 2-5-floris subaristatis, foliis brevissimis patentibus, culmo adscendente vaginis foliorum tecto, radice fibrosa. Lin. sp. pl. 111. Spr. s. veg. 1. p. 355.

Agrostis serotina. Lin. mant. 30. Will. sp. pl. 1. p. 365. Ten. fl. nap. pr. ap. 2. p. 65.

Schoenodorus serotinus. R. S. s. veg. 2. p. 702.

Ic. Host. gram. austr. 2. t. 92.

In collibus lapideis calcareis maritimis Aprutii;

Giulianova, Pescara.

Augusto, Octobri. 2

FESTUCA CILIATA. Dec.

F. panicula secunda contracta subnutante elongata, flosculis linearibus subulatis aristatis, arista subaequalibus, gluma altera calycina margine basique

longe ciliata, foliis convolutis vagina sublongioribus.
Dec. fl. fr. 3. p. 55. Poir. dict. enc. supp. 2. p. 634.
Marsch. fl. taur. caucas. 1. p. 418., et 3. p. 74.
Ten. fl. nap. 3. p. 70.

1c. *Host. gram. austr. 4. t. 65.*

Gramen festucaceum, myuram; minori spica
heteromalla. *Scheuch. agr. t. 6. f. 12. Barr. ic. 99.*
f. 1. mala.

In collibus aridis sterilibus maritimis Jonii, et
Adriatici.

Aprili, Majo. ☉!

Haec est certe *F. ciliata* Dec., *Poir.*, *Hostii*,
Marsch. et Brot.; ac *F. myurus*, b. minor, *Sebast.*
et Mauri fl. rom. pr. p. 46. At *F. ciliata* *Link*, et
F. alopecuroides ejusdem, *en. alt. H. Berol. 1. p. 92.*
(quae ex ipsius sententia non discrepat a *F. alopecu-*
curp *Schous.*) est species omnino distincta: nam *Poir.*
in dict. enc. supp. 2. p. 636. spiculas lanceolatas, com-
pressas, latas *F. alopecuro* tribuit, quae in *F. ciliata*
Dec. lineares, angustae, vix compressae; et dum
Link l. c. notat *F. ciliatam* ab *alopecuroide* non dif-
ferre, tamen a *F. ciliata* *Hostii*, *Marschallii* alio-
rumque longe distare. Ideoque ex adnotatis chara-
cteribus *F. alopecurus* *Schous.* ac *Poir.*, *F. ciliata*
Link, et *Bromus barbatus* *Savii* ad eandem spe-
ciem spectant, secus ac opinatur *Cl. Spr.* in suo *s.*
veg. 1. p. 353, qui *F. ciliatam* *Dec.* cum *Bromo*
barbato *Sav.* male conjungit. Confer *Fl. rom. pr. p.*
58. et *Ten. l. c.* Pariter certum est, *F. ciliatam* a

F. myuro omnino differre, nec hujus varietatem esse, sicut Cl. *Sebast.* et *Mauri l. c.* suspicantur.

FESTUCA RIGIDA. Roth.

F. spiculis alternis lineari-oblongis 8-12-floris, spiculae flosculis superioribus longe aristatis inferioribus muticis, foliis planis margine undulatis, culmo a basi ad apicem scabro. *Roth. catal. bot. 1. p. 12. Will. en. H. Ber. 1. p. 119. Poir. dict. enc. supp. 2. p. 640.*

Triticum asperum. Dec. cat. H. Monsp. p. 153.

Brachypodium asperum. R. S. s. veg. 2. p. 742.

lc. nostra t. 7.

In collibus aridis Calabriae; da *Reggio al capo delle Armi.*

Aprili, Majo. ☉

Culmi basi ramosi, genu uno aut altero procumbentes, ibique saepe radicantes, semipedales vel pedales, glabri, et tantummodo prope nodos pubescentes. *Folia* plana, superne striata ac pubescenti-scabra, subtus nervo unico prominulo levia, apice acuta, 2-3 lin. lata, 2-4 poll. longa, margine undulato-crispa. *Vaginae* scabriusculae, nervosae, puberulae. *Eigula* brevis, oblique truncato-lacera. *Spiculae* sessiles, lineari-lanceolatae, 5-5. *Calycis* glumae muticae, inaequales, scabrae; exterior obtusiuscula, major, 7-nervia; interior brevior, acuta, 5-nervia. *Corollae* gluma interior minor, apice *retusa*, plana, ad margines ciliata; gluma exterior 5-nervia, pube-

scens, concava; in flosculis superioribus apice aristata, arista gluma longiore, sed in flosculis inferioribus mutica acuta.

F. distachyae admodum affinis, sed indicatis characteribus satis diversa.

BROMUS ASPER. Lin.

B. panicula nutante secunda, spiculis lineari-lanceolatis compressis pubescentibus, flosculis demum remotiusculis, aristis rectis gluma brevioribus, foliis villosis scabris. *Lin. supp. 111. Will. sp. pl. 1. p. 432. Pers. syn. 1. p. 96. R. S. s. veg. 2. p. 643. Spr. s. veg. 1. p. 369. Ten. fl. nap. 3. p. 86.*

1c. *Host. gram. austr. 1. t. 7. Fl. dan. 1. 1382.*

Gramen avenaceum dumetorum, juba et longiore spica divisa. *Moris. hist. 3. s. 8. t. 7. f. 27.*

In sylvis et nemoribus Samnii ac Aprutii.

Julio, Augusto. ♂, ♀

Duae varietates apud nos occurrunt. Una in sylvis Samnii caule nodisque glabris, spiculis crassioribus paucifloris, et ad istam spectat *B. asper* auctorum; altera, quae in sylvis Aprutii, culmo et nodis pubescentibus, spiculis magis elongatis ac multifloris, et haec ad *B. hirsutissimum* Cyr. pertinet. Confer *R. S. l. c.*, nec non *Link. en. alt. H. Bérol. 1. p. 94.*

BROMUS LANCEOLATUS. Roth.

B. panicula lanceolata subracemosa erecta contractiuscula, spiculis longe pedunculatis 8-16-floris lanceolatis glabris solitariis, gluma corollarum exteriori apice bifida, aristis rectis maturescente semiine divaricatis et subcontortis, foliis vaginisque pubescentibus. Roth. catal. bot. 1. p. 19. Will. sp. pl. 1. p. 429, et en. fl. Berol. 1. p. 120. Pers. syn. 1. p. 95. Poir. dict. enc. supp. 1. p. 704. R. S. s. veg. 2. p. 639. Spr. s. veg. 1. p. 358.

lc. nostra t. 8.

b. spiculis pubescentibus.

B. lanuginosus. Poir. dict. enc. l. c. p. 703.

B. divaricatus. Loisl. not. p. 22. Dec. fl. fr. supp. p. 276. R. S. s. veg. 2. p. 639.

B. cincinnatus. Ten. fl. nap. 3. p. 83.

lc. Ten. l. c. 1. 104. f. 1.

Gramen spica Brizae majus, minus aspera, ramosa, barbata. Cup. panph. sic. 2. t. 231. Bon. t. 3. Raf. t. 69. f. 2.

Inter segetes et in collibus Calabriae orientalis, Iapygiae.

Aprili, Majo. ☉

*Culmi pedales, bipedales et ultra. Folia plana et vaginae pubescentes, vel glabriusculae. Panicula plus minus ramosa, spiculis semper solitariis pedunculatis, ut in *B. squaroso*, et in sole fertiliori apice aliquando sub anthesi nutans ob spicularum crassi-*

tiem. *Aristarum* directio pro aetate plantae admodum variabilis; in anthesi rectae, adpressae; post anthesim divaricatae; maturescente semine magis divaricatae ac basi saepius spiraliter contortae; ut in *B. contorto*.

B. Alopecurus, Vahl. symb. 2. p. 22., ac ejusdem var. *b. spiculis villosis*; ex ipsius descriptione certe *B. lanceolato* spectat; nam laudatus auctor notato pedunculi 4-6 ad singulum dentem pedunculi communis; simplicissimi, interdum bis vel ter divisi, pollicares vel ultra!, stricti. *Spicula pollicaris et ultra.* Satis affinis *B. squarroso*, aliquid tamen alienum ab illo habet; an varietas tantum? » quae descriptio *B. contorto* Desf., *alopecuroidi* Poir. minime convenit, in quo pedunculi brevissimi, ut inferius patebit.

Gramen festucaeum majus, Buxb. cent. 5. p. 19. t. 38. f. 1.; quae icon sub *B. squarroso* var. *b.*, *B. lanceolato*, et *B. volgensi* refertur, et alia ejusdem app. n. 19., ex observatione Cl. Marsch. fl. taur. caucas. 1. p. 72., et 3. p. 78., secunda ad *B. squarrosu*m et prima ad *B. volgensi*m certe pertinent. Et re vera *B. lanceolato* haud bene conveniunt, nam in icon 38. f. 1. spiculae incrassatae et nimis breves, in altera app. n. 19. panicula apice nutans, quod in *B. lanceolato* rare occurrit.

BROMUS CONTORTUS. Desf.

B. papicula erecta confertissima, spiculis fasciculatis lineari-lanceolatis 12-15-floris subsessilibus, aristis post anthesim subdivaricatis inferne spiraliter contortis. Desf. atl. 1. p. 95.

B. alopecuroides. Pair. it. 2. p. 109. et dict. enc. supp. 1. p. 703. R. S. s. veg. 2. p. 641. exclus. syn. VahlII et Buxbaumii. Spr. s. veg. 1. p. 358. exclus. syn. VahlII.

B. alopecurus. Pers. syn. 1. p. 95. Ten. fl. nap. 3. p. 84.

lc. Desf. l. c. t. 25. optima

Inter segetes Calabriae orientalis, Lucaniae, et Japygiae.

Aprili, Majo. ☉

Culmi erecti vel adscendentes, glabri, 1-2 $\frac{1}{2}$ ped. longi. Vaginae molliter pubescentes, pilis reflexis. Ligula scariosa, albida, 1-2-linearis, fimbriato-lacera. Folia pubescentia vel pilosa, superne striata. Panicula erecta, elongata, 2-3-pollicaris, conferta, spiculis fasciculatis axem obtegentibus. Pedunculi breves, 1-2-lineares, angulati, scabri, 1-5 ad singulum rachidis dentem, intermedio saepius elongato ramoso, spiculas subsessiles gerente. Glumae omnes plus minusque nervis et carina exasperatae; calycinae inaequales, 5-nerviae, acutae, carinatae; corollina exterior 7-nervia, concava, carinata, apice bifida ac membranacea,

aliquando villosa-pubescent, rari margine ciliata, ut ex descriptione *Desf.*; dorso aristata; arista gluma duplo longiore, scabra, sub anthesi recta, in fructu subdivaricata, basi contorta; gluma interior plana, albido-scariosa, ehiervia, margine ciliata, apice bidentata, denticulis acutis. *Rachis* spiculatum articulata, articulis ensiformibus, compressis, scabris.

Haec species videtur fere varietas *B. scoparii* *Lin.*, qui est *B. humilis* *Cav.* ic. rar. t. 569. f. 2. ex *Smith. fl. gr. pr.* p. 442; sed aristae infractae et contortae, non rectae et patentes, ut in icona citata. Quamvis nomen specificum, *Cl. Poiretii* sit antius; tamen ut ambiguitas absit, illo, *Cl. Desf.* uti matui. *B. alopecuroides* *Lag.* est *Koeleria phleoides*.

BROMUS TECTORUM. *Lin.*

B. panicula secunda apice nutante, ramis subdivisis scabris, spiculis pendulis 5-8-floris, flosculis demum remotiusculis, aristis rectis glumam subaequantibus, foliis vaginisque pilosis. *Lin. sp. pl.* 114. *Poir. dict. enc. supp.* 1. p. 706. *Pers. syn.* 1. p. 96. *R. S. s. veg.* 2. p. 648. *Spr. 2. veg.* 1. p. 357. *Ten. fl. nap. pr.* p. 88.

a. spiculis glabris scabriusculis.

b. spiculis pubescentibus, foliis mollioribus, caule humiliore.

1c. *Sibth. fl. gr. t.* 82. *Host. gram. austr.* 1. t. 15.

in collibus aridis sterilibus (apud nos nunquam in tectis) Calabriae orientalis, Lucaniae, Japygiae ambae varietates occurrunt.

Aprili, Majo. ☉

BROMUS MAXIMUS. Desf.

B. panicula simplici erecto-patula subsecunda apice propendente laxiuscula, ramis inferioribus elongatis simplicibus, spiculis crassis erectiusculis dein flusculorum remotione compressis scaberrimis longissime aristatis, aristis rectis gluma triplo longioribus, foliis villosis. *Desf. atl. 1. p. 95. Poir. dict. enc. supp. 1. p. 705. R. S. 2. veg. 1. p. 652. Ten. fl. nap. 3. p. 88.*

B. madritensis. *Vahl. symb. 2. p. 23.*, non *Lin. Ic. Desf. l. c. 1. 26.*

Ad sepes, et in collibus maritimis herbilibus Jonii, ac Adriatici.

Aprili, Majo. ☉

Recte monent *R. S.* et *Poir l. c.* hanc speciem cum *B. madritensi* non esse confundendam, ut fecit *Pers. in syn. 1. p. 96*, et nuperrime *Spr. in s. veg. 1. p. 358*; est etenim magis *B. sterili* quam *B. madritensi* affinis. Differt a *B. sterili* culmis tripedalibus et ultra, floribus diandris, panicula majore apice spicularum pondere propendente, spiculis crassioribus longissime aristatis; a *B. madritensi* panicula patula non contracta, spiculis inferioribus longissime pedunculatis.

Potius *B. rigidus* Roth. est *B. madritensi* magis proximus.

BROMUS FASCICULATUS Presl.

B. panicula simplicissima in fructu obovato-cuneiformi, spiculis 4-7-floris compressis subsessilibus glabrisculis, aristis rectis apice divergentibus foliis glabris. Presl. cyp. et gram. sic. p. 39.

Ic. nostra t. 8. f. 2.

In collibus aridis Calabriae orientalis, Japygiae, Peucetiae.

Aprili, Majo. ☉

Culmi erecti, simplicissimi, 2-3-nodes, glaberrimi, leves, palmares vel semipedales, ad nodos rubentes. *Folia* plana, superne striata margineque scabrinsecula, subtus nervo unico prominulo levia, $\frac{1}{2}$ -1 lin. lata, 1-1 $\frac{1}{2}$ poll. longa, apice attenuata, radicalia et caulina conformia. *Vaginae* striatae, pubescentes, superiores longiores. *Ligula* brevissima vel oblitterata. *Panicula* pollicaris vel sesquipollicaris, ob aristas divaricatas in fructu vere cuneiformi. *Spiculae* lineares, solitariae vel 2-3 ad quemque rachos dentem, pedunculo $\frac{1}{2}$ -1 lin. longo ancipiti scabrinseculo instructae. *Calyx* glumis inaequalibus glabris; altera trinervia, lineari-lanceolata, carinata, acuta; altera lineari, fere dimidio angustiore et brevior. *Corollae* gluma exterior major, concava, carinata, trinervia, glabra, vel

adpresse pubescens, retrorsum scabriuscula, margine scariosa glabra levi, sub apice bifido setiformi aristata, arista longitudine glumae; gluma interior linearis, duplo angustior, apice bisetosa, trinervia, ad nervos ciliata.

Differt a *B. rabenti* Lam., cum quo associatur a Cl. Moretti in dec. 5. p. 4, glumis omnibus linearibus angustis, margine non scariosis, aristis apice paulis, divergentibus.

An *B. scoparius*, Lam. dict. enc. 1. p. 468., non Lin., ad hanc speciem est referendus? Descriptio hujus auctoris cum icone *B. scoparii* quae extat, uti superius observavimus, in Cav. ic. rar. t. 589. f. 2. sub nomine *B. humilis* nullo modo convenit. Equidem Lam. notat » *panicula fasciculata, ovata vel ovato-oblonga, apice instar scoparum dilatata...* » *aristae divaricatae aut divergentes, fere ut in* » *icone Barr. t. 76. f. 1. repraesentantur, quae ab hac non differt, nisi spiculis pedunculatis* ». Quae descriptio potius nostram speciem, quam *B. scoparium* iconis Cavanillesii designat.

KOELERIA HISPIDA. Dec.

K. panicula spiciformi ovato-cilindracea abbreviata, spiculis 3-4-floris, flösculorum gluma corollina exteriorè sub apice aristata, arista rigida glumis aequali, foliis pilosis, culmo glabrò. Dec. cat. H. Monsp. p. 149. R. S. s. veg. 2. p. 624. Spr. s. veg. 17 p. 332. Ten. fl. nap. 3. p. 94.

Festuca hispida, *Sav.* l. c. p. 112.

Cynosurus phleoides, *Desf. atl.* 1. p. 82. *Poir. dict. enc. supp.* 2. p. 396.

lc. *Desf. l. c.* 1. 18. *Sav.* l. c. 1. f. 5.

In argillosis inundatis maritimis Calabriae orientalis, Lucaniae, Japygiae, Peucetiae.

Aprili, Majo. ☉

Haec et *K. phleoides* variant foliis glumisque glabris, vel piloso-hispidis.

STIPA PENNATA, *Lin.*

S. aristas plumosis basi nudis longissimis, foliis rigidis glaucis canaliculato-setaceis, *Lin. sp. pl.* 115. *Will. sp. pl.* 1. p. 440. *Pers. syn.* 1. p. 99. *Poir. dict. enc.* 7. p. 447. *R. S. s. veg.* 2. p. 331. *Spr. s. veg.* 1. p. 254. *Ten. fl. nap.* 3. p. 95.

lc. *Host. gram. austr.* 4. t. 33.

Gramen spartoum, pennatum, majus, *Barr. ic.* 46.

In collibus aridis calcareis Calabriae orientalis, Lucaniae, Japygiae.

Aprili, Majo ☿

STIPA LAGASCAE, *R. S.*

S. aristas longissimis brevissimis pubescentibus, pedicellis glabris scabris, foliis rigidis convoluto-filiformibus, *R. S. s. veg.* 2. p. 333.

S. juncea *b. Desf. atl. 1. p. 98.*

lc. Desf. l. c. t. 28.

In collibus aridis arenoso-calcareis Calabriae orientalis, *Amendolara*; et Japygiae, *Turanto*, *Gemini*, *Lecce*, una cum *S. tortili* *Desf.*, quae ibi magis obvia.

Aprili, Majo. ♀

STIPA CAPILLATA. Lin.

S. aristis nudis exasperatis demum varie curvatis, foliis rigidis convoluto-filiformibus. Lin. sp. pl. 115. Will. sp. pl. 1. p. 441. Poir. dict. enc. 7. p. 449. Pers. syn. 1. p. 99. R. S. s. veg. 2. p. 333. Spr. s. veg. 1. p. 255. Ten. fl. nap. 3. p. 95.

lc. Host. gram. austr. 3. t. 5.

Festuca junceofolio. Scheuch. agr. t. 3. f. 13. A.

In aridissimis collibus calcareis Aprutii; *Popoli*, *Pacentro* presso *Solmona*.

Julio, Augusto. ♀

AVENA VERSICOLOR. Lam.

A. paniculato-racemosa, spiculis sub 5-floris, flosculis apice bidentato-sphacelatis basi brevissime barbatis calycem excedentibus, foliis glabriusculis, radice fibrosa perenni. Lam. dict. enc. 1. p. 333. Will. sp. pl. 1. p. 452. Bertol. am. it. p. 332. Pers. syn. 1. p. 101. R. S. s. veg. 2. p. 675. Spr. s. veg. 2. p. 335.

Ic. *Vill. delp.* 2. p. 142. t. 4. f. 5. A. Scheuchzeri.
Host. gram. austr. 2. t. 52.

In pascuis elatioribus montium Aprutii; *Monte Corno, Majella, Morrone.*

Julio, Augusto. 24

AVENA FALLAX. R. S.

A. panicula aequali, spiculis oblongo-linearibus, flosculis calycem glaberrimum aequantibus, axe piloso, foliis rigidis elongatis, ligula brevissima truncata, radice fibrosa caespitosa perenni. R. S. s. veg. 2. p. 672. *Spr. s. veg.* 1. p. 335. *Ten. fl. nap.* 3. p. 96.

A. sempervirens. Dec. fl. fr. 3. p. 55 ! *Schrad. fl. germ.* 1. p. 67 ?

Ic. *nostra* t. 9.

b. locustis concoloribus pallidis. A. sempervirens, Moret. dec. 7. p. 1 !

A. convoluta, panicula aequali, locustis 3-floris, flosculis glutinam aequantibus basi pilosis levibus, foliis rigidis omnibus convolutis, ligula brevissima truncata, radice fibrosa perenni. Presl. cyp. et gram. sic. p. 31.

In aridissimis collibus sylvaticis Calabriae, *Reggio.*

Aprili, Majo. 24

Radix fibrosa, plures culmos foliorumque fasciculos in densum tenacemque caespitem congestos sustinens. Culmi teretes, striati, glaberrimi, fistulosi,

ad nodos rubentes et aliquando incrassati, erecti vel basi tantum adscendentes, leves vel apice scabriusculi, 2-3-pedales. *Folia* linearia, juncea, culmo breviora; primum convoluta, inde plana, demum involuta, supra canaliculata, striata, retrorsum scabra, pallide virentia; subtus levia, lucide et intense virentia; apicem versus constricta, margine retrorsum scabriuscula praecipue prope basim, ibique saepe puberula, 1-1 $\frac{1}{2}$ lin. lata, 1-1 $\frac{1}{2}$ ped. longa; radicalia sive fasciulorum longiora angustiora. *Vaginae* striatae vel lineatae, glabrae, teretes, superne dehiscentes. *Ligula* nulla vel brevissima, truncata, membranacea, integra vel denticulata, ciliata. *Panicula* oblonga, ante anthesim contracta apice nutans et fere secunda, sub anthesi erecta ramis patentibus, demum erectiuscula, contracta, aequalis. *Rachis* flexuosa, inferne angulato-striata, retrorsum scabra. *Pedicelli* apice vix incrassati et subcompressi, retrorsum hispidulo-scabri, varie flexi, 2-4 ex eodem dente inferiore rachidis prodeuntes; superiores solitarii, simplices, brevissimi. *Spiculae* oblongo-lineares, subcompressae, concolores vel purpureo variegatae, flosculis omnibus aristatis, ultimo saepius sterili; in var. *b.* 5-4 florum. *Calyx* scariousus, albidus, levis, flosculis brevior vel aequalis, glumis inaequalibus; altera longiore, latiore, trinervia, carinata, apice nunc acuta nunc acuminata vel aristata, nunc dentato-laciniata, basi macula purpurascens notata; altera brevior, acuminata, vel breviter aristata, carinata,

enervia, concolore. *Corollae* gluma exterior latior ac longior, 5-7-nervia, concava, glabra (ciliata ad margines, *Schrad.*); apice albido-scariosa, bifida, laciniis lanceolatis brevibus; externe scabra purpurascente et dorso infra medium aristata; arista tortili (geniculata, *Schrad.*) glumis duplo longiore, scabriuscula, apicem versus albida, caeterum purpurascente; gluma interior alba, scariosa, apice dentato-bifida, marginibus intus inflexis, ad flexurae angulos inferne glabra, superne ciliata, rudimentum flosculi imperfecti gerens. *Squamae* duae (nectaria *Lin.*), lineam longae scariosae, albae, lineares, uno latere germin ob earundem basim dilatatam amplectentes, interque hoc et glumam anteriorem insertae. *Antherae* bisulcatae, extra sanguineae. *Stigmata* plumosa. *Germin* hirsutum. *Axis* barbatus sive pilosus.

Differt ab *A. sempervirente*, *Host. gram. austr. 3. t. 41.*, et *Vill. delph. 2. p. 140. t. 5.*, panicula magis elongata, spiculis angustioribus, longioribus, teretioribus, calycibus glaberrimis, ligula brevissima. *A. sempervirenti*, *Schrad.* magis proxima, nisi forte varietas.

AVENA VILLOSA. Bertol.

A. foliis vaginisque glabris, culmo villosa, panicula stricta, calycibus bifloris, flosculis basi stipteque barbatis, arista dorsali spiculis longiore. *Bertol. excerpt. de re herb. p. 222. Ten. fl. nap. 3. p. 97.*

Ic. nostra t. 10. f. 1.

b. culmis glaberrimis.

In rupibus calcareis Aprutii; *Monte Interme-
sole*, *Monte Corno ad Arapietra*, ubi *Orsinus*
primus invenit. Var. b. prope *Chiarino alla discesa
della Portella delle Capezze verso Campiglione*.

Julio, Augusto. ☿

AVENA CONDENSATA. Link.

A. panicula pyramidata sub anthesi nitida pa-
tentissima, post anthesin contracta densa pallida,
spiculis glabris 2-3-floris, valvula exteriori bicuspi-
data aristata, aristis dorsalibus rectiusculis, foliis pla-
nis vaginisque subpilosis. *Link. en. alt. H. Ber. 1.
p. 82.*

A. sicula. *Spr. s. veg. 1. p. 335.*

H. Savii. ejusdem pug. 1. p. 8. ?

Trisetum aureum. *Ten. fl. nap. 3. p. 100.*

Ic. *Ten. l. c. t. 107.*

Gramen panicula compacta, fulvo lucidula.
Cup. panph. sic. 2. t. 74.

G. arundinis panicula composita, fulvo-lu-
cidula. *Bon. t. 6.*

In arvis, ad vias, et collibus herbidis Calabriae
orientalis, *Reggio, Cotrone, Catanzaro*; et Japygiae,
Pulzano, Taranto, Manduria, Leuca, Castro.

Aprili, Majo. ☉

AVENA NEGLECTA. Savi.

A. panicula decomposita densa conferta sub-lanceolata, spiculis glabris 4-6-floris, corollina gluma exteriore bicuspidata aristata, arista dorsali recurvata, foliis planis pilosis mollibus. Savi. fl. pis. 1. p. 132., et bot. etr. 1. p. 84.

Trisetum neglectum. R. S. s. veg. 2. p. 660. Ten. fl. nap. 3. p. 99.

T. pisanum. Pers. syn. 1. p. 97.

Avena panicca. Lam. ill. n. 117. Desf. atl. 1. p. 102.

Ic. Savi. fl. pis. t. 1. f. 4.

In arenosis et herbidis maritimis Calabriae orientalis, Catanzaro, Cotrone, Cirò, Cariatì; et Japygiae, Gallipoli, Castro, Brindisi.

Aprili, Majo. ☉

Panicula spiciformis, elongata, ramis adpressis, sub anthesi vix patentibus, Koeleriam phleoidem exacte referens. Calyx glumis inaequalibus, altera longiore, latiore. Corollae gluma interior brevior, scariosa, plana, apice bifida, glabra; exterior dorso scabriuscula, apice integra, scariosa, albida, caeterum virescens, sub apice aristata; arista gluma longiore, retrorsum scabra, rectiuscula vel recurvata.

Immerito Cl. Sprengel sub Holcho Savii in pug. 1. p. 8. n. 15. Savium redarguit, quod spiculas quadrifloras huic gramine tribuat, dum ipse semper bifloras viderit. Apud nos semper 4-6-florae observantur, ideoque Holchum Savii Spr. ad praee-

dentem speciem potius spectare credidi, nam ab *A. neglecta* omnino differt, uti *Savius* ipse in *osserr. sopra div. piante* p. 13., *Link.* in *en. alt. H. Ber.* 1. p. 82. et *Bertol.* in *lucubr. de re herb.* p. 7. jam monuerant; nec praeterea *Holchus Savii* in *Cl. Sprengelii s. veg.* invenitur.

AVENA PUBERULA. Nob.

A. panicula spiciformi coarctata aequali, spiculis 3-4-floris, flosculis omnibus sessilibus conformibus valvula calycina majori (sine aristis) aequalibus, corollae gluma exteriore bifida laciniis acumina-
tis sub apice aristata, arista setiformi recta, vaginis foliisque pubescentibus, culmo erecto, radice fibrosa annua.

Ic. nostra t. 10. f. 2.

In alveis arenosis exsiccatis torrentium Calabriae, *Reggio*; et Lucaniae, *fiume Basento*.

Aprili, Majo. ☉

*Culm*i simplicissimi, plures ex eadem radice, erecti, quandoque infraeti, geniculis inferioribus brevioribus; virides, ad nodos rubentes, pubescentes, superne levissimi, striati, palmares vel pedales. *Folia* pubescentia, basi ciliata, superne striata, subtus uninervia plana; inferiora angustiora ac saepius longiora, aetate convoluta, 1-2 pollices longa; superiora 1. lin. lata, margine scabriuscula, flaccida, pollicem

longa. *Vaginae* striatae, inferiores breviores, semivaginant; superiores longiores culmumque ad paniculam fere involventes, minime ventricosae. *Ligula* brevissima, truncata, ciliato-lacera, vix $\frac{1}{2}$ lin. longa. *Panicula* aequalis, densa, spiciformis, elongata, 3-4 pollices longa, ramis plurimis ex eodem rachidis dente prodeuntibus, inaequalibus, iterum ramosis, teretibus, levibus vel scabriusculis, erectis, semper axi approximatis, vix sub anthesi remotiusculis. *Rachis* levis, subangulata, rectiuscula. *Spiculae* triflorae, oblongo-lineares, compressiusculae, pallide virentes. *Calyx* glumis inaequalibus; majore ovato-oblonga, concava, latiore, margine membranacea, carina scabriuscula, trinervia, apice acuta, 2-lin. longa; minor setacea, albida, acuta, $\frac{1}{2}$ lin. longa. *Corollae* gluma exterior latior, concava, carinata, carina scabriuscula, apice bifida, laciniis acutis, dorso aristata; arista scabra glumis brevior, nec contorta nec divaricata; gluma interior albida, linearis, plana, apice bifida, angustior et dimidio brevior, margine ciliata, caeterum glabra. *Axis* spicularum leviusculus, glaber.

Differt ab *A. micranta*, R. S. s. veg. 2. p. 659. panicula aequali non subsecunda, flosculis omnibus sessilibus, *Festucarum* more dispositis, non duobus pedicellatis; arista dorsali recta, non recurvata; gluma corollina minori apice bifida, non tantum acuta; ligula brevissima lacera, non oblongo-lanceo-

lata. Habitus *A. flavescens* et *A. parviflorae* similis, sed spicularum forma *Festucis* magis accedit, cum quibus indicatis characteribus conjungi nequit.

SACCHARUM TENERIFFAE. *Lin.*

S. panicula sub-anthesi patentissima dein contracta, pedicellis glabris, calycibus subbifloris, flosculo altero masculino univalvi, altero hermaphrodito bivalvi, utroque sessili mutico, vaginarum fauce pilosa, foliis brevibus planis dein involutis, radice subrepente. *Lin. supp.* 106. *Pers. syn.* 1. p. 102. *Lam. dict. enc.* 5, p. 598. *Ten. fl. nap.* 3. p. 50.

Panicum Teneriffae. *Spr. s. veg.* 1. p. 315.

P. villosum. *Presl. cyp. et gram. sic.* p. 18.

Agrostis plumosa. *Ten. fl. nap. pr. supp.* 3. p. 379.

Id. *Biv. stirp. rar. sic. man.* 4. t. 1. optima. *Sibth. fl. gr. t.* 13, haud perfecta quoad flores et paniculam.

In collibus aridis arenosis calcareisque maritimis Calabriae; da Reggio a Capo di Bova.

Floret per totam fere aestatem. 2

Confer de hac specie *Morett. dec. pl. it.* 4. p. 6.

HORDEUM PRATENSE. *Smith.*

H. flosculis lateralibus masculis vel oblitteratis breviter aristatis, intermedio fertili, glumis omnibus calycinis setaceis scabris, culmo longissime exserto,

radice perenni fibrosa. *Smith. fl. brit. 1. p. 156.* (descriptio optima). *Pers. syn. 1. p. 108?* *Ten. fl. nap. pr. p. 11.* (inde sub *H. maritimo* cum sequente citatum).

H. secalinum. Host. gram. austr. 1. p. 26, non *Pers. l. c. Host. l. c. t. 33.*

In pascuis montosis Samnii; *Monte di Mezzo,* nunquam in maritimis, vel demissis.

Julio, Junio. 2!

Radices fibrosae, apud nos raro bulbosae. *Culmi* 1-2 pedales, erecti, vel basi adscendentes. *Folia* radicalia saepius pubescentia. *Vaginae* aequales, nunquam ventricosae. *Ligula* brevissima, truncata, denticulata. *Spica* gracilis, 1-2-pollicaris, fragilis (per articulos dissiliens). *Flosculi* laterales quandoque neutri, fere semper oblitterati, ita ut vix rudimentum flosculi distinguatur; sed una cum involucribus glabris, non dorso hirsuti, ut ex *Roth.* et *Pers. l. c.* Reliqua ut in descriptione *Cl. Smithii* et *Hostii l. c.*

Habitus ac altitudo *H. bulbosi*, tamen spicae intense virentes, fragiles, breviores, graciliores, ec.

HORDEUM SECALINUM. Pers.

H. flosculis lateralibus neutris breviter aristatis dorso glabris, glumis calyciis omnibus setaceis scabris, calmo parum exserto, radice annua. *Pers. syn. 1. p. 108. Dec. fl. fr. 3. p. 94, excl. syn. H. pratensis* et *H. nodosi. Roth. germ. 2. p. 1. pag. 150. ex duratione plantae. Ten. fl. nap. pr. p. 59.*

Ic. nostra t. 1.

Gramen hordeaceum, minimum. Barr. ic. 111.

G. secalinum, minus, pratense. Moris hist. 3.

s. 8. t. 2. f. 6.

G. spicatum, secalinum, minus. Vaill. paris.

t. 17. f. 6. (synonyma omnia potius ad hanc speciem, quam ad praecedentem spectantia.)

In inundatis maritimis Calabriae orientalis, da Melito a Cassano; Lucaniae, Policoro, Torre a Mare; Japygiae, Taranto, Gallipoli, Brindisi.

Aprili, Majo. ☉!

Culmi vix pedales.

Folia glabra vel pubescentia, plana, vix-marginata scabra; vaginis subaequalibus, pubescentibus.

Glumae calycinae setaceae, scabrae, non ciliatae.

Flosculi laterales scabri, breviter pedicellati, et brevius aristati. Spicae exsiccatae minus fragiles, quam in praecedente.

HORDEUM MARITIMUM. Smith.

H. flosculis lateralibus masculis breviter aristatis dorso glabris, glumis calycinis omnibus scabris, interna flosculorum lateralium semilanceolata reliquis setaceis. R. S. s. veg. 2. p. 795, cum synonymis Spr. s. veg. 1. p. 269. Ten. fl. nap. 3. p. 106, exclus. syn. H. pratensis et H. secalini.

Ic. Host. gram. austr. 1. t. 34. Fl. dan. 1634.

Alt. fl. ped. t. 31. f. 3, mala.

Cum praecedente, simulque floret. ☉

Radix semper annua non perennis, ut ex *Dec. fl. fr. 3. p. 94*; *caules* vix pedales ut in praecedente *folia* glabra, vel pubescentia, ut ex *Allion. fl. ped. n. 2274*; *flosculi* dorso glabri; *flos* intermedius sessilis, lateralibus breviter pedicellatis; ceterum descriptio *Allioni* optima.

TRITICUM MARITIMUM. Lin.

T. panicula ramosa, spiculis multifloris compressis divaricatis, flosculis mucronatis, culmo basi geniculato ramoso. *Lin. sp. pl. 128. Will. sp. pl. 1. p. 481. Lam. dict. enc. 2. p. 561. Pers. syn. 1. p. 110. Spr. s. veg. 1. p. 325. Cyr. pl. rar. f. 2. p. 2. Ten. fl. nap. pr. supp. 2. p. 11.*

Brachypodium maritimum. R. S. s. veg. 2. p. 743.

lc. Cyr. l. c. t. 2.

Gramen maritimum, paniculis asperis, loliaceis. *Bocc. mus. t. 95, inala.*

In arenosis maritimis Calabriae orientalis, *Cotrone*, *Cassano*; Lucaniae *Policoro* *Torre a mare*; Japygiae, *Taranto*, *S. Cesarea*, *Gallipoli*.

Majo, *Junio*. ☉!

TRITICUM LOLIACEUM. Smith.

T. spica subsimplici compressa, spiculis ovatis unilateralibus, glumis calycinis trinerviis, flosculis

muticis, culmo basi ramoso *Smith. fl. brit. 1. p. 159.*

Will. sp. pl. 1. p. 483. Spr. s. veg. 1. p. 324.

Poa loliacea. Pers. syn. 1. p. 92.

T. rotboella. Poir. dict. enc. supp. 2. p. 676.

Brachypodium loliaceum. R. S. s. veg. 2. p. 746.
n. 22, non n. 7. p. 740.

Ic. Triticum unilaterale. Host. gram. austr. 2.
p. 21. t. 27. Viv. frag. fl. it. t. 23. f. 1, excl. syn.

Gramen parvum, maritimum, spica loliacea.
Moris. hist. 3. s. 8. t. 2. f. 6.

In herbidis, et lapidosis maritimis Calabriae,
Reggio, Melito, Trebisaccia; Japygiac, Gallipoli,
Leuca, Otranto.

Aprilis, Majo. ☉

CLASSIS IV.

TETRANDRIA-MONOGYNIA.

SCABIOSA SYLVATICA. *Lin.*

S. caule erecto hispido, foliis omnibus indivisis
ovato-oblongis acuminatis villosulo-hispidis, inferiori-
bus serratis, corollulis radiantibus quadrifidis. Lin.
sp. pl. 192. Will. sp. pl. 1. p. 551. Pers. syn. 1. p. 120.
Poir. dict. enc. 6. p. 708. Spr. s. veg. 1. p. 377. Ten.
fl. nap. supp. 4. p. 5.

Trichera sylvatica. R. S. s. veg. 3. p. 55.

Knaulia arvensis, d. sylvatica. Coult. mem. sur les Dipsac. p. 30.

Id. Jacq. austr. t. 362.

S. maxima dumetorum, folio non laciniato. Bauh. hist. 3. p. 10.

S. rubra, austriaca. Lob. ic. 538.

In sylvis umbrosis Aprutii; Chiarino presso Aquila, nelle selve di S. Nicola sotto Monte Corno.

Julio, Augusto. 2

Variat admodum quoad pubescentiam, altitudinem, integritatem foliorum; quae saepius integra, raro superiora tantum dentata, at nunquam pinnatifida vel lyrata. *Calycis* communis foliola exteriora ovato-lanceolata, plana; interiora lanceolato-lineariora, e basi ad medium canaliculata, angustiora et breviora. *Calyculus* brevissimus, denticulatus, 10-12-radiatus; setis rigidis, patentibus, basi pilosis. *Semina* tetragono-compressa, hispida. *Receptaculum* pilosum, paleisque lineari-setaceis, raris interspersis instructum.

Cum *S. arvensi* haec species a Coulter l. male associatur; nam certis characteribus ab hac omnino distincta, nec unquam ab una ad alteram transitus apud nos mihi observare contigit.

SCABIOSA SILENIFOLIA. Wald. et Kit.

S. caule caespitoso humili basi ramoso, foliis lucidis glaberrimis basi ciliatis, radicalibus integerrimis lanceolatis acutis subcanaliculatis, caulinis pinnatifidis laciniis linearibus extima lanceolata, ramis integerrimis, corollulis quinquefidis radiantibus, seminum calyculo plicato extenso denticulato, pappo quinqueseto exserto. *Wald., et Kit. pl. rar. Hung. 2. p. 170. R. S. s. veg. 3. p. 63.*

Asteroccephalus silenifolius. Spr. s. veg. 1. p. 380.

lc. Wald. et Kit. l. c. t. 157.

Scabiosa alpina, globulariaefoliis. Triumph. obs. p. 78. t. 9 ?

In alpinis asperis montium Aprutii meridiem spectantibus; *Majella a Scrimacavallo*, simul cum *Saxifraga caesia, Seriola taraxacoidi, etc.*

Augusto, Septembri. *h*

Planta in nudis asperisque alpinis dense caespitans, laete virens, speciosa. *Caules* una cum pedunculis apud nos vix palmares vel semipedales. *Folia* coriacea, potius *Armeriae scorzoneraefoliae*, quam *Silenis* affinia; radicalia obovata, obtusa, cito pereuntia. *Calycis* et receptaculi foliola a medio ad apicem obscure purpurascuntia. *Flores* amoene coerulei, odori. *Semina* sulcata, hispida.

Immerito Cl. *R. S.* corollulas quadrifidas huic speciei tribuunt; et haesitans *Triumfetti* synonymon sub hac retuli, nam quamvis laudati auctoris

descriptio, et locus natalis huic speciei satis superque convenientes sint, tamen icon recedit ob folia radicalia obtusissima, lyrata.

SCABIOSA COLUMBARIA. *b. prolifera*. *Lin. sp. pl.* 143.

Ic. *S. panormitana* purpurea, folio profunde laciniato, umbellatim prolifera. *Cup. panph. sic.* 2. t. 240. *Bon. t.* 44.

In collibus aridis maritimis Japygiae, *Brindisi*.
Majo, Junio. ♂

In hac varietate *caulis* humilior vix sesquipedalis, et *folia* tenuiora magisque canescentia, quam in specie.

SCABIOSA PILOSA. *R. S.*

S. foliis radicalibus caulinisque inferioribus pinatifidis laciniis linearibus, summis linearibus indivisis, pedunculis longissimis cauleque pilosis, corollulis quinquefidis radiantibus crenatis calyce longioribus. *R. S. s. veg.* 3. p. 80.

Asterocephalus pilosus. *Lagas. nov. gen. et sp. diagn.* p. 8. *Spr. s. veg. t.* p. 383 ? excl. syn. *Tenorii*.

Ic. *nostra t.* 12.

In collibus aridis calcareis Aprutii, *Aquila*.

Junio, Julio. ♀

Corollulae albido-coerulescentes. *Semina* basi hispidolana, superne excavata; *calyculo* extenso denticulato-aristato; *pappo* 5-seto, sessili. *Habitus S. argenteae* et *S. eburneae* *Fl. gr.*; differt a *S.*

argentea calycibus corolla duplo brevioribus, corollulis radiantibus crenatis: a *S.eburnea* praeter hos characteres, *stigmata* lineari nec clavato, *antheris* albidis non croceis.

SCABIOSA. ARGENTEA. Lin.

S. foliis radicalibus caulinisque inferioribus pinatifidis laciniis linearibus acutis, summis lineari-
bus indivisis, pedunculis longissimis cauleque superne glabriusculis, corollulis quinquefidis radiantibus integerrimis (vel obsolete crenatis) calyce aequalibus (vel brevioribus). *Lin. syst. veg.* 145. *Will. sp. pl.* 1, p. 555. *Pers. syn.* 1, p. 121. *R. S. s. veg.* 3, p. 79, excluso synonymo *Desf. coroll. Tour?* *Sibth. fl. gr.* 2, p. 9. *Ten. fl. nap. pr.* p. 12.

Asterocephalus argenteus. Spr. s. veg. 1, p. 382. exclusis synonymis.

lc. Sibth. l. c. t. 108.

In areosis maritimis Calabriae orientalis, *Cirò Cassano*; Japygiae, *Taranto*.

Majo, Junio. 2

Haesitans hanc speciem pro vera *S. argentea* Lin. hic recenseo. *Folia* in nostra laciniis linearibus omnibus aequalibus, non extrema majore, ut in icone *Desf. Cor. Tour. t.* 39. Etiam ab icone citata *Fl. gr.* nonnihil recedit, et potius *S. eburneae* similis, quae tamen differt corollulis integerrimis non sinuatis. A praecedente calycibus corollae aequalibus vel longioribus, et corollulis integris abunde diversa.

SCABIOSA BRACHIATA. Sibth.

S. foliis obovato-oblongis integris lyratisque, corollulis quinquefidis radiantibus crenatis, seminum calyculo membranaceo extenso subtus pertuso. Sibth. fl. gr. 2. p. 2. Smith. fl. gr. pr. 1. p. 83. R. S. s. veg. 3. p. 69.

Knautia palaestina. Lin. mant. 197. Will. sp. pl. 1. p. 562. Lam. dict. enc. 3. p. 368. Pers. syn. 1. p. 122.

Pterocephalus brachiatus. Spr. s. veg. 1. p. 384.

P. palaestinus. Coult. l. c. p. 31.

Ic. Sibth. l. c. t. 109. Coult. l. c. t. 1. f. 14.

In aridissimis collibus calcareis Calabriae orientalis, Cassano, Europoli, Amendolara.

Aprili, Majo. ☉

Caulis erectus, 1-1 pedalis (1 1/2 in planta culta), pilis inferne patentibus superne adpressis subhispidus, simplex vel ramosus, brachiatus. Folia integra, aliquando basi pinnatifido-lyrata, obtusa, superiora saepe mucronata, molliter pubescenti-pilosa ac ciliata. Calycis communis foliola lanceolata, integra, trinervia, acuta, aristulata, basi concava, corollulis breviora, in anthesi erecta, inde patenti-reflexa, albida, a medio ad apicem virescentia. Corollulae exteriores 5-fidae, radiantes, suberectae, laciniis crenato-serratis!, purpurascens; interiores infundibuliformes, externe pubescentes, albidae, aristas pappi subaequantes, quinquefidae, laciniis subae-

qualibus. *Semina* pubescentia, 10-angulata (10-costata), angulis apice fovcolis interstinctis; *calyculo* scarioso, plicato, denticulato, glabro, extenso, subtus pertuso; *pappo* pedicellato, exserto, 10-radiato; radii aristis horizontaliter patentibus, planis, pectinato-ciliatis. *Receptaculum* conicum, abbreviatum, hirsutum ac paleaceum; paleis albidis, lineari-spathulatis, carinatis, acutis, externe apicem versus hirsutis, interne glabris, apice ciliatis.

SCABIOSA CRETICA. Lin.

S. caule fruticoso, foliis lanceolatis sericeis integerrimis, corollulis quinquefidis radiantibus, calyculo scarioso plicato extenso margine denticulato, pappo 5-setoso sessili incluso. *Lin. sp. pl.* 145. *Will. sp. pl.* 1. p. 557. *Pers. syn.* 1. p. 424. *R. S. s. veg.* 3. p. 85. *Coult. l. c.* p. 33. *Ten. fl. nap. pr. supp.* 3. p. 379.

Asteroccephalus creticus. Spr. s. veg. 1. p. 380.

le. Coult. l. c. t. 2. n. 2.

S. fruticosa folio non dissecto, peregrina.

Bauh. hist. 3. p. 41, mediocris.

In rupibus calcareis maritimis Calabriae, da Capo dell'Armi a Capo di Bova.

Aprili, Majo. fr

CRUCIANELLA LATIFOLIA. Lin.

C. foliis scabris mucronatis inferioribus quaternis ellipticis, superioribus senis lineari-lanceolatis, bracteis tribus valde inaequalibus, exteriori unica ovata scariosa ciliata, duabus interioribus lineari-setaceis, floribus inter bracteas solitariis. *Lin. sp. pl.* 158. *Will. sp. pl.* 1. p. 601. *Pers. syn.* 1. p. 129. *Lam. dict. enc.* 2. p. 216. *R. S. s. veg.* 3. p. 286. *Spr. s. veg.* 1. p. 398. excl. syn. *C. monspeliacae*.

lc. Sibth. fl. gr. t. 139.

Rubia minor, spicata. Barr. ic. 520, et

H. spicata, latifolia, ic. 549.

In collibus aridis Calabriae orientalis; *Reggio, Capo dell'Armi, Capo della Trinità presso Melito, Corigliano, Cassano, Trebisacce, Amendolara.*

Aprili, Majo. ☉

Caules tetragoni, palmares vel 1-1½ pedales. *Folia* margine praesertim scabra, glabriuscula, inferiora quaternis, rare quina, 2-3 lin. lata, brevia, caulina semper sena, elongata, angusta, vix lin. lata. *Bractea* cujusque floris exterior, ovata, acuta, concava glabra cum opposita connata et vaginans: duae, interiores lineares, carinatae, carina virescentes, acutae, integrae, marginibus et carina ciliatae, fere longitudine exterioris. *Corollae* pallide luteae, tubo bracteis exterioribus aequali, laciniis apice aristatis, incurvis.

C. angustifolia differt potissimum ab hac bra-

etcis inter se aequalibus; nam caulis directio ac latitudo foliorum characteres variabiles et nullius fere momenti suppeditant.

ERNODEA MONTANA. Sibth.

E. caule tereti pubescente fruticoso, foliis petiolatis oblongis obtusis, floribus fasciculatis terminalibus. *Smith. fl. gr. pr. 1. p. 98. Spr. s. veg. 1. p. 406.*

Asperula Calabrica. Lin. supp. 20. Will. sp. pl. 1. p. 577. R. S. s. veg. 3. p. 272.

Pavetta foetidissima. Cyr. pl. rar. fasc. 1. p. 8. Ten. fl. nap. pr. p. 12.

Id. Sibth. fl. gr. 1. 143. Cyr. l. c. 1. 1.

In arenosis exsiccatis torrentium alveis, et rupibus maritimis Calabriae orientalis, *Cassano, Trebisacce, Roseto, Francavilla, Amendolara, Monte Giordano.*

Majo, Junio. ♀

ASPERULA NEGLECTA. Nob.

A. foliis quaternis hirtis acutis internodio longioribus, floribus terminalibus fasciculatis, seminibus globosis hispidis.

Id. nostra t. 13. f. 1.

In aridis alpinis montium Aprutii; *Monte Coscione, Monte Intermezzo presso Aquila.*

Julio, Augusto. ♀

Radix multicaulis, gracilis, vix pendae anserinae crassitie, fusca, hinc illinc excurrens, densosque caespites inter Festucarum glebas constituens. Caules plures, hirti, decumbentes vel adscendentes, tetragoni, 3-4 pollices longi. Folia virescentia, conferta, marginibus subrevolutis, mutica, rigida, subfalcata vel recta; inferiora latiora breviora obtusa, superiora omnia aequalia. Flores sessiles, bracteis longiores. Corolla intus albida, extra pubescens rugosa et purpurascens, laciniis breviter aristatis, tubo ampliato vel subcampanulato, 1-lin. longo. Bractee breves, ovatae, acuminatae, hirtae.

Affinis *A. littorali*, sed habitu, loco natali; aliisque characteribus diversa. Confer iconem *Fl.gr. t. 122*.

ASPERULA NITENS. Nob.

A. foliis quaternis aristatis internodio longioribus nitidis glaberrimis, floribus terminalibus fasciculatis, corollis aristatis, seminibus muricato-tuberculatis.

Ic. nostra t. 13. f. 2.

In aridis alpinis montium Aprutii; *Monte Costone, Campo aprico alle falde di Monte Corno.*

Julio, Augusto. 2.

Radix crassitie digiti, firma, lignosa. Caules plures, caespitosi, decumbentes, tetragoni, leves, glaberrimi, rigidi, 5-4 pollicares. Folia inferiora latiora, confertiora, superiora subaequalia, levia.

Flores et habitus omnino praecedentis, cuius forsan varietas, sed seminibus non hispidis; tubo corollae, filiformi; non subcampanulato, et foliis aristatis diversa.

PLANTAGO MONTANA. Lam.

P. scapotereti piloso, foliis lanceolatis 5-nerviis glabriusculis subdentatis, spica nigricante ovata subglobosa nuda. Lam. ill. gen. n. 1670. R. S. s. veg. 3. p. 117. Pers. syn. 1. p. 139. Poit. dict. enc. 5. p. 381. Spr. s. veg. 1. p. 434. Ten. fl. nap. pr. supp. 2. p. 66.

Ic. nostra t. 13. f. 3.

In pascuis subalpinis Aprutii, Monte Costone, Monte Corno, Majella.

Julio, Augusto. 2

Folia glabra aut plus minusque pilosa, 2-5 lin. lata, aequipollicem longa. Scapi teretes, non striati, glabri, vel pilosi, erecto-patentes. Bractae margine scariosae, saepius obtusae, capsula fructifera breviores, concavae, carinatae; margine carina et apice praesertim ciliatae. Calycis foliola purpurascentia, apice obtusa, ciliata vel denticulata, ovata, scariosa, carinata, concava, basi fasciculo pilorum instructa, margine integra, bracteis breviora. Capsula turgida, disperma, operculo capsula ipsa maiore. Stylus lirtus, elongatus.

PLANTAGO ALBICANS. Lin.

P. foliis linearilanceolatis, obliquis, subundulatis dense piloso-pubescentibus, scapotereti foliis longiore, spica cylindrica erecta basi interrupta, bracteis obtusissimis calyce aequalibus. Lin. sp. pl. 165. Will. sp. pl. 4. p. 645. Pers. syn. 138. Poir. dict. enc. 5. p. 375. R. & S. 4. veg. 3. p. 124.

1c. Sibth. fl. gr. 1. 145.

Holostemum salmanticense, majus. Clus. hist. 2. p. 110.

a. foliis argenteis.

b. foliis albidis-virentibus. Poir. l. c.

In collibus argillosis et arenosis maritimis Calabriae orientalis, *Cotrone, Amendolara, Monte Giordano*; Lucaniae, *Policoro, Torre a mare*. Varietas *a.* in arenosis Japygiae, *Taranto, S. Cesarea, Gallipoli*. Varietas *b.* in argillosis Calabriae, *Reggio, Melito.*

Aprili, Junio. 2

Radix hinc illinc excurrentis satque tenax, nigricans. Folia linearilanceolata, patentia, integerrima, subopposita, amplexicaulia, acuta, canaliculata, saepius undulata, densa lanugine albido-sericea vel virescenti tecta; basi in petiolum amplexicaulem glabrum excurrentia, 3 lin. lata, 2 1/2 - 3 poll. longa, 3-nervia. Scapi teretes, vix striati, adpresse pilosi et fere lanati, leves, ascendentes vel recti, 2-6 pollices longi. Spica ante anthesim con-

fertissima, post anthesim elongata, laxiuscula, basi interrupta. *Flores* suffulti bractea ovato-lanceolata, margine membranacea, scariosa, apice ciliata, concava, dorso carinata; carina crassiuscula, virescente. *Calyx* tetraphyllus, foliolis duobus exterioribus semi-ovatis, altero latere tantum scariosis, reliquis ovatis margine utrinque scariosis; omnibus carina virescentibus, et apicem versus ciliato-pilosis, concavis, obtusiusculis, bractea et corollae tubo subaequalibus. *Corollae* limbus patens, laciniis ovatis, glabris, acutis. *Stamina* exserta, filamentis purpurascens, antheris luteis, 6 lin. ultra corollam exsertis. *Stylus* hirtus, subflexuosus, post anthesim elongatus. *Capsula* glabra. *Semina* nigra, oblonga, utrinque acuta.

P. albicans, Cav. ic. 2. p. 21. t. 124. sub *P. parvula* a R. S. citata, differt a nostra foliis latioribus, floribus jam sub anthesi distantibus, calycibus bracteisque glabris. An varietas *P. albicans* orta a solo?; nam *Cavanilles* in vicinis se illam collegisse fatetur, dum nostra in collibus aridissimis vel in arenosis maritimis provenit. Varietas b. de qua loquitur *Poir. l.c.*, ad hanc speciem certe spectare videtur. In *S. veg. Cl. Spr.* haec species desideratur.

PLANTAGO MARITIMA. Lin.

P. foliis linearibus semiteretibus subcarnosis integerrimis vel hinc inde dentatis, basi piloso-lanatis, scapo tereti, spica cylindrica elongata, bracteis ovatis calyce brevioribus. Lin. sp. pl. 165. Will. sp. pl. 1. p. 647. Pers. syn. 1. p. 139. Poir. dict. enc. 5. p. 382. R. S. s. veg. 3. p. 136. Spr. s. veg. 1. p. 436. Ten. fl. nap. pr. p. 13.

lc. Sibth. fl. gr. t. 148. Fl. dan. 243.

P. angustifolia. Dod. pempt. 108.

In maritimis salsis, et inundatis argillo-arenosis Calabriae orientalis, *Trebisacce, Cassano, Cotrone; Lucaniae Pollicoro, Torre a mare; Iapygiae, Gallipoli, Brindisi, Otranto.*

Majo, Junio. 2

PLANTAGO SUBULATA. Lin.

P. radice lignosa caespitosa, foliis linearibus rigidis glabriuiculis margine tenuissime serrulato-ciliatis canaliculatis subpungentibus, scapo-tereti pubescente, spica cylindrica brevi, bracteis acutis calyce subaequalibus. Lin. sp. pl. 166. Will. sp. pl. 1. p. 647. Poir. dict. enc. 5. p. 384. R. S. s. veg. 3. p. 135. Spr. s. veg. 1. p. 438. Ten. fl. nap. pr. p. 13.

P. triquetra. Pers. syn. 1. p. 140.

lc. Serpentina omnium minima. Lob. ic. 439.

Holosteum, seu serpentina omnium minima. *Moris hist. 3. s. 8. t. 17. f. 29; (icon ex Lobelio).*

In collibus aridis calcareis maritimis Calabriae orientalis, *Cariati* ; Japygiae, *Brindisi*, *Otranto* ; Peucetiae, *Monopoli* ; et Aprutii, *Aquila*, *Monte Costone*, *Majella*, *Piano di cinque miglia*.

Junio, Julio. ♀

Non est certe praecedentis varietas, cum qua quamvis aliquando occurrat, tamen semper diversa permanet.

PLANTAGO MACRORHIZA. Poir.

P. radice lignosa, foliis carnosius glabriusculis spatulatis inciso-dentatis, dentibus subimbricatis mucronatis, scapo tereti pubescente, bracteis acuminatis squarrosis spicaque cylindrica villosa, capsulis dispermis 2-3-ocularibus, loculo tertio sterili. *Poir. it. 2. p. 154. Willd. sp. pl. 1. p. 648. Poir. dict. enc. 5. p. 387. Pers. syn. 1. p. 140. R. S. s. veg. 3. p. 140. Spr. s. veg. 1. p. 438. Ten. fl. nap. pr. p. 13.*

P. chrithmoides. *Desf. atl. 1. p. 140.*

lc. Coronopus sicut fruticosus, platyphyllos. *Bocc. sic. t. 15. f. 2. Moris. hist. 3. s. 8. t. 17. f. 36.*

In rupibus calcareis maritimis Japygiae, *Galipoli*, *Leuca*, *Otranto*, *Castro*, *Polignano*.

Aprili, Majo. ♀

PLANTAGO AMPLEXICAULIS. Cav.

P. caule erecto, foliis lanceolatis utrinque at-

tennatis amplexicaulibus integerrimis pilosis, pedunculis axillaribus elongatis, spica ovata glabra, bracteis latis margine scariosis. *Cav. ic. 2. p. 22. Will. sp. pl. 1. p. 650. Pers. syn. 1. p. 138. R. S. s. veg. 3. p. 142. Spr. s. veg. 1. p. 439.*

Ic. Cav. l. c. t. 125.

In glareosis et arenosis maritimis Calabriae orientalis, da *Torre varata a Capo Palizzi, tra Melito e Capo spartivento.*

Aprili, Majo. \mathfrak{A} , \mathfrak{J}

Radix simplex, brevis, tortuosa, fibrosa. *Caulis* erectus, basi alterne ramosus, ramis patentibus adscendentibus vel erectis; glaberrimus, levis, striatus, fistulosus, 1-6-pollices altus. *Folia* alterna, undique pilosa, acuta, plana, trinervia, nervis aliquando oblitteratis; petiolata, petiolis basi pilosissimis; intense virentia superiora approximata. *Pedunculi* teretes, non striati, hinc inde pilis sparsis, basi praesertim, obsiti, recti vel adscendentes, $\frac{1}{2}$ -1 pedem longi, *Spica* ovata, rare oblongo-ovata, $1\frac{1}{4}$ lin. longa. *Bractee* glaberrimae, subrotundo-ovatae, concavae, carinatae, carina nigricante, calycibus longiores, $1\frac{1}{2}$ lin. longae et latae. *Calycis* foliola scariosa, glabra, elliptica, acuta. *Corollae* lacinae planae, calycibus conformes. *Capsula* bracteis longior, glabra, disperma. *Semina* oblongo-elliptica, glabra, nitida, pallide lutescentia, cymbiformia. *Dissepimentum* planum, glabrum, ellipticum, medio fuscum, lateribus flavescens.

In omnibus nostris speciminibus folia sunt semper undique pilosa, nec margine tantum ciliata, ut in varietate *b.* hujus speciei; idest *P. lagopoides*, Desf. atl. 1. p. 135. t. 39. f. 2.

CAMPBOROSMA MONSPELIACA. Lin.

C. caespitosa hirsuta, foliis bracteisque subulatis, floribus axillaribus glomerato-spicatis. *Lin. sp. pl.* 178. *Will. sp. pl.* 1. p. 696. *Pers. syn.* 1. p. 149. *Ten. fl. nap. pr.* p. 13. *Spr. s. veg.* 1. p. 453.

C. perenne. R. S. s. veg. 3. p. 462.

lc. Lam. ill. gen. 4. 86.

Camphorata monspeliensium. Bauh. hist. 3. p. 379.

In collibus calcareis maritimis Japygiae, *Leuca*, *Otranto*, *Castro*; *Aprutii*, *Atri*.

Junio, Julio. *h*

Varias foliis plus minusque hispidis, virentibus vel subinucanis; *calycibus* viridibus vel albido-tomentosis.

TETRANDRIA-DIGYNIA.

HYPECOUM PROCUMBENS. Lin.

H. siliquis arcuatis compressis articulatis, petalis exterioribus circumscriptione ovatis, basi cuneiformibus apice trilobis, interioribus tripartitis, lacinia centrali conduplicata dentato-ciliata, foliorum

laciniis lanceolatis acutis. *Lin. sp. pl.* 181. *Will. sp. pl.* 3. p. 704. *Pers. syn.* 1. p. 150. *Lam. dict. enc.* 3. p. 160. *Sibth. fl. gr.* 1. p. 46. (descriptio optima). *R. S. s. veg.* 3. p. 481. *Dec. pr. syst. nat.* 1. p. 123. *Spr. s. veg.* 1. p. 491. *Ten. fl. nap. pr.* p. 13.

lc. nostra t. 14. Sibth. fl. gr. t. 1551 optima et ex asse cum planta nostra conveniens. *Lam. ill. t.* 88.

In arenosis maritimis et inter segetes Calabriae *da Reggio a Capo Pellaro, marina di Stilo, di Catanzaro, di Cotrone, di Crucoli; Peucetiae, Bartetta, Bari; Dauniae; Saline, Casal Trinità.*

Martio, Aprili. ☉

Folia radicalia laete viridia, bipinnatifida; laciniis elongatis, linearilanceolatis, angustis, integris, planis, 1- $\frac{1}{2}$ lin. longis, vix semilineam latis; caulina ad pedunculorum divisionem pinnatifida; laciniis linearibus, interdum setula albida terminatis. *Petoli* plani, laciniis lineari setaceis prope basim approximatis instructi. *Calyx* saepius apice denticulatus, raro integer. *Corollae petala* duo *majora* glabra, omnino lutea, profunde triloba, lobis lateralibus planis, non intus revolutis; circumscriptione ovata, basi cuneiformia, 5 lin. longa, 4 lin. lata, apice plana non concava, basi carinata: *petala* duo *interiora* tripartita, laciniis lateralibus concoloribus, lin. latis, 2 lin. longis; intermedia basi contracta filiformi, a medio ad apicem dilatata; margine hyalina, apice ciliata, conduplicata, pistillum amplectente. Reliqua ut in descriptione *Fl. gr. l. c.*

HYPERICUM GLAUDESCENS. Nob.

IL siliquis arcuatis compressis articulatis, petalis exterioribus dorso glabris oblongis angustis obsolete trilobis, interioribus tripartitis, laciniis centrali planiuscula subciliata, foliorum laciniis obovato-cuneiformibus obtusis mucronatis.

lc. nostra t. 15.

In arenosis maritimis Calabriae orientalis, Lucaniae, Japygiae; et in Corsica ex speciminibus cum *H. procumbenti* confusis.

Martio, Aprili. ☉

Folia radicalia glauco-cinerea, bipinnatifida, laciniis brevibus, obovato-cuneiformibus, 2-3 dentatis, raro integris, vix lin. longis, dimidiam lineam latis, et in quibusdam longitudo latitudinem aequat, planis, rotundatis cum acumine: caulina ad pedunculorum divisionem pinnatifida; laciniis lanceolato-linearibus, acutis, interdum setula destitutis. *Petiol.* subcanaliculati, laciniis paucis lineari setaceis prope basim. *Calyx* saepius integer, raro denticulatus. *Petala* duo exteriora majora, pallide lutea, glabra, apice virescentia, obsolete triloba, lobis lateralibus intus revolutis; circumscriptione oblongo-ovatis, 4 lin. longis, 2 $\frac{1}{2}$ latis, apice concavis, ecarinatis: *petala* duo interiora tripartita, laciniis lateralibus concoloribus, angustissimis, vix $\frac{1}{2}$ lin. latis, 1 $\frac{1}{2}$ longis; intermedia basi constricta filiformi, e medio ad apicem dilatata, fere plana, vix condupli-

cata, apice ut plurimum non ciliata, margine non hyalina. *Siliquae* ut in *H. procumbenti*.

Summa cum praecedente affinitas, et nisi specimina sint rite parata ex sicco acgre dignoscendum; tamen ut ex plantis vivis, icone, ac descriptione clare patet sufficientibus notis distinctum. Quoad descriptionem etiam *H. patenti* Will., et *H. littorali* videtur affine, sed diversum a primo petalis exterioribus oblongis angustis, non magnis cordiformibus; obtuse trilobis non utrinque lobulis acutis, et intense hastaeformibus, etc. A secundo petalis dorso glabris, interioribus tripartitis, non integris.

TETRANDRIA-TETRAGYNIA.

BULLIARDA VAILLANTII Dec.

B. caule erecto ramoso dichotomo, foliis oblongis acutiusculis, pedunculis axillaribus terminalibusque elongatis. *R. S. s. veg.* 3. p. 499. *Spr. S. veg.* 1. p. 498.

Tillaea Vaillantii Will. sp. pl. 1. p. 720. *Pers. syn.* 1: p. 153. *Poir. dict. enc.* 7. p. 674. *Ten. fl. nap. pr. sup.* 1. p. 53.

Ic. *Dec. pl. gras.* 1. 74.

Sedum minimum, annuum, flore roseo, tetrapetalo. *Vaill. paris.* 1. 10. f. 2.

In depressis inundatis calcareis Calabriae orien-

talis, *Cotrone*; *Japygiae*, *Leuca*, *Castro*, *Lecce*;
Peucetiae, *Monopoli*, *Polignano*.

Martio, Aprili. ☉

CLASSIS V.

PENTANDRIA-MONOGYNIA.

MYOSOTIS PALUSTRIS. Lin.

M. calycibus 5-dentatis glabriusculis, dentibus
 subaequalibus obtusiusculis corollae tubum aequan-
 tibus, corollarum limbo calyce plus duplo longiore,
 foliis lanceolatis obtusis glabriusculis. *Poir. dict. enc.*
4. p. 398. Spr. s. veg. 1. p. 557. Lehm. asp. p. 88.

M. scorpioides. *Will. sp. pl. 2. p. 746. R. S. s.*
veg. 4. p. 101.

M. scorpioides, *A. palustris. Lin. sp. pl. 188.*

lc. Sturm. fl. germ. fasc. 5.

In aquosis maritimis et ad rivulos lente fluentes
Calabriae orientalis; *Corigliano*, *Cassano*.

Aprili, Majo. 24

ANCHUSA UNDULATA. Lin.

A. foliis lineari-oblongis subdentatis margine
 undulato-crispis, racemis spiciformibus, calycibus
 profunde quinquelidis erectis, fructiferis inflatis

pendulis, stylis calyce duplo longioribus. *Lin. sp. pl.* 191. *Will. sp. pl.* 1. p. 757, excl. syn. *Gmel. Pers. syn.* 1. p. 159. *Lam. dict. enc.* 1. p. 503. *R. S. s. veg.* 4. p. 91, et 768, excl. syn. *Sab. H. Rom.* 2. t. 24. ad *A. hybridam* spectante. *Lehm. asper.* p. 241, excl. ab utrisque syn. *Fl. gr. ac Fl. per. Spr. s. veg.* 1. p. 562. *Ten. fl. nap.* 1. p. 45. excl. syn. *Gmel.*

Ic. nostra t. 16.

A. angustis dentatis foliis hispanica. *Bocc. mus.* t. 77. *Barr. ic.* 578.

In herbidis maritimis Calabriae orientalis, *Siderno, Crucoli, Cassano, Corigliano, Catanzaro.*

Aprili, Majo. ♂, ♀

Planta undique piloso-hispida, non vere strigosa. *Caules* pedales vel sesquipedales, erecti vel patentes, simplices vel basi tantum ramosi, apice paniculati, teretes. *Folia* lineari-oblonga, 2 - 2 $\frac{1}{2}$ poll. longa, vix 2 - 3 lin. lata, margine undulato-crispa ac denticulata; inferiora obtusa, basi in petiolum attenuata; superiora acuta, sensim breviora, basi dilatata non attenuata, sessilia. *Racemi* apice recurvi, ramosi; ramis subdivaricatis; *floribus* primum approximatis, demum distantibus. *Bractaeae* cordato-ovatae, acutae, breves, pedunculo subaequales, foliis caulinis supremis conformes. *Calices* ultra medium quinquefidi; sub anthesi erecti, cylindrici, tubulosi, laciniis lineari-lanceolatis acutiusculis; in fructu penduli, campanulati, laciniis dilatatis ovato-lanceolatis. *Corollae* tubus calyce lon-

gior, cylindraceus, albidus; *limbus* intense coeruleus vel albus, patens, laciniis ovatis acutis; *faux* clausa fornicibus oblongis, superne saccatis, apice et margine pubescentibus, dorso prope basim glabris, albidis. *Stylus* calyce duplo longior, superne non inerassatus; glaber; *stigmat*e globoso. *Semina* matura non vidi.

A. undulatam Sibth fl. gr. 2. p. 56. t. 165, et Fl. port. p. 177. t. 22. potius ad *A. hybridam* Ten., quam ad hanc speciem spectare mihi visum est, quia Cl. Sibth. l. c. notat icones Bocconi ac Barrelieri malas esse; et dum nostra planta cum istis omnino convenit, ab illis Fl. gr. et Fl. port. recedit. An icon Milleri ad *A. undulatam* pertineat affirmare nequeo, dum opus hoc adhuc mihi consulere non licuit. Praeterea descriptio Cl. Lehmanni l. c. nonnihil a nostra discrepat, nam stylus evidenter calyce duplo longior, ut in iconibus Bocconi et Barrelieri etiam observatur, qui » *longitudine fere calycis* » a Lehmannio describitur. Fatendum quidem est *A. undulatam*, et *A. hybridam* admodum inter se affines esse; sed folia margine undulato - crispa, ac denticulata duploque angustiora, statura minor, et denique stylus longe exsertus *A. undulatam* ab *A. hybrida* satis distinguunt; dum characteres a calycis partitione et ab hujus laciniis desumpti pro hisce speciebus discriminandis pauci momenti sunt.

CYNOGLOSSUM CHEIRIFOLIUM. Lin.?

C. caule erecto, foliis sericeo-tomentosis, radicalibus lanceolatis, caulinis sessilibus basi angustatis, racemis ante anthesim confertis, calycibus albido-lanatis laciniis linear lanceolatis acutis corollae tubo vix brevioribus, staminibus inclusis, nucibus muricatis margine subinciso-radiatis *Lin. sp. pl.* 193? *Will. sp. pl.* 4. p. 762. *Lam. dict. enc.* 2. p. 238. *Spr. s. veg.* 1. p. 96. *Ten. fl. nap. pr.* p. 14. *Anchusa lanata. R. S. s. veg.* 4. p. 96.?

Ic. *Cynoglossa media*, argentea, apula, campestris calidarum regionum. *Column. ecphr.* 1. t. 171!
C. creticum 1. *Clus. hist.* 2. p. 162.?

In collibus aridis calcareis mari limitimis Calabriae orientalis, *Cassano*, *Monte Giordano*; Japygiae, *Monopoli*, *Otranto*.

Martio, Aprili. ♂

Corollae calycem linea excedentes! *Stamina* tubo corollae fere dimidio breviora. Confer *Cl. Ten. in fl. med.* p. 116.

CYNOGLOSSUM MACELLENSE. Ten.

C. foliis linearilanceolatis, radicalibus tomentoso-incanis, superioribus basi latioribus villosolanceolatis, racemis bracteatis compactis, corollis calycem subaequantibus lobis rotundatis, nucibus centro laeviusculis, margine inciso-radiatis muricatis. *Ten. fl.*

nap. pr. p. 66. Lehm. asper. p. 168. B. S. s. veg. 4. p. 81. Spr. s. veg. 1. p. 566.

Ic. Ten. fl. nap. t. 117.

Cynoglossa media, montana, incana angustifolia altera, flore globoso, frigidarum regionum. *Column. ecphr. 1. t. 174.*

In pascuis montosis Aprutii alla *Majella*, ubi Cl. *Tenore* invenit; et prope Aquilam in montibus *S. Franco*, *Costone*, *Intermesole*, *M. Corno*.

Junio, Augusto. ♂

Folia radicalia *C. Cheirifolii* simillima, tantummodo longiora et acutiora; caulina vero omnia lanata et pallidiora. Pro *Salvia officinali* in Aprutio saepe adhibentur ad sudorem ciendum, ac ad dentium vel capitis dolores rheumaticos sedandos; sed stomachi vitiis nullimodo idonea esse incolae conqueruntur; quod a viribus narcoticis hujus plantae derivatur.

CERINTHE ASPERA b. pallida.

In arvis cultis et agris Calabriae, *Reggio*.

Martio, Aprili. ☉

Caulis erectus vel adscendens, teres, glaber, immaculatus, laevis, basi ramosus, ramis adscendentibus. *Folia* radicalia linguaeformia, vel spathulata, obtusissima, superiora oblonga vel obovata, obtusa; omnia amplexicaulia, laete viridia, immaculata, verrucis albis superne scabra, margine ciliata. *Racemi* terminales, solitarii, apice nutantes, bracteati;

bracteis amplexicaulibus, profunde cordato-ovatis, ciliatis; acutis, basi rubro-violaceis, ceterum foliis similibus. *Pedunculi* subaxillares; scabri, glabri, 3 lin. longi, bracteis duplo breviores, apice violacei, post anthesin cernui. *Calyx* pentaphyllus, foliolis glabris, viridibus, basi violaceis, 4 lin. longis, corollae tubo brevioribus, inaequalibus: quorum vel unico latiore, obtuso, duas lineas lato, ovato-oblongo, basi profunde cordato; duobus angustioribus, acutiusculis, 1 $\frac{1}{2}$ lin. latis, reliquis duobus angustissimis, 1 lin. latis, acutis, lineari-lanceolatis: vel duobus latioribus, profunde cordatis, altero saepius obliquo, tribus interioribus angustioribus. *Corolla* calyce duplo longior, subcylindrica, pallida, basi lutescens, superne albida, 5-dentata, dentibus acutis, reflexis, margine revolutis. *Stamina* filamentis lutescentibus, glabris, teretibus, basi subcompressis et dilatatis; antheris cirrhosis, filamento subaequalibus, lineam exsertis, muricato-scabris. *Stylus* glaber, staminibus aequale. *Stigma* simplex. *Semina* duo, nigra, subrotunda, subtriquetra, apice acuta, glabra, altero latere interne compressa.

ECHINUM PYRENAICUM. Lin.

E. caule herbaceo ramoso strigoso-hispido, ramis adscendentibus pyramidatis paniculatis, foliis lineari-lanceolatis, spiculis elongatis floribus subdistantibus (carneis vel dilute violaceis), staminibus

corolla subaequali sesquolongioribus. *Lin. mant. p. 334. Will. en. II. Ber. 1. p. 187. Lehm. asp. p. 444. R. S. s. veg. 4. p. 22. Spr. s. veg. 1. p. 553. Ten. fl. nap. pr. sup. 4. p. 5.*

1c. *Lepeyr. fl. pyr. 2. 66. (ex R. S.)*

In collibus aridissimis calcareis Japygiae, *Ugento, Otranto, Lecce, Pulsano*; et Peucetiae, *Mola, Monopoli.*

Majo, Junio. ♂

E. italico affine hirsutiae omnium partium, sed folia angustiora, et totius plantae forma pyramidata-ovata, non pyramidata-lanceolata ut in illo.

ECHINUM PUSTULATUM. Sibth.

E. caule herbaceo ramoso foliisque lineari-oblongis repandis tuberculato-hispidissimis, spiculis simplicibus patentibus, staminibus corollam irregularem aequantibus. Sibth. fl. gr. 1. p. 68. Smith. fl. gr. pr. 1. p. 125. Lehm. asp. p. 448. R. S. s. veg. 4. p. 26. Spr. s. veg. 1. p. 553. Ten. fl. nap. pr. supp. 3. p. 379.

1c. *Sibth. fl. gr. 1. 180.*

In aridissimis collibus Calabriae orientalis, *Reggio, Stalatti, Catanzaro, Corigliano, Cirò, Cassano*; Japygiae, *Taranto, Nardò, Gallipoli, Ugento, Brindisi, Lecce.*

Aprili, Majo. ♂

Stamina semper corolla aequalia, nunquam

longiora ut ex descriptione *Spr. l. c.*, qua praesertim nota ab *E. vulgari* distinguitur.

TECIUM ARENARIUM. Guss.in. sem. H. R. Boc. an. 1825.

E. caule tenui diffuso, foliis spathulatis obtusis piloso-hispidis, calycibus hirsutis strigosis, staminibus corolla parva tubulosa brevioribus (inclusi).

E. diffusum. Guss. cat. H. R. Bocc. p. 23, non Smith.

lc. nostra t. 17.

In arenosis maritimis Calabriae orientalis, *Reggio, S. Leonardo, Capo Rizzuto; Iapygiae Taranto, Pulsano, S. Cesarea.*

Aprili, Majo. ☉

Radix tenuis, descendens, simplex. *Caulis* piloso-hispidi, pilis adpressis albidis, vix tuberculati, 3-5 pollices longi, basi praecipue ramosi; ramis inferioribus patulis, diffusis vel declinatis, lateralibus saepe longioribus. *Folia* integra, in petiolum attenuata, tuberculata, 2-3 lineas lata, pollicem longa, semper acuta. *Flores* spicati, spica virescente apice recurva; approximati, demum remotiusculi, subsessiles, supraxillares, bracteati; bracteis ovato-lanceolatis, oblique cordatis, acutis, aliquando subfalcatis, 4-5 lin. longis, basi 1-2 latis. *Calyces* tuberculato-hirsutissimi, setis rigidis patulis, flavescentibus vel rufescentibus, e tuberculo viridi prodeuntibus, 5-partiti, laciniis linearilanceolatis, acutis, conniventibus, subaequalibus, adpres-

sis, integerrimis, dorso carinatis, intus planis, sub anthesi vix 2 lin. longis, 1-latis, in fructu elongatis, 5-6 lin. longis, 1 1/2 ad 2 latis, sed non ita dilatatis et ampliatis ut in *E. parvifloro*. Corollae tenues, vix 2 lin. longae, quoad formam *E. parvifloro* similes, sed intense violaceae et basi albiae, glabrae, externe pubescentes, vix linea calycem excedentes, lobis duobus superioribus rotundatis, minute denticulatis. Stamina inclusa; filamentis albis, rectis, glabris; antheris pallidissime caeruleiscentibus. Pistillum inclusum, staminibus aequale, hirtum pilis albidis sursum adpressis, apice glabriusculum; stigmatibus glabro, bifido. Semina (nucis) cordato-ovata; subtrigona, acuminata, verrucis callosis aspera.

Pro *E. diffuso* Sibth. habui et sub hoc nomine semina exteris Botanicis communicavi, sed inspecta icone *Fl. Gr.* et specimina cretica exsiccata a Siebero missa, distinctam esse speciem cognovi, quamvis satis proxima. Etiam *E. tenui* affine, sed indicatis characteribus diversum.

CONVOLVULUS SEPIMUM. Lin.

C. caule volubili, foliis oblongo-sagittatis, auriculis distantibus, pedunculis quilloribus tetragonis, bracteis calyce longioribus carinatis planis adpressis, lateribus parallelis invicem distantibus. Lin. sp. pl. 218. Will. sp. pl. p. 1. p. 844, et en. H. Ber. 1. p. 202. Smith. fl. brit. 1. p. 233. Lam. dict. enc. 3. p.

539. *Pers. syn. 1. p. 177. Curt. Lond. fasc. 1. p. 13. Spr. s. veg. 1. p. 603.*

Calystègia sepium. R. S. s. veg. 4. p. 182.

Id. Curtis l. c. 1. 13. Pl. dan. 458. Sturm. fl. germ. f. 1. Plenk. off. t. 91.

Smilax laevis, major. Dod. pempt. 392.

In sepibus humentibus Samnii ac Aprutii, et in dumetis maritimis inter *Lunoo*s in Calabria orientali, Lucania, ubi vero non admodum frequens.

Junio, Septembri. 2.

Caules rhēntes. *Folia* pallide virentia, vix pollicem lata, cordato-ovata; superiora cordato-oblonga, acuta vel acuminata, lobis truncatis distantibus, hinc sibi aperto. *Pedunculi* tetragoni, aliquando subulati, petiolo longiores. *Bracteae* ovato-oblongae, adpressae, planae, basi carinatae et lateribus invicem distantibus, quandoque fere sagittatae, ac basi subproductae, apice obtusae, mucronatae. *Calycis* foliola acuta vel obtusa, mutica, rare breviter mucronata. *Corollae* 14-15 lin. longae. *Capsula* calyce aequalis.

CONVOLVULUS SYLVESTRIS. *Wald. et Kil.*

C. caule volubili, foliis cordato-sagittatis auriculis approximat, pedunculis unifloris subteretibus, bracteis calyce longioribus carinatis concavis inflatis lateribus invicem superincumbentibus. *Wald. et Kil. pl. rar. Hung. 3. p. 290. Will. en. H. Ber. 1.*

p. 282. *Link. en. alt. H. Ber. 1. p. 201. Spr. 1. veg.*

1. p. 603.

Calystegia sylvestris. *R. S. veg. 4. p. 183.*

Id. Wald. et Kit. 1. c. t. 261.

In Italiae meridionalis calidioris sepius undique obvius, ac praecedente communior.

Majo. Julio. 2.

Planta omnibus partibus praecedente major.

Caules virides. *Folia* omnia cordato-sagittata, latiora, 2-4 pollices lata, intense virentia, lobis magis approximatis. *Pedunculi* subteretes, raro etiam tetragoni. *Bractaeae* ovatae, ventricosae, apice rotundatae vel emarginatae, breviter mucronatae, basi carinatae, lateribus invicem superincumbentibus. *Calycis* foliola ut in *C. sylvestri*, sed aliquando acutiora. *Corollae* majores, 1; 2 poll. longae. *Capulae* calyce dimidio breviores.

Foliorum et *pedunculorum* characteres pro haece duabus speciebus discriminandis fere nullius momenti sunt, quia admodum variabiles; at *bractearum* figuram, *corollarum* magnitudinem, atque *capsularum* cum calyce proportionem omnino constantes vidi. Ex observatione Cl. *Poir. dict. enc. supp. 3. p. 466*, et *R. S. 1. c.*, forsitan *C. inflatus* *Il. Paris.* ad *C. sylvestrem* spectat, quamvis patria diversus.

CONVOLVULUS PENTAPETALOIDES. *Lut.*

C. foliis sessilibus oblongis lanceolatisque lineatis subciliatis, pedunculis unifloris folio subduplo brevioribus.

ribus, corollis semiquinque fidis. *Lin. syst. nat.* 229.
Will. sp. pl. 1. p. 867, excl. syn. *Jacq.*; *Lam. dict.*
enc. 3. p. 548. *Pers. syn.* 1. p. 180. *R. S. s. veg.* 4.
 p. 290. *Spr. s. veg.* 1. p. 610. *Ten. fl. nap. pr.* p. 15.

lc. Sibth. fl. gr. 4. 197.

In arvis et collibus argillosis Calabriae orientalis,
 Brancalione, Cotrone, Cassano; Lucaniae, Pol-
 icoro, Torre a mare.

Aprili, Majo. ☉

CAMPANULA VERSICOLOR. *Sibth.*

C. caule erecto vel adscendente, foliis cordatis serratis levibus, thyrsis terminali, laciniis calycinis subulatis, corolla rotato-patula. Sibth. fl. gr. 2. p. 5.
Smith. fl. gr. pr. 1. p. 138. *R. S. s. veg.* 5. p. 109. *Spr. s. veg.* 1. p. 728.

C. corymbosa, caulibus adscendentibus prostratisque flexuosis, foliis radicalibus ovato-cordatis longissimo petiolatis glanduloso-dentatis, caulinis ovatis petiolatis, omnibus coriaceis glaberrimis, floribus corymbosis, petiolis subsimplicibus. *Ten. app. alt. ad Cal. H. R. neap.* p. 73?

C. Tenorii, caulibus adscendentibus prostratisque flexuosis, foliis radicalibus ovato-cordatis petiolatis dentato-serratis, caulinis ovatis, omnibus coriaceis glaberrimis, floribus racemosis, pedunculis subramosis. *Moret. annotazioni al prospetto di una descrizione geografica d'Italia di Schow* p. 19 in notis n. 15?

Io. Sibth. l. c. t. 207.

In rupibus calcareis maritimis Japygiae; da
Gallipoli ad Otranto.

Junio, Julio. 4

CAMPANULA LATIFOLIA. Lin.

C. caule tereti striato glabro, foliis ovato-lanceo-
latis duplicato-serratis, pedunculis axillaribus uni-
floris erectis, calycibus glabris, fructibus cernuis.
*Lin. sp. pl. 233. Will. sp. pl. 1. p. 90. Lam. dict.
enc. 1. p. 582. Pers. syn. 1. p. 190. R. S. s. veg. 5. p.
119. Spr. s. veg. 1. p. 730.*

Io. Fl. dan. 782

In nemoribus elatioribus montium Aprutii; Mon-
te Costone, e Chiarino presso Aquila, Majella.

Julio, Augusto. 4

CAMPANULA GLOMERATA. Lin.

C. caule subangulato simplici glabriusculo, foliis
scabris oblongo-lanceolatis cordatis supra virentibus
subtus pallidis petiolatis, petiolis non alatis, supe-
rioribus sessilibus, floribus capitato-glomeratis, foliis
supremis involucriformibus. *Lin. sp. pl. 235. Will.
sp. pl. 1. p. 903, excl. varietate b. Pers. syn. 1. p.
190. Lam. dict. enc. 1. p. 583. R. S. s. veg. 5. p.
124. Spr. s. veg. 1. p. 731. Ten. fl. nap. 1. p. 70.*

Io. Fl. dan. 1328.

In pascuis submontosis Samnii, a *Monte Capraro*; et *Aprutii*, *Chiarino*, *Morrone*, *Monte Corno*, *Majella*.

Junio, Julio. 2

CAMPANULA FOLIOSA. Ten.

C. caule angulato simplicissimo hirsuto, foliis omnibus cordato-ovatis bidentatis scabriusculis utrinque viridibus petiolatis, petiolis alatis, floribus capitato-glomeratis, foliis supremis involueriformibus ovato-cordatis latis, stylo corollae brevior. *Ten. fl. nap. t. p. 71. R. S. s. veg. 5. p. 126.*

Ic. *Ten. l. c. t. 8.*

In pascuis alpinis et montosis *Aprutii*; *Monte Corno*, *Monte Intermezzo*, *Majella*.

Julio, Augusto. 2

Praecedenti affinis, tamen diversa et inde immerito cum illa confusa a Cl. *Spr.* in *s. veg. t. p. 731.*

CAMPANULA NOTABUNDA. Nob.

C. caule erecto ramoso stricto, foliis lanceolatis repando-denticulatis, pedunculis filiformibus elongatis ante anthesin cernuis demum erectis, corollis infundibuliformibus limbo 5-partito!, capsulis subglobosis trilocularibus.

Ic. nostra t. 18.

In aridissimis collibus arenosis meridicm spectantibus Calabriae; *Reggio*, una cum *Jasione montana*.

Martio, Aprili. ☉

Planta lactescens, ramis pluribus gracilibus, paniculatis elongatis. *Radix* herbacea, albida, caulescens, perpendicularis, fibris lateralibus instructa. *Caulis* herbaceus, solidus, rigidiusculus; inferne foliosus, subangulatus et setis albidis sparsis reflexis subhispidus; superne nudus, teres, glaberrimus; apice cernuus deinde erectus, semipedalis et ultra, viridis, simplex vel basi ramosus; ramis adscendentibus, vel erectis, strictis, cauli similibus. *Folia* sessilia, radicalia rosulata, horizontalia; caulina patula: omnia alterna, oblongo-lanceolata vel lanceolata, canaliculata, quandoque oblique flexa, hispidociliata, obtusiuscula, 1-2-pollices longa, 3-5-lin. lata, lacte viridia. *Pedunculi* sub anthesi cernui, demum erecti, stricti; in extremitate caulis alterni, rare gemini, uniflori, teretes, glabri, pollicares vel bipollicares, bractea lineari-lanceolata concava basi ciliata suffulti; at in solo sterili caulis saepe simplex, et tunc uniflorus evadit. *Flores* parvi in caule ramoso subpaniculati, solitarii. *Calyx* cylindraceo-conicus, glaberrimus, virescens, 2-lin. longus, vix nervosus, semper 5-fidus; laciniis linearibus, acutis, rectis, integris. *Corolla* glabra, alba, basi teres, limbo 5-partito; laciniis ovatis vel ovato-lanceolatis, acutis, subtus carinatis, apice quandoque concavis. *Stamina* pistillo breviora; *filamentis* seta-

ceis, basi in membranam hyalinam pubescentem nectariferam more generis dilatatis; *antheris* oblongis, albido-lutescentibus. *Stigma* inclusum, tripartitum, laciniis revolutis, pubescentibus. *Capsula* glabra, trilocularis, apice dehiscens, trivalvis, valvulis apice obtusiusculis.

A *C. Lobelioide*, cui valde proxima, differt haec nostra *calycibus corollisque* semper 5-partitis vel quinquefidis, nunquam trifidis; *floribus* albis, lateis, non albido-roseis; *laciniis limbi* acutis, non obtusiusculis; *capsula* subglobosa nec lineari-oblonga, triloculari non biloculari.

CAMPANULA FALCATA. R. S.

C. caule erecto angulis scabro, foliis oblongis integris planis acutiusculis, floribus axillaribus solitariis terminalibus subaggregatis, laciniis calycinis lineari-lanceolatis patentibus falcatis corolla duplo longioribus. *R. & s. veg.* 5. p. 154. *Spr. s. veg.* 1. p. 737.

Prismatocarpus falcatus. *Ten. fl. nap.* 1. p. 77.

lc. *Ten. l. c. t.* 40.

C. arvensis flore minimo, capsula grandi. *Buxb. cent.* 4. t. 38.

Inter segetes et ad sepes Calabriae orientalis.

Aprili, Majo. ☉

Icon *Buxbaumii* a *Marsch.* in *fl. taur. cauc.* 1. p. 156. sub *C. hybrida* relata, ad *C. falcatam* certe spectat.

PHYTEUMA COLLINUM. Nob.

P. caule levi subsimplici stricto virgato, foliis lineari-lanceolatis repando-denticulatis undulatis scabriusculis, floribus sessilibus subternis.

Campanula virgata. Ten. fl. nap. t. p. 66. excl. syn. Ic. nostra. t. 18.

In collibus aridis maritimis Japygiae.

Aprili, Majo. ♂, ♀

Caulis erectus, non striatus, subangulatus, quandoque pubescenti-scaber, simplex vel ramis aliquot erectis instructus. *Folia radicalia* lanceolata, utrinque attenuata, apice acuta, sed non exqu岸ite acuminata ut in *P. virgato*, integra vel repando-denticulata, nunquam dentata, ut in icone *La Bill. pl. syr. rar. dec. 2. p. 11. t. 6*; glabra vel puberula, et tunc margine ciliata, sursum scabra, 2-3 poll. longa, 2-3 lin. lata; *caulina* linearia, angusta, adpressa. *Flores* 1-5, sessiles, coerulei. *Corolla* profunde 5-partita, laciniis patentibus, canaliculatis, acutis, 3-4 lin. longis. *Stamina* basi dilatata, corolla breviora. *Pistillum* corollae aequale, staminibus longior; *stigma* pubescente, clavato, ferrugineo, apice vix 2-3-fido, laciniis incrassatis, non setaceis ut in citata icone *La Bill. Capsula* angulata, scabra, turbinata, tri-locularis, poris tribus lateralibus dehiscens.

THESIUM INTERMEDIUM. Bertol.

T. caule stricto, foliis lanceolatis trinerviis, bracteis ternis intermedia floribus inferioribus longiore, calyce quinquefido abbreviato. Bertol. am. it. p. 345.

Ic. nostra t. 19. f. 12.

In pascuis montosis Aprutii; Majella, Morrone, Monte Corna, Monte Costone, Monte Intermesole.

Junio, Julio. ☿

Cum hac specie in Aprutio quoque crescunt *T. linophyllum* et *T. montanum*. Illud semper in collibus humilioribus calcareis, istud in sylvaticis ad latera montium, et *T. intermedium* in pascuis subalpinis invenitur.

THESIUM HUMILE. Vahl.

T. caule erecto basi ramoso glabro, foliis linearibus crassiusculis enerviis, floribus subspicatis 5-fidis bracteatis, fructibus oblongis (majusculis) angulato-reticulatis. Vahl. sym. 3. p. 43. Will. sp. pl. 1. p. 1212. R. S. s. veg. 5. p. 581. Spr. s. veg. 1. p. 829. Pers. syn. 1. p. 251. Poir. dict. enc. 2. p. 626. Ten. fl. nap. pr. supp. 4. p. 6.

Ic. nostra t. 19. f. 2.

In aridissimis collibus maritimis Calabriae, Regio, S. Giovanni, Capo dell'Armi; Iapygiae, Manduria.

Aprili, Majo. ☉

Radix amia, albida, glaberrima, perpendicularis, fibris lateralibus instructa. *Caulis* erecti, basi teretes, superne triangulares, solidi; leves, glaberrimi; 5-6 poll. alti, statim a basi ramosi; ramis erectis, approximatis, caeterum cauli similibus. *Folia* erecta, sessilia, conferta, integerrima, sparsa, obtusa cum acumine, levia, supra plana, subtus convexa, et inferiora saepius semiteretia, enervia, 1-1½ poll. longa, ¼-½ lin. lata; integerrima, superiora tantum margine minutissime serrulata. *Flores* virescentes, solitarii, sessiles; bracteis tribus suffulti; duabus linearibus, recurvis, margine serrulatis, acutis, 2 lin. longis, vix ¼ lin. latis, caeterum foliis similibus; intermedia duplo longiore; 3-5 lin. longa. *Calyx* laciniis ovatis, acutis, carina virentibus, margine albidis, planis, apice quandoque concavis, sub anthesi patentibus, tubo brevissimo. *Stamina* quinque, calyce breviora; *antheris* lutescentibus. *Pistillum* staminibus aequale; *stigmatibus* albidis, capitato; glabro. *Fructus* glabri.

LONICERA ALPICA L.

L. foliis oblongis acutis glabris margine ciliatis, baccis didymis. *Lin. sp. pl.* 248. *Will. sp. pl.* 1. p. 987. *Lam. dict. enc.* 1. p. 731. *Pers. syn.* 1. p. 213. *R. S. s. veg.* 5. p. 258. *Spr. s. veg.* 1. p. 758. *Ten. fl. nap. pr. supp.* 3. p. 329.

le. Jacq. austr. 1. 274. *Duham. arbr. ed. nov.* v. 1. l. 16.

b. foliis subtus dense pubescentibus.

In apricis montosis Samuii, et Aprutii. Varietas a. Monte Corno, Monte Costone. Varietas b. Majella; et in Samnio, a Monte di mezzo, Monte Capraro presso Capracotta.

Junio, Julio. fr.

Hujus speciei folia apud nos saepe variant. Vel sunt basi profunde cordata, vel in petiolum attenuata; exacte oblonga, vel obovato-oblonga; acuta, obtusa, et breviter vel longe acuminata; subtus undique vel ad nervos tantum pubescentia, aut juniora pubescentia, et inde glabra. In eadem planta saepius omnes enumeratae foliorum varietates occurrunt. Icones Jacquinii et Duhamelii folia utrinque acuta exhibent.

VERBASCUM FLOCCOSUM. Wald. et Kit.

V. caule ramoso, foliis sessilibus (non decurrentibus) dense lapato-tomentosis, radicalibus breviter petiolatis oblongis subundulato-crenatis, caulinis superioribus subrotundò-ovatis acuminatis, florum fasciculis sparsis racemosis multifloris, filamentis obovatis barbatis Wald. et Kit. pl. rar. Hung. 1. p. 81. Will. en. H. Ber. 1. p. 224. Poir. dict. enc. supp. 3. p. 517. R. S. s. veg. 4. p. 343. Spr. s. veg. 1. p. 519.

1c. Wald. et Kit. 1. c. 1. 79.

In collibus aridis Calabriae orientalis, et Japygiae. Majo, Junio. fr.

VERBASCUM FIMINALE. Nob.

V. caule simplici, foliis oblongo-ellipticis cre-
nulatis superne viridibus adpresse villosis inferne
albido-tomentosis, racemi subconferti fasciculis in-
ferioribus remotis, bracteis calycibus capsulisque
dense tomentoso-farinosis.

lc. nostra t. 27.

In collibus aridis Japygiae; *Massafra*, *Castel-
laneta*, *Taranto*.

Majo, Junio. ♂

Caulis erectus, strictus, teres, laxe tomen-
tosus, tomento deterso virescens vel purpurascens,
2-4 pedalis, tenax, et inde ad colligandum apud
incolas inserviens, unde nomen speciei. *Folia*
radicalia petiolata, 5-6 poll. longa, 1 1/2 lata;
caulina sensim minora, sessilia, semiamplexicaulia,
basi utrinque producta, subdecurrentia; *suprema*
obcordato-ovata, acuminata: omnia irregulariter cre-
nata, supra leviuscula, subtus venoso-rugosa. *Ra-
cemus* terminalis, solitarius, simplex, pedalis
vel sesquipedalis, fasciculis florum subcongestis, in-
ferioribus remotis 2-4 floris, unico flore saepius fer-
tili. *Pedicelli* calyce breviores. *Bractea* exterior
fasciculorum ovata, in apicem attenuatum producta;
interiores calyce minores, angusto-lanceolatae. *Caly-
cis* lacinae ovato-lanceolatae, acutae, subcarinatae,
interne glabrae, capsula fructifera subaequales vel
breviores, 2-lin. latae, 2-4 lin. longae. *Corollas* non

vidi. *Capsula*, ovato-subrotunda, *stylo* persistente mucronata. *Semina* subtrigona, utrinque truncata, excavato-rugosa, glabra, rufescentia.

VERBASCUM LONGIFOLIUM: Ten.

V. caule subsimplici, foliis oblongo-lanceolatis integerrimis tomento densissimo subtus albicante superne lutescente-aureo floccoso: secedente obductis, radicalibus longissimis in petiolum attenuatis, caulinis amplexicaulibus (non decurrentibus), fasciculis florum denso spicatis, apica subramosa dense lanata. *Ten. fl. nap. v. p. 89. R. S. s. veg. 3. p. 345. Spr. s. veg. 1. p. 620.*

lo. *Ten. l. oct. 21.*
In pascuis montosis Samuli et Aprutii; at vulgatissimum prope *Aquila al Monte S. Franco, ed al. Monte Costone.*

Junio, Augusto. ♂

Corollae externe subfarinosae, pilisque stellatis undique oblectae. *Filamenta* tria breviora, purpurascentia, villis basim versus brevioribus et purpurascentibus, a medio ad apicem longioribus albidis; *filamenta* duo longiora incurva a reliquis remota, externe glabra lutescentia, interne aurantiaca undique glabra aut villosa; villis brevibus purpurascentibus. *Antherae* croceae difformes; filamentorum longiorum perpendiculares, adhaerentes oblongo-lineares; breviorum horizontales, fere car-

dato-subrotundae. *Stylus* purpurascens, basi villosus; *stigmate* clavato. Variat *caule* simplici et subramoso; *tomento* plus minusque flavescente, aliquando albido; *bracteis* latioribus vel angustioribus, acutis vel acuminatis; *foliorum* longitudine.

VERBASCUM MICRANTHUM. Moretti.

V. caule ramoso, foliis radicalibus petiolatis oblongo-lanceolatis acutis crenulatis subtus canescentibus, caulinis sparsis sessilibus sensim angustioribus, racemi compositi fasciculis remotiusculis. *Moret. dec. pl. it. 3. p. 6.*

Ic. nulla.

In lapidosis et umbrosis; montium Aprutii, *Morone*, *Majella*; *Aquila a Chiarino*.

Julio, Augusto. ♂

Filamenta omnia crocea; duo longiora a basi ad medium, tria vero breviora undique barbata; villis albidis. *Antherae* omnes fertiles, aequales, croceae. *Folia* oblongo-lanceolata, non subfalcata.

VERBASCUM NIVEUM. Ten.

V. foliis candido-denseque floccoso-tomentosis, radicalibus obovatis lanceolatisque caulinis amplexicaulibus oblongis, spica simplici compacta, bracteis ovato-lanceolatis, filamentis barbatis pilis albidis. *Ten. fl. nap. t. p. 90. Schrad. mon. verbasc. p. 18. R. S. 3. veg. 4. p. 327. Spr. 3. veg. t. p. 618.*

l.c. Ten. l. c. 4. 22.

In arenosis maritimis Jonii; *Cotrone, Crucoli, Cariatì*; Adriatici, *Pescara*.

Aprili, Majo. ♂

Variat tomento candido, et pallide flavescente; foliis radicalibus obovato-cuneatis, ellipticis, ac oblongo-lanceolatis; tamen caulina nunquam decurrentia, et mea planta ab illa *Cl. Tenorii* certe non diversa, ut ex collatis speciminibus: ideoque male a *Schrad. et Spr. l. c.* ad sectionem foliorum decurrentium haec species refertur.

MANDRAGORA OFFICINARUM. *Lin.*

M. acaulis, foliis oblongo-lanceolatis ovatisque acutis undulatis, laciniis velycinis lanceolato-linearibus acuminatis, scapis unifloris. *Lin. sp. pl. ed. 1. p. 181. Bertol. el. pl. II. Bon. an. 1824. p. 6. R. S. s. veg. 4. p. 687.*

M. autumnalis. Bertol. el. pl. II. Bon. an. 1820. p. 6. Spr. s. veg. 1. p. 699.

Atropa mandragora. Lin. sp. pl. ed. 2. p. 259. Ten. fl. nap. 1. p. 99.

A. mandragora b. Will. sp. pl. 1. p. 1017. Lam. dict. enc. 2. p. 396. Pers. syn. 1. p. 218.

l.c. Sibth. fl. gr. 1. 132. Plenk. offic. 1. 126. mala.

Mandragoras. Lobel. ic. 267.

In arvis et campis incultis mari finitimis Calabriae orientalis; *Reggio a Spartivento, S. Andrea, Cariatì, Cassano; Lucaniae, Policoro.*

Septembri, Octobri. 2

LOBELIA LAURENTIA. Lin.

L. caule erecto vel prostrato ramoso, foliis lanceolato-ovalibus subundulatis, pedunculis solitariis unifloris longissimis. *Lin. sp. pl.* 1321. *Will. sp. pl.* 1. p. 941, excl. var. b. *Lam. dict. enc.* 3. p. 587. *Pers. syn.* 2. p. 214. *R. S. s. veg.* 5. p. 59. *Spr. s. veg.* 1. p. 717. *Ten. fl. nap. pr. supp.* 2. p. 67.

Ic. *Laurentia annua*, minima, flore coeruleo. *Mich. gen. t.* 14, mala quoad folia.

Rapunculus aquaticus repens, flore coeruleo inaperto. *Bocc. mus. t.* 27. *fig. major:*

In humidis arenosis maritimis Japygiae; *Gallipoli, Taranto.*

Aprili, Majo. ☾

ILLECEBRUM PARONICHYA. Lin.

I. bracteis subquinis nitidis flore triplo longioribus, foliolis calycinis apice concavis externe sub apice aristatis, caulibus procumbentibus. *Lin. sp. pl.* 299. *Sibth. fl. gr.* 1. p. 163. *Will. sp. pl.* 1. p. 1205. *Pers. syn.* 1. p. 261. *Ten. fl. nap. pr.* p. 17.

Paronichya hispanica. Poir. dict. enc. 5. p. 24. *R. S. s. veg.* 5. p. 518. *Spr. s. veg.* 1. p. 821.

Ic. *Sibth. l. c. t.* 246.

Paronichya hispanica. Clus. hist. 2. p. 183.

In arenosis et collibus aridis maritimis Calabriae orientalis, Lucaniae, Peuceetiae, Japygiae, Daunia.

Aprili, Majo. 2.

A Cl. Sibth. l. c. primum notantur aristae sub foliorum calycis apice; haec vero foliola minime retusa, sed apice concava et externe sub apice aristata.

ILLECEBRUM SERPYLLIFOLIUM. Lin.

I. bracteis nitidis flores terminales occurrentibus, foliis calycinis acutis muticis, foliis obovato-lanceolatis margine ciliatis, caulibus ramosis prostrato-repentibus. *Vill. delph.* 2. p. 558, excl. syn.; *Pers. syn.* 1. p. 261. *Ten. fl. nap. pr. supp.* 2. p. 67.

Faronichya serpyllifolia. Poir. dict. enc. 5. p. 24, et *supp.* 4. p. 303. *R. S. s. veg.* 5. p. 519. *Spr. s. veg.* 1. p. 822.

Ve. Schrad. jour. 1801. p. 413. t. 4.

In aridis calcareis montosis Samnii, Monte Capraro, Capracotta; Aprutii, Monte Costone, Monte S. Franco, Monte Corno, Majella, Morrone, monti del Piano di cinquemiglia, di Pesco Costanzo.

Junio, Julio. 2.

Caules procumbentes, repentes et radicales. Folia crassiuscula, ciliata, superne plana, subtus convexa, vix carinata, enervia. *Stipulae* lineares, scariosae, integrae, vel laccrae. *Calyx* foliolis lan-

ceolatis, concavis, acutis, apice non fornicatis, externe pubescentibus, interne glabris, margine ciliatis. *Stigmata* duo. *Germen* puberulum. Ab *I. capitato* omnino diversum, ut ex icone *Fl. gr. t. 247*. plane constat.

ILLECEBRUM ECHINATUM. Pers.

1. floribus glomeratis axillaribus, bracteis opacis virentibus calyce brevioribus, calycinis foliolis apice longe aristatis, caulibus erecto-prostratis. *Pers. syn. 1. p. 260. R. S. s. veg. 5. p. 515. Sibth. fl. gr. 3. p. 39. Smith. fl. gr. prod. 1. p. 163. (sub I. capitato), excl. syn. Län.; Spr. s. veg. 1. p. 819.*

Paronichya echinata. Poir. dict. enc. 1. p. 23.

I. verticillatum. Ten. fl. nap. pr. sup. 1. p. 60.

lc. Sibth. fl. gr. t. 245.

Polygonum capitulis inter genicula echinatis. Bocc. sic. t. 20. f. 3. & quae male ad I. capitatum a Lin. et a Vahl. relata fuit) Moris. hist. 2. s. 5. t. 28. f. 5.

In collibus aridis Calabriae; *Reggio, Capo dell' Armi.*

Aprili, Majo. ☉

Caulis erecti vel prostrati, graciles, 1-6 pollices longi. *Folia* elliptico-lanceolata vel rarius obovata, acuta vel obtusa, margine saepius tenuissime ciliata, scabra, plana, opposita, breviter petiolata, lacte virentia, internodiis longiora vel breviora, 2 lin.

longa, 1-lin. lata, sub lente punctis aureis pellucidis pulchre notata. *Stipulae* scariosae, brevissimae, acutae, ovato-lanceolatae, integrae vel bipartitae, breves. *Flores* glomerati, axillares, 5-6, breviter pedunculati. *Calyx* basi pubescens, angulatus, foliolis linearibus apice incrassatis (non fornicatis), in setam longam productis, non vero sub apice aristatis. *Bracteolae* brevissimae sub quovis flore. De genericis characteribus hujus speciei confer *Sibth. fl. gr. l. c.*

MOLLIA ALSINAEFOLIA. Spr.

M. caulibus procumbentibus geniculatis, foliis oppositis ovatis subcarnosis, floribus congestis terminalibus. *Spr. s. veg. 1. p. 795.*

Hagea alsinaefolia. *Biv. pl. rar. sic. man. 3. p. 7. Ten. fl. nap. pr. supp. 3. p. 379.*

Lahaya alsinaefolia. *R. S. s. veg. 5. p. 405.*

Ic. Alsine facie paronichyae secundae Matthioli. *Bucc. sic. t. 38.*

In arenosis maritimis Calabriae orientalis, da Reggio, a Cassano; Japygiae, Taranto, Gallipoli. Majo, Junio. ☉

Stamina 3-5. *Pistillum* unicum, *stigmatibus* tribus.

PENTANDRIA-DIGYNIA.

PERIPLOCA GRAECA. Lin.

P. floribus interne hirsutis terminalibus. Lin. sp. pl. 309. Will. sp. pl. 1. p. 1248. Pers. syn. 1. p. 271. Poir. dict. enc. 5. p. 187. R. S. s. veg. 6. p. 126. Spr. s. veg. 1. p. 836.

lc. Jacq. miscell. t. 1. f. 2. Duham. arb. ed. nov. v. 6. t. 11.

Apocynum 11 angustifolium. Clus. hist. 1. p. 125.

In fruticetis humidis Iapygiae; Otranto presso il lago d' Alimini.

Junio, Julio. h

CYNANCHUM ACUTUM. Lin.

C. herbaceum volubile, foliis acutis profunde cordatis lobis distantibus (sinu lato patente), laciniis calycinis ovato-oblongis acutiusculis (obtusis). Lin. sp. pl. 310. Will. sp. pl. 1. p. 1254. Pers. syn. 1. p. 273. R. S. s. veg. 6. p. 96. Spr. s. veg. 1. p. 851. Ten. fl. nap. pr. p. 17.

lc. Lam. ill. gen. t. 177. f. 2. Sibth. fl. gr. t. 250.

Apocynum 3 latifolium. Clus. hist. 1. p. 125.

In maritimis, ad sepes humeantes, et stagnorum margines solo pingui Calabriae orientalis, Capo pel-

laro prope *Reggio*; *Japygiae*; *Otranto al lago di Alimini*.

Junio, Julio. 2

CHENOPODIUM FRUTICOSUM. Lin.

C. caule fruticoso erecto-patente irregulariter ramoso, foliis semiteretibus glaucescentibus obtusiusculis, floribus axillaribus sessilibus trigynis. *Lin. sp. pl. ed. 1. p. 221. R. S. s. veg. 6. p. 265., excl. syn. Marsch.; Spr. s. veg. 1. p. 921.*

Salsola fruticosa. Lin. sp. pl. ed. 2. p. 324. Will. sp. pl. 1. p. 1316. Poir. dict. enc. 7. p. 289. Pers. syn. 1. p. 296. Ten. fl. nap. pr. p. 18.

Ic. *Salsola fruticosa. Sibth. fl. gr. t. 255.*

Chamaepitys vermiculata. Lob. ic. 381. mala.

In argillosis collibus maritimis Calabriae orientalis, *S. Leonardo, Capo rizzuto, Cotrone, Cariati, Cassano, Francavilla, Montegiordano*; *Lucaniae Policoro*; *Japygiae, Otranto, Brindisi.*

Junio, Augusto. h

UMBELLATAE

ERYNGIUM DICHOTOMUM. Desf.

E. ramis dichotomis, foliis radicalibus cordatis obovato-oblongis margine mucronato-dentatis, caulinis palmato incis; involucri foliolis pungentibus

subdentato-spinosis capitula superantibus, receptaculi paleis flore duplo longioribus, exterioribus tricuspidatis interioribus subulatis. *Desf. atl. 1. p. 226.* *Pers. syn. 1. p. 299.* *R. S. s. veg. 6. p. 321.* *Spr. s. veg. 1. p. 870.*

E. syriacum. *Lam. dict. enc. 2. p. 759.*

lc. Desf. l. c. t. 55.

In argillosis maritimis Calabriae orientalis, *Cattanzaro presso il fiume Tucina, Cotrone, Cassano*; Lucaniae, *Policoro, Torre a mare*; una cum *E. pusillo.*

Majo, Junio. 2

Variat ramis concoloribus vel coloratis; involucri foliolis integerrimis vel serrulato-spinosis.

ECHINOPHORA TENUIFOLIA. Lin.

E. pubescens, foliis 2-3 pinnatifidis, foliolis cuneato-incisis planis canaliculatis inermibus. *Lin. sp. pl. 344.* *Will. sp. pl. 1. p. 1379.* *Lam. dict. enc. 2. p. 338.* *Pers. syn. 1. p. 301.* *R. S. s. veg. 5. p. 338.* *Spr. s. veg. 1. p. 873.* *Ten. fl. nap. pr. p. 18.*

lc. Sibth. fl. gr. t. 266. *Lam. ill. gen. t. 190. f. 2.*

Pastinaca echinophora, *apula. Column. ecphr. 1. t. 101.*

Crithmum maritimum apulum, seminis involucri spinoso. *Moris. hist. 3. s. g. t. 1. f. 2.*

In arenosis collibus mari finitimis Calabriae orientalis, *Montegiordano*; Lucaniae *Policoro, Torre a mare*; Daunia, *Canosa, Cirignola.*

Augusto, Septembri. 24

Planta valde aromatica. Flores lutei.

BUPLEURUM ODONTITES. Lin.

B. involueris involucellisque lineari-lanceolatis acutis (coloratis) membranaceo-scariosis hyalinis, umbellularum radiis elongatis inaequalibus, fructibus levibus (ecostatis) subcymbiformibus. Lin. sp. pl. 342. Desf. alt. 1. p. 229. Jacq. Hb. Vind. 3. p. 47. Reich. pl. cr. cent. 2. p. 68; sed excludantur ab omnibus synonyma Column. ecphr. 1. p. 84, Bauh. hist. 3. p. 201, et Moris s. 9. t. 12. f. 7, ad sequentem spectantia! Ten. fl. nap. pr. p. 18.

Bupleurum Fontanesii. Guss. ind. sem. H. R. Bocc. an. 1825.

lc. nostra t. 22. Reich. l. c. t. 177. f. 310. Jacq. l. c. t. 91.

In campis maritimis Calabriae orientalis inter segetes, *da Melito a Cassano*; at in clatioribus campis a mari dissitis non invenitur.

Aprili, Majo. ☉

Species sequenti affinis; sed in *B. odontite*, *caulis* ab ipsa basi ramosus, ramis divaricatis; qui in *B. aristato* superne ramosi, ramis erectiusculis: *folia* nominil latiora: *umbellarum pedunculi* apice incrassato-clavati, 2-7 lin. longi; non filiformes, aequales, pollicares et ultra: *involucri* foliola lineari-lanceolata, acuminata; sed non aristata: *fo-*

res longe pedunculati, *pedunculis* inaequalibus, 1-4 lin. longis; dum in *B. aristato* sunt subsessiles, *pedunculis* vix lin. longis, omnibusque aequalibus!; quo praesertim caractere, ut de seminibus sileam, primo intuitu facillime invicem dignoscuntur. *Fructus* rufescentes, lineari-oblongi, hinc convexi ecostati, inde plani sulcati, ideoque fere cymbiformes; at in *B. aristato*, nigricantes, utrinque fere truncati, altero latere obsolete costati, et potius subtetragoni; sed in utrisque glaberrimi sunt.

Summam differentiam inter hanc et sequentem speciem agnoscens, ac auctoritate Cl. *Smithii*, *Sprengelii*, aliorumque ductus, qui sequentem pro vero *B. Odontite* *Lin.* habent, et cujus iconem, uberioremque descriptionem *Sprengelius* in *Umbell. min. cognit. p. 18. t. 3. f. 6.* jam dederat; cum hujus plantae optimam descriptionem in *Fl. atlantica* invenerim, *B. Fontanesii* nomine in indice citato evulgavi. Sed inde cum opus Cl. *Reichembachii* » *plantae criticae* ec. » mihi datum fuit consulere, rationibus a *Reich.* adductis, bene perpensis, hujus sententiam potiori jure sequendam esse cognovi; ideoque *B. Fontanesii* meum erit *B. odontites* *Lin.*; et *B. odontites* *Smith.*, *Spreng. ec.*, erit *B. aristatum* *Bartlinge* et *Reich.*: nec icones harum specierum post illas *Reichembachii* denuo evulgavissem, nisi jam excusae fuissent. Tandem iconem *Columnae*, et inde illas *Morisonii*, *Bauhini* et *Dalechampii*, ad sequentem speciem pro-

cul dubio spectare ex plantis lectis eodem loco a
Columna indicato certus sum.

BUPLEURUM ARISTATUM. Bartlinge (ex Reich.)

B. involucris involucellisque ovato-lanceolatis
 aristato-cuspidatis (virentibus) opacis, umbellularum
 radiis brevibus aequalibus, fructibus subtetragonis
 levibus sulcatis. *Reich. pl. cr. cent. 2. p. 70*, cum
 synonymis.

Odontites luteola. Spr. in R. S. s. veg. 6. p. 380.
 excluso synonymo *Jacquini. Spr. s. veg. 1. p. 882.*
 excluso synonymo *Smithii (B. glumac.)*

Ic. *nostra t. 23. f. 7.*

Perfoliata minima, Bupleuri folio. *Column.*
ecphr. 1. p. 84. t. 247! Moris. hist. 3. s. 9. t. 12. f. 7!

Odontites lutea. Dalech. hist. 1068, figura mala.

O. lutea Valerandi et Dalechampii. Bauh.
hist. 3. p. 201!

b. caule graciliore, foliis angustioribus, invo-
 lucellis minoribus, nervis margineque scabriusculis
 ibique membranaceis.

Ic. *Reich. l. c. t. 178. f. 311. Spr. umb. min.*
cognit. p. 18. t. 3. f. 5.

Inter segetes vel in collibus herbidis, interque
 fruticeta totius Regni, praesertim in submontosis. Va-
 rietas b. in collibus aridissimis Calabriae orientalis;
Cassano, Amendolara.

Aprili, Majo. ☉

Varietas *b.*, habitu graciliore, foliis angustioribus, involucris ac involuellis longitudine latitudinēque minoribus nervis magis prominulis sed venis oblitteratis, a varietate *a.* nonnihil recedit; tamen pedunculi et semina in utrisque similia.

B. glutaceum, quod Calabriae indigenum dicit Reich. l. c. p. 71. ibi non vidi.

BUPLEURUM SEMICOMPOSITUM. Lin.

B. foliis radicalibus caulinisque inferioribus spatulatis, umbellis terminalibus 5-5-radiatis, lateralibus incompletis, involuellis angustis lanceolato-cuspidatis integris flores fructusque superantibus, fructibus granulatis ecostatis. *Lin. sp. pl.* 342. *Will.*

sp. pl. 1. p. 1373. *Lam. dict. enc.* 1. p. 519. *Pers. syn.* 1. p. 304. *Spr. s. veg.* 1. p. 882. *Ten. fl. nap. pr.* p. 18.

Odontites semicomposita. R. S. s. veg. 6. p. 381.

IC. Sibth. fl. gr. 1. 261. *Gou. ill.* t. 7. f. 1. *Reich. pl. cr.* t. 183. f. 320, et 321.

In collibus aridis Japygiae; *Otranto*.

Majo, Junio. ☉

BUPLEURUM GLAUCUM. Dec.

B. caule ramoso exili erecto vel diffuso, foliis lanceolato-linearibus glaucis inferioribus recurvis, involucri 5-phylli foliolis linearibus, involuellis lanceolato-cuspidatis denticulatis flore fructuque lon-

gioribus, fructibus granulatis ecostatis. *Dec. fl. fr. supp. p. 515. Spr. s. veg. 1. p. 882. Reich. pl. cr. cent. 2. p. 60.*

Odontites glauca. R. S. s. veg. 6. p. 383.

lc. nostra t. 23. f. 2. Reich. l. c. t. 183. f. 322.

In collibus aridis maritimis Calabriae orientalis, *Capopellaro, Cassano, Trebisacce, Amendolara; Japygiae, Taranto, Monopoli, Leuca, Mola.*

Aprili, Majo. ☉

Caulis bipollicares vel palmares, subflexuosi, ramosi; *ramis* erectis, patentibus vel diffusis, glaberrimis, levibus. *Folia* inferiora semper recurva et fere falcata, vix lin. lata, pollicem vel sesquipollicem longa, levia. *Umbellae* laterales saepius incompletae, ut in *B. tenuissimo*, cui affine. Etiam *B. semicomposito* proximum ob fructus ecostatos, et albo-granulatos; sed foliis inferioribus linearibus, non spathulatis ut in illo, et involucelli foliolis denticulatis recedit. Confer *Cl. Reich. l. c.*

BUTPLEURUM CERNUUM. Ten.

B. caule erecto, foliis linearibus acutis 5-nervis (2-3 lin. latis), involucris subtriphyllis lanceolatis inaequalibus, umbellae 5-9-radiatae radiis elongatis valde brevioribus, involucellis 5-phyllis lineari-lanceolatis acuminatis, fructibus compresso-tetragonis levibus costatis. *Ten. fl. nap. 1. in add. et em. p. 322. R. S. s. veg. 6. p. 374.*

B. obtusifolium. *Ten. fl. nap. pr. p. 18.*

- *Ic. Ten. l. c. v. 3. t. 125.*

In herbidis saxosis montosis Samnii, *Capracotta*, *Monte Capraro*, *Monte di Mezzo*; *Aprutii*, *Monte Corno*, *Monte Intermezzo*, *Majella*, *Morone*, ec.

Julio, Augusto. 24

Cum *B. semicomposito* male a *Cl. Spr.* conjungitur in suo *s. veg. 1. p. 882.*, sunt etenim species omnino diversae, habitu, duratione, et innumeris aliis characteribus. *B. Sibthorpiano fl. gr. 3. p. 58. t. 264.* magis affine, at differt radiorum umbellae numero, foliis viridibus non glaucis, caule non frutescente, ec.

TRAGIUM GUSSONII. *Presl.*

T. virescens, caule erecto stricto nudo apice dichotomo ramosissimo, ramis filiformibus, foliis glabris radicalibus bipinnatis, pinnulis cuneato-obovatis inciso-dentatis pinnatifidisque, caulinis oblitteratis, bracteis linearibus, stylis divaricatis fructus villosos-trigosos superantibus. *Presl. del. pr. p. 126.*

Ic. *Tragoselinum* procerior et ramosior (*sic*), *Danci alsatici foliis imis. Cup. panph. 1. t. 70. Bon. t. 168.*

In apricis pascuis herbidis maritimis Calabriae, *Reggio*, una cum *Seseli verticillato*.

Majo, Junio. 24

Cl. Spr. in *s. veg. 1. p. 884.* sub *T. aromatico*,

Pimpinellam villosam Schous. *P. anisoidem* Brig., et hanc speciem refert. Sed in *T. aromatico* folia simpliciter pinnata et radices bieuues, dum in nostra folia bipinnata ac radices perennes. A *P. villosa* differt glabritie omnium partium; et forsan *P. bubonoides* Brot. (*T. Broteri* Spr. l. c.) nostrae quoque proxima, sed nec folia radicalia amplissima, nec caulina media alterna composita. Denique haec species *Pimpinellae anisoidi*, *Briganti* prae caeteris valde affinis, ita ut quondam pro hac habuerim, et inde sub hoc nomine semina ac exemplaria exsiccata nonnullis exteris botanicis communicaverim; sed in *T. Gussonii*, *caulis* semper dichotomus; *umbellae radii* 4-5; *fructus* griseo-villosi; *styli* divaricato-reflexi, *stigmatibus* capitatis: dum in *P. anisoide*, *caulis* dichotomus vel ramis aliquando ternis (semiverticillatis); *umbellae radii* 5-7; *fructus* glaberrimi, virentes; *styli* erecto-patentes, *stigmatibus* vix incrassatis.

SISON FLEXUOSUM. Ten.

S. foliis uniformibus bipinnatis, foliolis cuneiformibus trifidis, laciniis angustis linearibus acutis, caule divaricato flexuoso, involucris involucellisque polyphyllis, seminibus oblongis. *Ten. fl. nap. pr. supp.* 2. p. 67. *R. S. s. veg.* 6. p. 442. *Spr. s. veg.* 1. p. 887.

lc. *Ten. l. c. v. 3. t. 127.*

In rupibus herbidiis elatioribus montium Aprutii, *Majella*, *Morrone*, *Monte S. Franco*, *Monte Costone*, *Monte Corno*, ec.; Samnii a *Capracotta*.

Julio, Augusto. ♂, ♀

Planta lacte virens, undique glaberrima. *Radix* aromatica, gracilis, fusiformis, intus fere spongiosa, externe fusca. *Caules* graciles, leves, vix obsolete striati, fistulosi, 2-10 poll. longi, diametro lineari, divaricati, apice erectiusculi. *Foliola* fere setacea, subverticillata. *Vaginae* striatae, laxae, margine subscariosae. *Umbellae* depauperatae, radiis valde inaequalibus, rectis vel parum incurvis. *Involucris* foliola ex lanceolata basi linearia, apice setaceo-attenuata, saepius recurva, basi utrinque albidoscariosa, radiis duplo breviora, 3-4 lin. longa. *Involucella* involuero similia, sed breviora. *Flores* centrales umbellularum steriles, reliqui fertiles, omnes pallide virentes. *Fructus* oblongo-lineares, glaberrimi, costis prominulis, 2-3 lin. longi, valde aromatici, ita ut apud incolas pro seminibus *M. cretici* venditentur.

MEUM PIPERATUM. R. S.

M. caule erecto elongato basi suffrutescente, foliis radicalibus abbreviatis filiformibus rigidiusculis, caulinis brevissimis crassiusculis rigidis subpungentibus, fructibus oblongis acute costatis. *R. S. s. veg. 6. p. 435.*

Anethum piperatum. *Ucria pl. ad Lin. opus add.*
p. 250, n. 6. *Bertol. am. it.* p. 21.

IC. *Foeniculum asininum* foliis crispis, sive Mil-
lefolii, graveolens. *Cup. panph. sic. i. t.* 117.

In collibus aridis maritimis Calabriae orientalis,
Brancaleone, Siderno, Stalatti, S. Leonardo, Co-
troné, Amendolara; Lucaniae, *Policoro*; Japygiae
Massafra, Castellaneta.

Junio, Julio. 24

CL. *Sprengel* in *R. S. l. c.* hanc speciem uti a
M. foeniculo diversam enumerat; sed postea in suo
s. veg. 4. p. 891. cum illa immerito conjungit; nam
habitus totius plantae, sapor fervidus seminum, et
foliola brevia fere aciformia a *M. foeniculo* eviden-
ter aliena sunt.

AETHUSA CYNAPIOIDES. Marsch.

A foliis omnibus pinnatifidis, involucellis se-
taceis patentibus longitudine umbellulae. *Marsch.*
fl. taur. cauc. 1. p. 227, et 3. p. 233. Hoffm. umbell.
ed. 2. v. 1. p. 98; et 205.

IC. *Hoffm. l. c. t. 1. f. 9.*

Ad sepes in montosis Aprutii; *Pietra Camela,*
s. Nicola sotto Monte Corno.

Julio, Augusto. ☉

Specimina austriaca *A. cynapii* ab hac nostra
habitu, aliisque characteribus omnino discrepant;
proinde *Cl. Sprengelio*, qui in *R. S. s. veg. 6. p. 456,*

et in suo *s. veg.* 1. p. 894, has duas species inter se non differre existimat, assentiri nequeo. Equidem in *A. cynapioides*, *caulis* elatior, magis foliosus; *petioli* partiales duplo longiores; *pedunculi* breves minusque divaricati; *involucella* setacea umbellulis aequalia non longiora, erecta vel patentia, at minime deflexa; *fructus* pedunculo aequales, fere leves, non breviores ac profundius sulcati.

CACHRYS SICULA. Lin.

C. foliis supradecompositis, foliolis trifidis carinatis rigidis margine carinaque scabris divaricatis, involucri utroque polyphylo, fructibus sulcatis cristato-asperis. *Lin. sp. pl.* 355. *Will. sp. pl.* 1. p. 1410. *Lam. dic. enc.* 1. p. 259. *Pers. syn.* 1. p. 311. *R. S. s. veg.* 6. p. 446. *Spr. s. veg.* 1. p. 892. *Ten. fl. nap. pr.* p. 19.

1c. *Sibth. fl. gr.* t. 78.

Hyppomarathrum siculum. Bocc. sic. t. 18.

C. semine fungoso sulcato aspero minore, foliis Peucedani. *Moris. hist.* 3. s. 9. t. 1. f. 3.

b. seminibus levibus.

1c. C. semine fungoso sulcato plano minore, foliis Peucedani. *Moris. l. c. f.* 6?

In arenosis maritimis Calabriae orientalis, Lucaniae; Japygiae, Peucetiae, Dauniae.

Major Junio. 4

Cl. Marschal in *fl. taur. cauc.* 1. p. 218. sub

sua *C. microcarpa* iconem *Morisonii* s. g. t. 1. f. 3. transcribit, quae a *Linnaeo*, *Willdenovio*, *Lamarckio*, aliisque sub *C. sicula* refertur. *Morisonius* in *hist.* 3. p. 267. notat f. 3. t. 1. ad plantam siculam, et f. 6. ejusdem tabulae ad plantam *Barbariae* indigenam spectare; quae f. 6. ad *C. libanotidem* refertur ab omnibus. At ni fallor mihi videtur: 1.º, quod f. 3. *Morisonii* l. c. a *C. microcarpa* sit excludenda, et ad *C. siculum* certo certius de novo amandanda, cum *C. sicula* et non *C. microcarpa* in Sicilia proveniat: 2.º, quod f. 6. ad *C. siculam* pariter referenda sit, nam haec icon ab illis *Lobellii*, *Dodonaei*, *Dalechampii*, *Bauhini*, et. sub *C. libanotide* citatis omnino recedit, dum *C. siculae* est omnino similis; nec obstat quod *Morisonius* fructus leves in icone repraesentet, quia *C. sicula*, uti jam notavit Cl. *Sibth.* in *fl. gr.* 1. p. 71. insigniter variat fructibus levibus vel asperis, foliis longioribus vel brevioribus, ita ut ipse *Morisonius* in tabula citata inter f. 3. et f. 6. folium radicale unicum pro utraque specie repraesentet, dicatque in descriptione » *utriusque folium Peucedani instar.* »

CARNOHYLLUM DICHOTOMUM. Lagasca.

C. caule dichotomo erecto striato, foliis tripinnatis, foliolis pinnatifidis, laciniis linearibus acutis, fructibus margine lamellato-plicatis (tuberculatis *Poir.*) *Lag. nov. gen. p. 13.*

Cachrys dichotoma. *R. S. s. veg.* 6. p. 445. *Spr. s. veg.* 1. p. 892.

Conium dichotomum. *Desf. all.* 1. p. 246. *Pers. syn.* 1. p. 308. *Will. en. II. Ber.* 1. p. 315.

Cicuta dichotoma. *Poir. Dic. enc. sup.* 2. p. 261.

Tordylium peregrinum. *Lin. mant.* p. 55. *Will. sp. pl.* 1. p. 1381. *Pers. syn.* 1. p. 314. *Poir. dict. enc.* 7. p. 710.

lc. Desf. l. c. t. 66.

Caucalis hispanica. *Camer. hort.* t. 11.

In agris argilloso-calcareis pinguibus Calabriae orientalis, *Melito*, *Brancaleone*, *Roccella*, *Catanzaro*, *Cotrone*, *Montegiordano*; Lucaniae, *Pollicoro*, presso il fiume *Basente*; Iapygiae, *Manduria*, *Avetrana*; Daunia, presso *Foggia a Tresanti*, alla *Monica*.

Majo, Junio. ☉

Caulis in agris siccis vix palmaris, sed in humentibus fere sesquipedalis; ramis plus vel minus divaricatis. *Costae* in fructibus perfectis muricato-denticulatae, hinc potius ad hoc genus, quam ad *Cachridem* spectat, praesertim cum fructus non sint cortice fungoso praediti. Inspectis quamplurimis specimenibus, nullum superest mihi dubium *Tordylium peregrinum* *Lin.*, et *Conium dichotomum* *Desf.* inter se non differre.

TORDYLIUM OFFICINALE. *Lin.*

T. caule erecto basi hispido superne muricato-scabro, foliis molliter pubescentibus pinnatis, foliolis subrotundis lobato-crenatis extima majore oblonga vel oblongo-lanceolata, involucellis flores subexcedentibus involucriisque ciliatis lineari-setaceis, petalis radiantibus inaequalibus geminis, fructibus (parvis) ovalibus. *Lin. sp. pl.* 345. *Will. sp. pl.* 1. p. 1381. *Pers. syn.* 1. p. 314. *Poir. dict. enc.* 7. p. 709. *R. S. s. veg.* 6. p. 460. *Spr. s. veg.* 1. p. 895. *Sibth. fl. gr.* 3. p. 60. *Ten. fl. nap. pr.* p. 19.

Ice. Sibth. l. c. t. 267. *Portenschlag ic. pl. dalm.* t. 31.

Tordylium minimum apulum. *Column. ecphr.* 1. t. 124! *Moris. hist.* 3. s. 9. t. 16. f. 6.

In collibus et campis aridis Calabriae orientalis, *Capo Colonna*; Iapygiae, *Otranto*, *Taranto*, *Tricase*; Daunia, *Cirignola*, una cum *T. apulo*.

Aprili, Majo. ☉

Caulis striatus, ramosus, palmaris, vel sesquipedalis, setis retroflexis basi hispidus. *Foliorum* vaginæ et *petioli* striati, hirsuto-pubescentes. *Involucri* foliola 5-6 lin. longa, post anthesin deflexa. *Involucellu* ejusdem fere longitudinis, semper erecto-patentia et flores apud nos vel excedentia, vel æquantia, aut in campis fertilibus petalis radiantibus breviora. *Umbellarum radii* externi hispido-scabris, striati, subteretes, 2-6 lin. longi; *umbellularum*

breviores, pilosi. *Flores* exteriores radiantes; *petalis* duobus extimis majoribus, petalum unicum late bilobum simulantibus. *Fructus* in genere parvi, vix lineam longi et lati; margine tumido, albido, eleganter crenato; disco plano, muricato-hirto, nervis tribus notato.

Icones *Columnae* et *Morisonii l. c.* ex observatione Cl. *Smitii*, ad hanc speciem, et minime ad *T. apulum* spectant.

DAUCUS AUREUS. Desf.

D. caule erecto dichotomo superne petiolisque setis patentibus hirtis, foliis (laete virentibus) supra-decompositis glabriusculis, foliolis pinnatifidis linearibus, involucri decomposito reflexo umbellae subaequante, fructuum aculeis glochidiatis flavescens. *Desf. atl. 1. p. 242. Pers. syn. 1. p. 307. R. S. s. veg. 6. p. 479. Spr. s. veg. 1. p. 897, et umbell. min. cognit. p. 144. Poir. dict. enc. supp. 2. p. 117.*

l. c. Desf. l. c. t. 61.

Inter segetes in arvis argillosis Calabriae orientalis; da *Melito a Siderno, S. Leonardo, Casano, Francavilla.*

Aprili, Majo. ☉

Flores albi l, at aurei in plantis exsiccatis evadunt. Fructuum *aculei* lineares, basi non dilatati, demum flavescens.

DAUCUS MURICATUS. Lin.

D. hispidus, foliis tripinnatis (obscure virentibus) foliolis multifidis incisis, involucrio subbipinnatifido demum reflexo umbellae radiis brevioribus, aculeis fructuum glochidiatis basi dilatatis argenteis, setis brevioribus intermixtis. *Lin. sp. pl.* 344, excl. var. *b.* *Will. sp. pl.* 1. 1392, excl. syn. *Bauh. et Columnae. Lam. dict. enc.* 1. p. 635. *Pers. syn.* 1. p. 301. *R. S. s. veg.* 6. p. 477. *Spr. s. veg.* 1. p. 897. *Ten. fl. nap. pr.* p. 18.

Ic. *Caucalis arvensis carotae* foliis, floribus albis, umbella echinata contracta. *Cap. panph.* 2. t. 26. *Bon. t.* 189. optimae.

C. daucoides tingitana. *Moris. hist.* 3. s. 9. t. 14. f. 4. mala, quia folia nimis lata.

Inter segetes Calabriae orientalis cum praecedente eodemque tempore floret. ☉

SCANDIX PECTEN. b. pubescens.

S. caule erecto foliisque pubescentibus, foliolis dorso ciliato-serratis, pedunculis erectis glabriusculis, involucri foliolis integris bidentatisve, dentibus ciliatis aristatis.

Ic. nulla.

Inter segetes Calabriae orientalis, *Reggio, Melito.*

Aprili, Majo. ☉

Caules teretes, solidi, glaberrimi, inferne leves vel lineati, superne striati. *Folia* longe petiolata, foliolis bifidis vel trifidis, laciniis linearibus, acutis, margine et carina minutissime ciliatis, supra canaliculatis. *Petioles* communes et partiales glaberrimi, semiteretes, canaliculati, basi subvaginant; *vagina* margine scariosa, albida, ciliata vel glabra. *Involucris* foliola lineari-oblonga, ciliata, nervosa, $1 \frac{1}{2}$ lin. longa, 1 lin. lata; subconcaeva, raro integra vel trifida, saepius bifida, laciniis acuminatis. *Flores* steriles longe pedunculati; pedunculis 4 lin. longis; fertiles pedunculo lineam longo, crassiore. *Corolla* petalis albis supra carinatis, apice mucronatis, duobus interioribus saepe deflexis; unguicula majore radiante, integro vel emarginato. *Styli* persistentes, divaricati, glabri. *Fructus* pubescentes, ad angulos vero hispidi, setulis sursum adpressis.

MYRRHIS CYNAPIOIDES. Nob.

M. radice tuberosa subrotunda, caule erecto glabro ramoso aequali immaculato, foliis tripinnatis foliolis incisis, laciniis lineari-lanceolatis angustis, involuacro oligophyllo deciduo.

Ec. nostra t. 24.

In vallibus montosis Aprutii locis fertilibus humo repletis, *Majella alla Valle d' Orfenta nel piano del Molino*, simul cum *Chaerophyllo hybrido*, et *magellense*, *Ligustico cuneifolio*, *Paeonia coralina*, ec.

Julio, Augusto. 24

Caulis erectus, striatus, glaberrimus, gracilis, geniculis non incrassatis; sub terra albidus, flexuosus, 1 $\frac{1}{2}$ - 2 pedes altus, laevis. *Folia radicalia* longe-petiolata, ternato-pinnata; *petiolis* canaliculatis, flexuosis, vagina destitutis; *caulina* tripinnata subsessilia, vagina striata margine scariosa ac saepius ciliata laxiuscula instructa; omnia glaberrima, foliolis cuneiformi-oblongis incisus, laciniis acuminatis vix $\frac{1}{2}$ latis, 3-6 lin. longis, integris, sub lente tenuissime ciliato-scabris. *Involucrum* 1-2-phyllum, deciduum vel nullum, foliolis brevissimis ovato-lanceolatis; *involucella* patentia, umbellulas aequantia vel parum longiora, linearia, vel lanceolato-cuspidata, carinata, glabra. *Flores* albi. *Umbellae* terminales vel oppositi-foliae, pedunculatae, pedunculis 1-2 pollices longis; *radiis* 8-10, striatis, glabris. *Fructus* cylindrici, glaberrimi, striati, 2 lin. longi, *stylis* persistentibus divaricatis coronati.

A *M. pyrenaea* et *M. Bunio* omnino diversa.

ANNI CRINITUM. Nob.

A. caule terti striato inferne glaberrimo superne setis sparsis hispido, foliis supradecompositis, foliolis lineari-setaceis acutis, petiolis subhispidis, vaginis latis membranaceis margine albido-scariosis, involucris multifidis reflexis, umbellularum radiis exterioribus elongatis.

Ic. mostra t. 25.

Inter segetes et in arvis argillosis Calabriae orientalis; *Catanzaro presso il fiume Tactna*, S. Leonardo, Cassano, Francavilla.

Majo, Juniò. ☉, ♂

Habitus A. Visnagae, sed altior et foliola tenuiora, magis flaccida, obscuriora; floresque post exsiccationem lutei, ut in *Dauco aureo*; qui in *A. visnaga* semper albi, ut in *Dauco muricato*. Caulis erectus, strictus, ramosus, 3-4-pedalis. Petioli canaliculati, subtus carina setulis albidis sparsis obsiti (in *A. visnaga* glaberrimi). Foliola setaceo-linearia, acuta, non cuspidata, glabra vel hinc inde ciliata. Vaginae glaberrimae, striatae, 1-2 $\frac{1}{2}$ poll. longae, laxae, ex. albido-virentes, subventricosae. Pedunculi elongati, caulibus similes, virides, vel sub anthesi purpurascèntes, apice aliquando setulis brevibus instructi. Involucrum polyphyllum, decompositum; laciniis lineari-setaceis, glabrinusculis, pollicem vel sesquipollicem longis; et unicuique folii petiolum subtus striatum, ala scariosa umbellae radios fere vaginat: involuella involucris similia, trifida, extima longiora, floribus subaequalia. Umbellarum radii striati, glaberrimi, leves, recti, exteriores 2 poll. longi, interiores breviores basi rubentes: radii umbellularum extimi primum recti, demum apice incurvi, 5-7 lin. longi. Flores omnes fertiles, exteriores subradiantes. Fructus glaberrimi, fere tetragoni, substriati, albidii. Stylus deciduus.

A. anethifolio Lam., nunc *Torilis crinita* Spr.
s. veg. 1. p. 899, quoad foliorum descriptionem si-
mile; at fructu et inde genere omnino diversum.

BRIGNOLIA PASTINACAEFOLIA. Bertol.

B. foliis pinnatis, foliolis oblique cordatis sub-
auriculatis dentato-mucronatis, umbellis termina-
libus rigidis ante anthesin cernuis, fructibus persi-
stentibus, floribus luteis. *Bertol. am. it. p. 97.*

Sium siculum. *Lin. sp. pl. 362. Will. sp. pl.*
1. p. 1438. Pers. syn. 1. p. 316. R. S. s. veg. 6. p.
537. Spr. s. veg. 1. p. 905.

Ligusticum balearicum. *Lin. mant. 218.*

Ic. *Sebast. et Maur. fasc. pl. rom. 2. t. 2.*

Seseli subrotundo selini folio. *Barr. ic. 241.*

Daucus pastinacae folio siculum. *Zan. hist.*
t. 128.

In argillosis collibus, et campis mari finitimis
Calabriae orientalis; *Reggio, Capo Brazzano, Capo*
Colonna, Crucoli, Montegiordano; Japygiae, Brin-
disi; Daunia, Foggia, Incoronata, Cirignola.

Majo, Junio. ♀

LIGUSTICUM CUNEIFOLIUM. Nob.

L. caule ramoso, foliis tripinnatis nitidis, fo-
liolis pinnatifidis, laciniis abbreviatis cuneiformibus
trifidis obtusis aristatis approximatis, involucri po-
lyphyllo persistenti, fructibus ovalibus glabris.

Ic. nostra t. 26.

In vallibus montosis locis apricis humoque repletis, *Majella nella Valle di Orfenta al piano del molino, e nella Valle dell' inferno; Morrone alla discesa della Mucchia verso Caramanico, e nella valle Malacupa verso Sulmona.*

Augusto, Septembri. 2

Radix crassa, fusiformis, aromatica, prope colum fibris innumeris vaginalium exsiccatorum dense stipata, quo falso characteri decepti populares herbarii pro *Athamanta cretica* illam venditant. *Caulis* erectus, striatus, glaberrimus, 1 $\frac{1}{2}$ ad 2 pedes altus, ramosus, ramis approximatis. *Folia* circumscriptione ovata, palmaria vel pedalia; laciniis planis, nervosis, margine et subtus ad nervos denticulato-scabris, lin. longis, $\frac{1}{2}$ latis, semper obtusis apiceque mucronatis, superioribus 2 lin. longis. *Vaginae* striatae, glaberrimae, radicales margine scariosae, superiores laxae margine membranaceae. *Petoli* canaliculati, striati, glaberrimi, leves; secundarii a medio non divaricati, sed potius approximati. *Rami* floriferi sub umbella primaria oppositi vel verticillati, illa breviores. *Flores* albi, omnes fertiles; *petalis* subaequalibus, ob apicem inflexum emarginatis. *Styli* saepe persistentes, in fructu reflexi; *stigmatibus* subcapitato. *Stylododium* albidum, pyramidatum, *Involutum* universale polyphyllum; foliolis linearilanceolatis, integris, 3-10 lin. longis, persistentibus: *partiale* foliolis linearisetaceis, umbellula breviori-

bus subearinatis, acutis, integris, 2-3 lin. longis, basi margine membranaceis albidis. *Umbellarum radii* numerosi, glabri, scabriusculi aut leves, basi striati, apicem versus striato-angulati, angulis denticulatis, in fructu subcontracti; exteriores 2-2 $\frac{1}{2}$ poll. longi, centrales vix pollicares: *umbellarum radii* externi elongati, 5-6 lin. longi, reliqui duplo minores; omnes glabri, substriati, primum patentés, demum contracti. *Fructus* ovalis, solidus, glaber, 2 lin. longus, costis 5 subalatis, quo caractere potius *Cnidiis* spectaret.

Affinis *Ligustico pyrenaeo* Gou.

LIGUSTICUM HACQUETII.

L. caule glaberrimo striato subramoso, foliis ternato-pinnatis glaberrimis, foliolis pinnatifidis basi decurrentibus, laciniis euneiformi-oblongis inciso-dentatis acutis, involucri foliolis ovali-lanceolatis integris persistentibus, umbellis omnibus fertilibus, fructibus ovalibus glabris.

lc. Athamantha Golaka. *Hacq. pl. carn. t. 5.*

In vallibus montium Aprutii inter saxorum rimas, *Monte Intermesole*, *Monte Corno*, *Majella*, *Morrone*.

Julio, Augusto. 2

Folia fere omnia radicalia, aliquando bitermata, glaberrima, laete virentia, subtus pallidiora venosoreticulata; laciniis 1-2 lin. latis, 3-8 lin. longis, mar-

gine levibus. *Umbella* in fructu ut in praecedente subcontracta. *Involucella* lineari-lanceolata, 2-3 lin. longa, radiis exterioribus duplo breviora, virentia, patentia, demum saepius reflexa. *Flores* centrales umbellularum masculi, brevius pedunculati. *Fructus* ovatus, solidus, costis quinque elevatis. Ex indicatis characteribus synonymon *Haquetii* sub *L. peloponnesiaco* immerito a Cl. *Sprengelio* in *R. S. s. veg.* 6. p. 548 refertur.

HERACLEUM ORSINI. Nob.

H. caule sulcato subsimplici muricato-scabro, foliis simplicibus cordatis utrinque glabris subcoriaceis integris obtuse lobatis tripartitisque margine irregulariter crenato-serratis; lobis acuminatis, floribus (virescentibus) subradiantibus, seminibus obovatis, stylis persistentibus, involucellis linearibus.

Ic. nostra t. 27.

In glareosis elatioribus montium Aprutii, *Monte Costone al canale delle Capezze, Monte Corno a Campo aprico*, ubi jam invenerat amicissimus *Orsini*.

Julio, Augusto. 4

Caules erecti, simplices, superne ramosi, 2-3 pedales. *Folia* ampla, diametro circiter sesquipedali, superne levia lacte et lucide virentia, subtus pallidiora ac ad nervos scabra et hirsutiuscula. *Umbella* centralis reliquis brevior. *Involucrum* nullum vel

monophyllum, lineare, pollicem longum: involu-
cella linearia, margine ciliata. Radii striati, sca-
briusculi, 2-3 pollices longi. Flores virescentes, vix
radiantes; non albi, et valde radiantes, ut in *H. al-
pino*, cui caeterum affine. Fructus glabri, 5-6 lin-
lati longique, nervis 5-6 a basi ad apicem decur-
rentibus vittis 3-4 dorsalibus ac duabus commissu-
ralibus clavatis.

THAPSIA GARGANICA. Lin.

T. caule tereti glabro, petiolis hirsutis, foliis
2-5-pinnatis superne nitidis, foliolis bipinnatifidis
subdecussatis, laciniiis linearibus acutis integerrimis,
involucro nullo, fructibus subrotundis basi sinu exci-
so. *Lin. mant.* 57. *Will. sp. pl.* 1. p. 1465. *Pers.*
syn. 1. p. 322. *Poir. dict. enc.* 7. p. 610. *R. S. s. veg.*
6. p. 641. *Spr. s. veg.* 1. p. 917. *Ten. fl. nap.* 1.
p. 131.

1c. Sibth. fl. gr. t. 147. *Gou. ill. t.* 10.

Thapsia latifolia. Imperat. hist. p. 670.

In collibus aridâ calcareis et arenosis maritimis
Jonii ac Adriatici ad radices Gargani.

Majo, Junio. 2

IMPERATORIA CHABRAEI. Spr.

I. caule teretiusculo striato, vaginis foliorum
elongatis flaccidis, foliis bipinnatifidis, foliolis linea-

ribus acuminatis, inferiorum subdecussatis breviter
petiolatis multipartitis, superiorum simplicissimis. *R.*
S. s. veg. 6. p. 609. Spr. s. veg. 1. p. 916.

Selinum Chabraei. Will. sp. pl. 1. p. 1399.
Pers. syn. 1. p. 309. Poir. dict. enc. 7. p. 66. Ten.
fl. nap. pr. supp. 4. p. 6.

Ic. Jacq. austr. t. 72.

Selinum carvifolia. Crantz. austr. fasc. 3. t. 3.
f. 2.

In pascuis submontosis et ad sepes Samnii, a
monte Capraro; Aprutii, *Aquila a S. Demetrio,*
Pietra Camela, Majella.

Julio, Augusto. 4

Flores albi. *Umbella* fructifera contracta.

LASERPITIUM GALLICUM. Lin.

L. caule tereti ramoso-glabro, ramis patentibus,
foliis supradecompositis lucidis, foliolis divaricatis
cuneiformibus latiusculis trifidis, laciniis oblongis
obtusis apice calloso-mucronatis. *Lin. sp. pl. 357.*
Will. sp. pl. 1. p. 1415. Pers. syn. 1. p. 312.
Lam. dict. enc. 3. p. 424. R. S. s. veg. 6. p. 1624.
Spr. s. veg. 1. p. 919, et Umbell. min. cognit. p. 34.
Ten. fl. nap. pr. supp. 4. p. 7.

Ic. Laserpitium sylphaeum. Lob. ic. 702.

L. massilioticum. Taber. 211; mediocris.

L. Penae. Dalech. hist. 731. ic. ex Taber.

L. lobis angustioribus, saturate virentibus.

Moris. hist. 3. s. 9. t. 19. f. 8, mala quoad folia.

L. e regione Massiliæ allatum. *Bauh. hist. 3. p. 137*; omnium melior.

L. lobis angustioribus lucidis, saturate virentibus. *Plukn. phyt. t. 198. f. 5*.

Ad radices montium Aprutii in argillois, *Pietra Carmela*; et in monte *Vettore*. (*Orpini*).

Julio Augusto. 24

Foliola cuneiformia, 2-5 lin. lata; ideoque icones superius citatæ nostram plantam exacte referunt quoad illarum latitudinem; at icones *Lam. ill. t. 199*; *Laserpitio Lobelii similis angustifolio*, *Bauh. hist. 3. p. 137*. (a *Will.* ad *L. angustissimum*, at a *Spr.* in *R. S. l.c.* denuo ad hanc speciem relata), et *Laserpitium lobis angustioribus, longioribus et dilute virentibus plurifariam divisus*, *Plukn. phyt. t. 198. f. 6*, speciminibus gallicis magis similes sunt.

LASERPITIUM MEIODES. Desf.

L. caule tereti glabro, petiolis hispidis, foliis tripinnatis, foliolis setaceo-multifidis abbreviatis confertis numerosissimis, umbellis lateralibus altioribus, involucris linearibus, floribus luteis, seminibus late alatis. *Desf. atl. t. p. 453*. *Pers. syn. 1. p. 313*. *R. S. s. veg. 6. p. 626*. *Spr. s. veg. 1. p. 919*.

lc. Desf. d. c. t. 69.

In collibus herbidis apricis vel subumbrosis Ca-

labriae, *Reggio*; *Japygiae*, *Castellaneta*, *Massafra*,
Torre a mare, sed rarum.

Septembri, Octobri. 2

Habitus omnino *Thapsiae Asclepiadi*, cum
 qua ante florescentiam facillime confunditur; sed
 abunde distinctum, florendi tempore, involucrium
 praesentia, fructibus, et foliis amplioribus ac hir-
 sutioribus.

PENTANDRA-TRIGYNIA.

RHUS CORIARIA. Lin.

R. foliis pinnatis, foliolis elliptico-oblongis
 obtusis inaequaliter obtuseque dentatis supra scabris
 subtus villosis, petiolo communi internodiis extimis
 alatis, panicula thyrsoides. *Lin. sp. pl.* 379. *Will.*
sp. pl. 1. p. 1477. *Poir. dict. enc.* 7. p. 501. *Pers.*
syn. 1. p. 324. *R. S. s. veg.* 6. p. 643. *Spr. s. veg.* 1.
 p. 936. *Ten. fl. nap. pr.* 40.

1c. *Sibth. fl. gr.* 1. 294. *Duham. arb. ad. nov.*
 v. 2. t. 46.

Rhus. Matth. comm. p. 195.

In collibus aridis calcareis meridiem spectan-
 tibus *Japygiae*, a *Tricase*; *Aprutii*, *Pacentro* alle
 falde meridionali del *Morrone*.

Majo, Junio. R

T. bracteis pedicello duplo longioribus, spicis lateralibus solitariis crassis, abbreviatis, foliis ovato-lanceolatis apice membranaceis amplexicaulibus. Desf. atl. 1. p. 269. Poir. dict. enc. 7. p. 564, et it. p. 139. Will. sp. pl. 1. p. 1498. Pers. syn. 1. p. 328. R. S. s. veg. 1. p. 670. Spr. s. veg. 1. p. 943. Ten. fl. nap. pr. p. 20.

lc. nulla.

In inundatis maritimis et ad torrentium margines Calabriae orientalis, Reggio, Corigliano, Cassano; Lucaniae, fiume Basente, Policoro; Daunia, sponde dell' Ofanto.

Aprili, Majo. h

Folia brevissima, adpressa, glabra, glaucescentia, basi gibba, acuta, concava, integerrima, margine apicem versus albido-cartilaginea. Spicae subsessiles, cylindraceae, T. gallicae fere duplo crassiores, pollicares. Bractae membranaceae, ovatae, acutae, concavae, glabrae, virides, vix semilineam longae, basi quandoque uno latere dentatae, albiae, calyce longiores vel aequales, basi pedunculorum imbricatae. Pedicelli brevissimi, vix semilineares. Calyx glaberrimus, corolla dimidio brevior, vix semilinearis, quinquepartitus, laciniis acutis vel obtusis, apicem versus margine albido-membranaceis, dorso saepius carinatis. Corolla alba, petalis linearibus, planis, integris, obtusis, extra calycem patentibus vel reflexis,

1. lin. longis, vix lin. latis. *Stamina* quinq; *filamentis* albis, sub anthesi corolla longioribus; *antheris* roseis. *Pistillum*, *styli* tres recurvi (non *stylus* unus trifidus). *Capsulae* ovato-lanceolatae, glabrae.

Planta 4-8-pedalis, dum quovis anno rari oeconomicis usibus cæduntur; at dum intacta remanet, ac in solo fertili vegetat, tum truncus altitudinem 15-20 ped., diametrumque sesquipedalem et ultra acquirit.

PENTANDRIA - PENTAGYNIA.

STATICE SINUATA. Lin.

S. caule ancipiti alato; foliis radicalibus sinuato-lyratis, caulinis linearibus integris, calycibus elongatis obtusissimis. *Lin. sp. pl.* 396. *Will. sp. pl.* 1. p. 1531. *Pers. syn.* 1. p. 340. *Poir. dict. enc.* 7. p. 408. *R. S. v. veg.* 6. p. 795. *Spr. s. veg.* 1. p. 959. *Ten. fl. nap. pr.* p. 20.

Icon. Sibth. fl. gr. t. 301.

Limonium inciso folio, Buglossi flore. *Barr. ic.* 1424.

In collibus aridis, calcareis mari proximis Calabriae orientalis, *Brucialeone*, *Cerace*, sotto *Boalino*, *Capo Colonna*.

Aprilis, Majo.

SIBBALDIA PROCUMBENS. *Lin.*

S. foliis ternatis subtus pilosis, foliolis cuneatis apice tridentatis, floribus solitariis vel corymbosis, petalis lanceolatis, acutis calyce brevioribus. *Lin. sp. pl.* 406. *Will. sp. pl.* 1. p. 1567. *Pers. syn.* 1. p. 340. *Poir. dict. enc.* 7. p. 152. *R. & A. veg.* 6. p. 768. *Spr. s. veg.* 1. p. 956. *Dec. pr. s. nat.* 2. p. 587.

lc. *Lam. ill. gen.* 1. 221. f. 1. Fl. dan. 32. *Sturm. fl. germ.* p. 1. f. 17. 1. 5.

In pascuis alpinis Aprutii ad nives deliquescentes; *Majella alla rapina, Monte Corno a Campo aprico.*

Julio, Augusto. 2

CLASSIS VI.

HEXANDRIA-MONOGYNIA.

GALANTHUS ELICATUS. *Marsch.*

G. foliis plicatis, plica utrinque margine parallela, spatha pedunculum superante. *Marsch. fl. taur. cauc.* 3. p. 255.

G. nivalis L. *Tragus. Ten. fl. nap.* 1. p. 140.

Leucojum bulbosum praecox, byzanthinum. *Chua.*

hist. 1. p. 169. *Bauh. hist.* 2. p. 591. *Red. lil.* sub
n. 200. B.

Ic. *Clus. l. c.* *Red. l. c.* t. 200. B.

In sylvis depressis ad radices montium Prin-
cipatus Ulterioris, ac Aprutii; Calabriae, Reggio
ai Nasili.

Januario, Febuario. 2.

STERNBERGIA COLCHICIFLORA. *Wald. et Kit.*

S. foliis linearibus obtusis lucidis obliquis, lac-
iniis limbi corollae cuneiformi-linearibus erectis, tribus
exterioribus longioribus obtusis cum acumine, inte-
rioribus acutiusculis stamina alterute longiora duplo
superantibus. *Wald., et Kit. pl. rar. Hung.* 2. p.
172. *Spr. 3. veg.* 2. p. 57. *Marsch. fl. taur. caucasi*
1. p. 261.

Ic. *Wald., et Kit. l. c.* t. 159.

Narcissus autumnalis luteus minimus. Barz.
ic. 984.

N. autumnalis minor. Clus. hist. 1. p. 164.

*Colchicum montanum luteum minus. Ta-
bern.* p. 1011.

In asperis apricis meridiem spectantibus mon-
tium calcaregrum Aprutii; all'ingresso del piano
di cinque miglia presso la cappella di S. M. della
poriella, all'est della strada, quasi dirimpetto alla
diruta taverna.

Septembri, Octobri. 2.

Flores pallide flavescentes, et apud nos vix odori. *Corollae* laciniac vix 2 lin. latae. *Spatha* monophylla, acutâ. *Folia* incunte Decembri erumpunt.

ALLIUM MONTANUM. Sibth.

A. caule folioso, foliis filiformibus semiteretibus, *spatha* bivalvi deflexa acuminata umbella pauciflora longiore, pedunculis subaequalibus uniformibus erectis, floribus campanulato-cylindricis, petalis obtusiusculis stamina simplicia aequantibus, germinibus hexagonis oblongis. *Sibth. fl. gr. 4. p. 16. Smith. pr. fl. gr. 1. p. 225. Spr. 1. veg. 2. p. 39.*

1er. *Sibth. l. c. t. 319.*

In montosis calcareis Aprutii, *Salmona*, *Pacentro*, *Caramanico*, *Rajano*, *Avézzano*, *Colle Armeno*, *Aquila*, *Popoli*.

Augusto, Septembri. 2

Sequenti affine; sed *caulis* vix semipedalis foliis aequalis; *pedunculi* filiformes non capillares, minus numerosi, nec effusi; *capsulae* obcordatae, petalis persistentibus aequales; *stylus* demum extertus.

ALLIUM TENUIFLORUM. Ten.

A. caule folioso, foliis filiformibus semiteretibus, *spatha* diphylla subulata umbella sublongiore, pedunculis numerosis capillaribus irregularibus effusis, flori-

bus cylindricis, petalis linearibus apice subrecurvis
stamina simplicia duplo superantibus, germinibus
subrotundis. *Ten. fl. nap. t. p. 165.*

Ic. *Ten. l. c. t. 30.*

In collibus aridis calcareis Peucetiae, *Montepoli*,
Polignano.

Majo, Junio. \mathcal{Z}

Ab *A. capillari*, *moschato* vel *setaceo*, cum quibus
a Cl. *Spr.* in *s. veg. 2. p. 401.* associatur, omnino
diversum, ut non solum ex iconibus sed etiam
ex speciminibus Hungaricis exsiccatis patet; nam in
A. setaceo, *spatha* brevissima quadruplo circiter
pedunculis brevior; *pedunculi* non effusi sed fasti-
giati, pauci non numerosissimi; *folia* re vera linea-
ri-setacea, non filiformia, ec.

ALLIUM CUPANI. Rafin.

A. caule basi folioso gracili, foliis filiformibus
semiteretibus subcanaliculatis, *spatha* univalvi acumi-
nata persistente vaginante, umbella pauciflora pedun-
culis inaequalibus, floribus cylindricis, petalis linea-
ribus apice subrecurvis stamina simplicia duplo su-
perantibus, germinibus subrotundis.

Ic. *Moly alpinum minus*, capillaceo folio, flo-
ribus purpureo-rubris. *Cup. panph. sic. 2. t. 201.*

A. montanum capillaceo folio. *Bon. t. 60.*

In asperis montosis calcareis Aprutii meridie

spectantibus, a S. Nicola fra Goriano Siculi e
Colle Armeno.

Augusto, Septembri. 2

Fritillaria messanensis. Rafin.

F. caule 1-4-floro, foliis glaucis planis ener-
viis, radicalibus lanceolatis petiolatis, reliquis sca-
silibus lineari-lanceolatis, caulinis infimis oppositis
superioribus alternis, floribus subumbellatis invo-
lueratis, petalis cuneiformi-obovatis obtusis mar-
ginatis. Rafin. *proc. des decouv.* p. 44. n. 142.
Poir. dict. enc. supp. 5. p. 683. *Spr.* 2. *veg.* 1.
p. 64.

Ic. nulla.

In collibus herbidis et sylvaticis humidiusculis
meridiem spectantibus Calabriae; *Reggio ai Nasiti*
sed satis rara.

Martio, Aprili. 2

Scilla hyacinthoides. Lin.

S. scapo elato, foliis lineari-lanceolatis elongatis
synanthiis canaliculatis, racemo multifloro cylindra-
cco-conico, pedunculis (coloratis) germine sesquilon-
gioribus, bracteis brevissimis squamaceiformibus. Lin.
yst. veg. 329. *Willd. sp. pl.* 2. p. 130. *Poir. dict.*
enc. 6. p. 740. *Pers. syn.* 1. p. 366. *Spr.* 2. *veg.* 2.
p. 68. *Ten. fl. nap.* 1. p. 181.

Ic. *Ornithogalum cupressinum coeruleum. Bon.*

t. 21.

Bulbus eriophorus. *Clus. hist. 1. p. 172.*

In apricis collibus, et ad sepes Calabriae; *Reggio, Gallico.*

Aprili, Majo. 2

ASPARAGUS ALBUS. Lin.

A. caule fruticoso distorto, ramis striatis flexuosis recurvis, foliis fasciculatis triquetris muticis deciduis, spinis solitariis patenti-reflexis. *Lin. sp. pl. 449. Willk. sp. pl. 2. p. 153. Pers. syn. 1. p. 371. Lam. dict. enc. 1. p. 236. Spr. s. veg. 2. p. 94. Ten. fl. nap. pr. supp. 2. p. 69.*

Ic. *Corruda tertia. Clus. hist. 1. p. 178.*

In collibus aridis calcareis maritimis Calabriae orientalis; *Reggio, Capo dell'armi, Spartivento, Sidero, Suverato, Catanzaro.*

Septembri, Octobri. 2

Flores albi, fasciculati, odoratissimi.

MUSCARI COMMUTATUM. Nob.

M. corollis globoso-ovatis distinctis omnibus pedunculatis subuniformibus apice denticulatis, denticulis inflexis conniventibus, racemo brevissimo, foliis linearibus canaliculatis laevibus.

Ic. nulla.

In campis herbidis maritimis Dauniæ.

Martio, Aprili. 24

Folia semipedalia et ultra, 1-1 1/2 lin. lata, flaccida; superne pallidiora, canaliculata; subtus intensius virentia, striata, convexa; margine aliquando subciliata. *Pedunculi*, uti pars suprema caulis, amethystini, lineam longi, *bractea* setacea brevissima suffulti. *Flores* inodori, circiter 20. *Corollæ* atro-coeruleae, basi sub anthesi amethystinae, oblongae, sulcatae, a lin. longae; apice angulatae, obtuse 6-dentatae, dentibus inflexis et conniventibus; ideoque ore clausis, non perviis ut in *M. racemoso*: superiores aliquando abortivae. *Stamina* brevissima, alterna minora. *Germina* ovatum et pistillum albidum. *Pistillum* germi aequale, staminibus brevius. *Capsulae* obcordatae, profundae emarginatae.

Differt a *M. racemoso*, foliis linearibus canaliculatis non junciformibus sulco exaratis; corollis clausis non perviis. A *M. parviflora*, pro quo habui, omnino diversum, ut Cl. Richard comparatis specimenibus herbarii Desf. me monuit.

AGAVE AMERICANA. Lin.

A. acaulis, foliis glaucis dentato-spinosis, scapo ramoso, tubo corollae in medio angustato, staminibus corollam excedentibus, stylo staminibus aequali demum longiore. *Lin. sp. pl.* 461. *Lam. dict. enc.* 1. p. 52. *Pers. syn. 1.* p. 379. *Spr. 4. veg. 2.* p. 78. *Ten. fl. nap. 1.* p. 188.

Ic. *Balmis de Agave*, p. 295. t. 1; mala quoad scapum.

Aloe folio mucronato. Lob. ic. 374.

In Calabria orientali; in Japygia, nec non in aliis regionibus maritimis hujus regni ad sepes extruendas nunc indigena.

Junio, Julio. 2

Capsulae oblongae, subtrigonae, 2-pollicares, acutae; *semina* nigra, compressa, semiorbicularia.

Quamquam haec species in nostris regionibus mediterraneis sit ubique obvia, tamen inter alias enumerandam esse putavi, ut multiplices oeconomici usus, quos in Calabria et in Japygia habet, magis cognoscantur; pro quibus in aridis ac sterilissimis collibus illarum regionum praee *Phormio tenaci*, solis ardentissimi impatienti, et in siccis haud bene provenientes, utilior certe est. Sepes impenetrabiles format, et luxuriose vegetat etiam in sterilissimis collibus. Scapi peracta florescentia ad tuguria contigenda inserviunt. Ex foliis fila parantur, diversis operibus textilibus, ac floribus artificialibus conficiendis idonea. In Japygia, praesertim in *Oria*, funes conficiuntur; qui tenacissimi, leves, nec madefacti rigescunt; vel diutius in aqua immersi, ut illi ex filis cannabinis contexti, sic facile marcescunt. Prope *Rhegium* Oleae, quae steriles ac aridissimos arenosos colles vestiunt, hac planta sustentantur: ideoque folia in frustula pedem vel semipedem longa sciuntur; Aprili vel ineunte Majo terra

prope radices olearum effoditur ad altitudinem 5 vel 4 pedum, ibique foliorum frustula educta terra conteguntur. Adveniente calidissima et siccissima aestiva tempestate sensim folia marcescunt, et perennem humiditatem radicibus impertiendo a nimia ariditate tuentur, simulque aptissimum alimentum praebent.

JUNCUS MULTIFLORUS. Desf.

J. culmo inferne nodoso folioso, foliis teretibus enodulosis, panicula terminali elongata, pedunculis inaequalibus-multifariam decompositis fasciculatis, foliolis calycinis angustis aristatis conniventibus. *Desf. atl. 1. p. 313. Viviani fl. corsic. diagn. p. 51 Poir. dict. enc. supp. 3. p. 157. Meyer syn. Junc. p. 19. Spr. 2. veg. 2. p. 107.*

lc. Desf. l. c. t. 94!

In paludosis maritimis Japygiae, Gallipoli; Peuentiae Monopoli; Calabriae orientalis, Cassano, Cariat.

Majo, Junio. 2

Radix repens; folia fistulosa; vaginulae brevissimae et arcte imbricatae, etiam ad basini foliorum; calycis foliola lanceolata, margine apicem versus scariosa; reliqua ut in descriptione Cl. *Desf. l.c.*

JUNCUS TRIFIDUS. Lin.

J. culmo paucifloro foliisque canaliculatis setaceis, vaginis ciliato-fissis, calycinis foliolis subaequalibus, capsula ovata acuminata brevioribus. *Lin. sp. pl.* 465. *Will. sp. pl.* 2. p. 208. *Pers. syn.* 1. p. 384. *Lam. dict. enc.* 3. p. 271. *Meyer syn. Junc.* p. 54. *Spr. s. veg.* 2. p. 104.

lc. *Jabq. obs. t. 4. f. 1. Host. gram. austr.* 3. t. 85.

J. acumine reflexo minor, trifidus. *Bauh. pr.* p. 22.

In rupibus herbidis elatioribus montium Aprutii; Monte Corno, Monte intermesole, Monte Costone, Majella, Morrone.

Julio, Augusto. ☿

JUNCUS INSULANUS. Viv.

J. culmo ramoso erecto foliis platiusculis subaequali, paniculae ramis elongatis, floribus terminalibus axillaribusque umbellato-fasciculatis, calycinis foliolis tribus exterioribus acuminatis capsulae oblongam obtusam superantibus. *Viv. fl. cors. sp. nov. diagn.* p. 5.

lc. Gramen bufonium glomeratis utriculis. *Barr. ic.* 94?

In inundatis maritimis Calabriae orientalis; Capo Pellaro, Melito, Acquafredda.

Aprili, Majo. ☉

J. bufonio affinis, sed indicatis characteribus diversus, nec illius varietas est.

PELIS PORTULA. Lin.

P. floribus hexandria solitariis axillaribus subapetalis, foliis omnibus oppositis petiolatis obovatis spathulatisque. *Lin. sp. pl.* 474. *Will. sp. pl.* 2. p. 243. *Pers. syn.* 1. p. 393. *Poir. dict. enc.* 5. p. 162. *Spr. s. veg.* 2. p. 135. *Ten. fl. nap. pr.* p. 23.

lc. Lam. ill. gen. t. 262. *Sturm. fl. germ.* p. 1. f. 1. t. 7.

Glaucoides palustre, portulacae folio, flore purpureo. *Mich. gen.* t. 18.

In humidis inundatis Calabriae; *Bagnara, Cotrone, Gerace.*

Majo, Julio. 2

HEXANDRIA-TRIGYNIA.

RUMEX ELONGATUS. Nob.

R. valvulis cordato-ovatis integerrimis reticulatis unica granifera, verticillis inferioribus foliosis, foliis subundulatis, radicalibus oblongo-lanceolatis longe petiolatis, caulinis sublinearibus, caule erecto simplici.

lc. nostra t. 28.

In stagnis Calabriae orientalis, *Catanzaro presso il fiume Magliacane, Cassano; Lucaniae a Policoro.*

Majo, Junio. ♂, ♀

Radix fusiformis, albida. *Caulis* glaberrimus, striatus, strictus, viridis, levis, $1\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$ ped. altus. *Folia* erecta, glaberrima, margine subundulata, aliquando obsolete crenulata et basi obliqua; radicalia 4-6 pollices longa, vix pollicem lata; petiolis canaliculatis, striatis, semipedalibus: caulina linearia, sensim angustiora et breviter petiolata, 3-5 lin. lata, 2-3 pol. longa. *Flores* hermaphroditi, in racemos verticillatos simplices, vel ramosos dispositi; verticillis remotiusculis. *Peduncululi* capillares, irregulares, in fructu cernui, 2-5 lin. longi. *Valvulae* fructus 2 lin. longae, $1\frac{1}{2}$ latae, obtusiusculae, glabrae, pallide virentes. *Semina* acute triquetra, pallide rubentia.

RUMEX FLIGINOSUS. Nob.

R. floribus hermaphroditis, valvulis omnibus grosse graniferis ovato-lanceolatis angustis basi subulato-dentatis, subulis (utrinque 2-3) rigidis valvula subaequalibus, verticillis multifloris confertis foliosis, foliis radicalibus lineari-oblongis margine eroso-crispis, caulinis subsepalibus angustissimis.

lc. nostra t. 29.

Lepathum aquaticum luteolae folio. Bocc.

ma. t. 104.

In humentibus et uliginosis Aprutii; presso le
sponde del lago Fucino.

Julio, Septembri. ☉, ♂

Radix ramosa, fibrosa, gracilis. *Caulis* erectus, glaber, striatus, levis, semipedalis vel pedalis, ab ipsa basi alterne ramosus; ramis subflexuosis, erectopatentibus. *Folia* glabra, laete virentia, levia; radicalia obtusiuscula, patentia, margine prope basim eroso-crispa, aliquando crenulata, 3-4 poll. longa, vix $\frac{1}{2}$ poll. lata, in longum petiolum attenuata; petiolis 2-3-pollicaribus, canaliculatis, striatis, glaberrimis: caulina sessilia, linearia, angusta, 2-3 lin. lata, acuta, horizontaliter patentia, 1-2 poll. longa. *Flores* parvi, virescentes, per ramos verticillati fere ab ipsa basi ramorum; verticillis densis, inferioribus remotiusculis, superioribus approximatis. *Pedunculi* glabri, capillares, irregulares, breves, 2-3 lin. longi. *Valvulae* glabrae, non reticulatae, angustae, vix lin. latae, 2 lin. longae, acutiusculae: basi utrinque ad marginem subulis duobus vel tribus patentibus instructae, valvula ipsa brevioribus vel aequalibus: omnes graniferae; granulis oblongis, pallide lutescentibus, crassis, majusculis, latitudinem fere totius valvulae occupantibus. *Semina* triquetra, parva.

Leon. *Bocconi* superius citata hanc speciem exacte refert, quamvis a *Will.*, et a *Lin.* ad *R. maritimum*, et inde a *Cl. Smithio* l. c. ad *R. palustrem* sit relata. Interim fateor, quod dubius ad-

huc haereo, an haec species sit a *R. maritimo* vera diversa, cum nec specimina exsiccata, nec iconem bonam adhuc viderim. Quantum ex descriptione *Smith. l. c.* consequi licet, haec nostra differt a *R. maritimo*, radice gracili annua (ut ex *Lin.*, et *Dec.*), vel ad summum bienni, non perenni; foliis radicalibus petiolatis, non sessilibus (*Lam.*); valvulis ovato-lanceolatis, non deltoideis; subulis valvulam sat rare excedentibus. Idcirco descriptionem et iconem dedi, ut Botanici qui *R. maritimum* *Lin.* bene noscunt, judicent situm, an non ab illo diversum.

RUMEX SCUTATUS. *Lin.*

R. floribus hermaphroditis, valvulis subrotundo-ovatis reticulatis integerrimis granulo destitutis, foliis glaucescentibus cordato-hastatis, auriculis divaricatis, canibus strictis. *Lin. sp. pl.* 480. *Will. sp. pl.* 2. p. 357. *Pers. syn.* 1. p. 395. *Lam. dict. encyc.* p. 66.

ic. R. glaucus. *Jacq. ic. rar.* 1. t. 67.

Oxalis rotundifolia. Dod. pempt. 649.

In collibus arenosis et lapideis Calabriae, *Reggio.*

Aprili, Majo. 2

PHILOCHIN BARRELIERI. *Loisl.*

T. radice bulbosa, scapis strictis, foliis subterribus superne sulco exaratis erectiusculis, capsulis

approximatis trilocularibus striatis apice attenuatis
erecto-patentibus. *Lois. fl. gall. p. 925. Dec. fl. fr.
supp. p. 313. Poir. dict. enc. 5. p. 360. Spr. 2. veg.
2. p. 145.*

lc. Juncago maritima. Barr. ic. 271.

In pascuis arenosis humidis vel inundatis mari-
timis Japygiae, *Torre a mare, Taranto, Gallipoli;*
et Lucaniae a *Policoro.*

Aprili, Majo. 4

HEXANDRIA-POLYGYNIA.

ALISMA RANUNCULOIDES. Lin.

A. foliis lineari-lanceolatis; pedunculis subum-
bellatis, capulis pentagonis incurvis globoso-aggre-
gatis (subsquarrosis). *Lin. supp. 487. Will. sp. pl. 2.
p. 279. Lam. dict. enc. 2. p. 514. Pers. syn. 1. p. 401.
Spr. 2. veg. 2. p. 163. Ten. fl. nap. pr. supp. 1. p. 60.*

lc. Fl. dan. 122. Red. lil. 1. 268.

*Plantago aquatica humilis angustifolia, et
longifolia. Loh. ic. 300. f. 2.*

In fossis et aquis lente fluentibus Apratii; *Pe-
scara.*

Majo, Junio. 4

ALISMA DAMASONIUM Lin.

A. foliis cordato-oblongis trinerviis, floribus hexagynis, capsulis subulatis basi connatis stellatim patentibus. Lin. *sp. pl.* 486. Will. *sp. pl.* 2. p. 277.

Ten. fl. nap. pr. p. 23.

A. stellata. Lam. *dict. enc.* 2. p. 314.

Damasonium stellatum. Pers. *syn.* 1. p. 400.

IC. Red. lil. t. 289.

Plantago aquatica minor altera. Lob. *ic.* 301.

Damasonium stellatum. Dalech. *hist.* p. 1058.

In fossis et stagnis Calabriae orientalis, S. Leonardo, Cotrone, Cassano; Peucetiae, Monopoli.

Majo, Junio. ☉

CLASSIS VIII.

OCTANDRIA-MONOGYNIA.

ERICA MULTIFLORA, b. longepedunculata. Will.

Et. antheris muticis styloque exsertis, corollis tubuloso-campanulatis, floribus axillaribus racemoso-corymbosis erectis, pedunculis capillaribus folio subaequalibus corolla duplo longioribus, foliis quaternis linearibus glabris. Will. *sp. pl.* 2. p. 411.

E. peduncularis. Presl. del. prag. p. 89.

● *Ec. coridis folio, dense fruticans, floribus in spicam, qui e candido-purpureeunt. Cup. panph. sic. 2. t. 94.*

E. coris folio. Clus. hist. 1. p. 422.

In aridis collibus calcareis, mari proximis Japygiae, Gallipoli, Otranto, Lecce.

Septembri, Octobri. h

DAPHNE GLANDULOSA. Bertol.

D. floribus subternis terminalibus, foliis oblongo-oboatis obtusis utrinque glabris, subtus punctato-glandulosis, junioribus pubescentibus, caule fruticoso ramosissimo. Bertol. am. it. p. 356. Spr. 6. veg. 2. p. 237. Ten. fl. nap. pr. supp. 4. p. 8.

Ec. Chamaelea quadrifolia, chamaeleae incarnae figura, floribus quadrifidis candidis extus pilosis, uter aliquo folio (sic). Cup. panph. sic. 1. t. 117.

In rupibus calcareis montosis elatioribus Aprutii; Morrone, Monte Corno; Monte Internicola (ubi simul cum *D. alpina*); Samnii, Monte Caprara. Julio, Augusto. h

DAPHNE COLLINA. Smith.

D. floribus fasciculatis terminalibus externe sericeo-lanatis, foliis spathulato-oboatis supra glaberrimis nitidis subtus villosopubescentibus. Will. sp.

pl. 2. p. 423. (excl. syn?) Pers. syn. 1. p. 435,
excl. syn. Vahl. 2. p. 24. Ten. fl. nap. pr. p. 24.

1c. Smith. epicul. bot. t. 18, Sibth. fl. gr. t. 359.
Duham. ar. ed. nov. v. 1. t. 10.

In collibus aridis calcareis montosis Aprutii;
alle gole di Popoli e sopra Rajano, una cum
Buxo sempervirente.

Aprili, Majo. h.

D. sericea, Vahl. sym. 1. p. 28, ex observatione

Cl. Sibthorpii, huc spectat, quamvis ut diversa species enumeretur a Sprengelio l. c.

OCTANDRIA-TRIGYNIA.

POLYGONUM ROMANUM. Jacq.

P. floribus octandris trigynis subquaternis axillaribus, pedunculis flore longioribus, foliis elliptico-lanceolatis patentibus margine subcrenulatis, ochreis laceris, caule suffruticoso prostrato. Jacq. obs. bot. par. 4. p. 8.

P. flagellare. Bertol. lucubr. de re herb. p. 33.
Spr. s. veg. 2. p. 255. Ten. fl. nap. pr. p. 8.

1c. Jacq. l. c. t. 58.

P. majus romanum, longius radicum, foliis roris marini, longissimis flagellis donatum. Boeck. mus. t. 58.

P. angustifolium majus *Burr. ic. 546*, mala.

In arboribus marginibus agrorum Campaniae,
Venafro, et *Torricella*; *Aprutii*, *Tagliacozzo*,
Avezzano, *Capistrello*.

Junio, Septembri: 2

Flores odori; petalis basi albis, margine roseis.

Quamvis *Cl. Bertolonius* suum *P. flagellare* a
P. romano Jacq. differre credat; tamen exem-
plaria in *Aprutio*, et in *Campania* lecta, cum icone
et descriptione *Jacquiana* collata, ex asse conve-
niunt. Ab hac tamen abunde differt, habitu; foliis
cauli approximatis non, vero patentibus, racemis elon-
gatis, ec.; planta illa quae in *Sicilia* provenit, et
quam in *Cat. H. Reg. Boc.* p. 79. pro *P. romano*
Jacq. habui, ideoque si de hac loquitur *Cl. Bertol-*
onius jure asserit a *P. romano Jacq.* differre, quod
de altera minime verum.

CLASSIS X.

DECANDRIA-MONOGYNIA.

RUta BRACTEOSA. Dec.

R. foliis supradecompositis, latitudine vix triplo
longioribus, foliolis oblongo-cuneatis subaequalibus
obtusis, bracteis maximis subcordatis, petalis ciliatis.
Dec. pr. syst. nat. 1. p. 710. Spr. 2. veg. 2. p. 320.

lc. *R. minor* Chabraci. *Cup. panph. sic. 3. t.*
150.

In collibus aridis calcareis maritimis Calabriae
orientalis, *Capo pellaro presso Ragio*; *Peucetiae*,
Mola.

Aprili, Majo. h

Inter *R. oltalepensem* et *R. divaricatam* species
media; at ab utrisque diversa, bracteis latis corda-
tis; haec quidem variant, 1-3 lin. latae, et hinc
R. divaricatae proximior; sed petalis constanter
ciliatis, foliorumque petiolis minime divaricatis di-
stincta.

DECANDRIA-DIGYNIA.

SAXIFRAGA GLABELLA. Bertol.

S. caulibus apertis erectis paucifloris, foliisque
omnibus indivisis lineari-subspathulatis glaberrimis,
petalis obovatis obtusis calyce duplo longioribus
triplinerviis, pedunculis calycibusque puberulis sub-
visoidis. Bertol. *virid. Bon. veget. ant. 1824. p. 8.*
Ten. fl. neap. pr. app. 4. p. 8.

lc. nulla.

In humidis et muscosis rupibus alpinis Aprutii;
Majella a Grotta Caprara, a Scrinacavallo, Monte
corno, Monte Intermesole.

Julio, Augusto. 2

GYPSOPHYLLA ARROSTII. Nob.

G. floribus paniculatis (parvis) hermaphroditis, paniculae ramis trichotomis divaricatis unifloris, staminibus corolla sublongioribus, laciniis calycinis obtusis punctato-scaris, foliis lineari-lanceolatis planiusculis levibus, caulibus teretibus prostrato-adscendentibus glaberrimis.

Arrostia dichotoma. Raf. carat. p. 76.

b. pubescens; floribus minoribus; ramis magis divaricatis; caule foliisque planis pilis glandulosis undique tectis.

Ic. nostra t. 30.

In collibus arenoso-gypsis Calabriae orientalis, da Reggio a Siderno, Soverato, Francavilla, Amendolara ambae varietates simul proveniunt.

Junio, Julio. 2.

Caules paniculati, articulati, ancepites, glaberrimi, prostrati, leves, inferne purpurascens, geniculis tumidiusculis, dichotomo-ramosi; ramis divaricatis. *Folia* lineari-lanceolata vel linearia, erecta, sessilia, basi subvaginantia, integerrima; acuta, vix supra canaliculata, subtus carinata enervia, levia (non scarra), 1-2 pollices longa, 1-1 1/2 lin. lata, pallide virentia; non vero ad sulcos superne albidia, ut in *G. paniculata*. *Pedunculi* terminales vel ex dichotomia, graciles, glabri vel pubescentes, ut in varietate *b.*, 4-10 lin. longi, erecti. *Calyces* ebracteati, foliolis margine albidis. *Corollae* albae, parvae, ca-

lycem vix excedentes, non revolutae. *Stamina* subexserta. *Capsula* majuscula, subrotunda, glaberrima, 4-5 valvis; valvulis binis coalitis, ita ut 2-3-valvis videatur. *Semina* subreniformia, gyroso-exasperata, lateribus convexis; rufescentia, majuscula, non minima, ut in *G. paniculata*.

Varietas *b.* quamvis nonnullis characteribus ab *a.* recedat, tamen hi non tanti momenti sunt, ut novam speciem constituere valeant; praesertim cum caules et folia inferiora sint aliquando glabra in *b.*, et pedunculi quandoque pubescentes in *a.*

Nomen hujus speciei mutavi, quia in *Dec. pr. s. nat. t. p. 352.* alia *G. dichotoma* Bess. jam recensita invenitur.

GYSOPHYLLA ILLYRICA. Sibth.

G. pubescens, caule basi subcaespitoso apice dichotomo-fastigiato, foliis linearibus trinerviis subulatis, calycibus 5-angularibus ebracteatis, petalorum laminis obovatis fauce tripunctatis. *Sibth. fl. gr. 4. p. 77. Spr. s. veg. 2. p. 372.*

Saponaria illyrica. Lin. mant. 70. Will. sp. pl. 2. p. 669. Poir. dict. enc. 6. p. 527. Pers. syn. 1. p. 492. Ten. fl. nap. pr. app. 4. p.

lc. Sibth. l. c. t. 386.

Lychnis caryophylloides alpina, gramineo folio, pubescenti-viscosa, Bava. *Cup. panph. 2. t. 22.*

In collibus aridis arenosis Calabriae; da *Reggio a Capo di Bova.*

Maio, Junio. 24

GYPSOPHYLA RIGIDA. Lin.

G. caulibus ramosis, foliis linearibus planis, floribus solitariis, petalis emarginatis, bracteis quaternis ellipticis aequalibus obtusis mucronatis. Lin. sp. pl. 583. Willd. sp. pl. 2. p. 666. Pers. syn. 1. p. 492. Sibth. fl. gr. 4. p. 75. Smith. fl. gr. prodr. 1. p. 280.

lc. Sibth. L. c. t. 382.

Tunica minima. *Dalech. hist. p. 1191.*

Lychnis parvula caryophyllata, flore rubello, Italis Haemorrhoidalis Aldrovandi. Barr. ic. 998.

In collibus aridis Calabriae orientalis; Cassano Cariatì, Corigliano, Europoli.

Majo, Junio. 2

Habitu, bractearum forma, aliisque characteribus a *G. saxifraga* omnino diversa. Confer *Sibth. in fl. gr. l. c.*

Icon *Dalechampii* male a *Dec. in pr. s. nat. 1. p. 354.* ab hac specie excluditur, et ad *G. saxifragam* amandatur; male etiam *G. saxifraga b. rigida*, floribus agglomeratis, *fl. fr. supp. p. 600*, cum *G. rigida Lin.* conjungitur; nam potius ad *G. dianthoidem Fl. Gr.* spectat, uti ex descriptione conjicere licet. Veram iconem *G. saxifragae Lin.* dedit *Cl. Smith. in bot. ex. 2. t. 90.*

CYRISOPHYLLA DIANTHOIDES. Sibth.

G. caulis ramosis adscendentibus, foliis linearibus, floribus capitatis, bracteis confertis dilatatis scariosis ovato-lanceolatis acuminatis, petalis obtusis integerrimis. Sibth. fl. gr. 4. p. 76. Smith. fl. gr. pr. 1. p. 280. Dec. pr. s. nat. 1. p. 354. Spr. s. veg. 2. p. 373.

G. rigida. Dec. fl. fr. supp. p. 600? (non Lin.)

lc. Sibth. l. c. t. 383.

In collibus aridis Aprutii; Popoli, Pacentro, Sulmona.

Junio, Julio. 2.

Habitus omnino praecedentis, a qua potissimum differt, floribus capitatis et bractearum figura. Ab icone Fl. Gr. nostra planta recedit caulibus adscendentibus.

SAPONARIA BELLIDIFOLIA. Smith.

S. caespitosa, floribus capitatis densis, calycibus teretibus hirtis, petalis linearibus emarginatis, foliis spathulatis margine subundulatis, caule glabro. Smith. spic. bot. 5. Will. sp. pl. 2. p. 670. Lam. diot. enc. 1. p. 520. Pers. syn. 1. p. 493. Spr. s. veg. 2. p. 374. Ten. fl. nap. pr. p. 25.

lc. Portenach. pl. dalm. t. 7. f. 2!

Lychnis rubra, globulariae capite et facie, montana: Bocc. mus. t. 62. f. 1.

L. lutea, *montana*, *globulariae*. capite et facie. *Barr. ic. 498.*

In herbidis rupibus montium Aprutii; *Morrone alku discesa di rava roscia, Majella nella valle dell' Inferno.*

Junio, Julio. 24

SAPONARIA CALABRICA. Nob.

S. radice fibrosa, caulibus dichotomo-divaricatis erectis, foliis obovato-spathulatis subuninerviis, floribus axillaribus solitariis, calycibus teretibus villosoglandulosis, petalorum lamina orbiculata basi constricta, seminibus tuberculatis subglobosis. *Ind. sem. H. R. Bocc. an. 1825.*

IC. nostra t. 31.

In aridissimis collibus Calabriae orientalis; *Corigliano, Cariatì, Cutanzaro.*

Aprili, Majo. ☉!

Radix annua, gracilis, ramosa, albida. *Caulis* geniculatus, teres, ad genicula rubescens, solidus, levis, non striatus, articulis superioribus longioribus, basi glaber, superne villosus-viscosus, villis patentibus sparsis; palmaris aut pedalis, apice dichotomo-ramosus, ramis divaricatis. *Folia* in petiolum canaliculatum attenuata, patentia, viridia, aetate rubentia, glabra vel obsolete villosa, raro margine ciliata, plana, 5-10 lin. longa, 1-5 lin. lata; *inferiora* oblongo-obovata vel spathulata, obtu-

sa; *superiara* oblongo-lanceolata, obtusa vel acutiuscula, enervia. *Pedunculi* floriferi erecti, six lin. longi, fructiferi secundi, deflexi, cauli adpressi, teretes, villosi, subrubentes, post anthesim elongati, 5-6 lin. longi. *Calyces* cylindrici; fructiferi vero in medio subincrassati, 5-6 lin. longi, striati, virentes, 5-dentati, dentibus obtusis. *Corollae* amoene roseae, fauce coronatae; *petalorum* unguibus lineari-setaceis calyce longioribus, apice viridibus, inferne albidis; *laminis* subrotundis, basi constrictis et fere unguiculatis, planis, integerrimis, diametro lineari. *Stamina* exserta, apice rosea; *antheris* purpurascentibus, globosis. *Styli* duo exserti, pallide rosei; glabri. *Capsula* intra calycem sessilis, oblonga, apice dehiscens, glabra, 4-valvis, valvulis subscariosis. *Semina* globoso-reniformia, non compressa, nigra sub lente tuberculata. Ubi petala inseruntur *glandulae* quinque virescentes inter illa sitae observantur, quae sunt deorsum productae, ideoque fere uncinatae.

Differt a *S. ocymoide*, radice fibrosa, annua; caule laxo villosa, non sub villis puberulo, erecto, et solummodo in adultis plantis divaricato-patulo; floribus solitariis ex dichotomia, et inde per caulem sparsis secundisque, fere ut in *Silene sedoidi*, at non fasciculatis; lamina petalorum basi valde constricta, ideoque subrotunda et fere pedicellata, non lineari-cuneiformi vel obovata, et ab apice ad

basim sensim attenuata; *seminibus* tuberculatis, subrotundis, nec levibus compressisque. Hinc diagnosis *S. ocymoides* erit:

S. radice caulescente perenni, caulibus procumbentibus subdichotomis, foliis ovato-lanceolatis subuninerviis, floribus fasciculatis, calycibus teretibus villosis, petalorum lamina spatulata vel cuneiformi, *seminibus* levibus compressis.

DIANTHUS VELUTINUS. Nob.

D. *seminibus* tuberculatis, floribus aggregatis capitatis inter bracteolas pedicellatis, squamis calycinis ovatis tubo subaequalibus scariosis acutiusculis exterioribus binis mucronatis, caule simplici pubescente erecto stricto. *Ind. sem. H. R. Boc. an. 1825.*

Ic. nostra t. 32.

In collibus aridis Calabriae, *Reggio, Catanzaro, Suverato*; Lucaniae et Japygiae maritimis.

Aprili, Majo. ☉

Caules plures ex eadem basi, vel solitarii, simplicissimi, teretes, erecti, stricti, leves, post exsiccationem striati, 1-3 ped. longi, articulati; articulis superioribus inferioribusque glaberrimis, intermediis molliter pubescentibus, pilis brevissimis reflexis. *Folia* glaberrima, basi vaginantia, saepe trinervia, acuta, margine prope basim ciliata, 1 ½-2 lin. lata, pollicem vel sesquipollicem longa; superiora sensim breviora; suprema brevissima, margine scariosa,

concava, bracteis similia. *Bracteae* duae exteriores calycem stipantes concavae, ovales, mucronatae, caeteris dimidio breviores, 4-5 lin. long., 3 lin. latae; duae interiores oblongae, acutiusculae, concavae, flores aggregatos includentes, 6-7 lin. longae; tubo corollae aequales. *Flores* 5-8, aggregati, pedunculati; circumdati bracteolis oblongis, concavis, scariosis, albidis, vel apicem versus purpurascensibus, acutis, integris, calyce aequalibus, numero variis. *Calyx* glaber, 5-angulatus, tubulosus, margine irregulariter denticulato, membranaceo-scariosus, unguibus corollae aequalis, maturescente capsula latere fissus. *Corolla* rosea, petalis in herbibus, profunde emarginatis, integris; *laminis* basi venis tribus purpureis notatis; 2-lin. latis, 3-lin. longis; *unguibus* 6-lin. longis. *Stamina* et *pistilla* vix exserta. *Capsula* angulata, glabra. *Semina* semipyriformia, hinc excavata, et altero latere convexo minutissimis tuberculis scabra, nigra.

Differt a *D. prolifero*; caule simplicissimo, sat raro ramoso; squamis calycinis exterioribus duabus acutis mucronatis, non quatuor muticis obtusis; interioribus acutiusculis non obtusissimis rotundatis; floribus inter bracteolas pedunculatis; seminibus tuberculatis, non levibus; florendi tempore praecociore.

DIANTHUS *ciliatus*. Nob.

D. caule erecto apice parum ramoso, foliis nervis margine serrulato-ciliatis, floribus solitariis pedunculis bifidis, squamis calycinis senis adpressis acuminato-aristatis calyce plusquam dimidio brevioribus, petalis glabris cuneato-obovatis integris vel obsolete crenato-crenatis. *Ind. sem. H. R. Boc.* an. 1825.

lc. nostra t. 33.

In collibus aridissimis calcareis, et ad radices montium Aprutii meridiem spectantibus; *Rajano, Sulmona, al. Morrone da Popoli a Pacentro.*

Junio, Julio. 2.

Planta plus minus glaucescens, basi caespitosa. *Caules* annotini simplices, teretes, recti, geniculis inferioribus pubescenti-scabris, superioribus glaberrimis levissimis; 1-2 ped. alti, 1 $\frac{1}{2}$ ad 2 $\frac{1}{2}$ in planta culta. *Folia* canaliculata, apice subulata, glaberrima, 2-5 pollices longa, 1-lin. lata; inferiora longiora, patentia, magis canaliculata, aliquando recurva; superiora breviora, erecta, basi margine membranacea, magis plana. *Flores* aliquando bini, sed semper fere solitarii; pedunculis latere interiore compressis, vix divaricatis. *Squamae* calycinae striatae, glabrae, margine integrae, vix membranaceae, sub lente ciliatae, 3-4 lin. longae, aliquando ovato-lanceolatae. *Calyces* puberuli, striati, 8-10 lin. longi, 5-dentati, dentibus acutis in fructu elongatis.

Petala glaberrima, concoloria, enervia, coerulescentia, plana, concava vel convexa, rotundata vel acutiuscula, saepius integra, raro eroso-crenata; *laminis* 5-lin. longis, 5-lin. latis; *unguibus* 10-12 lin. longis, calycem excedentibus, virescentibus, linearibus, externe subcarinatis, interne striatis. *Genitalia* exserta; *staminibus* glabris, defloratis sub petala reflexis; *pistillis* glabris, aliquando apice spiralibus. *Capsula* cylindrica, glabra, calyce paulo brevior, apice 5-dentata, dentibus obtusis revolutis; basi membranaceo-hyalina, sub lente minutissime nervoso-striata, nervis albidis. *Semina* atra, hinc plana, illinc convexa, margine membranaea, sub lente pulchre reticulata, subobliqua.

An *D. Hornemannii*, pedunculis bifidis terminalibus, squamis calycinis lanceolato-cuspidatis erectis tubo brevioribus, petalis incis, foliis linearibus nervosis margine serrulato-scabris, *D. furcatus* Horn., ex *Dec. prodr.* 1. p. 362. n. 83 hujus speciei varietas?; at petala in nostra nunquam incisa, et folia enervia.

DIANTHUS BISIONANI. Ten.

D. floribus aggregatis fasciculatis, squamis calycinis interioribus brevioribus margine ciliatis, exterioribus setaceo-subulatis longissimis, foliis crassiusculis linearibus semiteretibus integerrimis glabris glaucescentibus, caule fruticoso. *Ten. fl. nap.* 1. p. 228.

D. rupicola. Biv. cent. 1. p. 31. Dec. pr. 3. nat. 1. p. 357. Spr. 3. veg. 2. p. 375.

lc. Ten. l. c. t. 37. Biv. l. c. t. 1.

In rupibus graniticis maritimis Calabriae; a Torre Cavallo presso Scilla, Capo di Bova.

Majo, Julio. h

DECANDRIA-TRIGYNIA.

SILENE GRAEFFERI. Nob.

S. radice repente, caule erecto simplici paucifloro, foliis lanceolatis ciliatis adpresse hirsutis, floribus racemosis secundis, calycibus 10-striatis subscariosis tubuloso-clavatis, petalis bipartitis. Ind. sem. H. R. Boeck. an. 1825.

S. ciliata, pubescens, floribus paucis lateralibus secundis; petalis bifidis, calycibus tubulosis 10-striatis, foliis linearibus basi ciliatis. Moretti deo. pl. ital. 6. p. 4. exclusis synonymis.

lc. nostra t. 34.

In pascuis elatioribus montium Samnii et Aprutii. In monte Matese primus observavit amicissimus Graefer; in monte de' Fiori Orsini; in montibus Corno, Morrone et Majella a me lecta.

Junio, Augusto. 24

Radix perennis, albida, fibrosa. Caules solitarii, simplices (in planta culta aliquando ramosi), teretes, articulati, articulis aequalibus, internodiis

superioribus longioribus; erecti vel adscendentes, subpubescentes, virides, $\frac{1}{2}$ -1, ped. (1-2 in planta culta). *Folia* patentia, integerrima, basi ciliis longioribus instructa, utrinque scabra, supra concava, subtus carinato-convexa, carina albida; inferiora, obtusiuscula, internodiis longiora; superiora sensim minora, internodiis breviora, sessilia, subvaginantia, acutiuscula. *Flores* pedunculati, vespere noctu et summo mane explicati, subnutantes, in racemo terminali simplici (raro bifido in planta culta), 4-6-floro (in planta culta 6-10), secundi, vix odori; suffulti bracteis duabus, oppositis, lineari-lanceolatis, pedunculis vix superantibus, ciliatis, obtusiusculis. *Pedunculi* pubescentes, teretes, apice subclavati, 2-4 lin. longi, inferiores fructiferique magis elongati, sub anthesi patentes, demum cauli adpressi. *Calyx* sub anthesi tubulosus, demum clavatus, 7-8 lin. longus, 5-4 lin. latus, decem striatus, angulis virescentibus hirsutiusculis; caeterum glaber, subscariosus, et inter angulos hyalinus; 5-dentatus, dentibus obtusis, membrana scariosa sublacera apice appendiculatis subfornicatisque. *Corolla* albida, subtus virescens. *Petalorum* ungues sulcati, cuneiformes; laminae bipartitae, laciniis linearibus, divaricatis, ut plurimum incurvis, obtusis; ad faucem coronatae, coronae laminulis distinctis (nec coalitis), bipartitis, laciniis apice truncatis, raro denticulatis, emarginatis, semilineam longis latisque. *Genitalia* exserta; *stamina*

glabra, pistilla latere inferiore barbata. *Capsula* calyce tecta, ovata, glabra, intra calycem longe pedicellata; pedicello (*tecapophoro*) 3-4 lin. longo, clavato, striato, pubescente. *Semina* nigra, subreniformia, utrinque compressa, dorso pulchre excavato-punctata (punctis impressis notata).

S. ciliatae Dec. pr. sys. nat. 1. p. 374, et *S. Pourretii*, Poir. dict. enc. supp. 5. p. 150, ita similis ob inflorescentiam, ut unam eademque speciem diceret, at folijs et radice omnino diversa. Radix in nostra fibrosa, tenuis, huc illuc per obliquum inter graminum glebas excurrent; et nunquam lignosa, ac prope collum caespitosa, ut in *S. ciliata*. Folia marginē ad basim ciliata, et prope radicem fere omnia conferta, ut in *S. ciliata*; sed undique adpresse hirta, lanceolata non linearia, 1. $\frac{1}{2}$ -2 pollices longa, 3-5 lin. lata.

Synonymon *Moretti* ex speciminibus ab amicissimo *Orsini* communicatis ad hanc absque ullo dubio spectat.

SILENE MULTICAULIS. Nob.

S. caule adscendente (gracili) dichotomo-paniculato, folijs linearibus angustis puberulis acutis ciliato-scabris, floribus subpaniculatis, calycibus glaberrimis clavatis, petalis bipartitis, coronae laminis bicuspidatis, capsula ovato-oblonga breviter pedicellata.

Ic. nostra t. 35.

In glareosis montosis clatioribus humo repletis, et ad saxorum rimas in umbrosis Aprutii; *Piano di cinque miglia ne' monti, Pesco Costanzo, Morrone, Majella nella valle dell' Orfenta, ed in quella dell' Inferno, Monti di Scanno.*

Julio, Septembri. 24

Radix perennis, gracilis, diametro vix lineari, albida, inter lapides vel saxorum rimas hinc illinc excurrens. *Caules* plurimi ex eadem radice, basi simplices vel a basi ad medium ramosi, ramis divaricatis; geniculati, geniculis subincrassatis; inferne rubentes et puberulo-scabri, superne glabriusculi et aliquando glutinosi, teretes, filiformes, in rupibus dependentes, pedales vel sesquipediales. *Folia* erecto-patentia vel deflexa, subtus subcariata, supra subcanaliculata, minutissime tuberculato-scabra, basim versus evidentius ciliata, obscure virentia, 1-1 $\frac{1}{2}$ lata, pollicem vel sesquipollicem longa; inferiora parum latiora, magis approximata, et evidentius ciliato-scabra; superiora angustiora, remotiora, minus scabra, et ad margines fere levia. *Flores* solitarii in extremitate pedunculorum; qui leves, glabri, glutinosi, non striati 1-1 $\frac{1}{2}$ poll. longi, filiformes. *Calyx* glaber, albidus, obsolete 10-angulatus; angulis virentibus, vel purpurascentibus; 5-dentatus, dentibus acutis, margine albedo-membranaceis, sub lente ciliato-laceris. *Petala* interne candida; externe sordide virentia; *laminis* obovatis, bipartitis, laci-

niis linearibus, apice parum dilatatis, obtusis, planis: *unguibus* calycem per lineas excedentibus, cuneiformibus, basi valde attenuatis, ibique ciliatis. *Corona* non coalita; *laminis* bipartitis, denticulatis, acutis. *Stamina* et *pistilla* exserta, *antheris* virescentibus. *Capsula* glabra, enervis; apice 6-dentata, dentibus subrecurvis; longe pedunculata; *pedunculo* (*tecapophoro*) capsulam aequante, puberulo, striato, 3-4 lin. longo. *Semina* rufescentia, suborbiculata, compressa, dorso canaliculata, facie utrinque striata, glabra.

Affinis *S. saxifragae* et *S. petraeae* Wald. et Kit, huic vero proximior; tamen ab hac distincta, radice gracili; caule superne magis ramoso; floribus subpaniculatis; coronae laminis bipartitis non bifidis, laciniis acutis non obtusis; capsulis ovato-oblongis, pedicellatis, non subrotundis; seminibus rufescentibus, nec fuseis. A *S. polyphylla*, quantum ex icone et descriptione Clusii conjicere mihi licuit, differt habitu et foliis non fasciculatis, capsulis ovato-oblongis non subrotundis, seminibus minime cinereis.

SILENE HISPIDA. Desf.

S. hirsutissima pilis longis albis, caule ramoso erecto, foliis uninerviis late lanceolatis, inferioribus obovato-~~spathulatis~~ obtusis, bracteis brevibus, calycibus longe elatis, petalis bifidis, floribus se-

cundis suberectis, spicis bipartitis dichotomisque.
*Desf. atl. 1. p. 348. Pers. syn. 1. p. 497. Dec. pr.
 s. nat. 1. p. 373. Ten. fl. nap. pr. p. 25.*

Silene hirsuta. Poir. dict. enc. 7. p. 169.

Ic. *Lychnis alpina noctiflora*, longis calycibus
 hirsutis, flore collecto. *Cup. panph. sic. 1. t. 87.
 Bon. t. 175.*

Inter segetes Calabriae orientalis, Lacaniae,
 Japygiae.

Majo, Junio. ☉

SILENE CATHOLICA. Ait.

S. velutina superne glutinosa, caule erecto ramo-
 moso folioso, ramis superioribus gracilibus divarica-
 tis, foliis radicalibus spathulatis, caulinis ovali-lan-
 ceolatis acutis, floribus (parvis) subfastigiato-panicu-
 latis; calycibus clavatis, petalis bipartitis, genitalibus
 longissimis. *Ait. H. Kew. ed. 2. v. 3. p. 85. Reich.
 pl. cr. cent. 4. p. 3. Dec. pr. s. nat. 1. p. 370.*

*C. catholicus. Lin. sp. pl. 593. Will. sp. pl. 2.
 p. 688. Lam. dict. enc. 2. p. 222. Jacq. H. Vin-
 dob. p. 59.*

S. glutinosa. Pers. syn. 1. p. 498.

Ic. *Jacq. l. c. t. 59. Reich. l. c. t. 304. f. 477.*

Lychnis nocturna, non viscosa, herbaceo
 flore. *Dill. elth. t. 316. f. 408.*

Ad sepes et in sylvaticis Aprutii; Montorio,
 Teramo, Querceto, Caramanico, Roccamorice, cc.

Julio, Augusto. ☿

Flores albi, parvi; *petalis* bipartitis laminis linearibus.

SILENE BEHEN. *Lin.*

S. foliis oblongo vel obovato-lanceolatis glaucescentibus inferioribus petiolatis, paniculae ramis subdichotomis flore intermedio brevius pedunculato, calycibus ovatis inflatis venoso-reticulatis breviter denticulatis, petalis bilobis, lobis brevissimis obtusis, coronae laminulis bipartitis. *Lin. sp. pl.* 599. *Will. sp. pl.* 2. p. 699. *Pers. syn.* 1. p. 498. *Poir. dict. enc.* 7. p. 172. *Smith. pr. fl. gr.* 1. p. 294. *Dec. pr. s. nat.* 1. p. 368. *Spr. s. veg.* 2. p. 415.

lc. *Sibth. fl. gr.* 1. 416. (ex prodromo).

Lychnis vesicaria cretica, parvæ flore purpurascens. *Dill. elth.* 1. 317. f. 409.

Inter segetes Calabriae orientalis; fra Capo Pelaro e Capo dell'Armi presso Reggio.

Aprili, Majo. ☉! non ☿

Caulis simplex, vel basi ramosus, ramis ascendentibus, teres, levis, erectus, ad nodos incrassatus, glaberrimus, glaucescens, 1-1 $\frac{1}{2}$ ped. altus, superne subdichotomus. *Folia* erecta, amplexicaulia, et fere connata, margine tenuissime denticulato-ciliata, acuminata, enervia, plana vel subtus convexiuscula, glaberrima, apice rubentia, basi ad unum latus flexa, ideoque fere secunda, pollicem longa,

3-4 lin. lata. *Flores* parvi, laterales longe pedunculati, sub anthesi nutantes, in bifurcatione pedunculo 3-4 lin. longo calycibus brevioribus instructi. *Pedunculi* teretes, glaberrimi, cauli conformes, ante anthesin saepe cernui, in fructu erecti subclavati. *Calyx* glaberrimus, coloratus, 5-dentatus; dentibus margine membranaceis, obtusiusculis; 5-6 lin. longus; in fructu anulo incrassato basi cinctus. *Corolla* parva, rosea, laciniiis vix linea calycem excedentibus, bilobis vel bifidis, rotundatis, coronatis; coronae lacinulis integris emarginatisque, obtusis, brevissimis, 1 lin. longis. *Genitalia* inclusa. *Stamina* alba. *Styli* apice purpurascens. *Capsula* intra calycem sessilis, glabra, trilocularis, oblongo-ovata, cartilaginea, dura. *Semina* cinereo-fusca, exasperata, subrotundo-reniformia, dorso valde elevata, bicahaliculata, facie utrinque sulco semicirculari prope marginem excavata, ibique striata.

SILENE TENUIFLORA. Nob.

S. caule erecto stricto, foliis radicalibus spatulatis obtusis pubescentibus, caulinis superioribus lanceolato-linearibus apice attenuatis glabris, paniculae subdichotomae pauciflorae pedunculis elongatis, calycibus glabris elliptico-oblongis 10-nerviis teretibus, corollae (parvae) petalis emarginatis, capsulis ovatis brevissime pedicellatis.

Ic: nostra t. 36.

In herbidiis ad margines agrorum; *Stalati*,
Catanzaro, *marina di Squillace*.

Aprili, Majo: ☉

Caules 1 $\frac{1}{2}$ - 2 ped. alti, basi puberuli, superne
glabri, et aliquando subglutinosi. *Folia* radicalia
et caulina illa *S. creticae* exacte referunt; a qua
potissimum differt, *calycibus* non angulatis nec pro-
funde striatis, sed teretibus et solummodo nervosis;
foliis caulinis apice magis attenuatis, *calycinis* den-
tibus minus elongatis, non triangularibus, acutis,
margine albo-membranaceis ut in illa; *corollis* duplo
minoribus; *capsulis* ovato-oblongis, ventricosis,
non simpliciter oblongis. *Semina* rufescentia, subro-
tundo-reniformia, dorso canaliculata, exasperata.

SILENE MUSCIPULA. Lin.

S. viscosa, caule erecto subsimplici, foliis in-
ferioribus lanceolato-spathulatis, caulinis et supe-
rioribus lineari-lanceolatis, floribus in bifurcatione
subsessilibus, calycibus clavato-cylindricis reticula-
tis, petalis emarginatis. *Lin. sp. pl.* 601. *Will. sp.*
pl. 2. p. 704. *Pers. syn.* 1. p. 499. *Desf. atl.* 1. p.
353. *Pair. diet. enc.* 7. p. 179. *Dec. pr. s. nat.* 1.
p. 379. *Spr. s. veg.* 2. p. 412. *Ten. fl. nap. pr.* p. 26.

lc. *Lychnis sylvestris* Ill. *Clus. hist.* 1. p. 289.
Dalech. hist. p. 818.

Muscipula viscaria, sive *Lychnidis* species.
Bauh. hist. 3. p. 349.

In arvis, et inter segetes Japygiae; *Manduria*, simul cum *S. conica*.

Aprili, Majo. ☉

Semina fusca, suborbiculata, lineolis exasperata, dorso canaliculata, lateribus compressis.

SILENE SEDOIDES. Jacq.

S. viscoso-pubescens, caulibus erectiusculis dichotomis vel subsimplicibus, foliis carnosia, inferioribus spathulatis superioribus elliptico-oblongis lanceolatisque, floribus lateralibus terminalibus et in dichotomia longe pedunculatis, pedunculis demum divaricatis, petalis emarginatis coronatis, calycibus clavato-cylindricis. *Jacq. collect. supp. p. 112. Will. sp. pl. 2. p. 403. Pers. syn. 1. p. 499. Patr. dict. enc. 7. p. 180. Desf. atl. 1. p. 449. Dec. pr. s. nat. 1. p. 376. Spr. s. veg. 2. p. 407.*

Id. Jacq. l. c. t. 14.

Lychuis marina, pumila, viscosa, alba, Alsinae folio, polyflora. *Cup. panph. sic. 1. t. 60. Bon. t. 144*, optimae.

In lapidosis maritimis Japygiae, *Leuca, Castro; Peudetiae, Mola, Polignano.*

Aprili, Majo. ☉

Folia parva. *Coronae* laminae bipartitae. *Petala* in genere minima, vix semilineam lata; *laminis* recurvato-patentibus, integris, et aliquando non emarginatis. *Stigmata* exserta, albida, latere

interiore barbata. *Pedunculi* aliquando deflexi. *Semina* parva, reniformia, nigricantia, parum compressa, striata, dorso canaliculata.

Icon Jacquiniana ex individuis cultis deprompta, plantam quoad habitum et foliorum latitudinem non exacte refert, sed illae *Cupani*, et *Bonanni* optimae, quamvis rudes.

SHLENE PSEUDO-ATOCION. Desf.

St. caule erecto simplici vel superne dichotomoramoso; foliis inferioribus petiolatis obovato-spathulatis in petiolum attenuatis, superioribus linearilanceolatis, panícula laxo corymboso-fusculata, calycibus subviscosis cylindricis demum clavatis, pedunculis fructiferis elongatis subdeflexis, petalis integerrimis coronatis. *Desf. alt. 1. p. 353. Pers. syn. 1. p. 499. Dec. pr. s. nat. 1. p. 383. Spr. s. veg. 2. p. 410.*

Ic. *Lychnis erecta*, *Lychnis* foliis. *Bocc. mus. t. 118!*

L. sylvestris hirsuta, multiflora, incarnata, viscosa. *Cup. panph. sic. 2. t. 151.*

Inter segetes Calabriae, da *Capopellaro a Brancaleone*.

Aprili, Majo. ☉

Caulis erectus, strictus, simplex vel ramosus, inferne setulis albidis articulatis; superne, uti pedunculi calycesque, pilis rubentibus subviscosis te-

eti. *Folia* glabriuscula, aliquando subhispida pilis hinc inde sparsis, apice obtusa, margine plus minusque ciliata. *Pedunculi* sub anthesi breves, 2-5 lin. longi, erecti; fructiferi pollicares, divaricati. *Calyces* quinquedentati, 10-striati, subangulati; angulis purpurascenscentibus. *Petalorum ungues* calycem linea excedentes; *laminae* oblongo-cuneiformes, apice integerrimae, rotundatae vel emarginatae, linea notatae. *Coronae laminulae* lineares, apice bidentatae, albae, subconnatae. *Genitalia* subexserta. *Capsula* erecta, glabra, apice 5-6-dentata; dentibus revolutis; intra calycem pedicellata, pedicello crasso angulato; capsula aequali. *Semina* nigra, suborbiculata, dorso vix ciliolata, lateribus convexa, concentrico-striata, luteolis exasperata.

STELLARIA CERASTOIDES. Lin.

S. caulibus caespitosa-subdichotomis, foliis oblongis glabriusculis, pedunculis unifloris geminatis fructiferis deflexis, foliolis calycinis obtusis, petalis bipartitis capsulisque oblongis calyce subduplo longioribus. *Lin. sp. pl.* 604. *Will. sp. pl.* 2. p. 714. *Smit. britt.* 2. p. 477. *Pers. syn.* 1. p. 501. *Poir. dict. enc.* 7. p. 420. *Dec. pr. s. nat.* 1. p. 398. *Spr. s. veg.* 2. p. 392.

lc. *Cerastium trigynum. Vill. delph.* 3. p. 645. t. 46, sed male in icone petala denticulata exhibentur.

In pascuis humidis alpinis Aprutii ad nives

deliquescentes; *Majella alla rapina sopra Coramano.*

Augusto, Septembri. ♀

In omnibus nostris speciminibus *folia* semper glabra, ut recte monet Cl. *Smith. l. c.*; ejus descriptio cum nostra planta omnino convenit. *Caulis* apice tantum ac *calyces* pubescenti-viscosi, hinc et hujus loci est synonymon; *Myosotis* foliis glabris, lanceolatis, petiolis infractis. *Hall. hel. n. 890.*

STELLARIA SAXIFRAGA. Bertol.

S. pubescens diffusa, foliis sessilibus ovato-acutis, panicula dichotoma, pedunculis terminalibus alternis lateralibus bracteatis, foliis calycinis lanceolatis corolla dimidio brevioribus, seminibus subreniformibus rugosis. *Bertol. am. it. p. 88. Dec. pr. s. nat. 1. p. 396. Spr. s. veg. 2. p. 394. Ten. fl. nap. pr. supp. 4. p. 9.*

lc. nostra t. 37. f. 1.

Alsine alpina, angallides folio. Zann. ed. Mont. p. 13. t. 1. f. 1. (icon fœtitia quoad petala ex Bertol.)

In glareosis montium Aprutii; *Monte Costone, Monte Corno; Majella, Morcone.*

Julio, Augusto. ♀

Folia sunt plana, et minime rugosa, ut in descr. *Dec. l. c.*

ARENARIA PROCUMBENS. Vahl.

A. undique pubescens, ramis procumbentibus elongatis teretibus, foliis lanceolato-linearibus ellipticisque, pedunculis subpaniculatis elongatis, calycinis foliolis obtusiusculis margine membranaceis corollam roseam parum excedentibus, capsula trivalvi calycem aequante. *Vahl. syn. 2. p. 50. Will. sp. pl. 2. p. 720. Pers. syn. 1. p. 502. Dec. pr. 3. nat. 1. p. 413. Spr. s. veg. 2. p. 397. Tem. fl. nap. pr. p. 26.*

1c. *Vahl. l. c. t. 33.*

Alsine maritima longius radicata, herniariae foliis ex Sicilia. *Boec. sic. t. 10.*

b. floribus albis, caulibus subcampionibus.

A. herniariaefolia. *Desf. atl. 1. p. 358, et vol. 2. p. 450.*

A. geniculata. *Poir. dict. enc. 6. p. 365.*

In lapidosis maritimis Calabriae orientalis, Lucaniae, Japygiae, Pencetiae, Daunia, amba varietates passim occurrunt.

Majo, Junio. 2.

Pro locorum natura variat, caulis omnino prostratis vel assurgentibus, brevibus vel valde elongatis; foliis brevioribus vel longioribus, plus minus pubescentibus; at capsulas semper trivalves in innumeris speciminibus observavi, non vero quinquevalves, ut ex *Desf. et Poir. l. c.*

DECANDRIA-PENTAGYNIA.

SEDUM MAGELLENSE. Ten.

S. caule erecto vel adscendente herbaceo, foliis obovato-oblongis sessilibus, floribus racemosis sparsis pedunculatis, petalis acutis lanceolatis. *Ten. fl. nap. pr. p. 26. Spr. s. veg. 2. p. 434.*

Ic. *Ten. fl. nap. ined.*

In nemoribus umbrosis ad rupes muscosas, vel ad truncos arborum emarcidos; Sannii, *Monte di Mezzo*, *Pescolanciano*, *Monte Capraro*; Aprutii, *Majella*, *Morrone*, *Monti di Scanno*.

Julio, Augusto. ☉ ♂

Caulis erectus vel adscendens, basi simplex vel ramosus, superne simplex, gracilis, glaberrimus, teres, bipollicaris, et in umbrosis aliquando pedalis. *Folia* inferiora rosulata, obovata, subsessilia; caulina inferiora obovato-cuneiformia, patentia; suprema oblonga, cauli adpressa; omnia laete virescentia, glaberrima, apice rotundata, basi subsoluta, 1-1½ lin. lata, 2½-4 lin. longa, saporis herbacei; recta, vel aliquando incurva, supra plana vel vix canaliculata, subtus convexiuscula. *Racemus* terminalis, ante anthesim nutans. *Pedunculi* erecto-patentes, bracteis linearibus duplo longiores vel aequales, glabri, 2-3 lin. longi, uniflori sat raro 2-3-flori; aliquando bracteola lineari-lanceolata me-

dium versus instructi. *Calycis* foliola brevissima, lanceolata, obtusiuscula, concava, vix $\frac{1}{2}$ lin. longa, glaberrima. *Petala* lanceolata, acuta, sordide albidā, interne sulcata, concoloria; externe subcarinata, carina virentia, $1-1\frac{1}{2}$ longa, $\frac{1}{2}$ lin. lata, persistētia. *Stamina* albida, petalis breviora; *antheris* atropurpureis. *Capsulae* erectae, conniventes, obovatae, glaberrimae, petalis aequales. *Semina* fere cuneiformia, nigricantia, glabra, subcostata.

SEDUM LITOREUM. Nob.

S. caule erecto basi ramoso ramis adscendentibus, foliis spathulato-cuneiformibus semiteretibus obtusis glabris, floribus sessilibus lateralibus solitariis.

Ic. nostra t. 37. f. 2.

In ruderatis maritimis Calabriae orientalis; alle Castella tra Catanzaro e Capo Rizzuto.

Aprilis, Majo. ☉

Caules 2-4-pollicares, ab ipsa basi ramosi, teretes, glaberrimi, ramis floriferis apice recurvis divaricatis; fructiferis incurvis, approximatis. *Folia* glaberrima, basi soluta, superne planā, recta vel apice aliquando recurva, $1-1\frac{1}{2}$ pollicem longa, 2-3 lin. lata, levia, laete virentia. *Flores* pallide lutescentes, alterni, suffulti bracteis oblongis semiteretibus obtusiusculis. *Calycis* foliola subteretia, oblonga, aequalia, rubentia. *Petala* calyci aequalia vel parum longiora, lineari-lanceolata, canaliculata, aliquando

concaua, acuta, vel breviter aristata. *Stamina* saepius quinque, petalis aequalia, albida. *Capsulae* erecto-patentes, glabrae, muticae. *Semina* ut in praecedente. *Habitus S. saxatilis*.

CERASTIUM SYLVATICUM. *Wald. et Kit.*

C. pubescens diffusum virescens, caule superne paniculato-dichotomo, foliis oblongo-lanceolatis, floribus erectis longe pedunculatis, foliolis calycinis ovato-lanceolatis margine membranaceis, petalis bipartitis calyce duplo longioribus, capsulis calycem excedentibus. *Wald. et Kit. pl. rar. hung. 1. p. 100. Dec. pr. syst. nat. 1. p. 419.*

lc. Wald. et Kit. l. c. t. 97?

b. foliis quaternis verticillatis.

In vallibus humidis nemorum Samnii; *Monte di Mezzo presso Castel di Sangro.*

Junio, Septembri. Apud nos ☉, non ☿

Planta laete viridis, minime caespitosa. *Caules* diffusi, raro basi ramosi, apice sub anthesi erectiusculi vel adscendentes, recti, striati, teretes, 1-4 ad 2 pedes et ultra longi, geniculis aequalibus (non incrassatis). *Folia* radicalia subrotundo-ovata, in petiolum canaliculatum attenuata; superiora fere sessilia, oblongo-lanceolata; omnia acuta, margine ciliata, aequaliter pubescentia, 3-9 lin. lata, 1-1 ½ pol. longa, remota. *Bractae* dichotomias stipantes lanceolatae, concavae, margine et apice membranaceae, externe

hirsutae. *Pedunculi* teretes, sub anthesi erecti, 2-3 lin. longi, post anthesim horizontales, declinati 1-1 poll. longi, saepius perfecto fructu iterum erecti. *Calycis* foliola acuminata, enervia, 1- lin. lata, 2 lin. longa. *Petala* patentia, basi striata, concoloria, obcordata. *Stamina* 5, alterna longiora, pistilla duplo superantia; *antheris* albidis. *Capsula* oblonga, glaberrima, calyce fere duplo longior, apice subincurva, 10-dentata; denticulis obtusis, linearibus. *Semina* rufescentia, compressiuscula, subrotunda, margine scabra.

Varietas *b.* ante anthesim *Asperulam taurinam* omnino refert.

Habitus et reliqui characteres cum planta hungarica omnino conveniunt; differt solummodo haec nostra, radice gracili annua, caule non caespitoso, nec ita firmo ut in icone citata. Tamen *C. sylvaticum* (et hoc nostrum, quod illius tantum varietas videtur) a *C. campanulato* Fiv., sive *C. praecoci* Ten. omnino differt, et perperam in unum confusa a Cl. Spr. in suo s. *veg.* 2. p. 418.

CLASSIS XI.

DODECANDRIA-MONOGYNIA.

LYTHRUM PRESLIi. Nob.

L. caule subsimplici suberecto quadrangulo, angulis membranaceo-alatis, foliis alternis cordato-oblongis; floribus axillaribus solitariis hexapetalis dodecandris, staminibus calyce longioribus.

L. alatum. *Presl. del. Prag. p. 55.*

• Ic. nulla.

Polygonum aquaticum, majus. *Barr. obs. 140. ic. 773. f. 1. ?*

In inundatis, et uliginosis Calabriae orientalis.

Majo, Junio. ☉ ♂

Hyssopifolia major, *Bauh. pin. 218*, est forsau hujus loci; dum H. minor, ejusdem ad *L. hyssopifolia* potius spectat. Nomen *Preslii* mutavi, ne cum *L. alato Pursh.* confundatur.

LYTHRUM GRAEFFERI. Ten.

L. caule diffuso ramoso angulato, foliis alternis inferioribus elliptico-oblongis obtusis superioribus lineari-lanceolatis linearibusque, floribus solitariis axillaribus hexapetalis dodecandris, staminibus ca-

lyce duplo longioribus. *Ten. fl. nap. pr. supp. 2. p. 68.*

L. Gussonii. Presl. del. Prag. p. 55.

*lc. Gratiola minima Gesneri, flore pleno proli-
fero. Cup. panph. sic. 1. t. 62.*

*In inundatis et uliginosis Japygiae; Manduria
Otranto, Brindisi.*

Majo, Junio. 2.

An Polygonum aquaticum majus, Barr. ic. 773.

*f. 2. potius ad hanc speciem spectat, quam ad L.
thymifolia?; sed obstant corollae quae tetrapetalae
in icone videntur. Cum L. virgato, a quo toto coelo
diversum, nescio quo jure associatum a Cl. Spr. in
suo syst. veg. 2. p. 454.*

LYTHRUM THYMI-FOLIA. Lin.

*L. caule erecto ramis decussatis patentissimis,
foliis alternis oblongis vel oblongo-spathulatis basi
angustatis, floribus tetrapetalis diandris dibracteatis,
capsulis linearibus. Lin. sp. pl. 642. Will. sp. pl. 2.
p. 870. Pers. syn. 2. p. 8. Poir. dict. enc. 6. p. 454.
Marsch. fl. taur. cauc. 1. p. 366, excl. syn. Barr.
t. 773. f. 2., ac Bauh. hist. 8. p. 749, quae ad
praecedentem spectare potius videntur. Spr. s. veg.
2. p. 454. Ten. fl. nap. pr. p. 28.*

*lc. Chondrilla palustris, humicubans, lanceolata,
multiflora. Cup. panph. sic. 2. t. 130.*

*In inundatis maritimis Calabriae orientalis, Ca-
po, Rizzuto, Cotrone, S. Leonardo, Cassano;
Peucetiae, Monopoli; Samnii, Isernia.*

Majo, Julio. ☉

Radix annua, fibrosa. *Caules* erecti, ramosi; ramis superioribus aliquando alternis; subtetragonis, leves, glabri, palmares vel pedales. *Folia* breviter petiolata; inferiora opposita, superiora alterna; glabra, lacte virentia, integra, obtusissima, laevia, reflexa, 2-2 1/2 lin. lata, 8-10 lin. longa. *Flores* parvi, coerulescentes, subsessiles, non ut in congeneribus per caulis et ramorum summitates fere spicati; sed ex foliorum axillis racemuli brevès emergunt, in quibus flores fere fasciculati; et praeterea unusquisque suffultus bractea obovata, spatulata, apice recurva, undique pruinoso-scabra, ac aliis bracteolis duabus oppositis lineari-lanceolatis vix lin. longis; ideoque species habitu a congeneribus diversa, nec tanquam ullius varietas habenda. *Calyces* quadridentati, dentibus obtusis brevissimis erectis; aliquando purpurascens, scabri, in fructu subangulati elongati. *Capsulae* lineares, leves. *Semina* subrotunda, levia, flavescentia.

DODECANDRIA-TRIGYNIA.

EUPHORBIA CUNEIFOLIA. Nob.

E. umbella quinquefida-trifida-bifida, vel quinquefida-dichotoma, involveris foliisque cuneato spa-

thulatis glabris et involucrellis rhombeis antice acute serrulatis, capsulis trigonis setis crassis obsitis; seminibus punctato-scabris.

Ic. nostra t. 38.

In herbidis fruticetis maritimis Calabriae orientalis; *Brancaleone, Roseto, Capò Brazzano.*

Aprili, Majo. ☉

Radix perpendicularis, fibrosa, annua. *Caules* simplices vel basi ramosi, ramis adscendentibus; teretes, glabri, leves, pallide virentes, palmares vel in fertilibus pedales. *Folia* enervia, lacte virentia, glaberrima, basi amplexicaulia ac integra, apice rotundata aut aliquando emarginata, erecta, patentia vel aetate deflexa, 3-6 lin. longa, 2-lin. lata, ascendendo majora et magis distantia. *Rami* fibriferi sub umbella nulli, vel 1-2, erecto-patentes, 1-2-poll. cares. *Involucri* foliola 5, patentia, demum deflexa, foliis omnino conformia, radiis subaequalia vel duplo breviora. *Involucrella* glabra, 2-5 lin. lata et longa, apice rotundata. *Radix* primarii umbellae 1-2 poll. longi, subaequales; secundarii 4-6 lin. longi; utriusque tenuis, glabri, leves. *Flos* sessilis, in umbellae centro. *Petala* flavescentia, integra, obtusa (non lunata). *Capsulae* glabrae, parvae. *Semina* plumbea. *Habitus* *P. pepalus*.

EUPHORBIA PTEROCOCCA. Brot.

E. umbella quinquefida-trifida-bifida vel dichotoma, foliis involucrisque oblongo-spathulatis basi attenuatis antice argute serrulatis, involucellis ovatis, capsulis immaturis hexagono-alatis, adultis trigonis angulis bialatis, seminibus subrotundis rufescentibus excavato-reticulatis. Brot. *phyt. lusit.* n. 76., ex *Spr. nov. entd.* 3. p. 314, et *s. veg.* 3. p. 799.

E. bialata, foliis obverse-oblongis, involucri involucellique phyllis oblongis ovatisque antice serrulato-dentatis, umbella quinquefida-dichotoma, petalis rotundatis, capsulae coccis carinis duabus distantibus alatis, *Link. en. alt. II. Ber.* 2. p. 12?, ex *Spr. l. c.*

E. stellulata. *Salzaman*, ex *Ziz. et Roeper en. euphorb.* p. 59, et ex *Spr. l. c.*

lc. nulla.

In herbidis fruticetis maritimis collium Calabriae orientalis; *Brancaleone*, *Roseto*, *Capo Brazzano*.

Aprili, Majo. ☉

Radix fibrosa, annua. *Caulis* teres, erectus aut adscendens, simplex vel basi ramosus, foliosus, levis, 2-6 pollices longus, glaber. *Rami* floriferi alterni, patentes. *Folia* sessilia, patentia, alterna, plana, enervia, levia, glabra, margine serrulata, apice

obtusiuscula; infima subrotunda, minora. *Involucris* universalis 5-phylli foliola foliis conformia, basi dente uno aut altero insigniore saepius instructa. *Involucella* primae divisionis involucri similia, foliolo unico latiore brevioribus subrhomboidae; reliqua cordata, serrulata, basi inaequalia. *Ramuli* floriferi erecto-patentes. *Umbella* quinquesida-dichotoma vel bifida, radiis approximatis; ramorum vero trifida-dichotoma. *Flos* sessilis in umbellae centro. *Petala* integra, non lunata. *Styli* tres, bifidi. *Capsula* erecta, superficie punctis remotissimis aliquando exasperata, immatura sexsulcata ob angulorum membranam denticulatam et acutam; matura vero trigona evadit, et tunc anguli bialati videntur; ideoque forma capsulae a cacteris speciebus omnino dissimilis. *Habitus* *E. peplus*, vel *E. minimae Hortul.*

EUPHORBIA PINEA. Lin.

E. umbella 5-7-fida bifido-dichotoma, involucellis subcordato-reniformibus integerrimis concavis, petalis lunatis, capsula angulis verruculosa, seminibus excavato-punctatis, foliis inferioribus linearibus confertis, superioribus latioribus ovato-lanceolatis subtrilobis, caule basi suffruticoso. *Lin.*

s. veg. p. 376. Will. sp. pl. 2. p. 913. Pers. syn. 2. p. 17. Biv. man. 4. p. 19. Spr. s. veg. 3. p. 379.

E. caespitosa. Ten. fl. nap. 1. p. 323. in add. et emen.

E. linifolia, ejusdem l. c. prod. p. 29.

lc. *Biv.* l. c. t. 5.

Tithymalus linifolius, major, italicus. *Barr.*

ic. 821.

In collibus calcareis maritimis Japygiae; *Taranto*, *Leuca*, *Castro*.

Aprili, Majo. \mathfrak{h}

Cl. *Spr.* in s. veg. l. c. male sub *E. segetali* refert synonymon *E. caespitosae* *Ten.*, nam ab *E. linifolia* ipsius auctoris certe non differt, quae ab ipso *Sprengelio* sub *E. pinea* citatur.

EUPHORBIA CERATOCARPA. *Ten.*

E. glabra, umbella quinquefida 3-4-fida bifido-dichotoma involuclis ovato-subrotundis mucronatis, capsulis verrucosis, verrucis coadunatis ramosis incurvis, seminibus levibus, foliis lanceolatis acutis integerrimis glaucescentibus, caulibus frutescentibus: *Ten. fl. nap. 1. p. 268. Spr. s. veg. 3. p. 800.*

Tithymalus folio longo, glauco, caule rubro, capsulis verrucosis, elatior, sculus. *Raj hist. 872.*

lc. *Ten. l. c. t. 48.*

Ad sepes, et in humentibus mari finitimis Calabriae orientalis, da *Reggio a Capo Brazzano*, *S. Leonardo*, *Cotrone*, *Crucoli*; *Dauriac*, *Barletta nel letto del fiume-Osanto*.

Majo, Julio. \mathfrak{h}

EUPHORBIA MYRSINITES. Lam.

E. umbella multifido-dichotoma, involuclis subrotundo-reniformibus, petalis bicornibus laciniis apice subincrassatis, capsulis trigonis ovatis levibus, seminibus longitudinaliter corrugato-rugosis, foliis spathulato-ovalibus margine leviusculis obtusis mucronatis coriaceis glaucescentibus confertis inferioribus deflexis, caulibus decumbentibus. *Lin. sp. pl.* 661. *Amoen. acad.* 3. p. 128, excluso synonymo *H. Cliffort.*, et *H. Upsaliensis. Syst. veg. ed. xiii.* p. 378. *Sp. pl. ed. xiv.* p. 454. *Will. sp. pl.* 2. p. 921. *Lam. dict. enc.* 2. p. 438. *Ten. fl. nap. pr.* p. 29. *Marsch. fl. taur. cauc.* 1. p. 376, exclusa ab his synonyma omnia, praeter illud *Bauhini* et *Sauvagesii. Spr. s. veg.* 3. p. 801, excluso synonymo *E. Baselicis Ten. Sauv. monsp.* 51.

Tithymalus myrsinites, latifolius. *Bauh. pin.* p. 290, exclusis quamplurimis synonymis. *Bauh. hist.* 3. p. 674, descriptio non icon.

Id. *T. myrtifolius*, minor, supinus, lato folio brevi. *Cup. panph. sic.* 1. t. 19. *Raf.* 1. 35.

In collibus aridis calcareis vel montosis Aprutii; *Roccaraso, Revisondoli, Scanno, S. Demetrio, Aquila, falde basse del Morrone e della Majella*, una cum *E. nicaensi*: forsitan etiam in montosis Calabriae; sed nunquam apud nos in maritimis.

Julio, Augusto. &

Descriptio Linnaeana *amoen. acad. 3. p. 128*

optima, et cum hac nostra omnino ex asse conveniens: tamen species certe a sequente diversa, sed quoad synonymia et loca natalia saepe cum illa confusa. *Linnaeus* in *H. Cliff. 199.* sequentem describere videtur ex his verbis, *foliis confertis superioribus reflexis latioribus lanceolatis*, et ex loco natali, quia in Calabria prope *Reggio* illam provenire auctoritate *Raj* tradit; et equidem sola *E. biglandulosa*, et non *E. myrsiniles* in maritimis Calabriae vegetat. Etiam *E. myrsiniles* *Horn. H. Hafn.* ad sequentem spectat ob *folia lanceolata*. Interim *Linnaeus* in *sp. pl.* et in *amoen. ac. 4. c.* aliam diagnosim praebet, quae ad *E. myrsinilen* nostram spectat ob *folia spatulata patenia*, ec; sed tunc omnia synonymia quae vir Clarissimus in *H. Cliff.* ad hanc traxit, excludenda erant, utpote ad sequentem spectantia. Hinc nihil mirum si *Cl. Brocchi*, in *Bibl. it. v. 14. p. 372.* doleat quod non *Clusii*, et inde illa *Lobelii* cum plantis a se in Aprutio collectis, ubi sola nostra *E. myrsiniles* provenit, non bene conveniant. Sola icon optima hujus speciei nunc haecenus cognita extat in *Cupani panph.* et in *edit. tertia a Rafin.* facta *ll. cc.* Hinc icones omnes veterum ad sequentem amandavi; quae aliunde cum sit verus *Tithymalus myrsiniles* illorum, potiori jure triviale nomen *E. myrsiniles* merebatur, sed ne confusio nominum augeatur nihil immutavi. Praeterea si bene

perpendantur, quae de hac planta extant apud *J. Bauhin. l. c.* clare patebit veteres has duas diversas species cognovisse; et equidem haec nostra erit *Tithymalus myrsinites Anguillarae, Camerarii* et *J. Bauh.* ex loco natali et descriptione.

EUPHORBIA BIGLANDULOSA. Desf.

E. umbella multifida-bifida, involuclis cordato-reniformibus, petalis bicornibus laciniis concoloribus glanduloso-clavatis, capsulis cylindraccis seminibus subtetragonis levibus cinereis, foliis coriaceis imbricatis glaucescentibus lanceolatis acutis mucronatis senioribus deflexis, caulibus erectiusculis.
Desf. cor. Tour. p. 88. Poir. dict. enc. sup. 2. p. 621.

E. myrsinites. Lin. H. Cliff. p. 199, et H. Ups. 146, non sp. pl. Horn. en. H. Hafn. p.

T. myrsinites. Raj. hist. 2. p. 865! ex loco. Ic. Desf. l. c. t. 66.

Tithymalus myrsinites Matthioli. Cup. panph. sic. 1. t. 518. Bon. t. 158, optimae.

T. myrsinites legitimus. Clus. hist. 2. p. 189.

T. myrsinites. Matth. comm. 2. p. 589.

T. myrsinites primus. Tabern. p. 989.

T. myrsinites latifolius. Moris. hist. 3. p. 237. s. 10. t. 1. f. 21.

T. myrsinites. Bauh. hist. 3. p. 674, icon, non descriptio.

T. myrtifolius. Lob. ic. 355.

T. myrsinites, seu foemina. *Dalech. hist.*
p. 1642, icon ex *Matthiolo*.

T. myrsinites, melius expressus. *Dalech. l. c.*
p. 1643, omnium melior.

In saxosis collibus maritimis Calabriae orientalis; da *Reggio a Capo di Bova*, et inde rara usque a *Cariati*.

Martio, Aprili. ♀

Caules erecti, adscendentes vel deflexi, glaberrimi, pedales vel sesquipedales, plures ex eadem radice, inferne a casu foliorum cicatrisati. *Folia* glaucescentia, conferta, sparsa, coriacea; inferiora deflexa; superiora erecto-patentia, adpressa; omnia enervia, margine integerrima, et non cartilaginea, superne parum concava, inferne convexa, obsolete carinata, 3-4 lin. lata, pollicem et ultra longa, spiraliter disposita. *Involucris* foliola spathulata, integerrima, mucronata. *Flos* sessilis in umbellae centro. *Radii* umbellae vix pollicares, saepe bifidi. *Involucella*, rhomboideo-subrotunda, mucronata, integerrima. *Petala* bicornia, lacinis potius incrassatis et dentato-retusis, quam re vera glandulosis, una cum involucris involucellis et radiis flavescentia. *Appendices* acutae, conniventes, carinatae, ciliatae. *Capsulae* glabrae, glaucescentes, erectae. *Semina* levia, non ut in praecedente corrugato-rugosa, tamen magis angulata. *Pedunculi* floriferi sub umbellis nulli.

Affinis *E. rigidae*, *Marsch. fl. taur. cauc. t.*

p. 375, cum qua conjuncta. 1-a Cl. *Spr.* in *s. veg.* 3. p. 801, sed ex observatione *Marschallii* l. c. v. 3. p. 327 differt foliis minus rigidis et confertis, floribus pulchre luteis, nec segmentis calycinis fusco-purpureis; praeterea ex ipsius descriptione semina in *E. rigida* sphaeroidea, albida; in nostra cylindracea et cinerea sunt. Quantum ex observatione *Linkii* ad *E. myrsiniten* in *H. Ber. en. alt. v. 2. p. 17.* adjecta conjicere licet, etiam *E. foetidae* *Fl. Port.* nostra affinis est; sed cum apud auctores, quos mihi consulere licuit, nullam hujus speciei descriptionem invenerim, sic sit ne diversa, affirmare haud valeo.

DODECANDRIA—DODECAGYNIA.

SEMPERVIVUM TENUIFOLIUM. *Sibth.*

S. foliis subulatis inferioribus basi dilatatis vaginantibus, caulinis adnato-sessilibus basi productis, floribus 7-10-gynis, propaginibus cylindraceis *Sibth. ex Smith. fl. gr. pr. 1. p. 335.*

Sedum rostratum. *Ten. fl. nap. pr. p. 26.*

S. amplexicaule. *Dec. fl. fr. supp. p. 526! Spr. s. veg. 2. p. 455.*

S. carinatum *Link.*, et *Sempervivum anomalum* *Lag.*, ex *Spr. l. c.*

lc. Sibth. fl. gr. t. 474, ex prod.

Sedum minus luteum; acuto folio, flore grandiusculo, ad terram spicis ambitum. *Cup. panph. io. 1. t. 169.*

In aridis collibus Calabriae; *Reggio.*

Majo, Junio. 2.

Habitus potius *Sedi* quam *Sempervivi*, et *S. rupestri* omnino similis. *Propagines* cylindricae fibrillas radiciformes undique emittentes. *Folia* caulina basi in membranam scariosam fere triangularem producta. *Petala* lutea, fere linearia, acuminata, calycibus duplo longiora. *Capsulae* rostratae. Specimina cretica Sieberiana cum *Sedo rostrato* omnino conveniunt. Iconem *Fl. gr.* non vidi.

CLASSIS XII.

ICOSANDRIA—MONOGYNIA.

PUNICA GRANATUM. Lin.

P. caule arboreo, foliis lanceolatis, floribus subsessilibus. *Lin. sp. pl. 676. Will. sp. pl. 2. p. 981. Pers. syn. 2. p. 33. Lam. dict. enc. 3. p. 31. Spr. 3. veg. 2. p. 490.*

Ic. Lam. ill. gen. t. 415. Duham. arb. ed. nov. v. 4. t. 11.

Mala punica. Matth. comm. 1. p. 205.

In fruticetis maritimis Calabriae orientalis; *ma-*

juna di Roseto.

Aprili, Majo. *fr.*

ICOSANDRIA-PENTAGYNNA

MESPILUS TOMENTOSA. *Alt.*

M. inermis, foliis ellipticis integerrimis utrinque obtusis subtus tomentosis, calycibus pedunculisque lobatis, baccis pentaspermis. *Alt. Kew. 2. p. 174. Will. sp. pl. 2. p. 1612, non Lam. Pers. syn. 2. p. 39. Spr. 3. veg. 2. p. 505.*

M. eriocarpa. Dec. syn. pl. gall. p. 331, et fl. fr. supp. p. 532. Poir. dict. enc. supp. 4. p. 71. Côtoneaster tomentosa. Dec. pr. 3. nat. 2. p. 632.

lc. nulla.

In rupestribus, vel saxosis montium Aprutii; *Majella nella vallata di S. Spirito; e nella valle dell' Inferno.*

Majo, Junio. *fr.*

Radix lignosa, obliqua, in locis humo repletis hinc illinc serpens, et caules proferens. *Caules* lignosi, glabri, scabri, rubentes, crassitie digiti vel pennae anserinae, 2-3-pedales, ramosi; ramis erecto-patentibus, alternis, junioribus pilis rufescentibus adpressis hispida. *Folia* supra intense virentia, subtus

— albida, nervosa, tomento brevi adpresso; apice obtusa vel aliquando emarginata; basi aequalia vel obliqua, 1-2 poll. longa, $\frac{1}{2}$ -1 pol. lata; breviter petiolata; petiolis scumteretibus, canaliculatis, subtomentosis, 2-3 lin. longis. *Stipulae* lanceolato-lineares, adpressae, persistentes, piloso-hispidae, acutae, petiolis subaequales, rufescentes. *Flores* racemoso-corymbosi, axillares vel terminales; pedunculis pubescentibus, superioribus brevioribus, in fructu cernuis, bracteatis; bracteis sparsis lineari-setaceis. *Calyx* turbinatus, obtuse 5-dentatus, una cum pedunculis aetate glabratus. *Petala* albida, breviter.

PYRUS CUNEIFOLIA. Nob.

P. foliis oblongo-ovalibus, crenulatis basi cuneatis, junioribus subtus floccoso-pubescentibus adultis glaucescentibus glabris, pedunculis corymbosis, junioribus calycinisque dentibus lanceolatis lanato-tomentosis, petalis obcordatis, fructibus globosis.

Ic. nostra f. 39.

In collibus aridis, et ad aepes Calabriae orientalis, Lucaniae, Japygiae, Peucetiae, Dauniae.

Martio, Aprili. $\frac{1}{2}$

Frutex vel *arbor* ramis flexuosis, subtortuosis, spinoscentibus. *Folia* plus minusque oblongo-lanceolata, acuta vel obtusiuscula, adulta subtus venis suboblitteratis reticulata; 1-4 pollices longa, vix

semipollicem lata, apice aliquando obtusiuscula, nunquam basi cordata sed cuneata, juniora rosulata.

*Petiol*i semiteretes, canaliculati, glabri vel pubescentes, foliis duplo triploque breviores, 4-10 lin. longi, eglandulosi. *Pedunculi* 4-10, teretes, subpolicares. *Flores* albidii, vel pallide rosei. *Calyces* tomentoso-lanati, 5-dentati; dentibus reflexis, lanceolatis, acutis, 2-lin. longis. *Petala* obovata, obtusissima, non emarginata, 5-6 lin. longa, 3-4 lin. lata. *Fructus* rotundi, aliquando utrinque parum depressi, calyce coronati, diametro vix semipollicari vel minore, semper acerbi, et usque ad serum autumnum ramis adhaerentes.

Affinis *P. parviflora*, Desf. cor. Tour. p. 78. t. 58, sed flores et fructus in nostra duplo majores, folia basi fere cuneata, nec ut in illa obtusa. Etiam *P. salicifolia* valde proxima, sed folia nunquam subtus dense tomentosa: et fructus non turbinati sed globosi.

MESEMBRYANTHEMUM GLACIALE. Haw.

M. caule prostrato diffuso ramoso, foliis ovato-oblongis pellucido-papulosis; floribus sessilibus. Haw. ex Spr. s. veg. 2. p. 512.

M. cristallinum. Will., et Sibth. ex Spr. t. c.

lc. Sibth. fl. gr. t. 481, ex prodr.

In ruderatis et in aridis collibus maritimis Japygiac; Gallipoli presso la Città; Taranto.

Aprili, Majo. ☉

MESEMBRYANTHEMUM NODIFLOREM. *Lin.*

M. caulescens, foliis teretiusculis alternis oppositisque obtusis basi ciliatis. *Lin. sp. pl.* 687. *Will. sp. pl.* 2. p. 1043. *Lam. dict. enc.* 2. p. 475. *Pers. syn.* 2. p. 44. *Spr. s. veg.* 2. p. 513. *Ten. fl. nap. pr.* p. 30.

lc. Dec. pl. gras. t. 88.

Kali neapolitanum, aizoides, repens. *Column. ecphr.* 2. t. 73.

In collibus aridis maritimis calcareis subarenosis Calabriae orientalis, *Reggio a Capo dell'armi*, *Capo Rizzuto*, *Capo Colonna*, *S. Leonardo*; *Japygiae*, *Taranto*, *Gallipoli*.

Junio, Julio. ☉

AIZOON HISPANICUM. *Lin.*

A. caule erecto ramoso, ramis patentibus erectisque, foliis lineari-lanceolatis planis floribusque solitariis sessilibus. *Lin. sp. pl.* 500. *Will. sp. pl.* 2. p. 1054. *Lam. dict. enc.* 3. p. 418. *Pers. syn.* 2. p. 45. *Dec. pl. gras. v.* 1. p. 30. *Spr. s. veg.* 2. p. 505.

lc. Dec. l. c. t. 30.

Ficoides hispanica, annua, folio longiore. *Dill. elth. t.* 147. f. 143.

In depressis maruaceis maritimis Calabriae orientalis, aestu maris inundatis, *fra Capo Pa-*

luzzi, e Capo Spartivento (tra Melito e Brancaleone).

Aprili; Majo. ☉

Caulis erectus, 1-7 poll. altus; *ramis* diffusis, adscendentibus erectisque, alternis. *Folia* crassa, 1-2 pollices longa, 1-4 lin. lata, supra plana, subtus vix carnata, obtusa, sessilia, amplexicaulia, integerrima. *Flores* axillares, solitarii, in bifurcatione ramorum, et terminales. *Calices* turbinati, angulati, externe virides, interne albid. *Capsula* turbinata, pentagona, apice truncata, quinqueradiata. *Semina* nigra, subrotundo-reniformia, sub lente sulcis concentricis parallelis palehre striata. Tota planta tecta *glandulis* virescentibus, quae in planta exsiccata verrucas mentiuntur.

SPHRAEA FLABELLATA. Bertol. ined.

S. caule fruticoso, foliis ramorum sterilium cuciniformibus obovatis apice truncatis trilobo-incisis ciliatis inferne pubescentibus, fertilium oblongo-spathulatis glaberrimis integris tridentatisque obtusis omnibus basi angustatis subtriplinerviis, corymbis lateralibus sessilibus.

S. chamaedrifolia. *Ten. fl. nap. pr. app. 4. p. 9*, non *Lin.*

S. hypericifolia *y. Dec. fl. fr. supp. in addit. p. 645.*

lc. nostra t. 40.

Hypericum fruticans, candidum, Robini. Barr. ic. 564.

In collibus glaucosis calcareis Aprutii; *S. Demetrio presso Aquila, e presso Trasacco sul lago Fucino.*

Majo, Junio. $\text{\textcircled{R}}$

Radix lignosa, inter lapides excurrens, et caules plures approximatos emittens; qui fruticosi, erecti, superne in ramos divisi, rubentes vel glaucescentes, leves, glabri, 2-5 pedales; juniores virgati, simplicissimi, obsolete angulati, semper intenso rubentes. *Folia* pallide virentia, subcoriacea, basi in petiolum attenuata; in ramis junioribus solitaria, sparsa, apice subtrifido-incisa, lobo medio integro acuto, lateralibus extrorsum dentato-serratis, nervis tribus subtus prominulis, 3-6 lin. lata, $\frac{1}{2}$ - 1. poll. longa: in ramis floriferis solitaria vel rosulata, saepius integra, raro 2-3-dentata, glabra, nervis subtus oblitteratis, 1 $\frac{1}{2}$ - 5 lin. lata, $\frac{1}{2}$ - 1. poll. longa. *Corymbi* laterales, sessiles, sat raro pedunculati; pedicellis sparsis, glabris, ebracteatis, superioribus brevioribus. *Calyx* brevis, campanulatus, glaber, nervosus, 5-dentatus, dentibus acutis. *Petala* alba, obovata, calyce duplo longiora. *Capsulas* perfectas non vidi.

Affinis *S. oblongifoliae* Wald. et Kit. pl. rar. hun. 3. p. 261. t. 235; sed differt, habitu, foliis obtusis, imo junioribus fere truncatis, superioribus subfasciculatis, corymbis sessilibus non pedunculatis, calycinis dentibus acutis.

SPIRÆA DENTATA. Presl.

S. caule herbaceo, foliis interrupte pinnatis coloribus glabris subtus ad venas pubescentibus, pinnis cordato-ovatis impari majore triloba, floribus corymbosis polygynis. *Presl. fl. cecuka p. 101.*

S. ulmarionides *Bory. S. Vincent.*

S. ulmaria. *Ten. fl. nap. pr. p. 30.*

Ic. *nulla.*

In pratis humidis elatioribus Aprutii; *Pescocostanzo Revisondoli.*

Julio, Augusto. 2

Habitus *S. ulmariae*, sed folia supra glaberrima, subtus ad nervos tantum pubescentia, caeterum undique glabra. Petala alba.

RUPEA SAXATILIS. Lin.

R. flagellis reptantibus herbaceis subinermibus, foliis ternatis, foliolis rhombis acutis inciso-dentatis glabris, floribus subcorymbosis (paucis), petalis linearibus. *Lin. sp. pl. 708. Will. sp. pl. 2. p. 1088. Pers. syn. 2. p. 52. Polr. dict. enc. 6. p. 237. Dec. pr. s. nat. 2. p. 564. Spr. s. veg. 2. p. 582.*

Ic. *Fl. dan. 134.*

R. saxatilis; alpinus. *Clus. hist. 1. p. 118.*

R. alpinus; humilis. *Bauh. hist. 2. p. 61.*

In umbrosis et humidis nemoribus montium Aprutii inter saxorum rimas; *Majella nella vallata*

di S. Spirito, nella valle di Orfento, ed in quella dell' Inferno.

Julio, Augusto. h

Species a caeteris facillime distinguenda, foliis glaberrimis, margine tantum ciliatis, lacte virentibus, concoloribus; fructibus ruberrimis, glaberrimis, acinis 3-4 constantibus, et figura ab aliis omnino dissimilibus; seminibus irregulariter excavato-reticulatis, majusculis.

POTENTILLA SUPINA. Lin.

P. caule humifuso, dichotomo, foliis pinnatis glabriusculis, foliolis oblongis inciso-serratis, stipulis ovato-lanceolatis integerrimis, pedunculis axillaribus subsolitariis, fructiferis reflexis. *Lin. sp. pl.* 711. *Will. sp. pl.* 2. p. 1099. *Pers. syn.* 2. p. 54. *Poir. dict. enc.* 5. p. 588. *Poll. fl. ver.* 2. p. 157. *Dec. pr. s. nat.* 2. p. 580. *Spr. s. veg.* 2. p. 535. *Le. Jacq. austr.* 5. t. 406.

Pentaphyllum supinum quorundam, Potentillae facie. *Clus. hist.* 2. p. 107.

In humentibus Aprutii; Avezzano sulle sponde del Lago Fucino.

Septembri, Octobri. ☉

Petala calyce breviora non longiora, ut ex *Poir. Radices* annuae non perennes, ut in *Pollinii* descriptione.

POTENTILLA APPENNINA. *Ten.*

P. caule basi caespitose lignoso, cauliculis floriferis annatis monophyllis filiformibus subtrifloris, foliis omnibus ternatis utrinque argenteo-sericeis, foliolis radicalibus ovalibus apice obtusis integris 2-3-dentatisve, caulinis angustis linearibus integris, petalis obovatis longe unguiculatis calyce duplo longioribus, receptaculis lanatis. *Ten. fl. nap. v. 1. p. 191. Dec. pr. s. nat. 2. p. 585.*

Id. Ten. l. c. t. 46.

Heptaphyllum argenteum, alpinum, trifoliatum, longius radicans, saxatile, sabaudum. *Bocc. mus. t. 9. f. 4.*

In rupibus calcareis elatioribus montium Apennini; *Majella, Morrone, Monte Corno; Monte Intermezzo, Monte Costone.*

Julio, Augusto. *h*

Flores tres terminales corymbosi, vel unicus. Dum sunt tres, flos intermedius habet calycem 10-fidum, corollam 5-petalam; laterales vero calycem 8-fidum, corollam 4-petalam. *Calycis* foliola alterna minima, linearia. *Petala* albida, aliquando cum suffuso rubore, foliolis calycinis minoribus opposita, glabra, non emarginata, obtusa; *laminis* obovatis, plicato-concavis; *ungue* lineari, $1 \frac{1}{2}$ lin. longo. *Semina* hispidiuscula, *stylis* persistentibus coronata.

Cl. Moretti in *dec. pl. Ital.* 5. p. 6. suspicatur hujus speciei petala esse fugacissima, cum ex per multis exemplaribus siccis inspectis unicum tantum corolla instructum viderit. At hoc minime verum, nam petala semper adsunt, et solummodo in calidissimis diebus nisi specimina chartis consignentur, post 8-10 horas, facillime decidunt, quod etiam in aliis speciebus accidit. Interim observatu dignum in hac specie est, quod caulis, qui in planta viva semper rectus, nisi specimina in exsiccatione arcte comprimantur valde flexuosus evadit. Hoc monendum putavi, ne exteri Botanici plantas siccas insipientes in errorem incurrant. Affinis *P. nitidae*, sed ab hac constanter diversa, et male cum illa confusa a Cl. Spr. in *s. veg.* 2. p. 542. Confer quoque Moretti *bot. ital.* p. 26.

CLASSIS XIII.

POLYANDRIA-MONOGYNIA.

CAPPARIS OPATA. Desf.

C. caulibus lignescentibus, stipulis spinosis uncinatis, foliis ellipticis oblongisque deciduis apice spinula incurva munitis, junioribus pubescentibus, pedunculis solitariis unifloris folio longioribus, bac-

cis pyriformibus. *Desf. atl. 1. p. 404. Will. sp. pl. 2. p. 1131, et en. H. Ber. 1. p. 560. Pers. syn. 2. p. 59.*

C. Fontanesii. Dec. pr. s. nat. 1. p. 245. Spr. s. veg. 2. p. 572.

Ic. Capparis duplicata spina, folio acuto. Cup. panph. sic. 2. t. 87, bona. Bocc. sic. t. 42. f. 3, mediocris.

In arvis argillosis Calabriae orientalis, da Melito a Spartivento, Catanaro al fiume Magliacane, Cariatì, Corigliano, Cassano, Roseto; ubique in argillosis Daunia.

Junio, Augusto. h

Caules quamvis lignosam consistentiam acquirant, et fruticosi evadant, tamen in Daunia annotini certe sunt; nam hyemali tempestate omnino exsiccantur, et verno tempore novi rursus e radice erumpunt, dum in Calabria et in nonnullis Siciliae locis perennantes vidi. Haec nostra ab icone *Bocconii* non discrepat, nisi foliis magis elongatis, sed a plantis in Sicilia lectis in locis a *Bocconio* indicatis non differt; nec *baccae* in utrisque ovales, sed pyriformes sunt.

Ab hac specie, et minus frequenter a *C. spinosa* vel a *C. rupestri Sibth.* (quae invenitur in inaritimis rupibus calcareis ac ad muros vetustos Peucetiae, a Polignano, Mola; Japygiae; a Leuca Castro; Calabriae orientalis, a Roccella) colliguntur apud nos Capparides.

CAPPARIS HERBACEA. Will.

C. caulibus lignescentibus, stipulis spinosis rectis, foliis ellipticis ovatisque deciduis apice spinula incurva minutis junioribus pubescentibus, pedunculis solitariis unifloris folio longioribus, baccis.
Will. en. II. Ber. 1. p. 560. Dec. pr. s. nat. 1. p. 245. Spr. s. veg. 2. p. 572.

C. ovata. Marsch. fl. taur. cauc. 3. p. 1, exclusis synonymis.

1c. Reich. pl. cr. cant. 3. t. 281, f. 444.

In argillosis collibus Aprutii; *Atri, Chieti, Francavilla.*

Junio, Augusto. 2 et basi h

Species quoad *habitus, caules, folia, et flores* ita praecedenti similis ut ovum ovo, et non nisi *stipulis* rectis non vero uncinatis diversa. An et *baccis* differant dicere nequeo, quia illas hujus speciei non vidi; quae si similes sunt, potius varietates quam species diversae habendae erunt, cum etiam Cl. *Marsch. l. c. p. 361* moneat de sua *C. ovata*, » cultam in tepidario saepe fruticosam fieri, et » *C. spinosae* assimilari nunciat *Fischer* in litteris. »

HELIANTHEMUM TUBERARIA. Pers.

H. caulibus basi perennantibus caespitosis, floriferis annuatis adscendentibus simplicibus, foliis radicalibus in petiolum desinentibus ovato-oblongis

tomentoso-hirsutis canescentibus, caulibus superioribus lanceolatis glaberrimis alternis, pedicellis basi bracteatis corymboso-paniculatis, calycibus glabris nitidis. *Pers. syn.* 2. p. 77. *Dec. pr. s. nat.* 1. p. 270. *Spr. s. veg.* 2. p. 587. *Ten. fl. nap. pr.* p. 31.

Cistus tuberaria. Lin. sp. pl. 741. *Will. sp. pl.* 2. p. 1197. *Lam. dict. enc.* 2. p. 22.

Ic. Cav. ic. 1. t. 67.

In collibus calcareis aridissimis Calabriae, *Scilla sopra il piano di Scrisi; Japygiae, Otranto, Lecce.*

Majo, Junio. h

HELIANTHEMUM SESSILIFLORUM. Pers.

H. caule suffruticoso erecto vel adscendente ramosissimo, ramis pubescentibus, foliis oppositis alternisq. angusto-linearibus brevissime tomentosis cinereis margine revolutis, stipulis linearibus brevibus, floribus in pedunculo elongato spicatis secundis. *Pers. syn.* 2. p. 78. *Dec. pr. s. nat.* 1. p. 273. *Spr. s. veg.* 2. p. 589.

Cistus sessilifolius. Desf. atl. 1. p. 417. *Will. sp. pl.* 2. p. 1202. *Poir. dict. enc. supp.* 2. p. 274. *Ic. Desf. l. c. t.* 106.

In arenosis maritimis, et in collibus aridis Japygiae; *Taranto fra l'imboccatura del fiume Patriscio, e l'acqua della palude.*

Aprili, Majo. h

HELANTHEMUM VIRIDE. Ten.

H. caule suffruticoso adscendente glabro, foliis oppositis (aliquando fasciculatis) linearibus margine revolutis laete virentibus acutis stipulatis, stipulis subulatis folio minoribus, pedunculis racemosis calycibusque villosis. *Ten. fl. nap. 1. p. 299. Dec. pr. s. nat. 1. p. 275. Spr. s. veg. 2. p. 591.*

Ic. *Ten. l. c. t. 47.*

H. thymifolio glabro. *Cup. panph. sic. 2. t. 262.*

In collibus aridis calcareis Japygiae, *Taranto, Avetrana*; ubi quoque proveniunt *H. Barrelieri*, et *H. salicifolium*, quae et in Calabria orientali pariter occurrunt.

Majo, Junio. h

HELANTHEMUM ERICOIDES, b. pubescens. Dec.

H. caule suffruticoso erectiusculo, foliis alternis crassiusculis imbricatis semicylindricis glabriusculis, pedunculis solitariis unifloris suboppositifoliis terminalibusve folio longioribus ramorumque summitatibus pubescentibus, capsulis patentibus nudis. *Dec. pr. s. nat. 1. p. 274.*

Ic. nulla pro hac varietate.

In collibus aridis calcareis Japygiae; *Taranto, Gallipoli, Leuca.*

Aprili, Majo. h

HELIANTHEMUM ARABICUM. Pers.

H. caule suffruticoso adscendente stipulato hirsuto, ramis virgatis, foliis caulinis superioribus alteris lineari-oblongis hirsutis subsessilibus, inferioribus oppositis linearibus glabris confertis, pedunculis solitariis unifloris sub-oppositifoliis terminalibusque, calycibus hirsutis. Pers. syn. 2. p. 80. Dec. pr. s. nat. 1. p. 275, et Spr. s. veg. 2. p. 590, excluso ab utrisque synonymo *H. Savii*, Bertol.

Cistus arabicus. Lin. sp. pl. 745. Will. sp. pl. 2. p. 1211. Vahl. symb. bot. 2. p. 62. Desf. atl. 1. p. 419.

C. ferrugineus. Lam. dict. enc. 2. p. 25, excluso synonymo *Barr. ic. 285*, ad *H. Savii* forsanspectante?

1c. Vahl. l. c. t. 35.

b. pilis glutinoso-viscosis undique tectum.

In collibus aridis Calabriae orientalis, da Regio a Spartivento, Capo di Cutaro: var. b. in Japygia, Gemini, Ugento.

Aprili, Majo. ñ

Stipulae in foliis inferioribus minutissimae setaceae, in superioribus lineari-lanceolatae latiores, petiolo adnexae. *Pedicelli* 5-6 longi, divaricati vel horizontales. *Corolla* lutea, vel sulfurea, diametro semipollicari et ultra; *petalis* basi ciliatis, integris, concoloribus. *Capsulae* majusculae, fructiferae cernuae.

POLYANDRIA-PENTAGYNIA.

NIGELLA ARFENSIS. b. glaucescens. Nob.

N. antheris apiculatis, stylis 5-7, externe circumnatis revolutis, capsulis levibus in fructum connatis basi angustatum ultra medium connexis, foliis glaucescentibus rigidis costa petiolisque muricato-ciliatis, caule glabro inferne muricato-scabro ramis subdivergentibus.

lc. nulla.

In arenosis maritimis Calabriae orientalis, *Siderno*, *Francavilla*, *Cotrone*; Japygiae, *Taranto*; Peuceetiae, *Monopoli*.

Majo, Junio. ☉

Habitus robustior quam in specie. *Caulis* solidus, angulatus, raro teres, erectus, flexuosus, ramosus, striatus, ad angulos muricatus, glaber. *Rami* erecti vel patentes, alterni, inferiores magis divaricati. *Folia* inferiora petiolata, petiolis canaliculatis; patentia, bipinnatifida; laciniis subcuneiformibus, trifidis vel bifidis, obtusiusculis, glabris, subtus costa muricatis, planis: superiora sessilia, ceterum inferioribus conformia. *Petala* et *nectaria* ut in specie; sed illa obtusiora, minusque in apicem producta, et margine saepius denticulata, ungue breviora. *Antherae* violaceae, lanceolatae,

apiculatae. *Pistilla* quinque, *stylis* spiraliter contortis.

Cum *N. divaricata* Dec. s. nat. 1. p. 320, et *Deless. ic. selec. 1. t. 46*, habitu, foliis, et nectariis convenit; sed in nostra styli sunt circinnatim revoluti, non erectiusculi; petioli, caules et rami inferne muricato-scabri.

POLYANDRIA-POLYGYNIA.

CLEMATIS CIRRHOSA. Lin.

C. caule altissime foliolorum petiolis scandente, foliis caulinis simplicibus ovato-subcordatis dentatis fasciculatis, ramorum juniorum ternatis foliolis ovatis, pedunculis unifloris axillaribus, floribus pendulis involucri urceolato integro cinctis, petalis ovato-oblongis externe sericeo-lanatis, interne concoloribus. *Lin. sp. pl.* 766. *Will. sp. pl.* 2. p. 1287. *Lam. dict. enc.* 2. p. 42. *Dec. s. nat.* 1. p. 162. *Ten. fl. nap.* 1. p. 307. *Spr. s. veg.* 2. p. 664.

Atragene cirrhosa. *Pers. syn.* 2. p. 98.

lc. Sibth. fl. gr. 1. 517, ex prodr.

C. altera, boetica. *Clus. hist.* 1. p. 123. f. 1.

Ad sepes, in dumetis et maceriis, ad agrorum margines Calabriae orientalis, da Reggio a Siderno, Cirò; Japygiae, Taranto, Marruggi, Avetrana, Nardò, Racali, Lecce; Peucetiae, Mola, Bari.

Septembri, Octobri. h

THALICTRUM FORTIDUM. Lin.

T. foliis ovatis sub-5-fidis irregulariter obtusidentatis cauleque simplici viscido-pubescentibus, paucula patente, antheris elongatis cuspidatis, floribus cernuis. *Lin. sp. pl.* 768. *Will. sp. pl.* 2. p. 1295. *Pers. syn.* 2. p. 100. *Poir. dict. enc.* 5. p. 321. *Dec. s. nat.* 1. p. 176. *Spr. s. veg.* 2. p. 673.

Ic. *Lam. ill. gen.* 1. 497. f. 3.

In montosis elatioribus Aprutii; *Majella nella valle dell' Inferno.*

Julio, Augusto. 24

Icones *Plukn. alm.* 1. 65. f. 4, et *Moris. hist.* 3. s. 9. t. 20. f. 13. malac.

ADONIS DISTORTA. Ten.

A. caule subflexuoso unifloro suberecto, foliis radicalibus petiolatis bipinnato-multifidis ciliatis, laciniis extimis lineari-lanceolatis latiusculis brevibus, seminibus ovatis uncinatis angulato-reticulatis glaberrimis. *Ten. fl. nap. pr. app.* 4. p. 10.

Ic. *nulla.*

b. flore albo.

A. pyrenaica? folia radicalia dissecta exiguis pilis adspersa, petiolis longissimis ad basin membranaceis, in emarcidas pelliculas fatiscentibus, fo-

foliis lanceolatis latiusculis acutis : caulis uniflorus
 superne pilosiusculus, infra florem foliosus, foliis
 dissectis vaginantibus. *Brocch. in. Bibl. ital. tom.*
4. n. 66.

In glareosis montium elatiorum Aprutii; *Monte*
Costone, Monte Corno; Majella a Monte Amaro:
 var. *b. Monte Velino (Brocchi).*

Julio, Augusto. 2

Quoad descriptionem *A. pyrenaicae* affinis, sed
 habitu omnino diversa; praesertim si cum *A. pyre-*
naica Deless. ic. sel. 1. t. 21. conferatur. *Caulis*
flexuosus vel recurvatus, erectus si bipollicaris; at
apice recurvus si 3-4-pollicaris. Foliorum laciniae
latiores et breviores quam in A. pyrenaica. Flores
in varietate a. lutei.

RANUNCULUS HEDERACEUS. *Lin.*

R. caule repente, foliis omnibus subreniformibus
 3-5-lobis; lobis latis integris obtusissimis, petiolis
 basi membrana amplexante auctis, petalis oblongis
 (albis) vix calyce longioribus, seminibus levibus
 glabris. *Lin. sp. pl. 781. Will. sp. pl. 2. p. 1331.*
Pers. syn. 2. p. 105. Poir. dict. enc. 6. p. 130.
Dec. s. nat. 1. p. 233. Spr. s. veg. 2. p. 645.

1c. Fl. dan. 321, mala quia folia omnia triloba.

R. *hederaceus rivulorum, sese extendens,*
atra macula notatus. Bauh. hist. 3. p. 782. f. 2?

R. *aquaticus, hederaceus, albus, male luteus*

C. B. P. Moris. hist. 2. p. 441. s. 4. t. 29. f. 29.
In uliginosis mari fanitinis Calabriae orientalis;
Corigliano, Cassano.

Majo, Junio. 2

Caulis ad nodos radicans, fere solidus. *Petala* alba, calyci fere aequalia.

Icones. superius citatae nostram plantam haud bene referunt, nam in omnibus folia triloba, dum apud nos fere semper 5-loba et exacte reniformia. Itonem *Engl. bot. t. 2003*, quae a *Dec. 1. c.* sub hac specie citatur non vidi.

RANUNCULUS BREVIFOLIUS. Ten.

R. caule unifloro incurvo, foliis coriaceis glaberrimis glaucescentibus, radicalibus petiolatis apice trilobis, lobis lateralibus subintegris intermedio usque ad folii tertiam partem producto, caulino sessili cuneiformi tripartito, seminibus glabris levibus stylo circinnato uncinatis. *Ten. fl. nap. pr. supp. 2. p. 68. Dec. s. nat. 1. p. 266.*

lc. nulla.

In glareosis montium elatiorum Aprutii usque ad nives deliquescentes; *Monte Corno, Monte Costone, Monte Intermesole, Majella.*

Julio, Augusto. 2

Radix fusca, transversa, fibras albas crassiusculas inferne perpendiculariter emittens, non grumosa. *Folia* caulina aliquando duo, sessilia; quo-

rum inferius 5 superius 3-partitum. *Calycis* foliola oblonga, obtusa, glabra. *Petala* lutea. *Semina* subglobosa, latere inferiore recto; dorso subcarinata, in capitulum depresso-globosum laxè aggregata, majuscula, aliquando nervosa et sub lente minutissimis punctis notata videntur. Icon *R. Thorae*, *Sturm. fl. germ.* t. f. 19. t. 8, a *Dec. l. c.* sub *R. hybrida*, relata, *R. brevifolium* omnino refert quoad habitum, et nonnisi foliis obsolete trilobis, lobisque lateralibus crenatis differt; praeterea in quamplurimis plantis loco natali inspectis semper caulem 1-florum vidi, nunquam 2-3-florum, ut in descriptione *R. hybridi* dicitur. Aliunde ambiguum non est hanc speciem a *R. Thora* et a *R. scutato*, qui etiam in Apratio invenitur, omnino differre, ut cuique plantas vivas insipienti luce clarius patebit, ideoque male tanquam eadem species habitae a *Cl. Spr.* in *s. veg.* 2. p. 646.

RANUNCULUS OPHYOGLOSSIFOLIUS. Vill.

R. caule erecto vel adscendente fistuloso, foliis subdentatis, inferioribus longius petiolatis subcordatis obtusiusculis, superioribus oblongo-linearibus in brevem petiolum attenuatis, pedunculis oppositifoliis, seminibus granulato-tuberculatis. *Vill. delph.* 4. p. 732. *Will. sp. pl.* 2. p. 1320. *Poir. dict. enc.* 6. p. 103. *Pers. syn.* 2. p. 102. *Dec. s. nat.* 1. p. 248. *Spr. s. veg.* 2. p. 656. *Ten. fl. med.* p. 449.

Ic. *Vill. l. c. t. 49.*

In humidis, et ad rivulos Calabriae orientalis;
Corigliano, Cassano, Cotrone.

Majo, Junio. ☉

RANUNCULUS ACRIS. Lin.

R. caule erecto multifloro foliisque subpubescentibus, radicalibus palmato-partitis, lobis incisodentatis acutis, summis linearibus, pedunculis teretibus, calycibus patulis, seminibus levibus stylo subrecto terminatis. *Lin. sp. pl. 779. Will. sp. pl. 2. p. 1326. Pers. syn. 2. p. 105. Poir. dict. enc. 6. p. 114. Dec. s. nat. 1. p. 277. Spr. s. veg. 2. p. 654.*

Ic. *Smith. engl. bot. t. 652. (ex Dec. l. c.)*

R. hortensis. *Dod. pempt. 426.*

In pascuis humentibus montosis Aprutii; *Revisondoli, Pescò Costanzo, Piano di cinque miglia.*
Junio, Julio. ☿

Species haec quamvis in Italia septentrionali vulgatissima sit, tamen apud nos rara.

RANUNCULUS MILLEFOLIATUS. Vahl.

R. caulibus 1-5-floris, foliis eugradecompositis, laciniis angustis elliptico-linearibus glabris, calycibus patentibus adpressis seminibus levibus in spicam ellipticam dispositis. *Vahl. symb. 2. p. 63. Desf. atl. 1. p. 441. Will. sp. pl. 2. p. 1328. Poir. dict. enc. 6.*

p. 112. Pers. syn. 2. p. 105. Dec. s. nat. 1. p. 256.
Smith. fl. gr. pr. 1. p. 384. Ten. fl. nap. 1. p. 379.

lc. Vahl. l. c. 37. Desf. l. c. t. 116.

R. montanus leptophyllus, Asphodeli radice.

Column. ecphr. 1. t. 311.

In collibus herbidis maritimis Calabriae; Reggio.

Aprili, Majo. 4

Icon Columnae, a Cl. Smith. l. c. sub hac
specie primum relata, ad ipsam certe spectat, et
minime ad R. chaerophyllum.

TROLLIUS EUROPAEUS. Lin.

T. caule subsimplici subunifloro, foliis palma-
tis, laciniis pinnatifidis dentatis, petalis conniven-
tibus, nectariis 5-10 longitudine staminum. Lin. sp.
pl. 782. Willd. sp. pl. 2. p. 1333. Poir. dict. enc. 8.
p. 121. Pers. syn. 2. p. 106. Dec. s. nat. 1. p. 312.
Spr. s. veg. 2. p. 658.

lc. Lam. ill. gen. t. 499.

Ranunculus flore globoso. Dod. pempt. 430.

In pascuis subalpinis humentibus Aprutii;
faldè di Monte Corno sopra Pietra Camela, ubi
primus invenit Orsini; Chiarino alle faldè occi-
dentali di Monte Costone.

Junio, Julio. 4

HELLEBORUS BOCCONI. Ten.

H. caule bifido, ramis unifloris, foliis glabris radicalibus caule brevioribus digitato-pedatis, caulinis superioribus sessilibus palmato-pedatis, foliolis basi cuneiformibus 2-5-partito-incisis, laciniiis lineari-lanceolatis argute serratis, floribus pedunculatis (virentibus), petalis ovatis obtusis. *Ten. fl. nap. pr. app. 4. p. 10.*

Ic. H. niger, foliis dissectis. *Bocc. mus. t. 11. f. 2.*

In apricis pascuis fertilibus montosis Aprutii, Monte Morrone.

Junio, Julio. 2

Caulis 1-3-florus. *Folia* laete virentia, superne lucida, subtus pallidiora rugoso-venosa, ad nervos puberula: *laciniae* 3-pollicares, lineari-lanceolatae, $\frac{1}{2}$ -1 poll. latae. *Flores* pedunculati, pedunculo sesquipollicari, oppositifolio, aut inter duo folia prodeunte.

Icon *Bocconi l. c.* ex observatione Cl. *Tenori* ad hanc speciem spectat, et minime ad *H. purpurascensem*, sub quo cum dubio a Cl. *Dec. in s. nat. t. p. 318.* fuit relata.

HELLEBORUS INTERMEDIUS. Nob.

H. caule bifido-ramoso, ramis subbifloris, foliis utrinque glaberrimis radicalibus caule brevioribus

digitato-pedatis, caulinis palmato-pedatis subsessilibus, foliolis cuneiformibus 2-3-partito-incisis, laciniis oblongis irregulariter dentato-serratis incisisque, floribus pedunculatis (virentibus), petalis subrotundo-ovatis obtusis.

Ic. nostra t. 41.

Ad sepes umbrosas in collibus maritimis Calabriae orientalis; *presso lo Bianco*.

Februario, Martio. ♀

Radix obliqua, nigricans, digiti minimi crassitie, undique fibras perpendiculares emittens. *Caulis* erectus, striatus, glaberrimus, virens, levis, 4-6-florus, sesquipedalis et ultra. *Rami* foliosi, inferiores cincti vagina foliacea, concava, glaberrima, ad margines membranaceo-scariosa, virenti, rudimentum folii apice gerente, pollicem longa. *Folia* membranacea, laete virentia, cum floribus erumpentia, subtus concoloria, nervosa, reticulata, undique et ad nervos glabra: *radicalia* longe petiolata; petiolo glabro, striato, supra canaliculato, pedali, levi, virente: *ramea* et ad caulis bifurcationes subsessilia, foliolis lateralibus in petiolum decurrentibus, ideoque vaginam brevem latam apertam glabram efficientibus. *Foliola* 1 $\frac{1}{2}$ - 2 $\frac{1}{2}$ poll. longa, poll. lata tam in foliolis radicalibus quam in caulinis, irregulariter partito-incisa; extima 2-3 partita, intermedia 2-3-fida, et aliquando integra; laciniis apice subdilatis inciso-serratis, dentibus submucronatis, $\frac{1}{2}$ poll. latis, poll. longis. *Pedunculi* oppositifolii, aut

in bifurcatione, vel terminales inter duo-folia opposita prodeuntes, pollicares vel sesquipollicares, glabri, leves. *Petala* virentia, glabra, nervosa, aetate aliquando ad margines rubentia, pollicem circiter longa. *Stamina*, et *nectaria* non vidi. *Capsulae* nervis prominulis transversalibus notatae; quoad reliqua ut in congeneribus.

Species inter *H. atrorubentem* et *H. purpurascensem*, *Wald.* et *Kit.* media. Caulis ut in priore, folia vero ut in posteriore; a quo tamen differt; caule duplo triploque altiore ac multifloro; foliis re vera pedatis non digitatis, et utrinque glaberrimis; caulinis palmato-pedatis non ternatis et nunquam purpurascensibus.

CALTHA PALUSTRIS. Lin.

C. glaberrima, caule erecto multifloro, foliis cordato-subrotundis crenatis, foliolis calycinis oblongis obtusis deciduis. *Lin. sp. pl.* 784. *Will. sp. pl.* 2. p. 1339. *Poir. dict. enc.* 5. p. 568. *Pers. syn.* 2. p. 107. *Dec. s. nat.* 1. p. 308. *Spr. s. veg.* 2. p. 659. *Ten. fl. nap. pr.* p. 32.

lc. Lam. ill. gen. t. 500.

Tussilago altera. Matth. comm. 2. p. 200.

In pascuis uliginosis, et juxta rivulos in montosis elatioribus Aprutii; *praterie di Pesco Costanzo, e di Revisondoli.*

Majo, Julio. 2

CLASSIS XIV.

DIDYNAMIA-GYMNOSPERMIA.

SATUREJA NERVOSA. Will.

S. caule suffruticoso erecto, foliis subsessilibus glabris ovatis acutis subtus nervosis, pedunculis cymoso-verticillatis, calycibus villosissimis. *Will. sp. pl.* 3. p. 42. *Pers. syn.* 2. p. 113. *Poir. dict. enc. supp.* 4. p. 567. *Spr. s. veg.* 2. p. 720.

S. capitata. *Desf. atl.* 2. p. 8, non *Lin.*

Ic. *Desf. l. c. t.* 121. f. 2.

In collibus aridis calcareis maritimis Japygiae; Taranto, Punta di Cutaro, Gallipoli, Ugento, Lecce, una cum *Teucrio pseudo-hysopo*.

Aprili, Majo. h

SATUREJA GRAECA. Lin.

S. pedunculis axillaribus 3-6-floris, bracteis calyce brevioribus, foliis inferioribus ovatis hispidis, superioribus linearibus vel lineari-lanceolatis, caule erectiusculo basi suffruticoso. *Lin. sp. pl.* 794. *Will. sp. pl.* 3. p. 43. *Pers. syn.* 2. p. 113. *Poir. dict. enc.* 6. p. 567. *Spr. s. veg.* 2. p. 720. *Tent. fl. nap. p.* 33.

Ic. 3. annua, orientalis, tenuior, ad singulos nodos florifera. *Moris. hist. 3. s. 11. t. 17. f. 2.*

Clinopodium ereticum. Alp. ex. t. 264.

a. caule elongato rigido, foliis superioribus distantibus, calycibus adpressis pilosis, dentibus ciliatis.

b. caule non elongato, foliis omnibus ovatis, calycibus hispidis pilis patentibus.

In collibus aridis, muris tectisque Calabriae orientalis, Japygiae, Peucetiae ambae varietates passim proveniunt.

Aprili, Majo. h

In varietate *a.* calyces striati, pubescentes: corollae labio superiore erecto emarginato, inferiore planissimo basi vel concolore, vel lineis duabus albis pilosis, vel tandem maculis notato, trilobato, lobis lateralibus rotundatis integris, intermedio obcordato latiore emarginato; tubo calycibus longiore: stamina duo exserta, distantia; duo inclusa, approximata.

SATUREJA CANESCENS. Nob.

S. incano-hispida, pedunculis axillaribus 2-7-floris cymosis subsecundis, bracteis calyce brevioribus, foliis radicalibus ovatis superioribus linearilanceolatis, caule erectiusculo basi suffruticoso.

Ic. nostra t. 42.

In collibus maritimis Japygiae; Taranto, Punta di Cutaro, Gallipoli, Torricella, Otranto.

Aprili, Majo. h

Caulis gracilis, teres, erectus, aetate rubescens, semipedalis vel pedalis, basi ramosus; ramis, erectis. *Folia* subsessilia, inferiora 2-superiora $\frac{1}{2}$ lineam lata, margine revoluta, apice acuta, subtus nervosa glandulisque aureis conspersa, aliquando rubentia; suprema floribus subjecta cymis longiora vel aequalia. *Pedunculi* axillares, 1-2 lin. longi, utrinque bini vel solitarii, sustinentes 2-7 flores pedicello brevissimo vix lineari instructos, quorum basis stipatur bracteolis setaceis irregularibus pedicello aequalibus vel longioribus, sed calyce multo brevioribus. *Calyces* tubulosi, striati, 5-dentati; dentibus lineari-setaceis, erectis, aequalibus. *Corollae* purpureae, parvae, externe hirsutae; tubus calyce longior; labium superius emarginatum; inferius trilobum; lobis lateralibus rotundatis, intermedio latiore vix emarginato.

Hirsutie omnium partium, pilis patentibus foliisque fere omnibus linearibus a *S. graeca* diversa, et quoad calyces *S. nervosae* magis proxima.

SATUREJA CUNEIFOLIA. Ten.

S. pedunculis axillaribus 1-3-floris, bracteis calyce brevioribus, foliis oblongo-cuneatis conduplicatis punctato-hispidis, caule adscendente basi suffruticoso subhispido-canescente. *Ten. fl. nap. pr. 1. p. 33.*

Ic. nulla.

In collibus aridis calcareis Japygiae, *Taranto*, *Monopoli*, *Bari*; Daunia *Manfredonia*, una cum *S. capitata*.

Junio, Julio. $\frac{1}{2}$

Caules subtetragoni, semipedales, vel pedales. *Folia* fere fasciculata ob rudimenta foliorum juniorum, lin. lata, 5-6 lin. longa, oblongo-cuneata, vel etiam lineri-oblonga, apice plus minus obtusa, integerrima. *Pedunculi* racemosi, verticillati, fere ut in *S. graeca*. *Calyces* hispidi, nervosi, campanulati; dentibus setaceis subaequalibus.

NEPETA GRAVEOLENS. b. glabrata.

N. cymis pedunculatis subsecundis, calycibus subincurvis villosis, foliis oblongo-lanceolatis basi cuneatis subcordatis, profunde dentato-serratis glabriusculis.

Ic. nulla.

In subalpinis montium Aprutii; *Monte Costone*.

Julio, Augusto. $\frac{2}{4}$

Caules $1\frac{1}{2}$ -2 $\frac{1}{2}$ pedes alti, tetragoni, vix puberuli; *foliorum* dentes divaricati, irregulares; *cymae* pedunculatae; *calyces* incano-pubescentes; *corollae* albae; odor gravis.

Differt ab icone *N. graveolentis* (*N. nepetella* *All. ped. t. 2. f. 1.*); foliis magis linearibus, quam ex ovata-basi lanceolatis, glabris, dentibus irregularibus subdivaricatis non approximatis, apice non acuto sed fere ovato et obtusiusculo. An species propria?

LAVANDULA MULTIFIDA. Will.

L. foliis petiolatis pinnatis incanis, foliolis decursive pinnatifidis, spica gracili tetragona spirali, bracteis ovatis nervosis villosis. *Will. sp. pl.* 3. p. 61. *Pers. syn.* 2. p. 116. *Lam. dict. enc.* 3. p. 429. *Spr. s. veg.* 2. p. 713. *Ten. fl. nap. pr.* p. 33.

Ic. L. stoechas. *Duham. abr. ed. nov. v.* 3. t. 43.

L. multifido folio. *Clus. hist.* 1. p. 345. *Barr. ic.* 798, mediocris.

In collibus calcareis maritimis Calabriae orientalis; *Capo dell'Armi*, ubi primus invenit *L. Thomas*.

Aprili, Majo. †

Caules tetragoni, canaliculati, piloso-hispidi. *Folia* pinnatifida vel bipinnatifida, piloso-scabra. *Petoli* semiteretes, canaliculati. *Flores* coerulei, in spicam spiralem tetragonam 4-serialem dispositi, basi saepius ramosam vel proliferam. *Bractae* ovatae, concavae, trinerves, acuminatae, margine membranaceo-scariosae, calycibus aequales, vel paullo breviores. *Calyces* striati, apice arachnoideo-pubescentes. *Corollae* 4 lin. calycem excedentes, externe puberulae; labio superiore erecto, plano, profunde emarginato; inferiore tripartito, laciniis subaequalibus venosis; tubo calyci aequali, filiformi, basi albido.

SIDERITIS SYRIACA. Lin.

S. suffruticosa, foliis obovato-spathulatis lanceolatisve subintegerrimis, floribus verticillatis, bracteis cordatis acutis incano-tomentosis. *Lin. sp. pl.* 801. *Will. sp. pl.* 3. p. 65. *Pers. syn.* 2. p. 117. *Lam. dit. enc.* 2. p. 167. *Spr. s. veg.* 2. p. 174., excluso synonymo *S. brutiae* *Ten.* (quae est species omnino diversa) *Ten. fl. nap.* 2. p. 15.

IC. Subb. H. rom. 3. t. 40. *Reich. Hort.* t. 57.

Sideritis. Dod. pempt. p. 90? (excluditur a *Ten.* ab hac specie, sed potius ad hanc spectat ob folia obtusa).

b. bracteis pubescentibus (non tomentosis) virescentibus.

IC. nulla.

In collibus calcareis, et in declivitatibus montium Samnii, *Monte di Mezzo presso Castel di Sangro*; *Aprutii, Piano di cinque miglia, Pettorano, Morrone, Pacentro, Rajano, Colle Armeno, Ortona de' Marsi, Pescina*; varietas *b. presso l'Aquila.*

Junio, Augusto. $\frac{1}{2}$

Folia non sunt lanceolata, sed potius obovato-spathulata, vel obovato-lanceolata, plus minus obtusa. Varietas *b.* inter *S. syriacam* et *S. brutiam* *Ten.* media. Cum illa foliis convenit, cum hac bractearum colore; tamen haec in *S. brutia* florum verticil-

los admodum excedunt, sunt magis acuminatae, et fere glabrae; dum in varietate *b.* verticillos non superant, et illarum pubescentia insignis. Hinc nihil mirum si Cl. *Reich.* hanc varietatem coram habens (de quo nullum dubium cum ipse loquatur de planta a Cl. *Orisini* habita, qui illam in Aprutio collegit, quo in loco *S. brutia* non invenitur; sed solum duae enumeratae varietates *S. syriacae* occurrunt) dixerit in *Pl. crit. cent. 4. p. 8. S. brutiam* a *S. syriaca* non differre.

Folia hujus plantae nonnihil aromatica sunt, proinde loco *Salviae officinalis* apud incolae usus medico inserviunt, et planta ipsa *Salvia montana* saepe saepius appellatur.

LAMIUM LONGIFLOREM. *Ten.*

L. foliis cordatis profunde dentato-crenatis scabriusculis glabris pubescentibusque lacte virentibus, verticillis 6-10-floris, dentibus calycinis lanceolatis acuminatis corollae tubo recto calyce duplo longiore fauce dente utrinque gemino. *Ten. fl. nap. pr. p. 34.*

lc. *L. montanum* saxatile ferme glabrum, flore amplo purpureo, labio inferiore crenulato. *Till. II. Pis. t. 31. f. 1*, quae ad varietatem *b. L. garganici* a *Ten.* refertur.

u. foliis cordato-oblongis latis, profunde dentato-crenatis.

b. foliis parvis, radicalibus subrotundis, superioribus ovatis inciso-dentatis.

c. foliis ut in praecedente; floribus pallidis, corollae labio superiore emarginato-bifido non 4-dentato.

d. foliis ut in praecedente; floribus albis.

In apricis montosis et vallibus humo repletis, Samnii, *Matese*, *Monte di Mezzo*, *Monte Capraro*; *Aprutii*, *Monte Corno*, *Monte Costone*, *Monte Intermesole*, *Majella*.

Julio, Augusto. 2

Planta omnibus partibus vel glaberrima, vel plus minusque pubescens, lacte virens (non semper dense pubescens et obscure virens, ut *L. garganicum*). *Radix* perennis, transversa, inter saxa humo repleta hinc inde stolones emittens. *Caules* plures, erecti vel saepius adscendentes, tetragoni, leves, listulosi, basi tantum ramosi, 1-1 1/2 ped. longi. *Folia* subrugosa vel plana, profunde dentata, nunquam sublobata (ut in *L. garganico*), obtusa, petiolata; *petiolo* pollicari et ultra; semitereti, supra canaliculato; basi dilatato, caulē amplectente, et purpurascēte. *Flores* 6-10 pro quovis verticillo, pollicem fere longi, lacte purpurei, raro pallide rosei vel albidī, sessiles. *Calyx* incurvus, subcampanulatus, subangulatus, nervosus, nervis per dentium apicem excurrentibus, 5-dentatus; dentibus subaequalibus, triangularibus, acuminatis. *Corolla* pubescens, tubo calycem multoties excedente, basi

glabro, ibique aliquando curvato, fauce externe pallida, intus lineis purpureis notata; labio superiore fornicato, externe intensius colorato, magisque pubescente, apice planiusculo et 2-4-dentato, dentibus obtusis saepe inaequalibus; labio inferiore glabro, superne lineato punctatoque, bilobo, lobis patentibus concavis crenulatis. *Filamenta* alba, pilosa. *Antherae* pilis albis hirsutae. *Pistillum* glabrum, bifidum. *Semina* truncato-triquetra, line convexa, punctis albidis scabra.

Icon *Tillii* l. c., quae sub *L. Orvala* relata fuit a *Lam.* in *dict. enc.* 3. p. 410, et a *Will.* in *sp. pl.* 3. p. 86 sub eadem specie, adjecto tamen dubitationis signo, minime ad *L. Orvalam* pertinet, uti jam notavit, Cl. *Ten.* in *fl. nap.* 2. p. 17; a quo tamen tanquam varietas *L. garganici* habetur; sed ex loco et characteribus certe ad *L. longiflorum* spectat. Descriptio quoque *Lam. L. garganici* l. c. videtur potius ad *L. longiflorum* facta. Tandem dentes duo non unicus, ut ex *Ten.* l. c. ad faucem corollae, pro quo characterē (etiam reliquis posthabitis) a *L. rugoso* omnino differt, cum quo associatur a Cl. *Spr.* in *s. veg.* 2. p. 726.

LAMIAM GARGANICAM. Lin.

L. foliis cordatis inaequaliter crenatis incano-pubescentibus (obscurè virentibus) verticillis 6-10-floris, corollae tubo recto calyce duplo triploque

longiore, fauce dente utrinque gemino altero obsoleto, dentibus calycinis triangularibus acutis (non elongatis). *Lin. sp. pl.* 808. *Lam. dict. enc.* 3. p. 410? *Will. sp. pl.* 3. p. 85. *Pers. syn.* 2. p. 124. *Spr. s. veg.* 2. p. 726. *Ten. fl. nap.* 2. p. 17.

lc. *L. garganicum*, subincanum, flore purpurascens, labio superiore crenulato. *Till. H. Pis.* 7. 34. f. 2.

In montibus calcareis Daunia, *Gargano*.

Majo, Junio. 2

Caules, folia ac petioli pubescentes, aliquando fere canescentes; *flores majores* : *dentes calycis* triangulares, non elongati; *color* totius plantae subpubescentia obscure virens.

GALLOPSIS LADANUM. Lin.

G. foliis lanceolatis, dentatis, internodiis caulinis aequalibus, verticillis summis approximatis, calycinis dentibus acutis breviter aristatis rectis subconniventibus, corollis calyce quintuplo longioribus, caule superne calycibusque pubescentibus, pilis glandulosis. Lin. sp. pl. 810.

lc. *Fl. dan.* 1757.

b. floribus pallidis.

In submontosis, inter segetes, et in arvis montosis solo calcareo Samnii, a *Capracotta*; et Aprutii, *Chiarino presso Aquila*, una cum *G. angustifolia*. Varietatem b. solummodo prope *Capracotta* vidi.

Junio, Augusto. ☉

Caulis erectus, tetragonus, ramosus; ramis erecto-patentibus, non divaricatis. *Folia* fere dependentia, lanceolata vel ovato-lanceolata, basi integerrima, supra lineata, subtus nervosa, acuta vel obtusa, molliter pubescentia, intense virentia, 3-4 lin. lata, 1+ pol. longa. *Flores* rosei, verticillati, 8-9 in quolibet verticillo, purpurascens.

Bracteae foliaceae sub verticillis subjectae, ac praeterea bracteolae lineares subulatae calyce duplo breviores. *Calyces* cylindrici, tubulosi, nervosi, angulati; dentibus inaequalibus; breviter aristatis, 2 lin. longis, apice approximatis, non patentibus.

Corolla externe pubescens, tubo calyce longiore: labio superiore fornicato, bidentato: inferiore trilobo; lobis lateralibus angustioribus, rotundatis, subdeflexis, integris vel crenulatis; medio-latior, integre vel denticulato, emarginato, denticulo interjecto. *Caulis* superne, bracteolae, ac calyces pilis apice glandulis nigris rotundis instructis obsiti.

G. angustifolia Pers. *syn.* 2. p. 122. differt ab hac, ramis magis divaricatis, foliis angustioribus et basi magis attenuatis, calycibus campanulatis, dentibus valde inaequalibus et longioribus (5 lin. longis) divergentibus, corollae labio inferiore magis crenulato. Haec etiam Samnii et Aprutii indigena est, at in montosis aeque ac in demissis provenit, dum *G. ladanum* solummodo in montosis occurrit.

GALEOPSIS TETRAHIT. Lin.

G. caule hirsuto internodiis superne incrassatis, ramis retrorsum hispida, foliis ovato-oblongis dentatis, verticillis summis subcontiguis, calycibus longissime aristatis tubum corollae aequantibus. *Lin. sp. pl.* 810. *Will. sp. pl.* 3. p. 92. *Lam. dict. enc.* 2. p. 601. *Pers. syn.* 2. p. 122. *Spr. s. veg.* 2. p. 725. *Ten. fl. nap. pro p.* 34.

10. *Engl. bot.* 1. 207. (ex Pollini).

Cannabis sylvestris, spuria altera; *Lob. ic.* 527.

b. parviflora; aristis tubo calycina longioribus, corollis paulo calyceem excedentibus. *Bertol. am. it.* p. 377.

In sylvaticis montosis Sannii, Monte di Mezzo, Monte Capraro; Aprutii, Chiarino; Pietra Camela, Caramanico, Roccamorice alle falde della Majella.

Julio, Augusto. ☉

STACHYS GERMANICA. Lin.

S. pallide virens, verticillis multifloris, dentibus calycinis ovatis, bracteis lanceolatis integerrimis, foliis cordato-ovatis crenatis villosolanatis summis elliptico-lanceolatis, caule erecto vel adscendente-lanato simplicissimo. *Lin. sp. pl.* 812. *Will. sp. pl.* 3. p. 99. *Poir. dict. enc.* 7. p. 368. *Pers.*

syn. 2. p. 123. Spr. 2. veg. 2. p. 736. Ten. fl. nap. 2. p. 23.

lc. Jacq. austr. 4. t. 319. Fl. dan. 684.

In pascuis montosis Samnii, *Monte di Mezzo Monte Capraro*; Aprutii, *Majella Morrone, Monte S. Franco, Monte Costone, Pietrâ Camela.*

Julio, Augusto. 2.

Folia pallide virentia non albida, ut in S. polystachya. Caulis semper simplex, nunquam ramosus, vix pedalis, dum in illa bipedalis et ultra.

STACHYS SALVIAEFOLIA. Ten.

S. albo-tomentosa, verticillis multifloris subspicatis, calycibus longe spinosis, foliis oblongo-ellipticis obtusis, caulibus simplicibus. Ten. fl. nap. 2. p. 25. Spr. 2. veg. 2. p. 737.

lc. Ten. l. c. t. 54.

S. alba, angusto salviaefolio. Barr. ic. 279.

In aridis collibus maritimis Calabriae orientalis, *Cassano, Corigliano, Amendolara*; et Japygiae *Taranto, Leuca, Lecce.*

Majo, Junio. 2.

STACHYS HIRTA. Lf.

S. verticillis sexfloris, calycibus aristato-pungentibus, corollae labio superiore bifido laciniis divaricato-reflexis, foliis cordatis ovatis crenatis ru-

gosis piloso-hirsutis, caulibus erectis tetragonis, ramis patentibus. *Lin. sp. pl.* 813. *Will. sp. pl.* 3. p. 103. *Poir. dict. enc.* 7. p. 371. *Pera. syn.* 2. p. 124. *Spr. s. veg.* 2. p. 734. *Ten. fl. nap. pr.* p. 34.

Ic. *All. ped.* 1. 2. f. 3.

Ocymastrum valentinum. *Clus. hist.* 2. p. 42, optima.

In arenosis herbidis maritimis Calabriae orientalis, *Brancaleone, Cirò; Japygiae, Ugento, Gemini.*

Aprili, Majo. ☉

MARRUBIUM SAXATILE. Raf.

M. foliis cordato-lanceolatis inaequaliter crenatis planis, calycum limbis patentibus 10-dentatis, dentibus acutis aristatis, bracteis linearibus. Raf. prec. des decouv. p. 38. n. 127.

M. rupestre. Biv. man. 2. p. 1.

M. hispanicum. Pet. instit. 3. p. 816, non *Lin.* ex loco. *Ten. fl. nap.* 2. p. 34.

Ic. *Biv. l. c. t.* 1.

M. saxatile, albidum, villosum, foetidum. Cup. panph. 2. t. 133. *Bon. t.* 13.

In collibus, et sylvaticis rupibus calcareis Calabriae orientalis; *da Regio u Spartivento; Cassano, Corigliano.*

Aprili, Majo. ☿

MARRUBIUM PEREGRINUM. Lin.

M. sericeo-tomentosum, foliis ovalibus oblongisque dentatis subtus rugoso-venosis demum deflexis, dentibus calycinis 5 subaequalibus subulatis demum divergentibus. *Lin. sp. pl.* 815. *Reich. pl. or. cent.* 4. p. 10. *Ten. fl. nap. pr. p.* 34.

Ic. *Reich. l. c. t.* 312. f. 485.

M. hispanicum supinum, *Dill. elth. t.* 174. f. 215.

M. candidissimum, folio subrotundo. *Bauh. hist.* 3. p. 317.

In collibus, et in campis aridis calcareis Aprutii; *Aquila, Roccamorice, Caramanico, Pacentro.* Junio, Julio. 24

M. peregrinum *Jacq. Spreng. Marsch.* aliorumque observante Cl. *Reich. l. c.* ad aliam speciem spectat. Ideo synonyma, quia dubia, praetermisi. *Galeae* denticuli apud nos acuti.

THYMUS ACINOIDES. Ten.

T. floribus subsessilibus verticillatis, verticillis 6-floris approximatis, corollis calyce basi gibbo duplo longioribus; foliis inferioribus ovatis ellipticis obtusis petioletis; superioribus lanceolatis subintegerrimis acutis impunctatis utrinque viridibus, caulibus adscendentibus subsimplicibus hirtis. *Ten. fl. nap. pr. p.* 35. *Spr. s. veg.* 2. p. 697.

T. acynos *b. Seb. et Maur. fl. rom. pr. p. 197.*

Acinos villosus. Pers. syn. 2. p. 131.

lc. Clinopodium minus, angustifolium, Pulegii
odore, Romanum. Bocc. mus. p. 50. t. 45. A?

In collibus aridis calcareis Japygiae; Taranto,
Lecce, Torricella, Otranto.

Majo, Junio. 4

A T. acyno omnino diversus, habitu, floribus,
hirsutie omnium partium, et odore, illi intenso Men-
thae pulegii simillimo.

THYMUS ACICULARIS. Wald. et Kit.

T. floribus capitatis, capitulis oblongis, bracteis
ovatis, foliis linearibus subtus nervosis sulcatis pun-
ctatisque basi ciliatis, caulibus sterilibus repentibus.
Wald. et Kit. pl. rar. Hung. 2. p. 157. Pers. syn.
2. p. 130. Poir. dict. enc. 7. p. 653. Moretti dec.
plant. ital. 3. p. 6. Spr. 8. veg. 2. p. 695.

Thymbra ciliata. Ten. fl. nap. pr. supp. 2. p.
69. non Desf.

lc. Wald. et Kit. l. c. t. 147.

In aridis collibus calcareis Japygiae; Taranto,
Torricella, Otranto.

Aprili, Majo. 4

Flores albi; calycis dentes aristati; odor gravis.

THYMUS MICRANTHUS. Brot.

T. pedunculis solitariis axillaribus ramosis foliis brevioribus, corollis calyce subaequalibus, foliis ovatis acutis nervosis superne glabriusculis subtus hirtis, caule erecto, vel adscendente subfiliformi. *Brot. fl. lusit.* 2. p. 176. *Pers. syn.* 2. p. 131. *Poir. dict. enc.* 7. p. 654. *Spr. s. veg.* 2. p. 698.

lc. nulla.

In collibus aridis calcareis Japygiae; *Taranto, Lecce, Otranto.*

Aprili Majo. 2

Ab aliis affinis diversus, caule gracili, subfiliformi, ut plurimum adscendente vel subdiffuso; corollis parvis, vix calycem excedentibus; pedunculis 3-4-floris.

PRASIUM MAJUS. Lin.

P. foliis ovato-oblongis subcordatis serratis glabriusculis, dentibus calycinis ovato-lanceolatis acutis mucronatis. *Lin. sp. pl.* 838. *Will. sp. pl.* 3. p. 179. *Poir. dict. enc.* 5. p. 610. *Pers. syn.* 2. p. 137. *Spr. s. veg.* 2. p. 694. *Ten. fl. nap.* 2. p. 44.

lc. Lam. ill. gen. t. 516.

Teucrium fruticans, amplo et albo flore italicum. *Barr. ic.* 895.

In collibus calcareis Calabriae orientalis; *Reggio, Roccella, Cirò, Cassano; Japygiae, Raicali, Lecce.*

Aprili, Majo. &

Specimina in Calabria lecta quoad folia cum *P. minore*, quod ab ipso amicissimo *Viviani* accepi omnino conveniunt, sed calycinis laciniis lanceolatis mucronatis differunt. An *P. majus*, et minus nonnisi varietates ejusdem speciei?

DIDYNAMIA ANGIOSPERMIA.

ZAPANIA REPENS. Bertol.

Z. glaberrima, spicis capitato-conicis, bracteis obtusis, foliis cuneiformibus superne dentatis, caule radicante. *Bertol. am. it. p. 73.*

Verbena repens. Ten. fl. nap. 1. p. 20.

Lippia repens. Spr. s. veg. 2. p. 752.

lc. Verbenaca nodiflora. Imp. ist. nat. ed. Ven. p. 673.

Verbena nodiflora. Bauh. prod. 125.

In herbidis inundatis mari finitimis Calabriae orientalis; *Cotrone*, *Cassano Corigliano*; *Japygiae Taranto*, *Gallipoli*.

Julio, Septembri. ♀

MELAMPYRUM SYLVATICUM. Lin.

M. foliis omnibus bracteisque inferioribus lanceolatis acuminatis integerrimis, bracteis superioribus subcordatis basi setaceo-dentatis, calycibus hirsutiusculis, dentibus lineari-setaceis elongatis, co-

rollis hyantibus. *Lin. sp. pl.* 843. *Will. sp. pl.* 3. p. 199. *Desr. dict. enc.* 4. p. 22. *Ten. fl. nap. pr.* p. 36. *Spr. s. veg.* 2. p. 783.

M. alpestre. *Pers. syn.* 2. p. 151.

Ic. *Fl. dan.* 145? *Sturm. fl. germ.* p. 1. f. 9. t. 11.

In nemoribus Aprutii; Majella, Monte Corno.

Junio, Augusto. ☉

Caules ramosissimi, ramis patentibus, palmares, vel sesquipedales, glabri vel puberuli, tetragoni, fragiles, rubentes. *Folia* omnia exacte lanceolato-linearia, nunquam basi cordata sed semper attenuata in petiolum 2-3-linearem, lacte virentia, glabra, margine scabriuscula, 2-6 lin. lata, 1-2 poll. longa, apice acuminata. *Bractee* inferiores integerrimae, non cordatae, foliis omnino conformes; sed adscendendo longius petiolatae, cordatae, setaceo-dentatae, virides vel coloratae; supernae steriles, basi 3-6 lin. latae, 6-lin. ad 1; poll. longae. *Flores* secundi. *Calyces* ad nervos praesertim hirsutiusculi, pilis reflexis; dentibus lineari-lanceolatis, apice attenuato-setaceis, margine et carina hispidoscabris, 4-6 lin. longis. *Corollae* primum omnino luteae, demum auranticae, labio inferiore et facie interna galeae exceptis: galea externe glaberrima, interne hirsuta. *Stylus* vix exsertus, glaber. *Antherae* inferne villis connexae.

Differt ab iconibus superius citatis bractearum dentibus elongatis setaceis, bracteis superioribus co-

lucatis ut in *M. nemoroso*, dentibus calycinis longioribus, calycibus hirsutiusculis, pilis reflexis. A *M. nemoroso*, differt foliis basi attenuatis non cordatis, calycibus minime lanatis.

PEDICULARIS VERTICILLATA. Lin.

P. caule simplici, foliis caulinis pinnatifidis quaternis, laciniiis oblongis obtusis crenatis, spica capitata, calycibus hirsutis quinquedentatis, corollae galea obtusissima. *Lin. sp. pl.* 486. *Will. sp. pl.* 3. p. 214. *Pers. syn.* 2. p. 153. *Poir. dict. enc.* 5 p. 134. *Ten. fl. nap. supp.* 4. p. 10. *Spr. veg.* 2. p. 781.

1c. *Jacq. austr.* 2. t. 206.

In pascuis alpinis Aprutii, Monte Costone, Monte Intermesole, Monte Corno nella valle delle Cornacchie, simul cum *P. gyroflexa*, *tuberosa*, et *foliosa*.

Augusto, Septembri. 2

Species ob florum colorem purpureum hortis decorandis aptissima, sed cultura apud nos inipatiens.

LINARIA PALLIDA. Ten.

L. caule basi ramosissimo, foliis subrotundo-reniformibus obtuse quinquelobis oppositis pubescentibus crassiusculis, floribus longe pedunculatis concoloribus, pedunculis fructiferis reflexis. *Ten. fl. nap.* 1. p. 32. in *add. et em.*

Antirrhinum pubescens : *ejusdem prod.* p. 36.

Ic. nulla.

In glareosis montium Aprutii ; *Majella nella valle d' Orfenta, e di S. Spirito, alla Majelletta, Morrone.*

Julio, Augusto. 24

Planta undique pubescens, triste obscureque virens, in glareosis humo repletis caespitosa. *Radix* perennis, filiformis, albida, inter saxa excurrent. *Caulis* prope terram ramosus, reliqua sui parte simplex, teres, solidus, semilineam crassus, 2-4-pollicaris, directione et distorsione varius. *Folia* omnia opposita, cordata, petiolata, reniformia vel subrotunda, raro ovata, concava, integra, crenata vel crenulata, et etiam 3-5-loba; lobis rotundatis vel acutis; erecto-patentia vel divaricata, semipollicem lata ac longa. *Petiolus* teres, superne canaliculatus, pollicem longus, in foliis inferioribus longior, in superioribus brevior. *Pedunculi* petiolis aequales, vel paullo breviores, teretes, solitarii, oppositi, recti; at in fructu arcuati, deorsum reflexi. *Calyx* quinquephyllus, foliolis subaequalibus, linearibus, brevissimis, vix lin. longis, integris, obtusis. *Flores* laete coerulei, odori: *Corollae* 3-4-lineas longae, (calcare excepto); labio superiore sursum angustiore, inferne lineato, bipartito, laciniis ovalibus obtusis planis integris: inferiore trilobo, lobis coloribus, ovatis, subaequalibus, planis, palato gibbo, sulco profunde excavato, maculis verrucac-

formibus ex albido-flavescentibus notato; fauce villis albidis vel flavescentibus instructa; calcare recto crassiusculo, obtuso, corollae subaequali. *Cap-sula* glabriuscula, globosa, stylo coronata, calyce aequilonga. *Semina* subrotunda, nigra, corrugato-rugosa.

Variat floribus pallidis, et calcare fere saccato obtusissimo.

A *L. pubescente* Presl toto caelo diversa, et inmerito cum illa conjuncta a Cl. Spr. in suo s. veg. 2. p. 790.

LINARIA NEGLECTA. Clarke.

L. glaberrima, foliis obovatis ellipticisque glaucis integris inferioribus ternis, superioribus alternis, floribus spicatis, calcaribus corolla brevioribus subulatis, seminibus subtriquetro-angulatis. *Pflanzen in Clarke's Reisen*, vol. 3. p. 452, ex Spr. *Neue entdeckungen*, vol. 3. p. 160. sub *Antirrhino*.

L. triphylla A. Desf. atl. 2. p. 40. *Ten. fl. nap.* 2. p. 49.

lc. *L. sicula*, latifolia, triphylla. *Bocc. sic. t. 22. b.* floribus omnino coeruleis.

L. triphylla caerulea. *Bauh. pin.* 312.

lc. *L. latifolia*, triphyllus, sicula. *Moris hist. 2. s. 5. t. 12. f. 2.*

In collibus aridis, et inter segetes Calabriae orientalis ac Japygiae. Varietas *b.* satis rara.

Aprili, Majo. ☉

Icon *L. triphyllae* Cav. ic. 3. t. 179 omnino ab hac specie recedit, caule, foliis calycibusque pilosis, corollarum calcar longiore, et magis recto. Descriptio *L. triphyllae* Lam. dict. enc. 4. p. 350 ad *L. neglectam*, et minime ad veram *L. triphyllam* videtur facta. Quid de iconibus *Dodonaei*, *Lobeli*, *Dalechampii* aliorumque dicendum sit affirmare non audeo. Folia in omnibus pinguntur glabra, et calcar corollae aequale; quibus characteribus potius ad *L. neglectam*, quam ad *L. triphyllam* pertinent. Varietas *b.* floribus omnino coeruleis ad nostram speciem spectat ob foliorum et corollarum notas. Tandem si *L. triphylla* semina discoidea habet, ut ex *Link en. alt. II. Ber. 2. p. 137*, tunc *L. neglecta* certo certius a *L. triphylla* differt; nam in *L. neglecta* semina subtriangula, angulata et reticulato-excavata sunt. Interim *Cl. Spr. in s. veg. 2. p. 79*; has duas species denuo in unam conjungit.

LINARIA SIMPLEX. Pers.

L. caule erecto, foliis sublinearibus, inferioribus quaternis, calycibus piloso-viscosis, floribus racemosis, calcar recto. *Pers. syn. 2. p. 156. Spr. s. veg. 2. p. 795.*

Antirrhinum simplex. *Will. sp. pl. 3. p. 243. Poir. dict. enc. supp. 4. p. 24. Ten. fl. nap. 2. p. 50.*

Jc. L. parviflora. Jacq. ic. rar. 3. t. 499 (non Dase).

L. lutea, parva, annua. Bauh. hist. 3. p. 457, mala.

In collibus aridis, et inter segetes Calabriae orientalis; *Reggio.*

• Martio, Aprili. ☉

Caulis plus minusque basi erecti, plurimi ex eadem radice vel solitarii. *Folia* angusto-linearia, glaberrima, glaucescentia, inferiora opposita quaternaria, superiora alterna, 5-6-lin. longa, vix semilineam lata. *Bractee* lineari-oblongae, post anthesin deorsum flexae. *Calycis* foliola lanceolata, integerrima, acuta vel obtusiuscula, undique pilis apice peltatis glandulosisque obsita. *Corolla* lutea, labio superiore bipartito, laciniis obtusiusculis, postice conniventibus; sublineatis, sordide viridi-lutescentibus; labio inferiore tripartito, laciniis aequalibus ovatis obtusis; palato gibbo; fauce villis instructa. *Calcar* rectum, albido-virescens, 2-3-lin. longum, corolla aequale. *Capsula* quadrivalvis, glabra, calyce duplo longior. *Semina* glabra, compressa, margine membranaceo alba, albida, centro nigricante.

LINARIA STRICTA. Sibth.

L. caule erecto, foliis linearibus confertis, inferioribus ac surculorum steriliū subquinis verti-

cillatis, superioribus alternis, racemis terminalibus elongatis, floribus imbricatis, calyce pubescente obtuso. *Smith. fl. gr. pr.* p. 433. *Spr. s. veg.* 2. p. 797, an cum synonymo?

Antirrhinum strictum. Poir. dict. enc. supp. 5. p. 737.

L. reticulata. Biv. cent. pl. sic. 2. p. 34. exclusis synonymis *Desf. Will. Vent. et Poir.*

Le. Sibth. fl. gr. t. 594, ex prodr.

L. sicula multicaulis, molluginis folio. Bocc. sic. t. 19. f. 1.

In collibus arenosis, et inter segetes Calabriae: *Reggio, Capo dell'Armi, S. Giovanni.*

Martio, Junio. ☉

Radix subcaulescens, plus minus ramosa, albida. *Caulēs* ex eadem radice plurimi, 5-6!; quorum steriles procumbentes apice subadscendentes: floriferi erecti, strictissimi, recti, 2-3-pedales, foliis dense vestiti, fragiles, teretes, leves, inferne glaberrimi, superne (sub racemo) uti pedunculi calycesque pubescentes, pilis aliquando glandulosis; virentes, diametro 1-2 lineari. *Folia* minime amara, glaberrima, linearia, sessilia, supra canaliculata, subtus convexa, acuta, carnosiuscula, integerrima; surculorum steriliūm verticillata, 4-6, vel alterna, patentia vel deflexa, pollicem longa; caulium fertiliūm sparsa, erecto-patentia subconferta, pollicaria vel sesquipollicaria. *Racemus* semper simplex. *Bracteae* lineari-lanceolatae vel lineari-spathulatae, mar-

gine submembranaceae, glabriusculae, plus minus acutae vel ob apicem latiorē obtusiusculae, erectae, 2-3 lin. longae *Pedunculi* teretes, sparsi, bracteis aequales, demum excedentes, pubescentes. *Calyx* quinquephyllus, foliolis subaequalibus, duobus inferioribus brevioribus, lineari-lanceolatis, obtusiusculis, undique pubescentibus, ideoque ciliatis, margine integerrimis albido-membranaceis, membrana albida versus apicem oblitterata; carinae apice triste viridibus, subcarinatis, 2-lin. longis, 3-latis. *Corolla* laete sulphurea, concolor, calcari tantum albido aut vix coerulescente, et una cum isto fere pollicem longa: *lobium superius* bipartitum; laciniis obtusis retroflexis, glaberrimis: *lobium inferius* tripartitum, laciniis rotundatis, intermedia plana brevior: *palatum* gibbum, glabrum, aliquando intense luteum vel eroceum, et tunc lineis atropurpureis irregularibus notatum; *fauce* villis albido-lutescentibus, et lineis duabus longitudinalibus pilorum densiorum intensius lutescentibus instructa. *Calcar* rectum, vix aliquando extremitate recurvum. *Stamina* compressa, glabra, albida, antheris luteis. *Pistillum* glabrum, stigmate bifido. *Capula* subrotundo-ovata, glabra, calyce aequalis. *Semina* angulata, corrugato-excavata, nigra. *Flores* primum densi, racemosi, imbricati; at deinde racemus sensim elongatur et remoti evadunt.

Species haec, non solum in Calabria sed et in Sicilia ubique provenit; ubi illam Cl. *Sibthorpius*

observavit et delineavit. Inde ad hanc spectat synonymon *Bocconi* superius allatum, quod jam Cl. *Biv. l. c.* ad *L. reticulatam* amandaverat; nam *L. multicaulem* non solum in Sicilia adhuc non inveni, sed planta *Bocconi* ad hanc speciem minime spectare potest, ut ex descriptione patet. Forsan *L. heterophylla Desf.*, quae est *L. aparinoides Will.*, a nostra specie non diversa, sed habitu ac racemo crasso obtusoque quodammodo differt.

ANTIRRHINUM SICULUM. Ucria.

A. foliis lineari-lanceolatis, inferioribus ternis superioribus alternis, floribus racemosis, calycinis foliolis glanduloso-pilosis ovato-lanceolatis acutiusculis. *Ucria pl. ad Lin. opus add. n. 17. Will. sp. pl. 3. p. 157. Pers. syn. 2. p. 158. Poir. dict. enc. supp. 4. p. 27. Spr. s. veg. 2. p. 798.*

Ic. A. trifolium linariae flore, candido-pallente rictu luteo. *Cup. panph. sic. 1. t. 73.*

In collibus et ad muros Calabriae; *Reggio, Crucoli.*

Martio, Aprili. 2

Caules suffrutescentes, simplices, ramosi, solidi, recti vel flexuosi, leves, glaberrimi, obscure virentes, 1 $\frac{1}{2}$ ad 2-pedes alti. *Rami* ex axillis foliorum erecti vel adscendentes, ceterum cauli similes. *Folia* perennantia, dependentia, integerrima, acuta, supra subcanaliculata, subtus convexa, levia, gla-

herrima, subsessilia, 1-1 $\frac{1}{2}$ poll. longa. Flores pallide flavi, alterni vel bini, approximati et aliquando tergi fere verticillati, pedunculati, pedunculis erectis nonnihil glanduloso-pubescentibus, teretibus, viridibus, 2-3 lin. longis, ante anthesim fere horizontalibus. Bractee lineares, recurvae, ante anthesim erectae, sub anthesi patentes, demum reflexae, canaliculae, acuminatae, integerrimae, pedunculis aequales. Calycis foliola integerrima, aenea, 1 $\frac{1}{2}$ lin. longa, $\frac{1}{2}$ lata, triste viridia. Corolla labio superiore superne amoeno roseo, inferne albido, ad fissurae angulos solummodo venis paucis purpureis notato, bifido, reflexo, apicem versus margine dente unico obtusa utrinque instructo: labio inferiore tripartito; lacinia intermedia ovata, brevior et angustior, basi concava, albida; palato flavo; fauce villosa, et glandulis luteis in duas longitudinales series digestas instructa. Stamina et pistillum glabra, viridi-coerulescentia. Capsula pubescens. Semina atra, tetragona, corrugata-excavata.

CELSIA CRETICA Lin.

C. foliis radicalibus lyratis, superioribus oblongis, floribus subsessilibus bracteis subaequalibus, calycinis lacinii elliptico-lanceolatis serratis acutis. Lin. supp. 281. Will. sp. pl. 3. p. 280. Vahl. sym. 3. p. 80. Pers. syn. 2. p. 161. Lam. dict. enc. 1. p. 669. Spr. 2. veg. 2. p. 809.

Ic. *Jacq. H. Schoenb. 4. t. 474.*

In collibus, et campis herbidis maritimis Calabriae orientalis; *al Bianco nuove.*

Aprili, Majo. ♂

Herba odore plus minus viroso, et superne subviscosa, habitu fere *Verbasei blattariae*; flores subsessiles, magni, aurantiaci; *stamina* duo longiora, fertilia, incurva; duo breviora sterilia, recta, fere clavata, barbata; *bracteae* cordatae, attenuatae, serratae, deflexae.

SCROPHULARIA GRANDIDENTATA. Ten.

S. caule petiolisque villosis, foliis subtus pubescentibus cordato-oblongis levibus profunde bidentatis, dentibus divergentibus, panícula racemosa terminali, pedunculis trichotomis. *Ten. fl. nap. pr. supp. 2. p. 69.*

S. foliis cordatis trinervatis utrinque pubescentibus, petiolis ciliatis, pedunculis bracteisque pilosoglandulosis. *Wald. et Kit. pl. rar. Hung. 3. p. 238.*

Ic. *Wald. et Kit. l. o. t. 214.*

In nemoribus, et in sylvaticis montosis Samnii, *Monte di Mezzo, Monte Capraro*; Aprutii, *Majella, Chiarino, selve delle falde di Monte Corno.*

Junio, Augusto. ♂, ♀

S. grandidentata a *S. glandulosa* certe non differt, ut ex collatis specimenibus, iconibus, et de-

scriptione *Fl. Hung.* liquide patet; tamen *S. scorodonia*, cum qua a Cl. *Spr.* conjungitur in *s. veg.* 2. p. 784, est omnino distincta. Nomen Cl. *Tenorii*, quia antea, servandum est.

SCROPHULARIA LUCIDA. Lin.

S. foliis glaberrimis, inferioribus pinnatifidis bipinnatifidisque, laciniis latis obtusis dentato-serratis, racemi paniculati ramulis bipartito-dichotomis multifloris bractea subcuneiformi suffultis, corollae fauce appendiculata, lamina subrotundo-cordata, staminibus vix exsertis.

S. lucida, foliis inferioribus bipinnatis glaberrimis, racemis bipartitis. *Lin. sp. pl.* 865. *Will. sp. pl.* 3. p. 277. *Poir. dict. enc.* 5. p. 36. *Desf. atl.* 2. p. 54. *Pers. syn.* 2. p. 161. *Smith. fl. gr. pr.* 2. p. 436. *Spr. s. veg.* 2. p. 786. *Ten. fl. nap.* 2. p. 57! excluso ex locis natalibus *Aprutio*.

S. lucida, foliis glabris subcarnosis inferioribus pinnatis pinnis pinnatifidis, superioribus cuneiformibus subincisis, panicula terminali subfoliosa. *Will. en. H. Ber.* 2. p. 646, et *H. Ber. ic.* 1. p. 57? ex *enum.*

Ic. nostra t. 43. Sibth. fl. gr. t. 600? ex prodr. Will. l. c. t. 57? ex enum.

S. saxatilis lucida, *Laserpitii massiliensis* folia. *Bocc. mus. p.* 66. t. 117; optima quoad inflorescentiam et habitum foliorum.

S. glauco folio, in amplas lacinias diviso. Tourn. it. ed. Lyon. v. 1. p. 264, ed. Paris. v. 1. p. 84. t. 85, male ad S. filicifoliam amandata a Cl. Link in en. alt. H. Ber. 2. p. 140.

In rupibus calcareis maritimis Japygiae, et Peucetiae, da Gallipoli a Bari; inque muris vetustis in Otranto, Castro, Polignano: prope Neapolim vero non provenit, ut male *Linnaeus*, ac post eum omnes recentiores affirmarunt.

Aprili, Majo. 2

Planta glaberrima, adulta obscure virens, junior glaucescens. *Caulis* pro loci natura erectus vel adscendens, glaberrimus, obsoleta tetragonus, brachiatus vel simplex. *Folia* pinnatifida vel bipinnatifida, lacinii circumscriptione subovatis vel cuneiformibus, varie incisus ac dentatis; nam vel inciso-dentatis, vel dentato-lobatis, vel etiam dentato-crenatis, semper vero lucidis ac crassiusculis, latisque magis fere quam longis, diametro 4-7-lineari; radicalia majora ac latiora; caulina sensim angustiora, breviora, minus composita, brevius petiolata, laciniiisque acutiusculis. *Petioles* canaliculati, semiteretes, glaberrimi. *Racemus* in omnibus speciminibus loco natali lectis semper cylindraceus, plus minus confertus; *rami* inferiores ipsius bipartiti vel dichotomi, multiflori; superiores simplices, uniflori; omnes glabri vel glanduloso-pilosi, divaricato-patentes. *Flores* ad ramulorum paniculae dichotomias aequae ac ad illorum latera subsessiles, pedicellis

vix lineam longis, *Calyx* laciniæ subrotundæ, concavæ, margine membranaceo albido subscarioso cinctæ, glaberrimæ, capsulis duplo breviores. *Corolla* pallide rosca, calyce duplo longior subglobosa, ut in congeneribus resupinata, concolor; lacinia media labii inferioris (superioris ex situ) brevissima, virescenti, oblonga, reflexa, in medio appendiculata eo loco, qui fauce imminet; lamina subrotundo-cordata, sessili, vel brevissime pedicellata, pallide-virenti, lineam lata ac longa: labio superiore (inferiore ex situ) laciniis subrotundis integris. *Stamina* subexserta, una cum antheris pallida. *Capsula* mucronata, glabra, subrotundo-ovata. *Semina* subtetragona, corrugato-rugosa.

A sequentibus omnino distincta, habitu, et foliorum laciniis latioribus; sed potissimum appendicis corollarum figura. Synonyma pauca retuli; nam apud quamplures auctores sequens pro *S. lucida* descripta invenitur.

SCROPHULARIA MULTIFIDA. Will.

S. foliis glaberrimis, inferioribus bipinnatifidis tripinnatifidisque; laciniis argute inciso-serratis, racemi paniculati ramis bipartitis paucifloris bractea lineari suffultis, corollæ fauce appendiculata, appendice staminiformi ad basim corollæ inserta, staminibus longe exsertis. *Will. en. H. Ber.* 2. p. 646? *Spr. s. veg.* 2. p. 786.

lc. nostra t. 44.

Will: H. Ber. 1. p. 58. t. 58?, ex horto l. c.

In glareosis calcareis a regione subalpina ubi *Pinus Mughus*, *Artemisia spicata*, *Sibbaldia procumbens* ec. vegetant, usque ad demissione ubique Aprutii monte occurrit.

Julio, Augusto. α vel β

Caules caespitosi, erecti vel adscendentes, glabri vel pubescentes. *Folia* lucide virentia: laciniæ duplo præcedentis laciniis angustiores, acutæ, argute incisæ, nunquam glaucescentes. *Flores* minores, corollis sanguineis, margine albis. *Corollarum* appendix $1-1\frac{1}{2}$ lin. longa, basi corollæ inserta, rudimentum quinti staminis mentiens. *Calycis* foliola albo-marginata, capsulis triplo breviora. *Rami* paniculae evidentius glanduloso-pilosi, bipartiti, nunquam dichotomi, remoti; ramulis divaricatis patentibus. *Corollæ* sanguineæ, margine albidæ, præcedentis corollis paullo minores. *Capsula* ut in præcedente. *Semina* oblonga, corrugato-rugosa.

An hæc sit vera *S. multifida* Will. affirmare non possum, cum nec iconem nec specimina exsiccata adhuc viderim. Judicent qui utrasque consulere poterunt.

SCROPHULARIA BICOLOR. Sibth.

S. foliis glaberrimis bipinnatifidis tripinnatifidisque, laciniis argute incisiss angustatis, racemi pa-

niculati ramis dichotomis multifloris bractea lineari suffultis, corollae fauce appendiculata laminula alba lineari in medio labii superioris fauce imminente inserta, staminibus exsertis. *Smith fl. gr. pr. 2. p. 437. ex loco! Poir. dict. enc. supp. 5. p. 118.*

S. lucida, Marsch. fl. tauric. cauc. 3. p. 416, ex observatione in qua notatur » labello albicante et laminula alba baseos labii superioris fauce imminente variegata » potius ad hanc, quam ad *S. lucidam* spectat.

Ic. nostra t. 45.

Sibth. fl. gr. t. 602. ex prodr.

In collibus aridis, et arenosis maritimis Jontii, Majo, Junio. γ et η

Caules virgati, basi caespitosi, subtetragoni, glaberrimi. *Folia* obscure virentia: laciniis praecedenti simillimis. *Racemi* elongati: ramis inferioribus dichotomis multifloris, glaberrimis, ramulis approximatis non ut in praecedente divaricatis. *Flores* in dichotomia sessiles, vel pedunculo 3-4-lineari instructi. *Corollae* ac *stamina* ut in praecedente; tamen *appendix* non staminiformis sed constans ex laminula alba in medio labii inferioris (superioris ex situ) longitudinaliter adnata, non libera ut in praecedente.

Synonymon, *S. orientalis chrysanthemi folio*, flore minimo variegato, *Tourn. cor. 9. ut Smith L. c. opinatur*, ad hanc speciem spectat ex descriptione; sed *Cl. Marschal* in *fl. taur. cauc. 2. p. 78*, ex

antopsia herbarii Tournefortii ad *S. chrysanthemifoliam* certe pertinere asserit, quod si verum, tunc *S. bicolor* a *S. chrysanthemifolia* non differret, cum qua jam conjuncta a Cl. Spr. in *s. veg.* 2. p. 786. Sed ex descriptione Cl. Marsch. l. c. vol. 3. p. 416, et Will. H. Ber. ic. 1. p. 59. *panicula est foliosa* in *S. chrysanthemifolia*, quod in nostra minime observatur; et cum haec sit certe planta de qua loquitur Cl. Sibth., quia ab illa quae in Sicilia provenit (ubi vir Cl. *S. bicolorem* collegit et deplagi curavit) nullo modo differt, sic mihi videtur *S. bicolorem* et *S. chrysanthemifoliam* diversas species esse.

CLASSIS XV.

TETRADYNAMIA-SILICULOSA.

COCHLEARIA SAXATILIS. Dec.

C. siliculis lentiformibus levibus, foliis radicalibus oblongis dentatis pilosis, caulinis lineari-oblongis. *Dec. s. nat. 2. p. 359. Spr. s. veg. 2. p. 877.*

Camelina saxatilis. *Pers. syn. 2. p. 191.*

Myagrum saxatile. *Lin. sp. pl. 894. Will. sp. pl. 3. p. 409.*

Ic. Jacq. austr. t. 120.

In rupibus, et in saxosis montosis Aprutii rara;

Pietra Camela, Falde del Monte Intermele.

Junio, Julio. 2

HUTCHINSIA STYLOSA. Dec.

H. foliis subcarnosis, inferioribus obovato-oblongis subintegris, caulinis oblongis, staminibus petalis et stylo siliculae apice emarginatae dimidio brevioribus, racemis corymbosis. *Dec. s. nat. 2. p. 387. Spr. s. veg. 2. p. 863.*

Iberis stylosa. *Ten. fl. nap. pr. p. 27. Brocch. osser. sugli Abruzzi n. 84. (in Bibl. ital. v. 14.)*

Ic. nulla

Ad nives deliquescentes solo pingui in alpinis
Aprutii; *Monte Corno, monte Costone, monte In-*
termesole, Majella.

Julio, Augusto. ♂ vel ☉

Caules 1-2-pollicares; *folia* aliquando crenu-
lato-dentata; *flores* raro albidii, sed ut plurimum
purpurei; *silicula* non simpliciter obtusa, sed exacte
emarginata; quo praesertim caractere ab *H. ro-*
tundifolia distinguitur; nam *silicula* perfecta est
stylis et petalis dimidio longior, sed immatura est
dimidio brevior; praeterea *flores* et *siliculae* sunt
corymboso-racemosae, non conico-racemosae.

Icon *Thlaspi minimum*, *Ard. sp. 2. p. 37. t. 15.*
f. 2, quae cum dubitationis signo? sub hac specie
refertur a Cl. *Ten.*, et a *Dec. l. c.* ad *Thlaspi alpe-*
stre potius spectat, ad quod adducitur a Cl. *Pol-*
lini in *fl. ver. 2. p. 758*; equidem ab *H. stylosa*
differt racemo conico non corymboso, foliis caulinis
oblongis non sagittato-lanceolatis, ec. Similiter icon
Iberis rotundifoliae *Scopol. carn. ed. 2. v. 2. p. 15.*
n. 805. t. 37, quoad *silicularum* figuram cum *H.*
stylosa convenit, sed ob *racemi* formam recedit.
Praeterea in icona *Scopolii* *siliculae* evidenter emar-
ginatae sunt, quo caractere ab illis *Barr. 1505.*
f. 2, et *All. fl. ped. t. 55. f. 2.* ad veram *H. ro-*
tundifoliam spectantibus, omnino differt; an ideo
species propria?

Denique admodum dubito *H. rotundifoliam*
esse nostri Regni indigenam, uti Cl. *Brocchi* asserit

l. c. Fateor, me in jugis alpinis tam in *monte Corvo* quam in *Majella* alibique, non nisi *H. stylosam* vidisse; quae ab *H. rotundifolia* difficillime distinguitur ob variabilem styli longitudinem nisi siliculae jam perfectae sint. Forsan huic rei tribuenda est iconum dissimilitudo, de qua quaeritur *Cl. Brocchi l. c.*

THESDALIA LEPIDIUM. Dec.

T. scapo nudo simplicissimo, foliis radicalibus. rosulatis pinnatifidis, petalis aequalibus. *Dec. s. nat. 2. p. 392. Spr. s. veg. 2. p. 865.*

Lepidium nudicaule. Lin. sp. pl. 898. Will. sp. pl. 3. p. 432. Pers. syn. 2. p. 187.

Ic. nostra t. 46. f. 1.

In collibus arenosis orientem spectantibus Calabriae; *Regio.*

Martio, Aprili. ☉

Radix annua, fibrosa, gracilis. *Scapus* cylindricus, teres, erectus, levis, glaberrimus vel subpubescens, laete virens, 1-3-pollicaris, rare ramosus, et foliolo uno aut altero instructus. *Folia radicalia* petiolata, plana, enervia, obtusiuscula, glaberrima et fere lucida, 6-8 lin. longa, alia integerrima lanceolata, alia profunde pinnatifida laciniis linearibus obtusiusculis; in aliis lacinia terminalis major, ideoque fere lyrata: *folium caulinum* lineari lanceolatum integrum, vel vix aliquando dentatum; gla-

brum; unicurvis si scapus simplex, si vero ramosus sub quovis ramulo aliud adesh. *Flores* corymbosi, fructus vero racemosi. *Pedunculi* teretes, alterni, glabriusculi, sub flore incrassati, erecti; in fructu patentes, 1-2 lin. longi. *Calyx* tetraphyllus; foliolis ovatis, obtusiusculis, concavis, dorso rubentibus, margine albidis integris, glaberrimis, petala subaequantibus. *Petala* alba, aequalia, incurva, obtusa, oblonga, basi angustiora. *Stamina* quatuor, ut ex *Lin.*, non 6 ut ex *Desf.*, per paria approximata ad latera compressa siliculae, petalis aequalia; filamentis incurvis, teretibus, basi dilatatis, glandula albida orbiculari fere insertis. *Stigma* sessile, villosum. *Germen* margine nigrum. *Silicula* subrotunda, emarginata, glaberrima et fere lucida, adscendens, inferne gibba, superne concava, septo prominulo, apicem versus margine membranaceo cincta 1 lin. lata. *Dissepimentum* scarium, semi-ovatum, acutum. *Semina* 1-2 in quovis loculamento, levia, compressa.

AUBRIETIA DELTOIDEA. Dec.

A. caule firminusculo caespitoso dense pubescente, foliis pube ramosa stellata dense obtectis canescentibus, radicalibus spatulato-obovatis integris vel hinc inde angulato-dentatis, caulinis spatulato-oblongis integerrimis, dissepimento apice obliquo stylo hinc inserto, seminibus subrotundis.

Dec. 3. nat. 2. p. 294. Reich. pl. cr. cent. 3. p. 361, excluso synonymo Columnae. Spr. s. veg. 2. p. 871.

Alyssum deltoideum. Lin. sp. pl. 908. Will. sp. pl. 3. p. 470. Pers. syn. 2. p. 193.

Draba hesperidiflora. Lam. dict. enc. 2. p. 328.

Vestcaria deltoidea. Poir. dict. enc. 8. p. 572.

Farsetia deltoidea. Brown. in H. Kew. ed. 2. v. 4. p. 97., sed excludendum est ab omnibus synonymon Columnae, et inde illud Morisonii.

Io. nostra t. 46. f. 2. Reich. l. c. t. 235. f. 389.

In montosis rupibus calcareis Dauniae; Monte Gargano.

Martio, Aprilis. 2.

Caules caespitosi, e rupibus dependentes demum erecti, dense cano-pubescentes, foliis undique vestiti, subflexuosi, 3-4-pollicares. Folia radicalia latiora, breviora, aliquando deltoidea, fere rosulata, 1-1 1/2 lin. lata, 5-6 lin. longa. Pedicelli sub anthesi calycibus aequales, demum triplo longiores et ultra. Petala purpurea, calyce duplo vel triplo longiora, rotundata, non emarginata. Sili- culae 4-5 lin. longae, altero latere obliquae, val- vulis convexis stylo longioribus.

AUBRIETIA COLUMNAE. Nob.

A. caule filiformi flexuosoq. dependente folisque oblongo-lanceolatis integris vel hinc inde dentatis (virentibus) hirsutis, pilis simplicibus ramosisque

stellatis, fasciculis sparsis, dissepimento apice aequali stylo in medio apicis inserto, seminibus oblongo-linearibus.

4c. nostra t. 46. f. 3.

Lithoreoleucojon minimum, supinum, Valvensium. *Column. ecphr.* t. p. 282. t. 284!

Leucojon saxatile, thymifolio, hirsutum, coerulesco-purpureum. *Moris. hist.* 2. s. 3. t. 8. f. 10!

icon ex *Columna*.

In montosis rupibus Aprutii; *Morrone, Majella; Aversa* (*Column.*).

Majo, Junio. 2

Caules quam in praecedente graciliores, e rupibus dependentes, flexuosi, invicem dense congesti ac intricati, 2-4-pollicares, virentes, fragiles. *Folia* approximata vel remota, saepius integra, aliquando lanceolata, laete virentia vel ad summum cinerascencia, plana, obtusiuscula, breviter petiolata, subtus nervo medio prominulo, 1-2 lin. lata, 3-6 lin. longa, erecta, suprema in apice ramulorum rosulata, ciliata, hirsuta, pilis stellatis simplicibus vel ramosis e tuberculo prodeuntibus: qui fasciculi pilorum sunt sparsi, non vero approximati foliumque dense obtegentes ut in praecedente; ita ut folia lente visa articulos *Cacti Opuntiae* imitentur. *Pedunculi* terminales, ramosi, pollicem vel sesquipollicem longi (hinc flores fere racemosi). *Pedicelli* alterni, erecti, sub anthesi calyce breviores, demum elongati et duplo fere longiores, siliculam vero ae-

quantas, glabriusculi. *Calycis* foliola linearia, obtusa, concava, 2-lin. longa, petalorum ungue subbreviora, pilis stellatis uti folia tecta, duo alterna basi subsaccata. *Petala* integra, limbo plano rotundato non emarginato, calycibus duplo longiora. *Sili- culae* oblongae, pubescentes, 2 lin. longae, valvis concavis, subcarinatis, *stylo* demum fere duplo brevioribus. *Odor* totius plantae gravis fumum putens, et sapor quoque nauseosus, uti jam Cl. *Columna* l. c. notavit.

Species praecedenti affinis, et forsitan cum illa confusa; sed habitu et indicatis characteribus procul dubio distincta, et cultura permanens.

ALYSIUM LEUCADEUM. Nob.

A caulibus basi suffruticosis, foliis oblongo-lanceolatis integris vel repando-dentatis incano, tomentosis, racemis elongatis, petalis semibifidis, sili- culis subrotundo-ellipticis glabris, valvulis planis glaberrimis, loculis 3-4-spermis, seminibus compressis marginatis.

Ic. nostra t. 47.

In rupibus calcareis maritimis Japygiae; *Capo di Leuca, Gallipoli, Castro.*

Aprili, Majo. h

Radix sublignosa, tortuosa, inter saxa descen- dens. *Caules* erecti, basi suffruticosi ac rudimentis foliorum vestiti, incani, semipedales vel pedales,

simplices vel ramosi; ramis erecto-patentibus. *Folia* utrinque incana pilis adpressis stellatis: *radicalia* subcuneiculata, obtusa vel acutiuscula erecto-patentia, margine saepius integra; subtus praesertim scabriuscula, obsolete nervosa ac lineata, 1 $\frac{1}{2}$ -2 poll. longa, 4-5 lin. lata; in petiolum supra sulcatum subtus carinatum attenuata; *caulina* pauca, linearia, angustissima, obtusiuscula, sessilia, vix $\frac{1}{2}$ lin. lata, 6-8 lin. longa. *Flores* lutei, in ramorum apice racemosi, racemis elongatis. *Pedunculi* erecti, demum patentes et elongati, pubescentes, teretes, siliculis duplo longiores, 3-7 lin. longi. *Calycis* foliola oblonga, concava, petalis dimidio breviora, obtusa, cano-pubescentia, vix lin. longa. *Petala* cuneiformia, glabra. *Filamenta* edentula. *Stylus* vix pubescens, lin. longus. *Siliculae* 3-4 lin. longae, 2-3 lin. latae, basi parum obliquae, compressae, utrinque rotundatae vel acutiusculae, facie subundulatae, glaberrimae. *Semina* 3-4 in quovis loculo, ferruginea, orbicularia.

Sequenti affine, sed differt foliis magis incanis et crassioribus *Cheiranthum incanum* aemulantibus; nunquam basi sinuato-dentatis; caule minus paniculato minusque ramoso; floribus intensae lutei; siliculis utrinque conformibus non apice rotundatis ac emarginatis, et basi attenuatis.

ALYSSUM ORIENTALE. *Ard.*

A. caulibus basi suffruticosis paniculatis, foliis obovato-oblongis lanceolatisque repando-dentatis undulatis tomentosis, siliculis orbiculatis transverse-ovalibus apice retusis truncatisve, valvulis planis glaberrimis, seminibus compressis marginatis, loculis 2-spermiis. *Ard. specim. 2. p. 32. Will. sp. pl. 3. p. 463. Lam. dict. enc. 1. p. 98. Pers. syn. 2. p. 191. Dec. s. nat. 2. p. 393. Spr. s. veg. 2. p. 859. Ten. fl. nap. 2. p. 71.*

Clypeola tomentosa. *Lin. mant. 92.*

Ic. *Ard. l. c. t. 15. f. 1.*

In collibus aridis calcareis vel graniticis mari finitimis Calabriae orientalis; *Catanzaro, Corigliano, Cassano, Cariati.*

Martio, Aprili. *h*

BERTEROA OBLIQUA. *Dec.*

B. foliis sublinearibus undulatis canescentibus, petalis bifidis, siliculis ellipticis basi obliquis, valvulis planis pubescentibus. *Dec. s. nat. 2. p. 292.*

Alyssum obliquum. *Smith. fl. gr. pr. 2. p. 12. Poir. dict. enc. 5. p. 545.*

Farsetia obliqua. *Spr. s. veg. 2. p. 870.*

Ic. *Sibth. fl. gr. t. 623 (ex prodr.).*

Leucojum peltatum, romanum, minus. *Column. ecphras. 2. p. 58. t. 60?*

In campis aridis, collibusque calcareis maritimis Calabriae orientalis, et Japygiae; *da Cakanzaro a Brindisi.*

Majo, Junio. 2

Planta viridi-cinerascens, undique tecta pilis stellatis brevibus, aliis longioribus intermixtis. Caulis teretes, erecti 1-1½-2½ ped. alti, ramosi, ramis erectis. Folia lineari-lanceolata, integerrima, acuta, subundulata, canaliculata, patentia, utrinque tuberculis scabriuscula, saepius recurvata et obliqua; radicalia hinc inde in medio dentata, petiolata; superiora sessilia. Flores odori, racemosi, pedunculati; pedunculis quandoque geminis, folio ac bracteola caduca suffultis, teretibus, siliculas duplo superantibus, 4-6 lin. longis, erecto-patentibus. Calycis foliola concava, incurva, vix carinata, integerrima, acuta, interne glabra, apicem versus margine membranacea, decidua. Corolla alba, dein pallide lilacina, calyce duplo longior, petalis bifidis vel bipartitis, cuneiformibus, glabris, laminis patentissimis, subtus lineatis carina et basi saepius virescentibus. Stamina duo minora corollae aequalia, basi intus dilatata: longiora corollae subaequalia, lateraliter denticulata, denticulo unico. Stylus siliculata duplo triploque brevior. Silicula 2-lin. lata, 2½-3 longa, facie subundulata, localis dispermis. Semina compressa, margine membranaceo cincta.

Cum dubio synonymon *Columnae* sub hac specie auctoritate Cl. *Smithii* et *Dec.* adduxi, quia

specimina hujus plantae prope Romam lecta et a Cl. *Mauri* mihi communicata (quae ad plantam *Columnae* certe pertinent ex loco natali) a nostra recedunt siliculae valvis convexiusculis non planis, ideoque potius ad *B. incanam* citata icon spectare videtur.

BISCUTELLA SAXATILIS. Dec.

B. siliculis utrinque emarginatis glabris punctis elevatis in disco exasperatis, foliis piloso-scabris, radicalibus oblongis. Dec. s. nat. 2. p. 416. Pers. syn. 2. p. 193. Will. en. 2. p. 674. Bertol. am. it. p. 385. Spr. s. veg. 2. p. 857, an eum synonymis?

a. foliis integris. Dec. l. c.

b. foliis inciso-dentatis, sinuato-pinnatifidisve, Dec. l. c.

Ic. *Ann. du Mus.* t. 18. p. 301. t. 16. f. 1.

In montosis Aprutii: varietas a., *Valle chia-rina*, presso *Aquila*: varietas b., *Majella nella valle dell' Orfento, e dell' Inferno.*

Junio, Julio. 4

Siliculae in disco punctis exasperatae, ut ex descriptione Dec., Pers., Bertol. et Will.; sed a specimenibus ab Helvetia missis recedit, habitu firmiore, caule duplo triploque altiore; foliis majoribus, et ut uno verbo dicam habitus *B. levigatae*, siliculae vero *B. saxatili* similes.

BISCUTELLA RAPHANIFOLIA. Poir.

B. siliculis utrinque emarginatis levibus glabris, foliis radicalibus lyratis. *Will. sp. pl. 3. p. 474. Lam. dict. enc. 3. p. 619. Pers. syn. 2. p. 193. Dec. s. nat. 2. p. 410. Biv. cent. pl. sic. 1. p. 20. Spr. s. veg. 1. p. 858.*

B. laxiflora. *Presl. del. prag. p. 11. (etiam ex Spr. l. c. v. 4. par. 2. p. 239.)*

lc. *Thlaspi biscutatum*, Raphani aut Irionis folio. *Bocc. sic. 45. t. 23.*

b. siliculis margine ciliatis.

B. maritima. *Ten. fl. nap. 2. p. 78. Dec. l. c. Spr. l. c.*

c. siliculis undique piloso-hispidis, concoloribus.

B. lyrata. *Auctor. supracit.*

d. siliculis undique piloso-hispidis, margine discoloribus.

B. marginata. *Ten. fl. nap. pr. p. 38. Dec. l. c.*

In collibus ac campis aridis Calabriae orientalis, Peucetiae, et Japygiae, omnes relatae varietates passim occurrunt.

Martio, Aprili. ☉

Hujus plantae siliculae quoad hirsutiem quam maxime variant, ita ut scorsum spectatae facile species diversae videantur; sed si in loco natali innumera individua observantur et comparantur, tunc certi limites inter illas difficillime inveniuntur;

ideoque praeunte Cl. *Bivona man. pl. rar. sic. 4.* in add. p. 37, in unam speciem conjungendas esse putavi.

ISATIS ALPINA. All.

I. siliculis ovali-oblongis utrinque obtusis margine subfoliaceo-alatis glaberrimis latitudine fere triplo longioribus, foliis acute sagittatis. *All. ped. n. 944. Will. sp. pl. 3. p. 421. Dec. syst. nat. 2. p. 568. Pers. syn. 2. p. 194. Brocchi mem. sugli Abruzzi p. 23. Spr. s. veg. 2. p. 856. Ten. fl. nap. pr. supp. 4. p. 11.*

Ic. *All. l. c. t. 86. f. 2.*

In glareosis alpinis Aprutii; Majella, Monte Costone, Monte Corno.

Augusto, Septembri. 2

Planta nostra ab icone *Allioni* nonnihil recedit, habitu; foliis basi acute sagittatis; siliculis angustioribus, non ellipticis, sed potius oblongis, nervis duobus interioribus non dentato-crispatis, sed rectis; apice latioribus et basi aliquando excisis, non utrinque aequaliter rotundatis. An species propria?

TETRADYNAMIA--SILIKUOSA.

SISYMBRIUM COLUMNÆ. b. lejocarpum. Dec.

S. caule villosa subincano, foliis runcinatis pubescentibus, lobis dentatis integrisque acutis, siliquis erectiusculis glabris, calyce laxo. *Dec. syst. nat. 2. p. 469.*

Ic. Jacq. austr. t. 323.

Rapistrum montanum, Irionis folio. *Column. eophr. 1. t. 268.*

In glareosis submontosis Aprutii; *Pettorano, Sulmona, Aquila, Guardiagrele, Palena.*

Martio Aprili. ☉

MATTHIOLA CORONOPIFOLIA. Dec.

M. caule suffruticoso erecto a basi ramosissimo, foliis linearibus integris ac dentato-pinnatifidis incano-tomentosis, siliquis linearibus breviter tricuspидatis pedicellatisque eglandulosis incanis, petalis undulatis. *Dec. syst. nat. 2. p. 173. Spr. 2. deg. 2. p. 897.*
Cheiranthus coronopifolius. Smith. fl. gr. pr. 2. p. 25.

Ic. Sibth. fl. gr. t. 637 (ex prodr.).

Leucojum montanum, crucigerum, Coronopi folio. *Bocc. mus. 147. t. 111. f. 1-4.*

In rupibus calcareis demissis Aprutii meridiem spectantibus; *al Morrone presso Orsa diruta.*

Majo, Junio. h

MALCOMIA PARVIFLORA. Dec.

M. caule ramoso foliisque lineari-oblongis subintegris pube tomentoso-stellata obductis, pedicellis fructiferis subincrassatis calycis longitudine, siliquis patulis elongatis gracilibus pubescentibus. *Dec. syst. nat. 2. p. 442. Spr. 3. veg. 2. p. 898.*

Hesperis parviflora. *Loisl. fl. gall. p. 414. Dec. fl. fr. v. 4. p. 654, et 5. p. 590. Ten. fl. nap. pr. p. 39.*

Ic. *Loisl. l. c. t. 11. Dec. pl. gall. rar. t. 35.*

In arenosis maritimis Jonii ac Adriatici; et praeterea prope *Reggio* supra colles invenitur, ubi una cum *Saxifraga bulbifera*, *Illecebro echinato*, *Sagina erecta*, etc. promiscue vegetat.

Martio, Aprili. ☉

ARABIS ALBIDA. Stev.

A. caule adscendente foliisque pube molli ramosa. cano-villosis, radicalibus oblongo-spathulatis grandidentatis, caulinis cordato-sagittatis amplexicaulibus, siliquis erecto-patulis glabris. *Dec. syst. nat. 2. p. 277. Spr. 2. veg. 2. p. 890, an cum syn.?*

Ic. *Jacq. fil. ecl. 1. t. 71, optima.*

b. foliis radicalibus profunde dentatis.

A. canescens, foliis radicalibus spathulatis profunde dentatis incanis, caulinis subamplexicaulibus argutius dentatis, basi cordato-sagittata. *Brocchi osserv. nat. sugli Abruzzi in Bibl. it. t. 14. n. 88.*

In rupibus calcareis, et ad muros vetustos in montosis elatioribus Aprutii; *Roccarusa, Rocca di Mezzo* (ubi Cl. *Brocchi*).

Majo, Junio. 24

De synonymo Cl. *Brocchi*, certus sum ex speciminibus in loco ab ipso auctore indicato collectis.

MORICANDIA ARVENSIS. Dec.

M. siliquis subtetragonis, foliis amplexicaulibus glaucis, radicalibus spathulatis summis cordatis integerrimis, caule suffruticoso. *Dec. syst. nat. 2. p. 626. Spr. s. veg. 2. p. 914.*

Brassica arvensis. Lin. mant. 95. Will. sp. pl. 3. p. 546. Pers. syn. 2. p. 206. Lam. dict. enc. 1. p. 798.

Ic. *Brassica sylvestris, fabariae foliis. Bocc. sic. t. 25. f. 3, 4.*

In collibus Catabriae orientalis; *Reggio, Capo di Bova, S. Leonardo, Cotrone*; ubi provenit solummodo in argillosis, ibique simul cum ipsa crescunt *M. falcata, Eryngium campestre, Convolvulus lineatus, Plantago albicans, ac Allium nigrum.*

Floret fere per totum annum. h

Caules solidi, teretes, leves, erecti vel adscendentes, ex glauco-purpurascens vel virides, basi plus minusque suffruticosi. *Folia* amplexicaulia, spatulata, crassiuscula, integerrima, raro apice obsolete dentato-crenata, acutiuscula, levia, enervia, glaberrima, glaucescentia; superiora basi latiora, cordato-amplexicaulia, apice acuminata. *Pedunculi* glabri, leves, 2-4 lin. longi, erecti, calyce vel breviores vel subaequales. *Calyx* purpureo-violaceus, glaberrimus, unguibus corollae brevior; foliolis concavis, obtusiusculis, versus apicem coalitis, alternis dimidio angustioribus. *Corolla* violacea, aut ex violaceo-albida; unguibus linearibus, basi albidis, 6 lin. longis, liberis, glaberrimis; laminibus obovatis, concavis, vix aliquando retusis, venis intense purpurascens pulchre reticulatis. *Stamina* tetradynama, albida, antheris lutescentibus vix exsertis. *Pistillum* intense violaceum. *Siliquae* bipollicares et ultra, erecto-patentes, compresso-tetragonae, glaberrimae, valvis medio nervigeris, apice stylo conico acuto crasso terminatae.

B. suffruticosa, uti jam monuit Cl. Dec. et Spr. in s. veg. l. c. videtur hujus speciei varietas.

BRASSICA GRAVINAE. Ten.

B. caule foliisque villosis-hispidis, foliis inferioribus oblongo-obovatis runcinato-lyratis, dentibus lobisque obtusiusculis, calyce subpatulo, siliquis

glabris erecto-patentibus. *Ten. fl. nap. 2. p. 88. Dec. syst. nat. 2. p. 597. Spr. 3. veg. 2. p. 910.*

Ic. *Ten. l. c. t. 62.*

Leucojum terrestre, majus, frigidarum regionum. *Column. ecphr. 1. p. 260. t. 262.*

In dumetis et vallibus montium Aprutii; *Mijella, Monte Costone, Monte Corno (Monte de fiori, Orsini).*

Junio, Augusto. 2

BRASSICA *TOURNEFORTII. Gou.*

B. caule subnudo ramoso strieto, foliis radicalibus hirtis petiolatis lyrato-pinnato-partitis, lobis ovatis oblongisve crenato-dentatis, siliquis longe pedicellatis demum patulis rostro angusto duplo longioribus. *Gou. ill. p. 44. Lam. diot. enc. 1. p. 747. Dec. syst. nat. 2. p. 602. Spr. 3. veg. 2. p. 911.*

Ic. *Gou. l. c. t. 20. f. A.*

In arvis arenosis Calabriae orientalis, *Cotrone, Caporizzuto*; Lucaniae, *Torre a mare*.

Martio, Aprili. ♂

Caules apud nos 1-2-pedales; *folia* fere omnia radicalia, qua nota ab icone *Gou.* parum recedit. *Semina* rufescentia, sub lente minutissime punctata.

SINAPIS DISSECTA. Lag.

S. siliquis suberectis torulosis hispidulis rostro glabro ensiformi subbrevioribus, foliis pinnati-partitis, lobis angustis inciso-dentatis pinnatifidisve. Lag. Cat. H. Madr. 1816, Dec. syst. nat. 2. p. 621.

Ic. *Raphanistrum luteum, Chelidonii quaterno folio, articulata siliqua. Cupan. panph. sic. 2. t. 240. Bon. t. 44. f. 2.*

In Calabria orientali; *Stalatti, Catanzaro*, intra sata *Lini usitatissimi*, uti etiam et in Sicilia.

Martio, Aprili. ☉

Habitus omnino *S. albae*, et nonnulla specimina inter duas hasce plantas media potius varietates quam species diversas esse probarent, sed cultura non mutatur.

SINAPIS ARVENSIS. Lin.

S. siliquis glabris multangulis torulosis rostro tenui subnuncupiti longioribus, caule foliisque pilosis. Lin. sp. pl. 935. Will. sp. pl. 3. p. 554. Poir. dict. enc. 4. p. 344. Pers. syn. 2. p. 207. Dec. syst. nat. 2. p. 615. Spr. s. veg. 2. p. 913, an excl. synonymo? Ten. fl. nap. pr. p. 39.

Ic. *Rapistrum. Dod. pempt. 675.*

b. foliis inciso-lyratis. *Dec. l. c.*

c. siliquis retrorsum pilosis.

d. undique hispido-pilosa et canescens, pilis omnibus patentibus.

In arvis argillosis Calabriae orientalis inter segetes varietates *a. b.* et *c.* passim occurrunt; sed varietatem *d.* solummodo prope *Brancaleone* vidi.

Aprili, Majo. ☉

Varietas *b.* affinis admodum *S. orientali* ex descriptione Cl. *Dec. l. c.*, sed siliquae rostro longiores, et folia inferiora integra; varietas *d.* quamvis primo intuitu a specie diversa appareat, tamen ab illa nullo liquido caractere distincta. Confer *Bertol. am. it. p. 166.*

CLASSIS XVI.

MONADELPHIA-PENTANDRIA.

ERODIUM GUSSONI. Ten.

E. caule diffuso ramisque molliter retrorsum pilosis, foliis cordatis integris lobatisque dentato-crenatis pubescentibus, stipulis bracteisque scariosis ovatis, pedunculis multifloris elongatis, corollis calyce aristato duplo longioribus. *Ten. fl. nap. 2. p. 97. Dec. pr. s. nat. 1. p. 648. Link en. alt. H. Berol. 2. p. 185. Spr. s. veg. 3. p. 33.*

Geranium supinum, rotundo *Batrachioides*

crasso: tomentoso folio, radice rufescente longius radicata. *Bocc. mus. p. 160!*

lc. Ten. l. c. t. 63. Curtis Bot. mag. t. 2445. Bocc. l. c. t. 128.

In depressis collibus maritimis calcareis herbosis, vel siccis Calabriae orientalis; *al Capo dell' Alice fra Cirò e Cariatì*; et in tota Peucetia ac Japygia, ubi prope *Otranto* jam invenerat *Bocconius*.

Aprili, Majo. 24

Caules non erecti, quales Cl. Decandolle describit, sed in spontaneis plantis semper diffusi, apice tantum sub anthesi aliquando surgentes. *Folia calycina* valde inaequalia, duo ceteris duplo latiora. *Petala* lineis tribus notata, et basi fasciculo pilorum instructa. *Umbellae* multiflorae, pedunculis 10-12, non pauciflorae ut ex *Link l. c.*

Erodium nervulosum *Dec. pr. l. c.* ex synonymo *Bocconi*, aut eadem species, uti *Cl. Spr. l. c.* opinatur; aut icon *Bocconi* ab hac excludenda, quia ad nostram plantam certe spectat. Sed *E. laciniatum* toto coelo diversum, et inde perperam cum hoc conjunctum a *Cl. Viviani in fl. Lyb. spec. p. 38.*

ERODIUM CILIUM. Will.

E. caule erecto vel subdiffuso, foliis glabris subcordatis inferioribus lobatis superioribus tripartitis, lobis lateralibus inciso-dentatis medio subtrifido, stipulis bracteisque ovato-lanceolatis, pedunculis multi-

floris. *Will. sp. pl.* 3. p. 634. *Pers. syn.* 2. p. 224.
Dec. pr. s. nat. 1. p. 647. *Spr. s. veg.* 3. p. 33.

Geranium chium. Lix. sp. pl. 951. *Cav. diss.* 4.
 p. 221. *Lam. dict. enc.* 2. p. 664.

IC. Cav. l. c. t. 92. f. 1.

In collibus maritimis Japygiae; Calabriae, da
Reggio a Spartivento.

Aprili, Majo. ☉

ERODIUM LACINIATUM. Cav.

E. caulo diffuso foliisque glabris, caulinis bi-
 pinnatifidis laciniis linearibus acutis, radicalibus
 trilobis, stipulis bracteisque ovatis scariosis, pe-
 dunculis multifloris. *Will. sp. pl.* 3. p. 633. *Pers.*
syn. 2. p. 224. *Dec. pr. s. nat.* 1. p. 646. *Spr. s.*
veg. 3. p. 34.

Geranium laciniatum. Cav. diss. 4. p. 228.

Desf. atl. 2. p. 110. *Lam. dict. enc.* 2. p. 667.

IC. Cav. l. c. t. 113. f. 3.

In arenosis maritimis Calabriae orientalis; da
Melito a Spartivento, Suverato, Cariatì, Cotro-
ne; Lucaniae, Policoro; Japygiae, Torre a Mare,
Torricella, Taranto.

Aprili, Majo. ☉

MONADELPHIA-POLYANDRIA.

MALVA CRETICA. Cav.

M. foliis radicalibus cordatis subrotundis crenato-dentatis, caulinis inferioribus quinquelobatis, superioribus palmato-partitis, laciniis lanceolatis dentatis, pedunculis solitariis folio longioribus, calyce exteriori triphylo foliolis linearibus, interiore laciniis ovato-lanceolatis acuminatis. Cav. diss. 4. p. 67. Will. sp. pl. 3. p. 785. Pers. syn. 2. p. 261. Desr. dict. enc. 3. p. 744. Dec. pr. s. nat. 1. p. 431. Ten. fl. nap. 2. p. 106. Spr. s. veg. 2. p. 90.

Alcea minor sicula, flore minore. Raj hist. 1. p. 605. n. 3!

Ic. Cav. diss. 5. t. 138. f. 2.

In collibus aridis, interque segetes Calabriae orientalis, da Reggio a Brancaleone, Catanzaro, Roseto; Iapygiae, Torre a mare, Avetrana, Manduria.

Aprili, Majo. ☉

M. hirsuta Ten. fl. nap. pr. p. 40, quae diversa a M. hirsuta Viv. fl. Lyb. spec. p. 12, ad hanc speciem, et minime ad M. altheoidem spectat, ad quam trahitur a Cl. Dec. in pr. l. c.; et forsitan M. altheoides ipsa nonnisi M. creticae varietas est. Nam Cavanilles, qui primus M. creticam descripsit,

fatetur unicum vidisse exemplar in herbario *D. Isnardi* apud *Jussieu*, idemque vidit *Desr.* ex *dict. enc. l. c.*, nec post ipsos, quantum scio, ab alio, et ab ipso *Sibthorpio* observata fuit. Interim cum haec species, dum adhuc est junior, habeat folia subrotundo-lobata, quae inde palmato-partita evadunt, nihil mirum si icon et descriptio ad unicum exemplar vix explicatum factae, folia subrotundo-lobata demonstrent, et inde Botanicis suaserint has duas species ut diversas recensere; nam, quantum ex icone et descriptione conjici potest, *M. altheoides* sola caulis directione, et corollarum magnitudine a *M. cretica* jam bene explicata differre videtur.

MALVA ROTUNDIFOLIA. Lin.

M. caule diffuso-prostrato, foliis orbiculato-cordatis obsolete lobatis glabriusculis crenato-dentatis, pedunculis subbinis demum declinatis, corollis (parvis) calyce duplo longioribus, capsulis levibus pubescentibus. *Lin. sp. pl.* 969. *Cav. diss.* 2. p. 79. *Pers. syn.* 2. p. 251. *Desr. dict. enc.* 3. p. 752. *Dec. pr. s. nat.* 1. p. 432. *Spr. s. veg.* 3. p. 90. *Reich. pl. crit. cent.* 1. p. 20. *Ten. fl. nap.* 2. p. 107.

lc. Cav. l. c. t. 26. *f.* 3. *Reich. l. c. t.* 20. *f.* 37!

In ruderalis, ac ad Pagos in montosis Samnii et Aprutii; tamen apud nos nunquam in demissis, vel maritimis provenit.

Majo, Septembri. 2

Capsularum discus in hac specie majusculus;
at minimus in affini *M. boreali*. Confer *Reich; l. c.*

LAVATERA AMBIGUA. Dec.

L. caule herbaceo hispido-scabro, foliis tomentosis inferioribus quinquelobo-angulatis superioribus trilobis, lobis lanceolatis acutis dentatis medio duplo longiore; pedunculis solitariis folio brevioribus, capsulis denudatis. *Dec. pr. s. nat. s. p. 440.*

L. sylvestris. *Ten. fl. nap. pr. p. 40*, non *Broter*.

Althea sylvestris. Brig. pempt. p.

lc. Brig. l. c. t. 4.

In dumetis montosis Samnii, ac Calabriae, et ad sepes Aprutii.

Junio, Julio. 2

Calycem exteriorem semper trilobum vidī; sed aliquando lobi majores ad alterum latus lobum minorem habent, et tunc calyx 3-6-lobatus primo intuitu videtur; hinc nihil mirum, si ad *Altheas* hanc speciem retulerit Cl. *Brig. l. c.*

Cl. *Det. l. c.* male ad sect. IV. (*Anthema*) complectentem species receptaculo parvo foveolato, nec exserto, nec in cristas expanso hanc refert; nam receptaculum centrale est conicum ac exsertum, et ideo ad sect. II. (*Olbia*) spectat. Perperam vero cum *L. trimestri* conjuncta a Cl. *Spr. l. c.*

LAVATERA HISPIDA. Desf.

L. caule fruticoso pilis fascieulatis hispido, foliis subcaneiscentibus 5-lobis summis trilobis indivisisque, floribus subsessilibus, calyce exteriori tripartito maximo hirsutissimo. Desf. atl. 2. p. 118. Will. sp. pl. 3. p. 793. Poir. dict. enc. supp. 3. p. 309. Pers. syn. 2. p. 252. Dec. pr. s. nat. 1. p. 438. Spr. s. veg. 3. p. 93. Ten. fl. nap. pr. p. 40.

Ic. Desf. l. c. t. 171.

In sepibus, et dumetis Calabriae orientalis;
Cariati, Corigliano, Cirò.

Majo, Junio. h

LAVATERA ARBOREA. Lin.

L. caule arborescente, foliis obtuse angulatis subtomentosis plicatis, pedunculis axillaribus unifloris confertis petiolo multo brevioribus. Lin. sp. pl. 972. Will. sp. pl. 3. p. 793. Desr. dict. enc. 3. p. 431. Cav. diss. 2. p. 86. Pers. syn. 2. p. 252. Dec. pr. s. nat. 1. p. 439. Ten. fl. nap. 2. p. 111. Spr. s. veg. 3. p. 93.

Ic. Cav. l. c. t. 139. f. 2.

Malva arborea. Dod. pempt. 563.

In rupibus maritimis calcareis Japygiae; da
Leuca a Castro.

Januario, Aprili. h

LAVATERA NEAPOLITANA. Ten.

L. caule herbaceo scabro erecto, foliis subcordatis 7-nerviis obtusissime 7-lobatis crenatis, pedunculis axillaribus aggregatis, lobis calycis interioris exteriorem superantis acuminatis, petalis obcordatis. *Ten. fl. nap. 2. p. 113. Dec. pr. s. nat. 1. p. 439.*

Ic. *Ten. l. c. t. 65.*

In cultis Calabriae orientalis, ac in arvis maritimis; *S. Leonardo*, *Cirò*, *Cotrone*, *S. Ilario*; *Japygiae*, *Taranto*.

Majo, Augusto. ♂

Corollae magnitudine illarum *Malvae nicaensis*.

Receptaculum parvum non exsertum.

Cum *L. sylvestri* *Brot.* hanc speciem conjungit *Cl. Spr.* in *s. veg. 3. p. 94*, sed *Cl. Dec. l. c.* uti diversas enumerat. Defectu speciminum, et operis *Cl. Broteri* judicent, qui utrasque conferre poterint.

MALOPE MALACOIDES. Lin.

M. foliis ovatis crenatis, stipulis oblongo-linearibus, pedunculis axillaribus unifloris. *Lin. sp. pl. 974. Will. sp. pl. 3. p. 799. Cav. diss. 2. p. 84. Desr. dict. enc. 3. p. 689. Pers. syn. 2. p. 253. Dec. pr. s. nat. 1. p. 429. Spr. s. veg. 3. p. 87.*

Ic. *Cav. l. c. t. 27. f. 1.*

Malva Betonicae folio. *Bocc. sic. t. 8. f. 2.*

b. sinuata; foliis superioribus cuneatis vel palmato-partitis. Dec. pr. l. c.

Icon. Cav. l. c. t. 27. lit. X.

In arvis argillosis Calabriae orientalis, et Japygiae: varietas *b.* in Calabriae maritimis, *Catanzaro*, *S. Leonardo di Cultra*, *Cotrone*.

Aprili, Majo: ♂ et ♀

CLASSIS XVII.

DIADELPHIA-OCTANDRIA

POLYGALA COMOSA. Schkuhr.

P. basi suffrutescens, foliis imis parvulis sparsis obovatis reliquis linearibus, calycinis foliolis lateralibus ellipticis capsula obcordata longioribus eique aequilatis, bracteis flores virgineos superantibus. Schkuhr. handb. 2. p. 324. Reich. pl. crit. cent. 1. p. 27.

Icon. Schkuhr. l. c. t. 194 (ex Reich.).

Reich. l. c. t. 36. f. 34.

Ad sepes, et in collibus herbidis Calabriae orientalis; *S. Luca*, *lo Bianco nuovo*.

Majo, Junio. ♀

SPARTIUM INFESTUM, Presl.

S. ramis striatis spinosis, foliis ternatis, foliolis obovatis, subtus sericeis, leguminibus compressis bracteis calycibusque pilis adpressis sericeis. Presl, del. Pr. p. 38.

lc. nulla.

Ad sepes Calabriae, et in fruticetis maritimis;
da Reggio a Cassano.

Aprili, Majo. h

ONONIS ALOPECUROIDES: Län.

O. caule basi ramoso subpiloso, foliis simplicibus ovato-oblongis ellipticisque obtusis, stipulis dilatatis subserratis, floribus dense spicatis, calycinis laciniis hispidis corolla et legumine fere duplo longioribus. Län. sp. pl. 1008. Will. sp. pl. 3. p. 994. Pers. syn. 2. p. 290. Lam. dict. enc. 1. p. 506. Desf. atl. 2. p. 146. Dec. pr. s. nat. 2. p. 163.

lc. Schkuhr. t. 194, ex Dec. l. c.

Inter segetes, et in arvis argillosis Calabriae orientalis ac Lucaniae.

Aprili, Majo. ☉

Cl. Smith. in fl. gr. pr. 2. p. 57, et Spr. in s. veg. 3. p. 180 male hanc speciem cum O. monophylla Desf. conjungunt, nam quamvis sint species valde proximae, tamen habitu aliisque characteribus satis differant, uti jam monuit Cl. Fw. in Fl. Cors.

diagn. spec. nov. p. 13. Equidem in *O. monophylla* folia sunt basi angustata, caulis superne valde ramosus, flores laxiores, corollae calyci aequales, dum in *O. alopecuroides* folia sunt semper basi cordata, caulis a basi ad medium ramosus, flores confertissimi, corollae calyce duplo breviores.

ONONIS POLYMORPHA. Nob.

O. subviscoso-pubescent, foliis inferioribus ternatis superioribus simplicibus, foliolis elliptico-oblongis a medio ad apicem serrulatis, pedunculis unifloris muticis aristatisque folia demum excedentibus, calycibus nervosis corollae aequilongis, leguminibus pendulis 4-6-spermis stylo reflexo persistenti mucronatis calyce sublongioribus.

loc. nostra t. 48.

In collibus aridis, et in alveis exsiccatis arenosis torrentium Calabriae orientalis, *Pentadattilo*, *Melito*, *Catanzaro*, *Iapygiae*, *Taranto*, *Otranto*, *Lecce*, *Manduria*.

Aprilis, Maio. ☉

Planta inodora, exceptis foliis inferioribus undique pubescens, pilis mollioribus patentibus, ad folia superiora et ad calyces glanduliferis. *Caules* erecti, palmares vel semipedales, ramosi, ramis decumbentibus vel adscendentibus. *Foliola* obtusa, aut vix emarginata, pallide virentia, ciliata, subtus nervosa, 2-4 lin. lata, 5-10 lin. longa. *Stipulae* triangulares,

cum petiolo connatae, nervosae, integrae, ciliatae. *Petioli* brevissimi, vix lin. longi ab apice stipulae, semiteretes, supra sulcati. *Pedunculi* floriferi erecti, fructiferi elongati, et apice ad articulationem refracti, mutici vel raro aristati. *Calycis* lacinae lanceolatae, acutae, trinerves, corollae aequales, sub anthesi patentes, demum conniventes. *Flores* lutei, erecti, parvi. *Corollae* vexillum planum, calycem vix excedens, emarginatum, externe lineis rubentibus pictum, interne concolor, exsiccatione rubescens; *alae* et *carina* pariter concolores. *Legumen* pendulum, pubescens, subcompressum, cylindricum, calycem vix excedens.

Affinis *O. pubescenti*, at differt peduncalis minime brevissimis, sed elongatis, et petiolum multum excedentibus; calycinis foliolis acutis, non obtusis et maximis, ut ex *Gou. ill. p. 47*; leguminibus polyspermis. De hac loquitur Cl. Dec. in *pr. s. nat. 2. p. 160*, dum ait » Legumen calyce brevius 2-3 spermum ex Brot; calyce paulo longius et 4-6-7 spermum in specimine siculo herbarii *Moricandii* »; nam ex Sicilia hujus plantae specimina amicissimo *Moricandio* communicavi: et inde recte suspicatur Cl. Dec. plures species diversas sub *O. pubescentis* nomine esse confusas.

ONONIS ORNITHOPODIOIDES. Lin.

O. herbacea, viscoso-pubescent, foliis ternatis, foliolis oblongis, pedunculis 1-2-floris aristatis petiolis brevioribus, leguminibus torulosis linearibus cernuis. *Lin. sp. pl.* 1009. *Will. sp. pl.* 3. p. 1005. *Lam. dict. enc.* 1. p. 509. *Pers. syn.* 2. p. 291. *Ten. fl. nap.* 2. p. 138. *Dec. pr. s. nat.* 2. p. 160. *Spr. s. veg.* 3. p. 183.

Ic. *Cav. ic. rar.* 2. t. 92.

Anonis-lutea, pusilla, viscosa, Ornithopodii siliquis singularibus. *Cup. panph. sic.* 1. t. 201. *Bon. t.* 20.

In aridissimis collibus Calabriae orientalis; *Catanzaro, Corigliano, Cassano; Japygiae, Leuca.*

Aprili, Majo. ☉

ANTHYLLIS HERMANNIAE.

A. frutescens ramosissima, ramis subspinescentibus glabriusculis, foliis subsessilibus simplicibus ternatisque, foliolis oblongo-cuneatis adpresse pubescentibus, capitulis paucifloris ad axillas superiores subsessilibus. *Lin. sp. pl.* 1014. *Will. sp. pl.* 3. p. 1020. *Pers. syn.* 2. p. 293. *Dec. pr. s. nat.* 2. p. 169. *Spr. s. veg.* 3. p. 184.

Aspalathus cretica. Lin. sp. pl. 1002. *Lam. dict. enc.* 1. p. 291.

Cytisus graecus. *Lin. sp. pl.* 1043, ex *Smith. fl. gr. pr.* 2. p. 60.

Id. *Bot. nap.* t. 2576, ex *Dec.* t. c.

Sibth. fl. gr. t. 683, ex *prodr.*

Spartium spinosum. *Alp. exot.* p. 27. t. 26.

Genista arborea cretica, foliis sempervirentibus. *Zann. hist.* p. 99. t. 39.

In asperis aridissimis collibus calcareis maritimis Calabriae orientalis; *Capo Rizzuto fra. Corone e Catanzaro*; Japygiae Gallipoli.

Aprili, Majo. ♀

LUPINUS ANGUSTIFOLIUS. *Lin.*

L. calycibus alternis appendiculatis, labio superiore bifido vel bipartito inferiore subintegro, foliis lineari-lanceolatis. *Lin. sp. pl.* 1015. *Will. sp. pl.* 3. p. 1024. *Pers. syn.* 2. p. 294. *Desr. dict. enc.* 3. p. 624. *Dec. pr. s. nat.* 2. p. 407. *Spr. s. veg.* 3. p. 228. *Ten. fl. nap. pr.* p. 41.

Id. *Sibth. fl. gr.* t. 685, ex *prodr.*

b. flore albo.

In collibus aridis, et inter segetes Calabriae orientalis, Lucaniae, Japygiae, Peucetiae: varietas

b. *Reggio*, uno cum *L. luteo*.

Aprili, Majo. ☉

Foliola 7-8, plana vel canaliculata; calycis labium superius nunc bifidum nunc bipartitum, in-

ferius integrum vel 2-3-dentatum in eadem planta;
 semina concoloria vel maculata. An *L. linifolius*
Will. eadem species?

OROBUS ATROPURPUREUS. Desf.

O. caule tereti simplici, foliis subtrijugis, foliolis
 linearibus, stipulis semisagittatis aristatis, pedunculis
 multifloris. *Desf. atl. 2. p. 157. Will. sp. pl. 3. p.*
1075. Pers. syn. 2. p. 303. Poir. dict. enc. supp. 4.
p. 203. Dec. pr. s. nat. 2. p. 376. Spr. s. veg. 3. p. 259.

1c. *Desf. l. c. t. 196.*

b. caule angulato ramoso.

Q. siculus. *Rafin. carat. p. 72.*

Q. Rafinesquii. *Presl. del. Pr. p. 41.*

1c. *Vicia angustifolia*, frutescens, erecta, pur-
 purea, tetra-di et distophyllos. *Cup. panph. sic. 1.*
t. 136.

In arvis argillosis Calabriae orientalis; *Cotrone,*
Cassino.

Aprili, Majo. ☉

LATHYRUS ODORATUS. L.

L. caulibus diffusis alatis, foliis unijugis hirsu-
 tis, foliolis ovato-oblongis, stipulis semisagittato-lan-
 ceolatis, pedunculis 2-3-floris folio longioribus, legu-
 minibus oblongo-linearibus compressis hirsutis. *Lin.*
sp. pl. 1032. Will. sp. pl. 3. p. 1083. Lam. dict. enc.

s. p. 707. Pers. syn. 2. p. 305. Dec. pr. s. nat. 2. p. 374. Spr. s. veg. 3. p. 263.

lc. *L. distoplatyphyllos*, hirsutus, mollis, magno et peramoeno flore odoro. *Comm. hort. 2. t. 80.*

In sepibus, et in dumetis humentibus Calabriae orientalis; *Bianco nuovo, Capo Rizzuto, Capo Colonna.*

Aprili, Majo. ☉

LATHYRUS CILIATUS. Nob.

L. foliis 2-raro-3-jugis, inferiorum foliolis reniformi-obovatis retusis mucronatis ciliatis, superiorum linearibus elongatis acutis, petiolis setula terminatis, pedunculis unifloris ultra medium articulatis petiolo brevioribus, leguminibus linearibus compressis cernuis 4-5-spermis.

lc. *nostra t. 49.*

In aridissimis collibus Calabriae orientalis; *Capo dell' Armi, Capo di Boia, colline aride di Melito.*

Aprili, Majo. ☉

Caules plures ex eadem radice, decumbentes, simplices vel ramosi, graciles, angulati, glabri, vel inferne ciliato-pubescentes, palmares vel pedales, internodiis superioribus elongatis. Folia virentia; inferiora foliolis lin. latis villosa-pubescentia, 2-3 lin. longis; superiora foliolis linearibus, canaliculatis, acutis, glaberrimis, vix semilineam latis,

8-14 lin. longis. *Petiolis* canaliculati, subtus carinati; setula simplici semper terminati, saepe superne pubescenti-villosi et ciliati, 4-6 lin. longi. *Stipulae* lineares; altera integra, semisagittata vel basi dentata. *Pedunculi* sub lente scabri, glaberrimi, graciles, ultra medium articulati, sub anthesi erecti, in fructu ultra articulationem arcuati, ab hac ad basim recti. *Calyces* glabri, obsolete nervosi, lineam longi (et ultima pedunculi parte post articulationem aequales), 5-dentati, dentibus triangularibus, superioribus brevioribus. *Corollae* parvae, calyce duplo longiores, 2-lin. longae (*L. angulato* similes); *vexillo* virescenti venis violaceis pictum, erectum, emarginatum; *alae* et *carina* concolores, viridi-lutescentes; *carina* alis brevior. *Legumina* glaberrima, utrinque attenuata, 8-10 lin. longa, 2 lin. lata, enervia; cecarinata. *Semina* parva, globosa, glaberrima, levia, nitida, ex viridi et rufo variegata.

LATHYRUS PURPUREUS. Presl.

L. foliis bijugis, foliolis linearibus, stipulis semisagittatis, pedunculis unifloris bracteatis supra medium articulatis stipula longioribus, leguminibus lanceolatis. Presl. del. Prag. p. 39.

lc. nulla.

Inter segetes Calabriae orientalis.

Aprili, Majo. ☉

VICIA ATROPURPUREA. Desf.

V. villosa, foliolis oblongo-linearibus mucronatis, stipulis semisagittato-lanceolatis basi profunde dentatis, pedunculis multifloris folio subaequalibus, floribus approximatis, dentibus calycinis setaceis pilosis tubo longioribus, leguminibus oblongis compressis hirsutissimis, seminibus globosis subvelutinis (nigris). Desf. atl. 2. p. 164. Will. sp. pl. 3. p. 197. Poir. dict. enc. 8. p. 554. Pers. syn. 2. p. 306. Dec. pr. s. nat. 2. p. 359. Ten. fl. nap. pr. supp. 1. p. 62.

Ic. Vent. H. Cels. t. 84.

Inter segetes Calabriae orientalis, Lucaniae, Japygiae, Peucetiae.

Aprili, Majo. ☉!

Haec et non *V. perennis* in Calabria provenit, secus ac opinatur Cl. Spr. in s. veg. 3. p. 368; nam semper annuam, non vero perennem vidi; haec nostra cum icone citata omnibus numeris convenit, dum a speciminibus gallicis *V. perennis* omnino recedit.

CORONILLA JUNCEA. Lin.

C. fruticosa glabra, foliis ternatis quinatisque glaucescentibus carnosius, foliolis lineari-oblongis obtusis, stipulis minimis, umbellis 5-7-floris. Lin. sp. pl. 1047. Will. sp. pl. 3. p. 1149. Lam. dict. enc. 2. p. 121. Pers. syn. 2. p. 314. Dec. pr. s. nat.

2. p. 309. *Spr. s. veg.* 3. p. 324. *Ten. fl. nap. pr.* p. 42.

1c. *Bot. reg. t. 820, ex Dec.*

Dorychnium luteum, hispanicum, carnosius.

Barr. ic. 133.

In collibus aridis maritimis Japygiae; *Taranto Gallipoli, Torricella.*

Aprili, Majo. ♀

CORONILLA MINIMA. Lin.

C. suffruticosa diffusa glabra, stipulis concretis bidentatis summis majusculis deciduis, foliis 7-11 subrotundo-ellipticis glaucis infimis a caule remotis, lomentis nodosis angulato-alatis subtetragonis. *Lin. sp. pl.* 1048. *Will. sp. pl.* 3. p. 1154. *Pers. syn.* 2. p. 314. *Dec. pr. s. nat.* 2. p. 309. *Ten. fl. nap. pr. p.* 42.

C. vaginalis. Lam. dict. enc. 2. p. 121. *Spr. s. veg.* 3. p. 324. *Reich. pl. cr. cent.* 1. p. 31.

1c. *Jacq. austr. t.* 271! *Reich. l. c. t.* 31. f. 65!

Polygalum Cortusi. Bauh. hist. 2. p. 351!

Lotus enneaphyllos. Dalech. hist. 510?

In asperis calcareis elatioribus montosis Aprutii; *Majella a Scrimacavallo*, una cum *Saxifraga caesia*, et *Scabiosa silenifolia*.

Julio, Augusto. ♀

Quamvis *Cl. Reich. l. c.* dubitet num haec, an sequens sit vera *C. minima Lin.*, tamen ex hujus

auctoris descriptione in *Amoen. acad.* 4. p. 327, in qua legumina angulato-nodosa dicuntur, potius hanc quam sequentem indicare videtur. Florum numerus in utrisque in umbellis variat.

CORONILLA CORONATA, a. minor. Reich.

C. suffruticosa adscendens, stipulis parvis concretis oppositifoliis bidentatis, foliolis 5-9 obovatis glaucis infimis caule approximatis, lomentis subteretibus. *Reich. pl. cr. cent.* 1. p. 31, an excluso synonymo *Linna*?

1c. *Reich. l. c.* 1. 32. f. 66 1

In collibus argillosis submontosis Saunni et Aprutii.

Junio, Julio. h

Caulis in hac varietate subdiffusus vel adscendens, nunquam erectus, palmaris vel ad summum pedalis. *Legumina* teretia vel obsolete angulata, et inde a praecedente diversissima.

HIPPOCRERIS CILIATA. Will.

H. pedunculis 2-4-floris folio subbrevioribus, lomentis planis arcuatis margine interiore sinuatis ad semina villosulo-hispidis. *Dec. pr. s. nat.* 2. p. 313. *Spr. s. veg.* 3. p. 323. *Ten. fl. nap.* 2. p. 153.

1c. Ferrum equinum alterum polyceraton. *Columnn. ecphr.* 1. t. 300 1

In collibus Calabriae; *Reggio, Capo dell'Armi, Catanzaro, Roseto*; Japygiae, *Taranto, Nardò, Gallipoli, Otranto, Lecce*.

Aprili, Majo. ☉

HEDYSARUM ECHINATUM. Nob.

H. caule suberecto velutino, foliis omnibus pinnatis petiolatis, foliolis linearibus mucronatis superne pilosis subtus pubescenti-sericeis exquisite nervosis, spicis cylindricis brevibus, alis falcatis acuminatis dentibus calycinis duplo brevioribus, leguminibus monospermis dorso cristato-aculeato, lateribus foveolatis antice aculeatis.

Ic. nostra t. 50.

In aridissimis collibus calcareis Japygiae.

Aprili, Majo. ☿

Radix perennis, fusca, fere crassitie calami.

Caules ex eadem radice plures, erecti vel declinati, leviter striati, simplices, palmares vel pedales, superne subflexuosi. *Folia* impari-pinnata, 6-10-juga, omnia petiolata; foliolis oppositis alternisque brevissime petiolatis, integerrimis, utrinque obtusis, mucronulatis, superne virentibus ac adpresse pubescentibus pilis sparsis, lineam latis, 5-6 lin. longis. *Petiolii* communes semiteretes, superne sulcati. *Stipulae* membranaceo-scariosae, ovato-lanceolatae, subaristatae; aliquando simul coalescunt, et tunc stipulam unicam oppositifoliam vaginantem

apice bidentatam mentiuntur. *Flores* pallide carnei, subsessiles, in apice pedunculorum dense spicati. *Pedunculi* teretes, striati, elongati, 4-6 pollices longi, axillares, stricti. *Bractee* ad singulum florem tres; quarum una ad pedicelli insertionem major, lineari-lanceolata, acuminata, scariosa, nervo fusco notata; aliae duae ab basin calycis, setaceae, minutissimae, adpressae, brevissimae. *Pedicelli* brevissimi, pubescentes. *Calyx*, tubo brevissimo subangulato, conico, apicem versus inter dentes scarioso; dentibus subulatis, tubo duplo longioribus, rectis, subaequalibus; unico inferiore ceteris brevior. *Corollae vexillum* superne carinatum, apice emarginatum, lineis carncis pictum, glabrum, dentibus calycinis duplo longius; *alae* falcatae, acutae, glabrae, omnino candidae; *carina* vexillo aequalis, dorso virescens. *Legumen* monospermum, calyce persistente subinclusum, compressum, villosum; cristae aculeis rectis, vel uncinatis, dentibus calycinis subaequalibus. *Se-men* subcompressum, rufescens, reniforme.

Valde affine *H. albo* Wald. et Kit. pl. rar. Hung. t. 111, sed diversum radice nunquam prope collum ita crassa ut in illo; foliis omnibus petiolatis non superioribus sessilibus; alis falcatis, acuminatis, longioribus; leguminibus ad latera foveolatis.

Ad pascua artificialia conficienda in aridis collibus calcareis perutilis species, nam defectu imbrum nihil patitur, et a jumentis valde expetitur.

OXYTROPIS MONTANA. Dec.

O. subacaulis villosa, pilis petiolorum et scapi patulis, foliolis elliptico-lanceolatis, scapis vix folio longioribus, racemis abbreviatis, bracteis calyce dimidio brevioribus, leguminibus erectis tereti-oblongis-villosis stylo inflexo acuminatis. *Dec. pr. s. nat. 2. p. 275. Pers. syn. 2. p. 331.*

Phaca montana. Spr. s. veg. 3. p. 292.

Astragalus montanus. Lin. sp. pl. 1070. Will. sp. pl. 3. p. 1302. Lam. dict. enc. 1. p. 318, et Poir. supp. 1. p. 525. Ten. fl. nap. pr. p. 43.

Ic. Astragalus montanus. Jacq. austr. t. 167. Scop. carn. ed. 2. v. 2. t. 45.

Astragaloides alpina, purpurea, villosa punctata, foliis brevibus acuminatis. *Till. h. pis. t. 14. f. 3*, mala, quia legumina pendula.

In glareosis alpinis Aprutii; *Monte Costone*, *Monte Corno*, *Majella*.

Julio, Augusto. 24

OXYTROPIS CAMPESTRIS. Dec.

O. acaulis, foliis multijugis, foliolis lanceolatis sericeis, scapo subdecumbente foliis subaequali, spicis capitatis, bracteis calyce subbrevioribus, leguminibus inflatis ovatis pubescentibus floribusque erectis. *Dec. pr. s. nat. 2. 278. Pers. syn. 2. p. 333. Ten. fl. nap. pr. supp. 4. p. 11.*

Phaca campestris. Spr. s. veg. 3. p. 292.

Astragalus campestris. Linn. sp. pl. 1702. Will. sp. pl. 3. p. 1317. Lam. dict. enc. 1. p. 317, et Poir. supp. 1. p. 527.

lc. Hull. helv. 1. 13. Schoeuchz. it. alp. p. 330. ic. b. foliis calycibusque virentibus.

In alpinis glareosis Aprutii; Majella, Monte Costone, Monte Corno; varietas b. Morrone.

Julio, Augusto. 2

Specimina helvetica differunt ab hac nostra, laciniis calycinis linearibus non lanceolatis. Legumina pilis ferrugineis tecta.

ASTRACALUS ARISTATUS. Herit.

A. frutescens, petiolis spinescentibus, foliis 6-9-jugis oblongo-linearibus mucronatis pilosis, pedunculis brevissimis sub-4-floris, calycinis dentibus longis setaceis. Will. sp. pl. 3. p. 1328. Pers. syn. 2. p. 341. Dec. pr. s. nat. 2. p. 208. Spr. s. veg. 3. p. 294. Ten. fl. nap. pr. p. 43.

lc. Carid. Aix t. 104, ex Dec.

Tragacantha, seu spina hirci. Dod. pempt. 751.

b. canescens, foliis calycibusque incano-pubescentibus.

c. densiflorum stipularum caudis elongatis, floribus approximatis subglomeratis.

In aridis ac glareosis montium Aprutii; et Sa-

mni; *Roccarasa, Piano di cinque miglia, Majella, Morrone*; varietas *b. Monte Costone*; varietas *c. Monte Corno*.

Julio, Augusto. $\frac{1}{2}$

Flores fere semper albi, vix aliquando carnei; *calycini dentes* magis elongati, magisque pilosi quam in speciminibus helveticis. In varietate *c. folia virentia*, sed *flores* fere sessiles et undique circa caulem conferti, ut in *A. siculo*.

BISERRULA PELECINUS. Lin.

B. foliis impari-pinnatis, foliolis ovatis apice profunde emarginatis, stipulis subvaginantibus, floribus coeruleis. Lin. sp. pl. 1073. Will. sp. pl. 3. p. 1335. Poir. dict. enc. 6. p. 78. Pers. syn. 2. p. 345. Dec. pr. s. nat. 2. p. 307. Spr. s. veg. 3. p. 309.

Ic. Astragalus purpureus, annuus, peregrinus, siliquis utrinque serrae similibus. Moris. hist. 2. s. 2. t. 9. f. 6.

Lunaria radiata, Robini. Baulh. hist. 2. p. 384.

Hedysarum congestum, et utrinque lunatis siliquis. Barr. ic. 1137.

b. foliolis vix emarginatis, stipulis vaginantibus, floribus albis.

Ic. nulla.

In collibus herbosis Calabriae orientalis, et Japygiae: varietas *b.* cum specie undique prope Reggio promiscue crescit.

Martio, Aprili. ☉

Folia magis canescentia in *a.*, et *flores* coerulei, paullo majores, quam in var. *b.* Interim quamvis habitus diversus, et florum color constans; tamen nullo alio liquido caractere distingui possunt.

MELILOTUS PALUSTRIS. Dec.

M. leguminibus racemosis nudis pendulis lacunosorugosis 1-2-spermis stylo persistente brevissimo mucronatis, foliis lineari-oblongis obsolete repando-serratis, stipulis setaceis, caule ramisque crectis (virescentibus). *Dec. pr. s. nat. 2. p. 187. Spr. s. veg. 3. p. 206.*

Trifolium palustre. *Wald. et Kit. pl. rar. Hun. 3. p. 295.*

lc. Wald. et Kit. l. c. t. 266.

In argillosis humentibus Aprutii in sylvestribus, vel ad sepes; *Caramanico, Roccamorice, S. Valentino*: Samnii, *Isernia al Macerone, Castel di Sangro.*

Augusto, Septembri. ♀

Caules 3-4-pedales, et apud nos prope radicem fistulosi, ceterum farcti. *Legumina* 1-2-sperma in eadem planta saepius observavi. Sub exsiccatione, uti notant laudati auctores *Fl. hung.*, gratum odorem adsumit, praesertim legumina. A *M. officinali* ex icon. *Sturmii fl. germ. par. 1. fasc. 15*, et ex speciminibus germanicis certe diversa.

TRIFOLIUM CAESPITOSUM. Reyn.

T. glaberrimum, caulibus caespitosis brevissimis, foliolis obovatis denticulatis, stipulis lanceolatis acutissimis, capitulis axillaribus longe pedunculatis, floribus subsessilibus post anthesim patentibus, dentibus calycinis subaequalibus corolla multo brevioribus, leguminibus 3-4-spermis. *Will. sp. pl.* 3. p. 1359. *Pers. syn.* 2. p. 349. *Poir. dict. enc.* 8. p. 4. *Savi bot. etr.* 4. p. 41. *Dec. pr. s. nat.* 2. p. 199. *Spr. s. veg.* 3. p. 208.

Ic. bona nulla.

In asperis alpinis montium Aprutii; *Monte Costone*, *Majella*, *Monte Corno*.

Julio, Augusto. 24

Uti recte notat Cl. *Savi* l. c. distinctum a *T. pallescenti*, pedicellis tubo calycis brevioribus, corollis albo-roseis, leguminibus 5-4-spermis, non dispermis.

TRIFOLIUM REPENS, b. alpestre.

T. glaberrimum, caule repente radicante diffuso, foliolis obcordatis emarginatis (immaculatis), stipulis scariosis angustis lanceolatis, capitulis axillaribus pedunculatis, pedunculis abbreviatis (1 $\frac{1}{2}$ poll.) petiolo subaequalibus, dentibus calycinis brevissimis, floribus demum reflexis, leguminibus tetraspermis.

Ic. *nulla*.

In pascuis alpinis Aprutii ad nives deliquescentes, ubi varietas haec vulgo appellatur *Roscia*.

Augusto, Septembri. 24

Species haec, quae in alpinis pratis Aprutii inter gramina late longeque reptat, utilissima habetur ad iumenta et juvencos saginandos; tamen si oves illam depascunt priusquam pluviae aestivae superveniant, tunc valde noxiam experimur.

TRIFOLIUM PRAETUTIANUM. *Nob.*

T. caulibus caespitosis, cauliculis simplicibus ascendentibus calycibus petiolisque molliter denesque pilosis, foliolis ovalibus integris vel obsolete serrulatis, stipulis lanceolatis longe acuminatis, capitulis globosis solitariis stipula bracteante suffultis, dentibus calycinis subaequalibus lineari-actaceis corolla duplo brevioribus, leguminibus 1-spermis. *Savi bot. etr. 4. p. 16*, in notis. *Dec. pr. s. nat. 2. p. 302*. (a quo male *prutetianum* scribitur, et *cortone* pro *Monte Costone*).

Ic. *nostra t. 51*.

In elatioribus montibus Aprutii, in herbosis saxorum rimis humo repletis; *Monte Costone*, *Monte Corno*, *Monte Intermesole*, *Morrone a lava roscia*.

Junio, Augusto. 24

Plantâ dense caespitans, humilis. *Radix* crassa,

sublignosa, ramosa, externe nigricans, in saxorum rimis alte descendens. *Caules* basi sublignosi, et foliorum stipulis emarcidis fuscis imbricatis undique tecti; subteretes, solidi, virides: *cauliculi* floriferi annotini, erecti vel adscendentes, teretes, subrubentes, 1-3-foliati, 2-5-pollicares, simplices. *Folia* ex glauco-virentia; *radicalia* numerosa, longe petiolata, petiolis canaliculatis, 1-2 poll. longis; *caulina* duo vel tria, adscendendo brevius petiolata. *Foliola* obtusa vel acuta, dense ad margines pilosa, nervosa, plana, pilis adpressis utrinque pubescentia; in foliis radicalibus elliptica, ut plurimum integerrima, obtusa, 2-5 lin. lata, 6-7 lin. longa; in caulinis lanceolata, vel ovato-lanceolata, acuta, obsolete serrulata, 1-1 $\frac{1}{2}$ lin. lata, 4-5 lin. longa. *Stipulae* membranaceae, nervosae, pilosae, breviter caudatae, albae. *Capitula* stipulis bracteantibus foliorum superiorum suffulta, multiflora, solitaria, raro gemina, quorum alterum sessile. *Calycis tubus* cyliadraceo-conicus, 2 lin. longus, nervosus, saepius vel omnino vel aliqua sui parte rubescens, fauce valde albido-pilosa; *dentes* rubentes, tubo subaequales, recti, in fructu rigidiores semipatentes. *Corollae* apice roseae, basi pallidiores, et fere ex luteo-rubentes; *carina* dente infimo calycis subaequalis. *Legumen* compressum, obtusum, fere obovatum, apice stylo brevi mucronatum, lateraliter apice dehiscens. *Semen* lutescens.

TRIFOLIUM INTERMEDIUM. Guss.

T. pilosum, caule diffuso, foliolis lanceolato-oblongis, stipulis basi connatis breviter caudatis, spicis villosis conico-oblongis, dentibus calycinis setaceis subaequalibus, corollis vix calycem excedentibus. *Guss. cat. Hort. Reg. Booc. p. 82. Savi bot. etr. 4. p. 19, in notis. Dec. pr. s. nat. 2. p. 190. Spr. s. veg. 3. p. 213.*

lc. nulla.

In collibus aridis, et campis maritimis Calabriae orientalis; *Melito, Pentadattilo, Brancaleone, Sidero, Suverato sotto Satriano: Japygiae; Ugento, Gallipoli, Otranto.*

Aprili, Majo. ☉

TRIFOLIUM TENUIFOLIUM. Ten.

T. caule ramisque erectis, foliolis inferioribus obcordato-cuneatis, superioribus linearibus apicem versus denticulatis mucronatis, dentibus calycinis setaceis inaequalibus corolla brevioribus, capitulis oblongis solitariis geminisque sessilibus, leguminibus Ten. fl. nap. pr. p. 44. et app. ad cat. H. R. Neap. p. 58, excluso loco natali. Dec. pr. s. nat. 2. p. 206.

lc. nulla.

In arvis arenosis Lucaniae mari finitimis; *Trisaje, Policoro: Japygiae; Ugento, Gemini.*

Aprili, Majo. ☉

Radix gracilis, annua, ramosa. *Caules* plures ex eadem radice, pubescentes, pedales et ultra. *Foliola* exquisito nervosa, apicem versus denticulata, supra glabriuscula, subtus sparse pilosa; in foliis inferioribus 2 lin. lata et longa, saepius emarginata; in superioribus lin. lata, 4-7 lin. longa. *Stipulae* albidae, nervosae, pubescentes, breviter caudatae, caudis linearis-setaceis saepe patentibus. *Capitula* foliis duobus bracteantibus suffulta, 6-12 lin. longa, solitaria vel gemina; et tunc alterum sessile, alterum pedunculatum. *Flores* straminei, sessiles, dense imbricati, nunquam deflexi. *Calyces* hirsuti, nervosi; *dentibus* linearis-lanceolatis aristatis, rigidiusculis, subaequalibus, tubo aequilongis, sed corolla duplo triploque brevioribus. *Corolla* gamopetala; *vexillo* elongato, integro; *alis* linearibus carina subaequalibus. *Legumen* maturum non vidi.

Habitus *T. Becconi*, cui proximum; sed indicatis characteribus omnino diversum.

TRIFOLIUM CONGESTUM. Cuss.

T. caulibus ramosis glabris humifusis, foliis longe petiolatis, foliolis obcordatis integris pubescentibus, capitulis lateralibus et terminalibus subrotundis sessilibus approximatis, calycibus pilosis, dentibus rectis corollae aequalibus, leguminibus monospermis. *Cuss.*

cat. H. Reg. Bocc. p. 80. Savi bot. etr. 4. p. 45, in notis. Dec. pr. s. nat. 2. p. 198, et 207. Spr. s. veg. 3. p. 217, sed male caules fruticosi in descriptione dicuntur.

In arvis argillosis maritimis Calabriae orientalis; *Brancaleone, Melito, Catanzaro presso il fiume Tacina, S. Leonardo, Cotrone*: Lucaniae; *Policoro, Trisaje.*

Aprili, Majo. ☉

Foliola saepius emarginata, quae in plantis siccis integra.

LOTUS FUSILLUS. Viv.

L. diffusus pilisque adpressis undique canescens, caulibus gracilibus ramosis, foliolis stipulis bracteisque obovato-cuneiformibus, pedunculis 1-3-floris folio triplo longioribus, leguminibus teretibus horizontalibus gracilibus rectis apicem versus incurvis, seminibus (viridibus) globoso-oblongis. *Viv. fl. dyb. spec. p. 47. Dec. pr. s. nat. 2. p. 211. Spr. s. veg. 3. p. 280.*

lc. Viv. l. c. t. 17. f. 3.

In arenosis collibus Calabriae; *Reggio ai Nasiti.*

Aprili, Majo. ☉!

Caules teretes, leves, plures ex eadem radice, in orbem expansi, ramosissimi et aliquando simplices, palmares vel semipedales. *Foliola* obtusiuscula, crassiuscula, brevissime petiolata, quandoque

obovato-lanceolata, 2 lin. longa, 1 lin. lata. *Petioli* communis semiteres, vix lin. longus. *Stipulae* petiolo longiores, in nonnullis speciminibus oblique ovatae, acutae. *Bractae* ternatae, foliis conformes; foliis omnibus vel aequalibus, vel intermedio latiore ac longiore. *Pedunculi* 2-3-flori, 5-7 lin. longi. *Calyces* nervosi; dentibus lineari-lanceolatis, subincurvis, subaequalibus. *Corollae* luteae, parvae; *vexillum* rotundatum, mucronulatum, calyce duplo longius, et subtus venis longitudinalibus pictum; *alae* et *carinae* vexillo subbreviares. *Legumina* linearia, pollicem longa, vix 1 lin. lata, adpresse pubescentia.

Haec nostra differt a planta Cl. *Viviani*, pubescentia adpressa non patente, caulibus raro simplicibus, sed semper ramosis, pedunculis 1-3-floris, floribus minoribus.

MEDICAGO PROSTRATA, L. pubescens.

M. caulibus prostrato-diffusis basi suffrutescentibus, foliolis linearibus nervosis truncatis basi cuneiformibus, apicem versus margine subdentatis, stipulis subulatis basi dentatis, pedunculis racemosis paucifloris, leguminibus cylindraceis cochleatis inermibus tenuissime reticulatis pubescenti-scabris.

Ic. nulla.

In aridis calcareis Aprutii; *Morrone a Campo di Giove, e presso Pacentro*

Augusto, Septembri. 2, et basi 1

Foliola in nostra vix lineam lata, subtus pubescenti-pilosa et exquisite nervosa, margine apicem versus denticulata; sed saepius integra, apice emarginato-truncata, cum mucrone interjecto. *Stipulae* albidae, nervosae, acuminatae, pubescentes; *pedunculi* foliis longiores, 1-6-flori; *pedicellis* 2 lin. longis; *legumina* utrinque plana, non falcata, sed re vera cochleata; anfractibus 1-3. Caules, foliola subtus, petioli, pedunculi et legumina non glaberrima, sed pilis adpressis brevibus pubescentia. Confer iconem speciei in *Jacq. hort. vind. 1. t. 89*. Nulla eum *M. falcata* affinitas.

MEDICAGO OBSCURA. Retz.

M. caulibus decumbentibus, foliis denticulatis inferioribus obovatis superioribus rhombeo-ovatis, stipulis dentato-ciliatis, pedunculis multifloris folio subaequalibus, leguminibus planis inermibus 2-spermis compressis glabris nervosis, anfractibus 1-2 subapproximatis. *Retz. obs. 1. p. 24. Will. sp. pl. 3. p. 1406. Pers. syn. 2. p. 356. Sebast. et Maur. fl. com. pr. p. 259. Ten. fl. nap. pr. p. 44. Dec. pr. s. nat. 2. p. 174. Spr. s. veg. 3. p. 287.*

M. lenticularis. Desr. dict. enc. 3. p. 630.

M. levis. Desf. alt. 2. p. 213. Poir. dict. enc. supp. 3. p. 523. Dec. pr. s. nat. 2. p. 174.

M. helix. Will. sp. pl. 3. p. 1409. Spr. s. veg. 3. p. 287.

M. maritima, trifolia, polycarpus, fructu toroso, non spinoso. *Till. cat. h. Pis. p. 110.*

lc. Retz. h. v. t. 1. Till. l. 6. t. 42. f. 2.

b. aculeata, leguminibus margine aculeatis, aculeis setaceis rectis apice aliquando uncinatis.

lc. nostra t. 52.

In pascuis arenosis maritimis per Calabriam orientalem ad Dauniam ambae varietates passim proveniunt.

Aprili, Majo. ☉

Caules diffusi, ramosi, glabri vel pubescentes, vix striati, pedales et ultra. *Folia* laete virida, supra glaberrima, subtus adpresso villosa, nervosa; *foliolis* a medio ad apicem denticulatis, a medio ad basim ciliatis. *Petoli* semipollicares vel pollicares, supra capsaliculati, glabri; juniores, uti pedunculi, patenti-villosi. *Stipulae* semiovatae, acuminatae, ciliatae, basi ciliato-dentatae. *Pedunculi* foliis breviores, vel longiores. *Legumina* utrinque pleniusecula, glaberrima, margine tenui inermi in *a.*, aculeato in *b.*, nervosa; nervis marginem versus apastomosantibus. *Semina* ex flavo-virentia, exacto reniformia in utrisque.

Varietas *b.*, si seorsum spectatur, species videtur propria, sed in loco natali passim conspicuantur nonnulla individua, in quibus legumina sensim ab una ad alteram transeunt; ideoque illas sejungere malui. Praeterea synonyma superius recensita omnia ad hanc speciem pertinere mihi visum est, disceptation-

tribus Cl. viris *Dec. Spr. Link et Willd.*, nam anfractuum numerus, et distantia characteres variabiles, et proinde parvi momenti sunt pro hisce speciebus discriminandis.

MEDICAGO MURICOLEPTIS. Tin.

M. caule ramoso diffuso, foliis obovato-cuneiformibus obcordatisve apice serrulatis, stipulis ciliato-dentatis, pedunculis subnullis. folio subacqualibus, leguminibus glabris cochleatis utrinque planis compressis, anfractibus 3-4 reticulatis aculeatis, aculeis subimbricatis distichis arcuatis. Tin. ph. rar. sic. pug. p. 18. Dec. pr. s. nat. 2. p. 179.

fc. nulla.

In arvis argillosis Calabriae orientalis; *Catanaro, Cotrone, Cassano*; Lucaniae; *Policoro, Torre a Mare.*

Aprili, Majo. ☉

Cum *M. disciformis Dec.* conjungit hanc speciem Cl. *Spr.* in *s. veg.* 3. p. 291, sed ab illa differre monet *Dec. l. o.*

CLASSIS XVIII.

DIADELPHIA-POLYANDRIA.

HYPERICUM *RICHERI*. Vill.

H. caule simplici herbaceo terete (basi purpurascente), foliis ovatis obtusis amplexicaulibus margine nigro-punctatis, floribus corymbosis, bracteis calyceque ovato acuto dentato-ciliatis petalisque nigro-maculatis. Vill. delph. 3. p. 501. Bertol. am. it. p. 397. Will. sp. pl. 3. p. 1445. Pers. syn. 2. p. 87.

H. fimbriatum. Lam. dict. enc. 4. p. 148. Dec. pr. 8. nat. 1. p. 552. Ten. fl. nap. 2. p. 160. Spr. 2. veg. 3. p. 348, exclusis ab hoc synonymis *H. alpini*, *perfoliati* et *Calabrici*.

Ie. Vill. l. c. t. 44, quæ a nostra nonnisi foliis acutioribus recedit.

H. alpinum, magno flore, nigris punctis insignito. Pluckn. phyt. t. 93. f. 6.

In pascuis alpinis montium Aprutii; Monte Corno, Monte Costone, Morrone, Majella.

Julio, Augusto. 2.

Descriptio Cl. Bertol. l. c. cum nostro adamsim convenit. Equidem *folia* et *petala* obtusa, *calycis foliola* acuta vel acuminata; *cilia* bractearum et calycis pauca, apice fusca et obsolete glandulosa. *Flores* centrales 4-laterales 3-gynos, nunquam vero

5-gynos observavi. *H. perfoliatum* et *H. Calabricum* omnino ab hac specie aliena.

HYPERICUM HYSSOPIFOLIUM. Vill.

H. caule terete adscendente erectoque, foliis oblongo-linearibus obtusis, superioribus pellucidopunctatis, fasciculorum axillarum angusto-linearibus, calyce obtuso glanduloso-dentato, stylis 3-4, panicula pyramidata caule subaequali. *Vill. delph. 3. p. 505. Will. sp. pl. 3. p. 1470: Lam. dict. enc. 4. p. 170. Pers. syn. 2. p. 91. Dec. pr. s. nat. 1. p. 552. Spr. s. veg. 3. p. 349.*

Id. *Vill. l. c. t. 44*, sed male hanc nostram refert, quia folia omnia angusto-linearia.

In apricis siccia montium Samnii; *Capracotta à Monte Capraro.*

Julio & Augusto. 2

Folia in nostris plantis 2-3 lin. lata; illa vero fasciculorum fere filiformia; omnia virentia, et minime glaucescentia, uti de plantis Tauricis asserunt *Cl. Will. et Marsch.*; bracteae hinc inde glandulis instructae conspiciuntur; petala nervosa, calyce triplo longiora, ad margines apicem versus glanduloso-serrulata, vel simpliciter glanduloso-punctata. Capsulae ovatae, acuminatae; glaberrimae. Panicula elongata, cauli aequalis vel longior.

CLASSIS XIX.

SYNGENESIA-AEQUALIS.

ARNOPOGON PICRIODES, *b. litorale.*

A. caule foliisque oblongis sinuato-dentatis hispidiusculis, pedunculis aequalibus, calycibus glabris.

Ic. nulla.

In maritimis sepibus Calabriae; *Reggio, Melito, Brancaleone.*

Martio, Aprili. ☉

SCORZONERA TRACHYSPERMA. *Günth. ?*

S. caule glabro simplici vel basi ramoso, ramis erectis unifloris; foliis integerrimis radicalibus lanceolatis, caulinis linearibus canaliculatis, squamis calycinis glabris acutis, exterioribus duplo brevioribus, seminibus aspero-tuberculatis, pappi setulis interioribus a medio ad apicem simplicibus, basi arachnoideo-plumosis. *Günth. ex Spr. s. veg. 3. p. 666.*

Ic. nostra t. 53.

b. pubescens; caule foliisque basi arachnoideo-pubescentibus.

c. undulata; caule inferne arachnoideo-pubescente, foliis margine undulatissimis, basi crispis.

In collibus, et campis herbidis maritimis Cala-

brae orientalis; *Capo Brazzano, Capo Colonna, Cotrone*; var. c., *Cassano, Europoli, Amendolara.*

Aprili, Majo. 2

Folia tenue nervosa; radicalia lanceolata, acutiuscula, 1 $\frac{1}{2}$ - 2 poll. longa, 3-4 lin. lata, rosulata, patentia, in petiolum attenuata, ad margines plana vel crispato-undulata; caulina linearia, margine planis, vix lin. lata, 3-4 poll. longa, basi amplexicaulis.

Pedunculi elongati, glaberrimi, leves. *Calycis* squamae glaberrimae, margine submembranaceae; exteriores ovato-lanceolatae, apice attenuatae, concavae, subcarinatae, aliquando apice recurvae, 2-3 lin. longae; interiores 9-10 lin. longae, acutae, sed non attenuatae, ad margines sub apice saepius ciliatae. *Semina* striata, ad angulos squamulis muricata, glaberrima, alba, 5-6 longa. *Pappus* candidus, sessilis; calycem vix excedens. *Flores* lutei.

S. serrulata, *Fiv. fl. lyb. spec. p. 48. t. 19. f. 4.* differre videtur ab hac; foliorum habitu, florum colore purpureo non luteo, seminibus brevissimis, quae in nostra sunt elongata; tamen *Cl. Spr. l. c.* nequidem ut varietates habet.

SCORZONERA HIRSUTA. Lin.

S. caule basi subramoso adscendente unifloro folisque linearibus carinatis hirsuto, seminibus lanatis (albidis, pappo rufo). *Lin. mant. 278. Will. sp. pl. 3. p. 1363, excluso synonymo Tournesortii. Pers.*

syn. 2. p. 361. Poir. dict. enc. 72. p. 23. Spr. 3. v. 3. p. 668. Ten. fl. nap. pr. p. 46.

S. eriosperma. Gou. ill. p. 52 ; descriptio optima.

Hieracium capitaceum. All. pedem. 779.

Id. All. l. c. t. 31. f. 3 ; mala.

Tragopogon alter, luteus. Column. ecphr. 1. t. 233 ; sed cum semine in externa parte tabulae notato.

In collibus aridis Calabriae orientalis, Lucaniae, Japygiae, Peucetiae.

Aprili, Majo. 24

Semina brevia, villis albis dense lanata. Pappi setulae exteriores breviores, plumosae ; interiores longiores, basi plumosae, apice scabrae.

SCORZONERA COLUMNAE. Nob.

S. caule basi subramoso adscendente unifloro-foliisque linearibus carinatis hirsuto, seminibus glabris spinulis sursum spectantibus asperis, pappo plumoso (rufescente).

Id. nostra t. 54.

In collibus aridis cum S. hirsuta provenit, simulque floret ac fructificat.

Habitus omnino praecedentis, a qua nonnisi seminibus differt ; quae in illa lanata et breviora, in hac glabra longiora striata, et spinulis sursum spectantibus aspera. Hinc S. angustifoliae Wald. et Kil. pl. rar. Hung. 2. p. 128. t. 122 proximior, at pappo potissimum distincta ; nam in nostra valde plumo-

sus, in *S. angustifolia* vix pilis scaber conspicitur.

Acutissimus noster *Columna* hanc speciem recte a praecedente distinxit; nam in icona citata utriusque semina depinxit, et equidem ad hanc spectat semen in internâ parte tabulae notatum.

Synonymon, *S. orientalis*, *angustifolia*, semine longo aspero. *Tourn. cor.* 36. ad *S. hirsutam* male relatum, et inde ad *S. villosam* a Cl. *Marsch.* amandatum, potius ad hanc nostram spectat.

SCORZONERA TENORII. Presl.

S. caule erecto ramoso, foliis pinnatifidis laciniis lineari-lanceolatis integerrimis, squamis calycinis glabriusculis apice interne pennicillato-tomentosis. Presl. del. Pr. p. 116. Ten. fl. nap. pr. sup. 4. p. 11.

Ic. nostra t. 55. f. 1.

In collibus, et campis argillosis Calabriae; *Roccella, Cotrone, S. Leonardo di Cutro.*

Aprili, Majo. 24 vel 3

Habitus et affinitas potius cum sequente, quam cum *S. resedifolia* (*Sonchus chondrilloides* Desf.), quae longe alia species. Differt equidem a *S. octangulari*, squamis calycinis muticis apice interne pennicillato-tomentosis, floribus duplo maioribus, calycibus cylindricis non angulatis. A *S. calcitrapifolia* certe distincta, uti inferius patebit, secus ac opinatur Cl. *Spr.* in *s. veg.* 3. p. 668. Interim folia fere semper pinnatifida vidi, non vero lyrato-pinnatifida, uti ex *Preslio.*

SCORZONERA OCTANGULARIS. Will.

S. caule erecto stricto, foliis inferioribus decursive-pinnatifidis, laciniis lanceolatis, superiorum lineari-lanceolatis, calycis glabri inaperti octangulâris squamis sub apice mucronatis. Will. sp. pl. 3. p. 1506, excluso synonymo Gou. Pers. syn. 2. p. 362. Poir. dict. enc. 7. p. 17. Spr. s. veg. 3. p. 668.

Ic. nostra t. 55. f. 2.

In collibus, et campis argillosis Calabriae orientalis; *Cotrone, Amendolara, Cassano*: Lucaniae; *Policoro*: Japygiae; *Brindisi*.

Aprili, Majo. ♂

S. laciniatae valde affinis, uti recte notat Cl. *Will. l. c*; sed *habitus* in innumeris plantis loco natali inspectis semper alienus; *calyces* ante anthesim octangulares, praeterea glabri et raro canescentes; foliorum radicalium *lacinae* latiores, et *caules* quam in illa robustiores, aliquando pedales et ultra.

SCORZONERA CALCITRAPIFOLIA, b. decumbens.

S. undique glaberrima, caule ramoso ramis decumbentibus adscendentibusve, foliis lyrato-pinnatifidis, laciniis lateralibus oblongis subrotundisque, terminali subrotunda vel lanceolata elongata apice recurvata, calycinis squamis muticis.

Ic. Tragopogon Resedae minoris folio, supinum, Barr. ic. 800, optima quoad habitum, sed foliorum lacinae nimis angustae.

S. pratensis, foliis laciniatis glabris. *Buxb.*
cent. 2. t. 32?

In collibus, et campis argillosis maritimis Calabriae orientalis; *Milito, Cassano, Cotrone, Amendolara*; Japygiae; *Brindisi*.

Aprili, Majo. ♂

Caules striati, semper uti calyces glaberrimi; ramis decumbentibus, apice adscendentibus. *Folia* primordialia radicalia vere lyrato-pinnatifida; laciniis omnibus subrotundis vel oblongis, obtusis, integris, vel latere exteriore obiter crenatis; terminali duplo vel triplo reliquis majore, ut in icône *Buxbaumii* bene repraesentatur, quo caractere ab affinibus *S. Tenorii*, *octangulari*, et *laciniata* facillime distinguitur: in reliquis laciniae laterales oblongo-lineares; terminalis lanceolata, duplo ceteris longior, apice recurva; ita ut folia *Resedae fruticosae* aemulentur; folia caulina breviora, angustiora; suprema tandem simplicia. *Calyces* glaberrimi; squamis exterioribus adpressis, demum patulis, brevissimis; intinis elongatis, margine membranaceis, duplo squamas intermedias acutas superantibus.

Differt haec nostra a descriptione *Fahlî, Willdenovii, Sprengelii* et *Retzii* (qui sub nomine *S. resedifoliae* hanc describit); caule non erecto, sed ramis adscendentibus; foliorum inferiorum laciniis non mucronatis, sed obtusis vel tantum acutis; nec omnibus conformibus, sed difformibus: calycibus glabris, squamis muticis, non sub apice mucronatis. Prae-

terea etiam *S. resedifolia* Gou., quae a Dec. in *Fl. fr. sup.* p. 455, ad *S. calcitrapifoliam* refertur a nostra recedit; quia in illa caulis diffusus, lanatus, folia inferiora hastato-pinnatifida, et calyces tomentosi. An ideo species ab omnibus aliis distincta, vel apud auctores citatos haud bene descripta?

PICRIS ACULEATA. Vahl.

P. caule erecto strigoso-aculeato superne nudo, foliis obovato-oblongis inaequaliter dentatis verrucoso-aculeatis, floribus corymbosis, pedunculo in-
crassato, calyce hispido, foliolis exterioribus laxis.
Vahl. symb. 3. p. 89, excluso synonymo *Tournefortii. Will. sp. pl.* 3. p. 1557. *Poir. dict. enc.* 5. p. 311. *Pers. syn.* 2. p. 370. *Spr. s. veg.* 3. p. 664. *Ten. fl. nap. pr.* p. 46.

Ic. nulla.

In aridissimis collibus calcareis maritimis Calabriae orientalis; *Trebisacce, Amendolara, Cariati*: Japygiae; *Gallipoli.*

Majo, Junio. 2

HIERACTIUM PRUNELLAEFOLIUM. Gou.

H. caule paucifloro basi flexuoso ramoso (humili), ramis adscendentibus, foliis radicalibus ovatis denticulatis, caulinis lyratis, lobo terminali ceteris quadruplo majore ovato denticulato, lateralibus basim versus

decreascentibus distantibus, pedunculis superne calycibusque tomentosis. *Gou. ill. p. 57*, exclusis synonymis præter illa *Hall. Booc. et Lin., ex Vill. delph. 3. p. 122. Will. sp. pl. 3. p. 1574. Pers. syn. 2. p. 372. Spr. s. veg. 3. p. 640.*

H. pumilum. Lin. mant. 107. Lam. dict. enc. 2. p. 364.

Crepis pigmaea. Lin. sp. pl. 1131.

lc. Gou. l. c. t. 22. f. 3. All. ped. t. 15. f. 2, mediocria.

H. alpinum, incanum, saxatile, Prunellae foliis integris, Bocc. mus. t. 24.

In alpinis glareosis Aprutii; Monte Costone, Monte Intermesole, Monte Corno, Majella.

Julio, Augusto. 2.

Radix hinc inde inter saxula libera repens, nigricans. Caules vix palmares, basi albidii, flexuosi, glaberrimi. Folia glabriuscula, vel incano-tomentosa; lobi laterales sæpe triangulares brevissimi, et tunc folia dici possunt integra, petiolis dentatis, ut a plurimis auctoribus habentur.

HIERACIUM ANDRYALOIDES. Vill.

H. caule erecto vel patente-ramoso paucifloro foliisque plumoso-pilosis, inferioribus petiolatis oblongo-lanceolatis acutis basi sinuato-dentatis, superioribus (paucis) angustis integerrimis. Vill. delph. 3. p. 121. Pers. syn. 2. p. 374. Lam. dict. enc. 2.

p. 364. Dec. fl. fr. 4. p. 22. Spr. s. veg. 3. p. 642.

Ic. *Vill.* l. c. t. 29.

In rupibus aridis meridionalibus montium Samnii; *Capracotta*, *Monte Capraro*: Aprutii; *Majella*, *Morrone*; *Monte-Costone*, *Monte S. Franco*.

Julio, Augusto. 2

Pili papporum scabri; *receptaculum* nudum.

Ab *Andryala lanata* (*Hieracium lanatum* Dec., *H. verbascifolium* Pers.) cui maxime affine differt, foliis basi semper crispatis et dentatis, non integerrimis. *H. Liottardi Vill.* l. c., nonnisi hujus speciei varietas ex Dec. l. c.

HIERACIUM PRAENANTHOIDES. Vill.

H. caule erecto simplici foliisque villosis, radicalibus oblongo-lanceolatis petiolatis obiter denticulatis, caulinis cordato-oblongis amplexicaulibus, floribus corymbosis, pedunculis calycibusque pilosoglandulosis. *Vill. delph.* 3. p. 108. *Vill. sp. pl.* 3. p. 1590. *Pers. syn.* 2. p. 374. *Lam. dict. enc.* 2. p. 367, excluso synonymo *Jacquini*. *Spr. s. veg.* 3. p. 644.

Ic. *H. spicatum. All. ped. t.* 27. f. 1-3; quae posterior plantam nostram exacte repraesentat.

b. caule foliisque glabris margine tantum ciliatis, calycibus puberulis.

In sylvaticis montosis Samnii; *Monte di Mezzo*, *Monte Capraro*: Aprutii; *Chiarino*, *Majella*, *Morrone*: varietas b., *Majella a Grotta Capraja*.

Julio, Augusto. 2.

CREPIS FOETIDA. Lin.

C. caule a basi ramoso, ramis adscendentibus, foliis runcinato-pinnatifidis hirtis scabris, summis ovato-lanceolatis basi profunde incisis, pedunculis superne calycibusque canescentibus pilis simplicibus hirtis. *Lin. sp. pl.* 1133. *Will. sp. pl.* 3. p. 1598. (excluso synonymo *Chondrilla purpurascens foetida. Bauh. prodr.* t. 68.) *Pers. syn.* 2. p. 376. *Lam. dict. enc.* 2. p. 180. *Smith. brit.* 2. p. 837. *Ten. fl. nap.* 2. p. 176.

1c. *Engl. bot.* t. 406.

Hieracium luteum, Cichorii sylvestris folio, Amygdalas amaras olens. *Moris. hist.* 3. p. 63. s. 7. t. 4. f. 4.

H. foliis Cichorii sylvestris villosis, odore-castorei. *Magn. monsp.* 129. t. 128.

In collibus, et campis asperis calcareis Aprutii. Junio, Julio. ☉, ♂

Caulis semipedalis, inferne pilis brevibus sparsis subhispidus, ab ipsa basi ramosus. *Foliorum radicalium* lacinia extima triangularis, brevis. *Pedicelli* ac *calyces* non solum canescentes, sed et pilis simplicibus, minime glandulosis, hirti.

CREPIS GLANDULOSA. Nob.

C. caule basi simplicissimo erecto strieto, foliis runcinatis hirtis scabris, superioribus sessilibus lanceolatis sagittatis basi dentatis, pedunculis floriferis corymbosis calycibusque pilis glanduliferis (rufescentibus) hirtis. *Ind. sem. H. Reg. in Bocc. an. 1825.*

Ic. nostra t. 56.

Hieracium Cichorii foliis, *Amygdali amari* odore. *Cupan. panph. sic. t. t. 154. Bon. t. 119* (a *Bertol. in lucubr. p. 25. n.º 143* sub *C. foetida* relata).

Majo, Junio ☉

Caules simplices, angulato-striati, pedales et sesquipedales, basi rubentes, et pilis sive setulis longis patentibus hispidi. *Folia* piloso-hispida: radicalia et caulina inferiora re vera lyrata; lobis terminali ovato vel late lanceolato, acuto, denticulato; laterales triangulares, patentes, acuti, integri vel obiter denticulati: caulina superiora fere lanceolata, basi sagittata, dentato-sinuata, apicem versus integra, dentibus basim versus profundioribus longioribusque. *Pedunculi* nudi, vel squama una aut altera lineari instructi, uniflori, sub anthesi elongati (2-5-pollicares), apice vix incrassati. *Flores* lutei, ante anthesin cernui. *Calycis* foliola exteriora anguste linearia, acuta, non scariosa, adpressa, deintum subpatentia; interiora duplo triploque longiora, lanceolata, acuta, sub an-

thesi plana, in fructu carinata incrassata et semina marginalia amplectentia. *Semina* scabra; *pappo* marginalium sessili, *centralium* stipitato, calycem excedente.

Affinis praecedenti odore nauseoso totius plantae, et floribus; sed habitu, caule simplici elatiore hirsutiore, foliis non pinnatifido-lyratis, sed re vera runcinatis, calyce non canescente, et pilis glanduliferis distincta.

ROBERTIA TARAXACOIDES. Dec.

R. glabra, foliis radicalibus runcinato-pinnatifidis, scapo nudiusculo unifloro adscendente. *Dec. fl. fr. supp. p. 453. Poir. dict. enc. supp. 4. p. 689. Spr. s. veg. 3. p. 661.*

Seriola taraxacoides. *Lois. fl. gall. p. 530. Ten. fl. nap. 2. p. 182.*

S. uniflora. *Biv. cent. 2. p. 55. Poir. dict. enc. supp. 5. p. 778.*

lc. *Lois. l. c. t. 18.*

Hieracium aetnense, minimum, dentis Leonis foliis obtusis. *Cupan. panph. sic. 2. t. 190.*

b. foliis scapisque basi ciliato-hispidis.

In calcareis montosis Samnii et Aprutii: varietas b.; monte S. Franco presso Aquila.

Julio, Augusto. 2

S. uniflora Biv., et S. taraxacoides Lois. male uti diversae species enumerantur a Poir. l. c., et a Steudel in nomen. botan. p. 767.

SERIOLOA CRETENSIS, *b. glabrata*.

S. caule ramoso subfolioso, foliis radicalibus pinnatifido-runcinatis glabriusculis, caulinis linearilanceolatis, pedunculis elongatis, floribus subeorymbosis, calycibus arachnoideo-canescenscentibus hinc inde setosis, pappis plumosis, in disco stipitatis in radio sessilibus.

Ic. nulla.

In arenosis maritimis Calabriae orientalis; *Melito*, *Brancaleone*, *Stalatti*, *Cotrone*, *Cariati*, *Corigliano*.

Aprili, Majo. 2

Differt a *S. cretensi* sicula, et ab hujus plantae icone, quam dedit Cl. *Biv.* in *man.* 4. t. 4., foliis magis pinnatifidis, calycibus junioribus arachnoideo-canescenscentibus demum glabratis, squamis ad carinam hinc inde setulosis, non undique hirtis. An haec vera *S. cretensis*. *Lin.*?

CATANANCHE LUTEA. *Lin.*

C. foliis villosis lanceolatis integris dentatisque trinerviis, squamis calycinis exterioribus ovatis interioribus lanceolatis duplo longioribus. *Lin. sp. pl.* 1142. *Will. sp. pl.* 3. p. 1627. *Pers. syn.* 2. p. 379. *Lam. dict. enc.* 2. p. 226. *Desf. all.* 2. p. 339, descriptio optima. *Spr. s. vég.* 3. p. 671. *Ten. fl. nap.* 2. p. 186.

Ic. *Lam. ill. gen. t. 658. f. 2. Gäert. de fruct. 2. p. 356. t. 157. f. 5!*

Chondrylla cyanoides lutea, Coronopifolio non diviso. *Barr. ic. 1135. Boec. mus. t. 7, et t. 66*, sub errato nomine *Alyssum incarnum* ec.

In collibus, et campis argillosis Calabriae orientalis, Lucaniae, Japygiae, Peucetiae.

Aprili, Majo. ☉

Squamae calycis inferiores ovatae breviores, non lanceolatae, uti ex diagnosi Linnæana, et inde ex illa omnium recentiorum. *Folia* non glabra, qualia petit *Spr. l. c.*, sed ciliata et brevibus villis conspersa, uti *Desf.* illa describit. *Seminum* paleae nonnunquam sex, saepius quinque. *Caulis* vel subramosus, vel *scapi* nudī uniflori; praeterea *flores* plurimi sessiles aggregati ad radicis collum, tenuiores quam reliqui.

CICHORIUM DIVARICATUM. *Schous.*

C. caule glabro, ramis divaricatis, foliis inferioribus runcinatis caulinis oblongis dentatis, pedunculis geminis axillaribus incrassatis altero unifloro elongato abortiente, altero brevissimo subtrifloro. *Schous. marocc. p. 197, ex Will. sp. pl. 3. p. 1629. Poir. dict. enc. supp. 2. p. 229. Pers. syn. 2. p. 379. Spr. s. veg. 3. p. 671.*

Ic. nulla.

In arvis argillosis Calabriae orientalis; *Melito, Brancaleone.*

Majo, Junio. ♂

SCOLYMUS GRANDIFLORUS. Desf.

S. floribus solitariis sessilibus, foliis decurrentibus, caule subsimplici villosa erecto, radice perenni. *Desf. atl. 2. p. 240. Will. op. pl. 3. p. 1631. Pers. syn. 2. p. 380. Poir. dict. enc. 7. p. 11. Spr. 2. veg. 3. p. 672. Ten. fl. nap. 2. p. 188.*

Ic. Desf. l. c. t. 218.

In arvis argillosis Calabriae orientalis; S. Leonardo, Cotrone, Cirò, Cassano.

Majo, Junio. ♀

CARLINA SICULA. Ten.

C. caule basi simplici apice ramoso; ramis irregularibus, foliis pinnatifidis, laciniis dentato-apinosis superne glabris subtus floccoso-villosis, floribus terminalibus subcorymbosis breviter pedicellatis involucreatis (radio albo). *Ten. cat. Hort. Reg. neap. app. alt. p. 74. Spr. 2. veg. 3. p. 378.*

C. bracteata. Presl del. Prag. p. 105.

Ic. nulla.

In aridissimis collibus Japygiae; Nardò, Gallipoli, Ugento, Lecce.

Junio, Julio. ♀

Folia *C. corymbosae*, flores fere *C. vulgaris*, sed in apice ramorum aggregati; at nulla cum *C. lu-*

nata affinitas, nec caulis lobatus, uti ait Presl l. c.

CARDUUS AFFINIS. Nobis

C. foliis subtus tomentosis oblongo-lanceolatis decurrentibus pinnatifido-lobatis, laciniis lobisque dentatis ciliato-spinosis, spinis terminalibus validis, pedunculis unifloris elongatis, calycibus ovatis glabrisculis, squamis exterioribus linearibus subulatis subpatulis, interioribus longioribus (coloratis) lanceolatis inermibus.

Ic. nostra t. 57.

In apricis, vel sylvaticis montosis Samnii; Capracotta, Monte Capraro: Aprutii; Majella alla Majelletta, Morrone.

Julio, Septembri. ♀

Caules plures ex eadem radice, 2-3-pedales, erecti, stricti; alterne ramosi, virescentes, pilis arachnoideis hinc inde conspersi. Rami elongati, erecti, subsimplices, in pedunculum terminati. Folia supra intense virentia, subtus albida dense tomentosa: radicalia inaequaliter pinnatifido-lobata, petiolata, 2-3 poll. longa, pollicem et ultra lata: caulina pinnatifida, sessilia, basi ala plana spinosa dentata per caulem decurrentia: ramea lanceolata, inaequaliter et profunde dentato-spinosa. Pedunculi elongati, subcorymbosi, aphylli, teretes, uniflori, albo-tomentosi. Flores purpurei, erecti. Calyces ovati, virentes, 7-8 lin. longi, 5-6 lin. lati, pilis raris arachnoi-

deis pubescentes; maturo fracta cernui et decidui: squamae calycinae exteriores carinatae, apice vix patulae, subulatae, spinula subinermi flavescens terminatae; intimae latiores, longiores, acutae, inermes, apice plerumque purpureae. *Semina* oblonga, nitida, albida. *Pappus* sessilis, pilosus, pilis sub lente scabris. *Receptaculum* pilosum.

Calyces et pedunculi ut in *C. candicante*, *Wald.* et *Kit. pl. rar. Hun. t. 83*; sed ob folia *C. collino*, *eorund. t. 232* proximior: tamen ab hoc diversus, caulibus pluribus, non unico ex eadem radice, spinis laciniis terminantibus elongatis, pedunculis non crispatis, et squamis calycinis exterioribus minime recurvato-patentibus. A *C. cinereo*, *Marsch. fl. taur. cauc. 2. p. 270* (cui videtur proximus quoad descriptionem) distinguitur, foliis subtus tomentosis, squamis calycinis basi non dilatatis, intimis integerrimis non serrulatis, radice perenni, et loco natali.

CNICUS ACAULIS. Will.

C. foliis utrinque viridibus pinnatifidis, laciniis divaricatis spinoso-ciliatis, scapo brevissimo unifloro, calycis squamis lanceolatis adpressis inermibus. *Will. sp. pl. 3. p. 1681*, an excluso synonymo *Dod. ? Pers. syn. 2. p. 389*.

Carduus acaulis. Lin. sp. pl. 1156. Lam. dict. enc. 3. p. 706.

Cirsium acule. *Spr. s. veg. 3. p. 325.*

Id. Jacq. ic. rar. 3. t. 579. Sturm. fl. germ. p. 1. fasc. 24.

Carlina minor, flore purpureo. Clus. hist. 2. p. 156.

C. montana, minor, acaulia. Barr. ic. 493.

In pratis aprieis montium Samnii; *Monte di Mezzo: Aprutii; Palena al Vado di Coccia, Majella.*

Julio, Augusto. 2

In pratis fertilibus et humentibus acapi aliquando elongantur, et duos vel tres flores gerunt.

CNICUS SYRIACUS. Will.

C. foliis sessilibus amplexicaulibus oblongis albo-venosis, utrinque glaberrimis lobato-pinnatifidis, laciniis dentato-spinosis, floribus approximatis subsessilibus involucriis, involucris elongatis rigidis spinosis, squamis calycinis ovato-lanceolatis mucronatis apice patulis. Will. sp. pl. 3. p. 1683. Pers. syn. 2. p. 389. Sebast. et Maur. fl. rom. pr. p. 283.

Carduus syriacus. Lin. sp. pl. 1153. Lam. dict. enc. 1. p. 702. Desf. atl. 2. p. 245.

Cirsium syriacum. Spr. s. veg. 3. p. 377. Gäert. de fruct. vol. 2. p. 383.

Id. Sebast. et Maur. l. c. t. 8. Gäert. l. c. t. 163. f. 4.

Carduus lacteus, syriacus. Cam. hort. t. 10,

bona quoad habitum, et foliorum figuram. *Moris.*
sect. 8. t. 30. f. 5.

Carduus radiis purpureus, capitulis seroissimis spinis circumdatis. *Cupan. panph. sic. 3. t. 145.*

In arvis argillosis, et inter segetes Calabriae orientalis; *Catanzaro, Cotrone, Cassano: Japygiae; Maruggi, Nardo, Racale, Castro: Pouctiae; Monopoli.*

Majo, Junio. ☉

Solum varietatem floribus purpureis in locis indicatis vidi.

CNICUS GIGANTEUS. Will.

C. caule alto firmo lanato, foliis caulinis cordatis amplexicaulibus oblongis supra strigoso-hispidis subtus albo-lanato-tomentosis sinuato-lobatis, lobis spina valida terminatis, floribus subsessilibus aggregatis, calycis lanati squamis arachnoideis apice spinosis patulis. *Will. sp. pl. 3. p. 1671.*

Carduus gigas. Uria pl. ad linn. opus add. n.º 27. Tin. pag. pl. rar. Sic. p. 22.

C. scaber. Poir. it. 2. p. 201.

C. giganteus. Desf. atl. 2. p. 245. Pers. syn. 2. p. 388.

Cirsium giganteum. Spr. s. veg. 3. p. 375.

Id. Desf. l. c. t. 221.

Carduus gigas, acanthoides, tomentosus, picnopolysphaerocephalos. Cup. panph. sic. 2. t. 338.

Ad sepes subhumidas in Calabria orientali; lo
Bianco nuovo, Capo Rizzuto.

Julio, Junio. ♂

BIDENS CERNUA. Lin.

B. floribus subradiatis cernuis, calyce exteriori
 interiorem superante, foliis lanceolatis subconnatis
 remote serratis glabris. *Lin. sp. pl. 1165. Will.*
sp. pl. 3. p. 1716. Lam. dict. enc. 1. p. 414. Pers.
syn. 2. p. 393. Spr. & veg. 3. p. 452.

Ic. Caunabinā aquatica, sive Eupatorium mas.
Job. ic. 1. t. 528. f. 2.

In udis, et inundatis Aprutii; sponde del lago
Fucino presso Avezzano, e S. Benedetto.

Septembri, Octobri. ☉

Variat apud nos floribus cernuis vel erectis,
 discoideis aut radiatis, caule palmari et sesquipedali.

SANTOLINA ALPINA. Lin.

S. pedunculis unifloris, foliis pinnatis incanis,
 caulibus simplicibus, seminibus glabris. *Lin. sp.*
pl. 1180. Will. sp. pl. 3. p. 1800; excluso syno-
nymo Barrelieri.

S. erecta. *Lin. syst. veg. ed. R. p. 730. Pers.*
syn. 2. p. 407. Poir. dict. enc. 4. p. 508, excluso
pariter synonymo Barrelieri.

Ic. nostra t. 58.

Lam. ill. gen. t. 671. f. 4, mediocria.

Santolinoides alpina, saxatilis, foliis glaucis et veluti argenteis, floribus luteis. Mich. gen. 31. t. 27, bona.

In montibus Aprutii in glareosis; *Morrone nel vallone di Mala cupa*, ad meridiem Sulmonam versus, ubi jam invenerat *Michelius*.

Julio, Augusto. 24

Radix perennis, fibrosa, nigricans. *Caules* basi caespitiosi, suffruticosi, subradicantes, adscendentes; cauliculi vero annotini erecti, simplicissimi, in pedunculis terminati. *Folia* sericeo-incana, raro bipinnata, sepius pinnata vel pinnatifida; laciniis linearibus, integris, planis, obtusis, lin. latis, 2-3 lin. longis; suprema aliquando linearia, integra. *Pedunculi* nudi, elongati, pubescentes. *Flores* lutei, omnes hermaphroditi. *Calyx* hemisphaericus; foliolis lanceolatis, acutiusculis, subcarinatis, pubescentibus, margine nonnihil scariosis. *Semina* glabra! *Receptaculi* paleae flosculis breviores, scariosae, glabrae, concavae, integrae vel tridentatae, mucronatae.

Pyrethrum alterum minus, caespitosa radice, *Anthemidis* flore italicum, *Barr. ic. 522*, a *Lin.* et inde a recentioribus ad hanc speciem relatum, optime a *Cl. Bertolonia* in *am. ital. p. 46*, ad quam *Anthemidem mucronulatam* (quae etiam in *Morrone* provenit) amandatur, ad quam procul dubio spectat; nam etsi flores in icone discoides, tamen *Barrelier* illos emarcidos se vidisse fatetur. Praeter-

en Cl. Spr. in suo s. veg. 3. p. 456, sub *Lasioperno pedunculari* Lag. (*Santolna eriosperma* Pers.) *S. alpinam*, *S. pinnatam*, et *Cotulam abrotanifoliam* Will. refert. At seminum characteres cum *Lasioperno* minime conveniunt, et inde a *S. eriosperma* certe distincta. Quid de reliquis synonymis sit dicendum mihi non constat, cum nec illarum plantarum icones, nec exsiccata specimina adhuc viderim.

POLYGAMIA—SUPERFLUA.

ARTEMISIA CAMPHORATA, b. *canevens*. Pollin.

A. caule suffruticoso erecto, foliis calycibusque incano-canescens, inferioribus bipinnatis foliolis filiformibus brevibus, summis simplicissimis, racemis paniculatis, floribus pedunculatis globosis mutantibus. Poll. fl. ver. 2. p. 642.

A. alba. Turra fl. ital. prodr. p. 67; ex Poll. l. c.

Io. Abrotanum mas, incanum. Column. ephr. v. t. 54.

In collibus calcareis elatioribus, et ad radices montium Aprutii; Colli dopo Tagliacozzo, Monte Salviano presso Avezzano; Tagliacozzo, Montorio sopra Teramo: et una cum varietate virenti prope Palena invenitur.

Augusto; Septembri. h.

Foliola in hac varietate saepius tenuiora, una

eum caule graciliora; flores magis conferti; calycis squamæ intimæ latiores, margine scariosæ; receptaculum villosum.

ARTÉMISIA COERULESCENS. Lin.

A. foliis incanis pinnatifido-incisis, caulinis superioribus lanceolatis integerrimis, floribus racemoso-spicatis oblongis erectis. *Lin. sp. ph.* 1189. *Will. sp. pl.* 3. p. 1847. *Pers. syn.* 2. p. 413. *Lam. dict. enc.* 4. p. 568. *Spr. & veg.* 3. p. 487. *Ten. fl. nap. pr. supp.* 4. p. 12.

Ic. Absynthium angustifolium. *Dod. pempt.* 26.

• Abrotanum latifolium rarius, artemisiarfolio. *Column. cephr.* 2. p. 75. t. 76.

b. virescens, foliis fere omnibus subintegris virentibus.

In argillosis maritimis hyeme inundatis, Aprutii; Pescara, Francavilla; varietas b. in Peucetia; Brindisi.

Septembri, Octobri. R.

XERANTHEMUM CYLINDRACEUM. Sibth.

X. foliis lanceolato-linearibus tomentosis, pedunculis elongatis unifloris, squamis calycinis exterioribus obtusissimis muticis margine scariosis dorso tomentosis, interioribus conniventibus lanceolatis (non radiantibus), pappo 8-10-aristato, aristis linearibus

semine subaequalibus. *Sibth. ex Smith. pr. fl. gr. 2. p. 172*, excluso synonymo *Morisonii. Spr. s. veg. 3. p. 485*, excluso synonymo *Marschalii*.

Ic. nuda.

In collibus aridis Samnii? *Monte di Mezzo*; *Aprutii*; *Caramanico*, *Roccamorice*, *Popoli*.

Junio, Julio. ☉

Sequenti satis proximum; sed caule elatiore, magis ramoso, ramis quandoque divaricatis et recurvatis, calycibus revera cylindricis tenuioribusque, ipsius squamis dorso tomentosis, et aristis basi non dilatatis certe distinctum. A *X. inaperto auctorum*, squamis calycinis exterioribus rotundatis obtusissimis muticis, et non acuminatis discrepat. Foliorum latitudo, directio, et pubescentia variabiles sunt.

XERANTHEMUM ERECTUM. Presl.

X. foliis lanceolato-linearibus tomentosis, pedunculis elongatis unifloris, squamis calycinis exterioribus undique glabris (dorso coloratis) subrotundis mucronatis scariosis, interioribus conniventibus lanceolatis (non radiantibus), pappo 5-aristato, aristis basi dilatatis semine brevioribus. *Presl. del. Prag. p. 106.*

Ic. X. oleae-folio, capitulis simplicibus, incanum, foetens, flore purpurascente minore. *Moris. hist. 3. p. 432 s. 6. t. 12. f. 1.*

Stoebe incana altera, *Cyan* aut *Jaceae* capitulis. *Lob. ic. 544?*

Xeranthemum. Bauh. hist. 3. p. 1. pag. 25 (ex descriptione).

In collibus aridis Samnii ; *Monte di Mezzo.*

Junio, Julio. ☉

Synonymon *Morisonii* ab auctoribus nunc ad *X. inapertum* (*Lam. Will.*), nunc ad *X. annuum* (*Sebast. et Maur.*), et denique a *Sibth.*, dubitante tamen *Cl. Smithio l. c.*, ad *X. cylindraceum* relatum, ex *Morisonii* descriptione potius cum *X. erecto* (in quo calyces glabri non radiantes et squamae linea rubente notatae) quam cum illis convenit. Icon *Barbieri* a *Lam. X. annuo* addicta; tam similis est nonnullis exemplaribus *X. erecti* in herbario asservatis, ut ex ipsis deproiuncta videatur. Tandem species *Bauhini* et *Lobelia*, quamvis satis rudes, tamen ex descriptione *Bauhini*, quae cum illa *Morisonii* omnino concordat, potius ad *X. erectum*, quam ad *X. inapertum*, uti putat *Cl. Lam.*, spectare mihi visum est.

GNAPHALIUM ULIGINOSUM. Lin.

G. foliis linearibus obtusiusculis sessilibus utriusque cauleque diffuso albo-lanatis, floribus axillaribus terminalibusque glomeratis, squamis calycinis acutiusculis. *Lin. sp. pl. 1200. Will. sp. pl. 3. p. 4891. Pers. syn. 2. p. 421. Smith. brit. 2. p. 872. Lam. dict. enc. 2. p. 759. Spr. k. veg. 3. p. 481*, aut cum synonymo *Will?*

Ic. *Fl. dan.* 85g.

Filago minor. *Dod. pempt.* 66. *Lobel. ic.* 481, malae.

In planitiis montosis hyeme inundatis Aprutii;
Piano di cinquemiglia, Campi palentini presso Capistrello.

Junio, Julio. ☉

Caules apud nos semper diffusi in campis aridis, et erectos in humentibus vidi, ut in *icone Fl. dan.* exhibentur. *Flores* axillares saepe solitarii.

FILAGO ERIOCEPHALA. Nob.

F. caule erecto basi ramoso apice dichotomo capitulis foliisque lineari-lanceolatis acutis dense tomentoso-lanatis, capitulis multifloris in dichotomia et ramorum apicibus, calycibus cylindricis, squamis acutis rectis parallelis.

Ic. *nostra t.* 59.

In collibus aridis maritimis Lucaniae; *Policoro* una cum *F. germanica*, ac *F. pyramidata*.

Majo, Junio. ☉

Habitus omnino *F. germanicae*; a qua differt foliis magis acuminatis, caule foliis capitulisque dense tomentoso-lanatis, et saepius omnino incanis: capitulis ovato-oblongis; denique squamis calycinis non acutis et aristatis ut in illa, sed simpliciter acutis, quo caractere statim ab illa distinguitur; hinc diagnosis *F. germanicae* haec erit, ut etiam a *F. pyramidata* facile dignoscatur:

F. caule erecto basi ramoso apice dichotomo foliisque lineari-lanceolatis acutis subtomentoso-lanatis (cinereis), capitulis multifloris globosis basi lanatis in dichotomia et ramorum apicibus, calycibus subcylindricis, squamis acuminato-aristatis rectis parallelis.

Interim icon *F. germanicae* apud *Sturm. fl. germ. p. 1. fasc. 12*, ab illa quae apud nos provenit, recedit; habitu, foliis virentibus, capitulis fere glabris, sed squamae optime pictae, quae aliunde male expressae in icone *Gaert. de fruct. 2. t. 166*.

MICROFUS ERECTUS. Lin.

M. caule erecto vel decumbente ramoso foliisque alternis amplexicaulibus oblongo-lanceolatis obtusiusculis lanatis, floribus glomeratis axillaribus terminalibusque denso tomento involutis. *Lin. sp. pl. 1313. Will. sp. pl. 2. p. 2388. Pers. syn. 2. p. 423. Lam. dict. enc. 4. p. 142. Spr. s. veg. 3. p. 499. Ten. fl. nap. pr. supp. 4. p. 12.*

Ic. *Lam. ill. gen. t. 694. f. 2*, mala quoad habitum et folia.

Gnaphalium plateau 111. Clus. hist. 1. p. 329, bona quoad habitum.

G. unico cauliculo. *Bauh. hist. 3. p. 161*, icon ex *Clusio*.

Leontopodium verius *Dioscoridis. Barr. ic. 296*, pessima.

In collibus aridis calcareis Samnii; monte di Mezzo: Aprutii; Aquila, Caramanico, Roccamorice.

Majo, Junio. ☉.

Caules in locis aridis sterilibus saepe diffusi, ab ipsa basi ramosi.

CONYZA SORDIDA. Lin.

C. suffruticosa, foliis linearibus angustissimis revolutis integerrimis ramisque albo-tomentosis, pedunculis elongatis subtrifloris, squamis calycinis ovato-lanceolatis adpressis. *Lin. mant.* 466. *Sebast.* et *Maur. fl. rom. pr. p.* 286. *Will. sp. pl.* 3. p. 1932. *Pers. syn.* 2. p. 427. *Lam. dict. enc.* 2. p. 87. *Spr. s. veg.* 3. p. 510.

lc. Stocchadi citrinae affinis, capitulis parvis raris. *Bauh. hist.* 3. p. 1. pag. 156, bona.

Chrysocoma muralis, paucioribus congestis fuscisque capitellis. *Barr. ic.* 277, bona; et

Stoechas citrina spuria, longioribus foliis. *id.* 368, mediocris.

Ageratum aliud quorundam. *Dalech. hist.* 778, mediocris.

In saxosis, et vetustis muris oppidorum Aprutii; Colli sulla strada di Tagliacozzo: in ditione romana a Rionero.

Junio, Julio. ♄

A C. Tenorii *Spr.* differt, foliis linearibus an-

gustissimis integerrimis; a *C. saxatili*, squamis calycinis adpressis obtusis, foliis tomentosis; ab utrisque pedunculis apice 2-5-floris.

CONYZA TENORII. Spr.

C. suffruticosa, foliis lineari-lanceolatis subundulatis supra viridi-lanatis glabrisve subtus niveotomentosis, squamis calycinis glabris obtusis adpressis, pedunculis subgeminis unifloris subcorymbosis. *Spr. pug. 1. p. 55. Link. en. alt. H. Ber. 2. p. 322.*

C. geminiflora. Ten. fl. nap. 2. p. 213. Link. l. c. p. 323.

Icon. Ten. l. c. t. 67!

Chrysocoma latifolia, minima, singulari flore. *Barr. obs. 980. ic. 425.*

Stoechadī citrinae alteri inodoraē *Lobellii* affinis, capitulis brevioribus. *Bauh. hist. 3. p. 157*, quae ex ejusdem observatione diversa est ab *Elichryso sylvestri*, etc. *Bauh. prodr. p. 113. f. 2*, ad *C. saxatilem* spectante.

b. foliis linearibus angustis, squamis calycinis infimis acutis, margine inciso-serratis.

In rupibus calcareis, et aridis collibus maritimis Calabriae orientalis; *Reggio, Capo Colonna, Capo di Bova*; Japygiae; *Capo di Leuca, Tarento*; varietas *b.*, in Calabria, a *Capo Colonna*.

Majo, Junio. \bar{n}

Pro locorum natura variat caule semipedali, pe-

dali et ultra: *foliis* supra plus vel minus viridilatis, et aliquando omnino glabris, semper vero atrovirentibus; angustioribus vel latioribus, 2-5-lin. latis: *squamis calycinis* omnibus obtusissimis, vel infimis acutis; integerrimis, vel inciso-serratis: tamen semper ab affinis distincta, habitu squamis calycinis obtusis, et foliis lanceolatis acutis, non spathulatis vel obtusis. Hinc penitus mihi latet cur Cl. *Sprengel*, qui primus uti speciem diversam a *C. saxatili* hanc evulgavit, inde in suo *S. veg.* 3. p. 510 cum illa conjunxerit; dum aliunde Cl. *Link.* l. c. immerito tanquam species diversas *C. geminifloram*, et *C. Tenorii* enumerat.

APTER ALPINUS. *Lin.*

A. caule herbaceo unifloro folioso, foliis integerrimis pubescentibus, radicalibus lanceolato-spathulatis, caulinis calycinisque squamis subaequalibus lanceolatis obtusiusculis. *Lin. sp. pl.* 1226. *Will. sp. pl.* 3. p. 218. *Pers. syn.* 2. p. 442. *Lam. dict. enc.* 1. p. 302. *Spr. s. veg.* 4. p. 527. *Ten. fl. nap. pr. supp.* 4. p. 12.

Ic: *Jacq. austr.* t. 88.

Aster viii, austriacus v. *Clus. hist.* 2. p. 15, optima.

In alpinis montium Aprutii; Monte Costone, Monte Intermesole, Monte Corno; al monte de' Fiori collegit amicissimus *Orsini*.

Julio, Augusto. 24

Caulis in nostris plantis foliosus, non vero 2-3
foliis instructus, uti ex *Gouani* observatione.

PYRETHRUM GRAMINIFOLIUM.

P. caule simplicissimo unifloro, foliis infimis radicalibus obovato-cuneatis in petiolum attenuatis apice irregulariter dentatis, caulinis inferioribus linearibus subintegris, squamis calycinis margine atris apice scariosis.

Chrysanthemum graminifolium. *Lin. sp. pl.* 1252. *Will. sp. pl.* 3. p. 2144. *Pers. syn.* 2. p. 460. *Dec. fl. fr.* 4. pag. 179. *Spr. 3. veg.* 3. p. 583. *Ten. fl. nap.* 2. p. 233.

Matricaria graminifolia. *Desr. dict. enc.* 3. p. 782.

Ic. Lam. ill. gen. t. 678. f. 5! *Jacq. observ.* 1. 92.

Bellis montana, gramineis foliis. *Magn. hor. t.* 31.

b. squamis calycinis concoloribus.

In herbidis saxosis montium Aprutii; *Majella* nella valle dell' *Orfenta*, a *S. Spirito*, nella valle dell' *inferno*.

Julio, Augusto. 24

Radix fibrosa, caespitosa, nigricans. *Caules* erecti vel adscendentes, simplicissimi, glaberrimi, substriati, pedales et ultra, inferne foliosi, superne nudi. *Folia* glaberrima, lacte virentia, 5-4 lin.

lata, 1-1½ poll. longa una cum petiolo canaliculato; radicalia et caulina inferiora longe petiolata, dentata vel incisa; laciniis linearibus, integerrimis, divaricatis; aliquando, apice tantum trifida; caulina superiora linearia, acuta, sessilia, integerrima vel pectinato-dentata, adscendendo angustiora, integriora, breviora, et magis distantia. *Flores Chrysanthemi leucanthemi*: squamis calycinis exterioribus, brevioribus, acutioribus; interioribus obtusissimis, apice membranâ scariosa auctis; omnibus vero glabris, integris, subcarinatis et margine atris; in varietate *b. contoloribus*. *Corollae* radii obtusae, rotundatae, integrae, vel 2-3-dentatae. *Semina* conica, incurva, striata, glabra, truncata, centralia coronâ destituta; marginalia pappo membranaceo denticulato vel integro coronata. *Receptaculum* ovato-conicum, glabrum, punctato-scabrum, punctis spiraliter dispositis.

Ob semina marginalia pappo coronata, ad hoc genus, et non ad *Chrysanthema*, pertinet.

PYRETHRUM CERATOPHYLLOIDES, b. tenuifolium.

P. caule simplici unifloro, foliis glaberrimis, radicalibus caulisque inferioribus bipinnatifidis, laciniis linearibus subdivergentibus planis acutis integris bifidisque, supremis linearibus integerrimis, calycibus glabris squamis margine atris.

P. ceratophylloides. *Ten. fl. nap. 2. p. 233.*

lc. *nulla*.

In herbosis saxosis montium Samnii; *Capracotta*; *Aprutii*; *Rocca valle oscura*, *Piano di vinquemiglia*.

Junio, Augusto. 2.

Radix caespitosa, sublignosa, nigricans, transversa, fibras perpendiculares emittens. *Caules* erecti vel adscendentes, simplicissimi, glaberrimi, pedales et bipedales, apicem versus nudi. *Folia* laete virentia; radicalia primordially petiolata, pinnatifida; laciniis latis, dentatis: reliqua una cum caulibus inferioribus bipinnatifida; laciniis linearibus, vix semilineam latis, 5-12 lin. longis, subcarnosis, rectis vel curvatis, saepius divergentibus, integris vel in foliis pinnatifidis 2-3-fidis: superiora aliquando profunde pinnatifida; suprema sessilia, basi laciniâ una aut altera instructa. *Petoli* canaliculati, dentati, prope basim dilatati, subamplexicaules, subtus carinati. *Flores* magni, albi, speciosi, diametro bipollicari. *Calycis* hemisphaerici squamæ subcarinatae, glabrae, marginē atrae; exteriores ovato-lanceolatae, acuminatae; interiores obtusae, apice et margine membrana scariosa denticulata auctae. *Corollulae* radii candidae, calyce duplo et ultra longiores, nervosae (non sulcis duobus notatae), obtusae, integrae, emarginatae vel tridentatae. *Semina* conica, nigro-striata, nervis prominulis albidis; coronata pappo scarioso, tubuloso, apice denticulato-lacero, vix semilineam longo, albido, aliquando dimidiato. *Receptaculum* nudum, elevato-punctatum.

ANTHEMIS CHIA. Lin.

A. foliis glabriusculis virentibus bipinnatifidis, laciniis trifidis brevibus obovato-cuneatis obtusis mucronatis, petiolis amplexicaulibus basi setaceo-dentatis (radio albo), seminibus exterioribus pappo scarioso dimidiato coronatis centralibus nudis; receptaculi palcis deciduis. *Lin. sp. pl.* 1260. *Will. sp. pl.* 3. p. 2179. *Pers. syn.* 2. p. 466. *Lam. dict. enc.* 1. p. 574. *Spr. s. veg.* 3. p. 594?

lc. nostra t. 60.

Sibth. fl. gr. t. 884, ex prodr.

Chamaemelum chium, vernum, folio crassiore, flore magno. *Buxb. cent.* 5. p. 37. *t.* 70.

In campis et arvis cultis, ac ad margines agrorum in Calabria; da Reggio a Spartivento.

Martio, Aprili. ☉

Radix fibrosa, herbacea. *Caulis* solidus, cylindricus, subangulatus, striatus, pubescens, rubescens, alterne ramosus; ramo centrali erecto, lateralibus diffusis, apice adscendentibus. *Folia* lacte virentia, superne glabra et sub lente glandulis minutis conspersa, subtus nervo prominulo in divisione primaria, pilisque brevissimis pubescentia, raro punctata: radicalia latiora, 1-2-poll. longa, 1-poll. lata, supra terram in orbem expansa: reliqua patentia angustiora, et breviora: omnia alterna, bipinnatifida; rachide integra, superne plana, subtus carinata; laciniis obovato-cuneatis, 2-5-lin. longis, 2-3-

fidis, terminali triloba; segmentis planis, ovatis oblongisque, lin. longis, semilineam latis, obtusissimis et fere rotundatis, setula albida brevissima terminatis. *Petiolis* subamplexicaules; aliquando ad margines glandulosi revoluti ac rubentes, supra canaliculati, subtus carinati, nervo carinali per caulem decurrente. *Pedunculi* ramos terminantes striati, uniflori, pilis albis varie adpressis pubescentes, fistulosi, sub flore vix incrassati, sub anthesi breves et nutantes, demum erecti et elongati, 3-4-pollicares. *Calyx* hemisphaericus; squamis imbricatis, glabris, 2-2 $\frac{1}{2}$ lin. longis, $\frac{1}{2}$ lin. latis, virentibus, ecarinatis, planis, margine sphacelatis; interioribus lineari-oblongis, latioribus; appendice membranaceo-scariosa apice instructis, obtusis, quandoque denticulatis: exterioribus ovato-lanceolatis, acutioribus et appendice fere destitutis. *Corolla* pollicem lata. *Corollulae* radii albae, oblongae, apice tridentatae; disci tubulosae, 5-dentatae; denticulis aequalibus, acutis, subciliatis, revolutis; tubo subangulato, scabriusculo, in medio constricto; basi post anthesim incrassata. *Semina* teretia; *radialia* saepius abortiva, subincurva, striata, albida, coronata pappo scarioso dimidiato vel tubuloso, et tunc oblique truncato ex ea parte qua faciem corollulae lingulatae respicit, apice integro vel denticulato, sphacelato, vel sub lente lineolis nigris varie notato, $\frac{1}{2}$ -1-lin. longo: *semina centralia* magis incurva, caeterum prioribus similia, sed corona integra brevissima uniformi instructa, *radi-*

mento styli in coronae centro prominente. *Receptaculum* hemisphaericum, paleaceum, tuberculatum, tuberculis spiraliter dispositis. *Paleae* receptaculi fere obovatae, membranaceo-scariosae, acutae vel obtusiusculae, apice integrae vel denticulatae, subaphacelatae, albidae, concavae, 1-lin. longae, $\frac{1}{2}$ lin. latae, flosculis breviores.

Synonymon *Spreng. l. c.* cum dubio citavi, nam in nostra nec folia subincana nec receptaculi paleae cuspidatae, ut ab illo dicuntur.

ANTHEMIS SECUNDIRAMEA. Biv.

A. caule diffuso ramoso herbaceo foliisque petiolatis bipinnatifidis subcarnosis glabris, laciniis abbreviatis obtusiusculis muticis 3-fidis; pedunculis demum fistulosis superne incrassatis (radio albo), receptaculo conico-cylindraceo, paleis lanceolatis acutis adhaerentibus. *Biv. cent. 2. p. 10. Spr. s. veg. 3. p. 594.*

A. maritima, annua, odorata, praecox, flore albo, caule purpurascente. *Mich. gen. 33. n.° 6?*

Ic. *Biv. l. c. t. 2.*

Till. Hort. pis. p. 39. t. 21. f. 3?

In lapidosis maritimis Calabriae; *Reggio: Peucetiae; Monopoli.*

Majo, Junio. ☉!

Rami non semper secundi; *foliorum lacinae* plus minusque latae, nunquam vero lineam exce-

dentes, obtusae vel acutiusculae, aut lineari-lanceolatae, nunquam vero apice dilatatae. *Receptaculum* in anthesi hemisphaericum, demum conico-cylindraceum.

Synonymon *Michellii*, et iconem *Tillii* (quamvis in hac caulis erectus depingatur) ad *A. maritimam* ab auctoribus relata, potius ad hanc speciem spectare arbitror.

ANTHEMIS PETRAEA. Ten.

A. caulibus simplicibus erectis vel adscendentibus unifloris foliisque bipinnatifidis glabris, laciniiis linearibus cuneatis acutiusculis integris, calycinis squamis glabris nigro-marginatis (radio albo), paleis sub adhaerentibus lanceolatis acutis, seminibus subtetragonis. *Ten. fl. nap. 2. p. 246. Spr. s. veg. 3. p. 593.*

Ic. *Ten. l. c. t. 82.*

In herbosis saxosis, interque lapides liberas montium Aprutii: *Monte Intermesole, Monte Corvo, Majella.*

Julio, Augusto. 2.

Planta virens, glaberrima, odore ingratisimo praedita, ad illum *Santolinae squarrosae* accedente. *Radix* transversa, sublignosa, nigricans. *Caules* basi dense caespitosi; cauliculi annotini inferne foliosi, superne in pedunculum nudum terminati, teretes, leves, semipedales vel pedales. *Folia* radi-

calia petiolata, petiolo canaliculato inferne carinato; caulina sessilia, subamplexicaulia: suprema pinnatifida, raro linearia, integra; laciniae vix semilineam latae, 2-5 lin. longae, planae, subtus punctatae, apice acutae vel obtusae cum acumine. *Calycēs* hemisphaerici; foliolis exterioribus ovatis, acutis, carinatis; interioribus lineari-oblongis, margine apiceque membranaceis. *Corollulae* radii albae, oblongae, lineatae, obtusae, integrae vel apice tridentatae, 6-7 lin. longae, 2-3 lin. latae; disci 5-dentatae, denticulis aequalibus. *Semina* omnia inverse pyramidata, subincurva, striata, glabra, apice corona membranacea truncata denticulata brevissima instructa. *Receptaculi* denum conici paleae lineari-lanceolatae, subcarinatae, apice obtusiusculae, aliquando denticulatae, mucronulatae, mucrone atro, corollulis subaequales.

ANACYCLUS MUCRONULATUS.

A. viridi-pubescens, caule simplici decumbente unifloro, foliis radicalibus bipinnato-decompositis, laciniiis linearibus acuminatis, calycibus paleisque apice sphacelatis (radio discolori), seminibus compressis marginatis.

Anthemis mucronulata. Bertol. am. ital. p. 46. Ten. fl. nap. pr. supp. 3. p. 380. Spr. s. veg. 3. p. 594, excluso synonymo Preslii ad aliam plantam certe spectante.

Ic. *Pyrethrum alterum*, minus, caespitosa radice, *Anthemidis flore italicum*. *Barr. ic. 552*, sed flores jam exsiccati.

In umbrosis rupibus muscosis septentrionalibus montium Aprutii; *Majella*, et *Morrone* ubi *Barrelierius* invenit; at in alpinis nunquam ascendit.

Junio, Julio. 2

Radix non fusiformis, sed transversa, fibris perpendicularibus ramentisque foliorum prope collum dense stipata; *folia* plus minus pubescentia, semper tamen viridia, laciniis magis vel minus divaricatis et elongatis; *receptaculi* conici paleae deciduae, apice irregulariter denticulatee. *Semina* uniformia, compressa vel compresso-triquetra, non striata; margine albido angusto circumdata; calyculo brevissimo truncato coronata.

ANACYCLUS BARRELIERI:

A. sericeo-tomentosus, caule simplici decumbente unifloro, foliis radicalibus bipinnatifidis caulibus pectinato-pinnatifidis, laciniis brevibus oblongo-ellipticis obtusiusculis, calycinis squamis paleisque margine nigro-marginatis (radio discolori), seminibus compressis marginatis.

Anthemis Barrelieri. *Ten. fl. nap. 2. p. 245.*

Spr. s. veg. 3. p. 593.

Ic. *Ten. l. c. t. 81.*

Chamaemelum montanum, inaequali, absynthoides italicum. *Barr. ic. 457.*

In glareosis alpinis montium Aprutii; *Monte Costone*, *Monte Intermezzo*, *Monte Corno*, *Majella*

Augusto, Septembri. 24

Habitus omnino praecedentis speciei, a qua potissimum differt *pubescentia* albida sericea totius plantae; *foliorum* laciniis brevioribus, confertioribus, minus divaricatis. *Calycis* squamae vel pubescentes ut in illa, vel carina albo-tomentosae.

Sola seminum figura characterem certum liquidumque praebet, cujus ope *Anthemidem* ab *Anacyclo*, licet sint genera alioquin valde affinia et omnino artificialia, distinguere possumus; nam etiam nonnullas *Anthemides*, uti *Anacyclos*, radio destitutas esse videmus. Hinc vel haec duo genera in unum conjugenda, praesentia aut absentia radii omnino neglecta, aut ad *Anacyclos* omnes *Anthemidum* species semina marginalia compressa et alata gerentes, referendas esse censeo.

SYNGENESIA-FRUSTRANEA.

CENTAUREA AUSTRIACA. Will.

C. foliis scabris hirsutis indivisis integris vel grosse dentatis, radicalibus (latis) ovatis, caulinis oblongo-lanceolatis, supremis amplexicaulibus, squamis calycinis recurvato-plumosis, intimis apice scariosis subrotundis. *Will. sp. pl.* 3. p. 2283. *Pers.*

syn. 2. p. 482. Poir. dict. enc. supp. 2. p. 151.
Spr. s. veg. 3. p. 401.

lc. nulla.

In pascuis montosis Aprutii; sopra *Pietra Camela*, primus invenit *Orsini*.

Julio, Augusto. 2.

Caulis simplex, erectus, inferne angulatus, superne angulato-striatus, puberulus, scabriusculus, 1-2-florus. *Folia* omnia indivisa; caulina inferiora petiolata, grosse dentata, 2-3-poll. longa, poll. et ultra lata, acuta et aliquando mucronata; suprema sessilia obsolete denticulata. *Calyces* majores quam in *C. phrygia*, squamis apice nigro-maculatis. *Pili* qui folia obtegunt, articulati sunt.

CENTAUREA MACULOSA. Lam.

C. caule simplici vel corymboso folisque cinereo-tomentosis, radicalibus lyrato-pinnatifidis, caulinis inferioribus subbipinnatifidis, summis lanceolato-linearibus basi pinnatifido-dentatis laciniisque inferiorum apice acutis mucronatis, calycis globosi squamis omnibus nigro-maculatis ciliatis. *Lam. dict. enc.* 1. p. 669. *Dec. fl. fr.* 4. p. 96. *Pers. syn.* 2. p. 483. *Spr. s. veg.* 3. p. 398, excluso synonymo *Tenorii*.

lc. *Jacq. Hort. Vind.* 1. 92.

Gmel. sib. 2. p. 99. t. 44. f. 1. et 2. optima

quoad folia, sed mala quoad squamas calycis, quae nimis negligenter pictae.

In montosis rupibus Aprutii; *Monte Costone*, *Monte Intermesole*, *Majella*.

Julio, Augusto. 24

Caulis erectus vel adscendens, angulatus, simplex vel ramosus, corymbosus, $\frac{1}{2}$ -1 $\frac{1}{2}$ pedalis. *Folia* omnia cinereo-incana, plus minus tomentosa; radicalia primordialia lanceolata integra, reliqua pinnatifido-lyrata; laciniae omnes non angustissimae, sed lineam et ultra latae, apice setula nigra extante terminatae; in foliis caulinis inferioribus saepe incisae, et tunc folia fere bipinnatifida. *Pedunculi* sub flore incrassati, fistulosi. *Calycis* squamae glabrae, omnino nigrae vel apice tantum nigro-maculatae, ciliis albis vel nigris; intimae lacerae scariosae.

C. dissecta Ten. huic certe proxima ob calyces; sed foliis satis superque distincta.

CENTAUREA AMBIGUA. Nob.

C. viridi-canescens; caule erecto irregulariter ramoso, foliis radicalibus lyrato-pinnatifidis laciniiis oblongo-linearibus subincisis, caulinis pinnatifidis laciniiis linearibus, supremis subintegris lanceolatis, calycis ovati squamis exterioribus appendiculatis ciliatis adpressis nervosis concoloribus, interioribus linearibus subintegris.

Ic. nostra t. 61.

In collibus aridis, et in cultis Aprutii; Car-
manico, Roccamorice.

Julio, Augusto. 2

Radix in campis cultis multiceps, in collibus
subcaespitosa. *Caules* diffusi vel erectiusculi, apice
ramosi, angulati, uti folia sparse floccoso-pubescent-
es et scabri, pedales vel bipedales. *Rami* erecti,
irregulariter elongati, in pedunculos subincrassatos
angulato-striatos terminati, uniflori. *Folia* radicalia
in petiolum attenuata; infima cito pereuntia lanceo-
lata, indivisa, subdentata; reliqua lyrato-pinnati-
fida; laciniis lateralibus, ovali-lanceolatis lineari-
busque, planis, 1-4 lin. latis, pollicem longis, obtu-
siusculis cum brevi mucrone, indivisis vel basi e
latere exteriori saepius dentato-incisis; rachide inter
lacinias integra; caulina inferiora sessilia, pinnati-
fida; laciniis linearibus, integris, mucronatis, 1-2 lin.
latis; intermedia basi tantum pinnatifida, pollicem
longa; suprema linearia, integerrima, acuta, uti
praeccedentia saepe deflexa. *Calyces* glabriusculi, *Aves-*
lanæ magnitudinis vel majores; squamis exteriori-
bus ovatis, nervosis, apice appendice scariosa ci-
liata instructis; interioribus linearibus, obtusis, sub
apice nervosis, duplo longioribus. *Flores* purpu-
rascentes. *Semina* nitida.

Habitus *C. paniculatus*, et prope ipsam locus;
at differt foliis nunquam bipinnatifidis, laciniis
latis; ramis magis divaricatis et irregulariter

elongatis, non corymbosis; floribus duplo et ultra majoribus.

CENTAUREA DEUSTA Ten.

C. caule erecto paniculato; foliis inferioribus bipinnatifidis, superioribus pinnatifidis, pinnis lanceolato-linearibus integerrimis; calycibus ovatis, squamis scariosis obtusissimis laceris submuticis dorso longitudinaliter nigro-maculatis. *Ten. fl. nap. a. p. 266.*

lc. *Ten. l. c. t. 84.*

b. angustifolia; foliorum radicalium laciniis angustissimis, calycinis squamis subintegris mucronatis.

c. divaricata; caule humiliore divaricato, foliorum laciniis abbreviatis, calycibus minoribus.

In collibus maritimis Calabriae; *Ragnara*, *Scilla*: varietas *b.* *Cassano* ad rupes calcareas varietas *c.* in collibus Iapygiae; *Gallipoli*, *Tricase*, *Punta di Cutaro*.

Majo, Junio. ♂

Varietas *b.* quoad descriptionem *C. nitenti* proxima, at foliis bipinnatifidis, et laciniis margine non revolutis diversa. In varietate *c.* folia caulina superiora minus pinnatifida, aliquando basi tantum dentata; caulis humilior, magis scaber et angulatus.

SYNGENESIA-NECESSARIA.

CALENDULA STELLATA, *la crocca.*

C. seminibus difformibus; marginalibus aliis teretibus margine non membranaceis dorso muricatis rectis incurvisve, alteris cymbiformibus margine membranaceis inciso-dentatis carina leviusculis, interioribus omnibus incurvatis subteretibus transverse sulcatis tuberculatis.

loc. nulla.

In herbosis collibus apricis Calabriae orientalis; da Reggio a Capopeltaro; al Bianco nuovo, marina di Suverato, sotto Cariatù.

Martio, Aprili ♂, vel ☉

Caulis angulatus, pubescens, fistulosus, erectus vel adscendens, scaber, viridis aut rubescens, pedalis et ultra, ramosus; ramis erectis. *Folia* acuta, margine undulato-denticulata, denticulis glandula nigra terminatis; scabra, pubescentia: inferiora lineari-oblonga, in petiolum attenuata, 1 ½ ad 2 poll. longa, semipollicem lata; superiora cordato-oblonga vel cordato-lanceolata, basi dilatata, sessilia, amplexicaulia, versus apicem caulis sensim angustiora, et longius acuminata. *Pedunculi* striati, sub flore vix incrassati. *Calycis* foliola subaequalia, acuminata, lineari-lanceolata, integerrima, margine quandoque scariosa, basi viridia, a medio ad api-

cem purpurascētia, pilis nigris obsita, vix carinata, corolla dimidio breviora. *Corolla* concolor, crocea, diametro 1-2-pollicari; corollulae radii tridentatae, basi pilis albidis longis hispidae; disci vix pubescentes. *Florum* color ac magnitudo constantes, sed *semina* marginalia summopere variabilia sunt. Nunquam desunt illa, quae sūt cymbiformia, incurva, et haec nunc apice truncata, nunc producta et apice teretia; sed illa, quae longiora protensa stellata et teretia sunt, aliquando desiderantur. Praeterea haec quoque nunc recta stellata, nunc incurva, nunc teretia, nunc margine membranaceo dentato-cristato instructa; et tunc *C. stellatam* Cav. magis referunt.

Ad hanc spectat varietas *C. stellatae* a Desf. in *fl. atl.* 2. p. 305 relatā. Confer Ten. *fl. nap.* 2. p. 278. An species propria?

SYNGENESI—NECESSARIA

Echinops ritro, *b. elegans*. Bert. inod.

E. caule simplici vel ramoso, foliis bipinnatifidis, supra glabris subtus cauleque albo-tomentosis, lacinii ovato-lanceolatis dentato spinosis; calyculis basi pilosis, squamis apice coloratis margine pilis simplicibus brevibus ciliatis. *Visian. stirp. dalmat. specim. p. 34* l. n. *et nullu.*

In asperis calcareis montosis Aprutii: valle
dell' Inferno alla Majella.

Augusto, Septembri. 2.

Caulis 1-2-pedalis, simplex vel apice in pedunculos 2-3 subcorymbosos divisus; *folia* supranitida, lacte virentia, sed hinc inde arachnoidea, semper bipinnatifida; *laciniae* squama valida albida terminatis; *calyculi* ad basin pilis albidis undique obiti; *squamae* calyculi carinatae, apice coloratae, glabrae, in margine fere ad medium ciliis brevibus simplicibus instructae.

Differt ab *E. vitro* calyculis basi pilosis, et squamis non usque ad apicem, sed ad medium usque ciliatis (confer *Lin. Will. Dec. Lam. Spr.*), et ab *E. ruthenico*, cui magis videtur proximus, foliis semper bipinnatifidis et habitu.

CLASSIS XX.

GYNANDRIA-MONANDRIA.

ORCHIS MEDITERRANEA. Nob.

O. labello obovato trilobo, lobis lateralibus majoribus integris intermedio angustiore longiore bilobo; calycinis foliolis reflexis, cornu adscendente obtuso germine duplo brevior, bracteis coloratis gemina aequantibus, foliis lineari-lanceolatis, radice testiculata.

lc. nulla.

In inundatis, cultis que maritimis Calabriae ac Lucaniae orientalis et occidentalis, nec non in Sicilia meridionali.

Aprili. Majo. 2.

Bracteae concavae, lineari-lanceolatae, apice acuminatae, aliquando germine longiores. *Calycis foliola* exteriora reflexa; interiora conniventia, fornicata, invicem incumbentia. *Labellum* apice ampliatum, trilobum; lobis lateralibus horizontalibus vel dependentibus; intermedio plano, bilobo, vel profunde emarginato. *Cornu* rectum, horizontale vel dependens, nunquam adscendens.

Ab *O. ensifolia*, cum qua simul provenit et cujus habitum caules ac folia omnino referunt, in primis distinguitur labelli forma; nam lobus intermedius non brevior et aliquando fere obsoletus; sed longior et bilobus vel emarginatus.

CLASSIS XXI.

MONOECIA—TRIANDRIA.

CAREX PSEUDO-CIPERUS. Lin.

C. spica mascula solitaria, foemineis quaternis cylindricis pedunculatis pendulis, stigmatibus tribus, fructibus ovato-lanceolatis bicuspidatis demum reflexis squamam lineari-setaceam aequantibus. *Will.*

sp. pl. 4. p. 295. Pers. syn. 2. p. 545. Lam. dict. enc. 3. p. 393.

lc. Host. gram. austr. 1. t. 85; optima.

Pseudo-cyperus, Dod. pempt. 339.

In fossis maritimis Calabriae orientalis; Catanzaro, alla marina del segato.

Aprili, Maju. 4.

Spicae, foemineae apud nos semper solitariae, aut in citata iconē Hostii; non vero geminatae, ut ex descriptione Lin. Will. et aliorum.

CAREX LONGEARISTATA. Bivon. pl. rar. sic.

C. spicis masculis subquinis acutis, foemineis subternis approximatis cylindricis erectis inferioribus pedunculatis (saepè androgynis), stigmatibus tribus, fructibus aequana nervosa aristata brevioribus obovatis compressis margine superae ciliato-serratis brevissime rostratis, ore pertuso. Bivon. pl. rar. sic. manip. 4. p. 8. Spr. s. veg. 3. p. 828.

lc. Biv. l. c. t. 22.

In fossis, et uliginosis maritimis Calabriae orientalis; Crucoli, Cariati, Cassano, Catanzaro.

Majo, Junio. 4.

MONOECIA-POLYANDRIA.

QUERCUS PSEUDO-COCCIFERA. Desf.

Q. foliis oblongis spinoso-dentatis utrinque glabris perennantibus, squamis calycinis rigidis patentibus, fructibus subsessilibus oblongis apice obtusis calyceem vix duplo superantibus. Desf. atl. 2. p. 349. Labill. pl. rar. Syr. dec. 5. p. 9. Willd. sp. pl. 4. p. 434. Pers. syn. 2. p. 568. Poir. dict. enc. supp. 1. p. 216.

lc. Labill. l. c. t. 6.

b. foliis integris vel spinoso-serratis, fructibus subsolitariis pedunculatis calyce obtectis, squamis calycinis lanceolatis imbricatis.

Q. obtecta. Poir. dict. enc. supp. 1. p. 218?

In collibus calcareis maritimis Japygiæ ambo varietates occurrunt: *Castro, Racule.*

Aprili, Majo. 2.

Arbor 10-15 ped. alta; ramis divaricatis, irregularibus, junioribus densa lanugine pubescentibus vel subtomentosis, cortice vix rimoso nec fungoso obductis. Folia rigida, basi subcordata, apice obtusa mucronata, subtus venosa, 4-6 lin. lata, $\frac{1}{2}$ -1 poll. longa, petiolata; petiolis supra canaliculatis, 2-3 lin. longis, tomento ferrugineo usque ad basim rachidis folii producto obsitis. Fructus axillares, solitarii, sed sæpius gemini, stylo persistente coronati; in b.

calyce vix longiores, pedunculati; *pedunculis* incrassatis, subclavatis, lignosis, ferrugineo-tomentosis, 3-5 lin. longis. *Squamae* calycinae obtusiusculae, pubescentes.

Habitus omnino *Q. cocciferae*, quae in iisdem locis provenit; a qua tamen differt, truncō altiore, foliis longioribus, calycibus pedunculatis, fructibus ellipticis brevioribus; qui in illa lanceolati, acuminati, calyce triplo longiores, raro bini: tamen foliorum forma, et squamarum calycis directio characteres parvi momenti praebent pro hisce speciebus discriminandis.

MONOECIA-MONADELPHIA.

ARUM DRACUNCULUS. Lin.

A. foliis pedatis, foliolis lanceolatis integerrimis, spatha ovata plana glabra spadice subclavatum superante. *Lin. sp. pl.* 1367. *Will. sp. pl.* 4. p. 428. *Lam. dict. enc.* 3. p. 7. *Pers. syn.* 2. p. 574. *Spr. s. veg.* 3. p. 770. *Ten. fl. nap. pr.* p. 55.

Œc. *Lam. ill. gen.* t. 740. f. 2.

Dracontium. *Dod. pempt.* 329.

In collibus; et sepibus maritimis Calabriae orientalis; *dal Bianco nuovo a Corigliano*: Japygiae; *Torricella*.

Aprili, Maio. 2

CLASSIS XXII.

DIOECIA--MONADELPHIA.

JUNIPERUS PHOENICIA. Linn.

J. foliis ovatis obtusiusculis minimis adpressis dorso fovea oblonga notatis, junioribus ternis senioribus oppositis quadrifariam imbricatis. *Lin. sp. pl.* 1471. *Will. sp. pl.* 4. p. 855. *Pers. syn.* 2. p. 632. *Lam. dict. enc.* 2. p. 628. *Spr. s. veg.* 3. p. 909. *Ten. fl. nap. pr.* p. 57.

J. *Lycia*. *Lin. l. c.* *Will. l. c.* *Pers. l. c.* *Ten. l. c.* *Viv. ann. bot. vol.* 1. p. 187, et *Fl. lyb. spec.* p. 61.

Ic. *Duham. arb. ed. nov. v.* 6. t. 17.

J. major Dioscoridis. *Clus. hist.* 1. p. 38.

b. *Lobellii*; foliis inferioribus ternis carinatis acutis elongatis 1-2 lin. longis erecto-patentibus, superioribus obtusis quadrifariam imbricatis dorso excavatis, baccis sessilibus subrotundis, tuberculis lateralibus demum oblitteratis.

Ic. *nostra t.* 62.

Sabina baccifera. *Lob. ic.* 2. p. 220.

In collibus aridis, et archæosis maritimis Jonii ac Adriatici; varietas b. in Japygia; fra *Torricella e Turanto*, e presso Gallipoli vicino al mare.

Januario, Febuario. h

Quibus rationibus *J. lycia* et *J. phoenicia* in unam speciem associandae sint, confer *Lam.* et *Viv. l. c.*, quos et *Cl. Spr. l. c.* etiam sequutus est. Varietas *b.* rara, sed non videtur species peculiaris. Confer quae de hac dicit *Bauh. pin. p. 487*, sub *Cedrus folio Cupressi minor n.º 111.*

CLASSIS XXIII.

POLYGAMIA-MONOECIA.

ARGYLOPS TRIARISTATA. *Will.*

A. spica oblonga (brevis), calyceibus triaristatis, aristis calycinis aequalibus approximatis semipatentibus, culmis erectis. *Will. sp. pl. 4. p. 943*, excluso synonymo *Hostii. Poir. dict. enc. supp. 2. p. 540. R. S. s. veg. 2. p. 774.*

l.c. Gramen spicatum, durioribus ac crassioribus locustis, spica brevi. *Scheuch. agrost. t. 1. f. 2.*

Festuca, sive *Aegyplos narbonensis. Lob. hist. 20. ic. 236.*

In aridissimis collibus Calabriae orientalis; da *Capo Colonna a Capo Rizzuto, Stalatti*: et *Japygiae; Gallipoli, Ugento.*

Majo, Junio ☉

Gluma corollina exterior 3-aristata; *arista* intermedia glumis duplo vel triplo longiore. Variat aliquando glumis calycinis 4-aristatis, et tunc facile

cum *A. ovata* confunditur, uti jam arbitrati sunt Cl. Sebast. et Maur. in *fl. rom. prodr.* p. 67: sed in hac spicae minores ac breviores; glumae calycinae semper 4-aristatae; aristae a se invicem divaricatae, quarum duae elongatae; folia breviora; culmi genu decumbentes vel adscendentes: dum in *A. triaristata* spicae longiores; aristae validiores, 1-1½ poll. longae, fere semper tres, raro quatuor, invicem approximatae non divaricatae; culmi erecti ac altiores, pedales et ultra; et quamvis in iisdem locis simul crescentes passim invenerim, tamen semper inter se diversas comperi. A sequenti non distincta a Cl. Spr. in *s. veg.* 1. p. 327; at differt, quia spica vix pollicaris, aristae omnes aequales, dum in illa spicae longissimae 2-3-pollicares, et aristae florum binorum terminalium reliquis duplo longiores sunt.

ÆGYLOPS TRIUNCIALIS. Lin.

A. spica cylindrica elongata, calycibus inferioribus 2-3-aristatis, aristis subapproximatis, florum binorum terminalium reliquis duplo excedentibus. *Lin. sp. pl.* 1489. *Will. sp. pl.* 4. p. 943. *Pers. syn.* 1. p. 107. *Lam. dict. enc.* 2. p. 345. *R. S. s. veg.* 2. p. 772. *Spr. s. veg.* 1. p. 327, excluso synonymo *A. triaristatae*. *Ten. fl. nap. pr.* p. 57.

1c. *Host. gram. austr.* 2. t. 6. *Schröb. gram. t. X. f. 1. Lath. ill. gen.* t. 839. f. 3.

Gramen spicatum, durioribus et crassioribus locustis, spica longissima. *Paill. bot. par. t. 17. f. 1.*

In collibus aridis Calabriae orientalis; *Capo della Trinità*: *Lucaniae*; *Policoro*: *Japygiae*; *Taranto*, *Nardò*: *Aprutii*; *Aquila*.

Majo, Junio. ☉

Glumae corollinae exteriores 2-5-aristatae; *aristis* gluma duplo brevioribus vel aequalibus, intermedia magis elongata; *spica* 2-2½ poll. longa.

ABGYLOS ECHINATA. Presl.

A. spica cylindrica elongata, calycibus muricatis omnibus triaristatis, aristis divaricatis patentibus.

A. spica cylindracea, glumis 7-nerviis muricatis triaristatis, palea externa biaristata, aristis palea brevioribus. *Presl. cyp. et gram. sic. p. 47. Ten. fl. nap. pr. supp. 4. p. 12.*

loc. nulla.

In arenosis torrentium alveis Calabriae; *da Reggio a Cirò, Cariati, Cassano, Amendolara.*

Majo, Junio. ☉

Culmi palmares, vel vix semipedales. *Folia* breviora, 1-1½ poll. longa; margine scabra; basi aliquando ciliata; suprema breviora. *Vaginae* inferiores pilosae; supremae glabrae, subventricosae, elongatae. *Spica* fere ut in praecedente, sed spiculae gracilio-

res, aristis magis divaricatis; praeterea differt, culmis foliisque brevioribus, pilorum praesentia loco ligulae, toto habitu. Gluma corollina exterior (palea *Presl*) 2-3-aristata, aristis gluma aequalibus vel longioribus, ideoque character variabilis est.

POLYGAMIA-DIOECIA.

FRAXINUS ROSTRATA. Nob.

F. foliis trijugis, foliolis lanceolatis glabris argute dentato-serratis sessilibus acuminatis basi cuneatis, floribus nudis, samaris nervosis lanceolatis utrinque attenuatis junioribus mucronatis.

Ic. nostra t. 63.

In nemoribus, et sylvis maritimis Calabriae orientalis; *Stilo, Cirò, Cariati*: Lucaniae; *Policoro*.

Februarius, Martio. *h*

Arbor magna, facie et altitudine *F. excelsioris*, atque inter hanc et *F. oxycarpam* Will. species media, huic tamen proximior, ut ex descriptione patet. *Ramuli et gemmae* fusci, glabri. *Folia* laete virentia; *foliolis* 1-2 pollices et ultra longis, inferioribus (ad petioli basin) angustioribus et brevioribus; omnibus vero apice oblique acuminatis, serraturis saepius mucronatis uncinatis; subtus pallidioribus nervosis, rachide prope basin per 5-6 lineas utrinque, vel altero tantum latere pube densa flavicante copiosa obducta. *Petioli* canaliculati, gla-

herrini, vel hinc inde pilosi, virides vel pallide flavescences, ad foliolorum insertionem saepius purpurascences. *Racemi* solitarii, axillares, pedunculati, penduli, ramosi; pedicellis 4-5 lin. longis, oppositis, binis vel ternis, glabris, fuscis. *Samarae* glaberrimae, 1 $\frac{1}{2}$ -2 poll. longae, apice aliquando oblique flexae, utrinque attenuatae, ideoque revera lanceolatae, maturae acutae non mucronatae.

ACER MARSICUM. Nob.

A. foliis cordatis 3-5-lobis, lobis integris, racemis erectis, fructibus pubescentibus (demum glabratissimis), alis horizontaliter patentibus introrsum falcatis.

lc. *nulla*.

In submontosis Aprutii in regione Marsorum; *Pescina, Ortona de' Marsi*, una cum *Ephedra monastachya*.

Majo, Junio. h

Arbor facie et altitudine *A. campestris*. *Petiolus* omnino ut in illo, et *folia* ejusdem coloris, pubescentiae ac magnitudinis; sed lobi saepius obtusi, et fere rotundati ac integri: caeterum primo intuitu distinctum alis fructuum, quae in nostro patentibus et externae incurvae; dum in *A. campestri* divaricativissimae, et externae recurvae, sive extrorsum falcatae.

An *A. campestre* b. *hebecarpum*. Dec. pr. s. nat. 1. p. 594, ad hanc speciem spectat?

CLASSIS XXIV.

CRYPTOGAMIA-FILICES.

ASPIDIUM DILATATUM. Will.

A. stipite paleaceo, frondibus bipinnatis, pin-
nulis oblongis distinctis pinnatifido-incisis, laciniis
mucronato-serratis, indusiis levibus. *Will. sp. pl.*
5. p. 263. *Poll. fl. ver.* 3. p. 780.

Ic. Filix mas, ramosa, pinnulis dentatis. *Plukn.*
alm. 155. t. 181. f. 2.

F. tenuissime secta, ex monte Bellone. *Bauh.*
hist. 3. p. 739; mala.

In nemoribus alpinis Aprutii inter fagorum trun-
cos emarcidos; *Majella nella vallata di S. Spirito.*
Augusto, Septembri. ♀

ASPLENIUM OBOVATUM. Viv.

A. stipite glabro, fronde ovato-lanceolata bipin-
nata, pinnis pinnulisque exterioribus confluentibus
in rachide partiali, superioribus in rachide univer-
sali decurrentibus, omnibus obovatis obsolete den-
tato-crenatis, soris subrotundis distinctis raris. *Viv.*
novar. spec. diagn. ad calcem *Fl. Lyb.* p. 68. *Spr.*
s. veg. 4. p. 88.

Ic. nostra t. 64.

Lonchitis maritima, *Lunariae racemosa*e
quodamtenus foliis, dorso punctatis. *Bon. t. 37?*
sub *A. rutamuraria* a *Bertol.* relata.

In maceris umbrosis humidis, et ad rupes Ca-
labriae occidentalis; *Reggio.*

Aprili, Majo. 2

Filix pro loci natura 2 pollic. ad pedem alta.

Stipes basi ferrugineo-nigricans, subcompressus, in-
ter pinnas viridis, et hinc inde pilosus vel glaber.
Frons lacte virens, glaberrima, 1-2¹/₂ poll. lata,
apice simpliciter pinnata; pinnulis saepe invicem
incumbentibus, basi obliquis, latere externo latiori-
bus, 2-3 lin. latis longisque, extimis majoribus. *Sori*
distincti, demum aliquando subconfluentes. *Indu-*
sium glabrum, semiellipticum, scariosum, albidum.

ASPLENIUM TENUIFOLIUM. Nob.

A. stipite glaberrimo, frondibus oblongo-ovatis
vel oblongo-lanceolatis, inferne bipinnatis superne
pinnatis, pinnulis alternis divaricatis cuneiformibus
2-3-fidis, laciniis linearibus angustis apice 2-5-den-
tato-incisis, sori linearibus subrotundisve lacinia
demum latioribus.

Ic. nostra t. 65.

In rupestribus humentibus alpinis montium
Aputii; *Majella nella valle delle cannelle, in*

quella dell' inferno, a *Grotta capraja*, etc; Monte
Corno a campo aprico.

Julio, Augusto. 2.

Habitus *A. germanici*, sed tenuior et elatior.

Radix setulis nigris ramentisque pluribus stipitum
emareidorum congestis obtecta, ferrugineo-nigricans.
Stipites (absque fronde) 2-4-pollicares, subangulati,
recti vel tortuosi, superne virides, basim versus ni-
gricantes. *Fronde*s 2-5 poll. longae, glaberrimae; pin-
nulis trifidis; laciniis alternis, apice sere subtrunca-
tis, superne obsolete sulcatis, angustissimis, vix
semilineam latis; ideoque sori, qui venis lateralibus
impositi oblongi vel subrotundi sunt, ab utrisque
marginibus laciniarum denum extant. *Indusia* al-
bida, glabra, margine crenulata, versus costam
dehiscentia.

Ab *A. germanico* differt, frondibus magis com-
positis, pinnulis cuneiformibus incisae non integris,
soris magis dilatatis, denique toto habitu. Nulla cum
A. ruta-muraria affinitas.

APPENDIX (a).

SALVIA CANDIDISSIMA. Vahl. (pag. 10.)

S. caule subaphyllo, foliis cordato-ovatis suberoso-dentatis et subsinuato-angulatis rugosis utrinque incano-lanatis, verticillis summis sterilibus, bracteis concavis acuminatis calyce brevioribus. Vahl. en. 1. p. 278.

Ic. S. crassifolia. Sibth. fl. gr. t. 26.

In aridis calcareis montosis Aprutii meridiem spectantibus; *Monte di S. Nicola presso Colle Armeno nella regione de' Marsi.*

Julio, Augusto. ♂ ?

CYPERUS AUSTRALIS. Schrad. (pag. 16.)

C. culmo triquetro, umbellae simplicis vel subdecompositae radiis elongatis, capitulis densis sessilibus pedunculatisque, involucri universali 5-6-phylo elongato, partiali subtriphylo brevissimo, glumis obtusis spiculisque anguste-linearibus. Schrad. fl. germ. 1. p. 116.

(a) Numeri, qui species sequuntur, operis paginam in qua illae sunt inserendae indicant.

Ic. *C. glomeratus*. *Host. gram. austr.* 3. t. 71, non *Lin. Seguer. veron.* 3. t. 2. f. 2.

In humentibus herbosis Aprutii; nelle *Lame di Caramanico sotto fonte grande*.

Septembri, Octobri. 2

Radices fibrosae, apud nos albiae; *spiculae* numerosissimae, dense fasciculatae. *Flores* triandri, monogyni. *Squamae* vix semilineam latae, obtusae, carina et prope margines virentes, ceterum pallide flavescentes dum planta adhuc junior, tandem fere omnino badiae.

PHALARIS ARUNDINACEA. Lin. (pag. 22.)

P. panicula patente glomerata demum contracta, corolla exteriori penicilliformi bivalvi, interiore nitida. *Lin. sp. pl.* 80.

Arundo colorata. *Will. sp. pl.* 1. p. 457.

Ic. *Host. gram. austr.* 2. t. 33. *Schrad. fl. germ.* 1. p. 180. t. 6. f. 5.

In humidis, et ad rivulorum ripas in montosis Aprutii; *Pesco Costanzo, Revisondoli*.

Junio, Julio. 2

Folia apud nos semper concoloria; *spiculae* uniflorae; *glumae* corollae interioris adpresse pubescentes, tamen nitidae.

GALIUM PALUSTRE. Lin. (pag. 69.)

G. caulibus diffusis retrorsum scabris, foliis quaternis obovatis obtusis inaequalibus (brevibus), pedunculis divergentibus fructibusque levibus. Lin. *sp. pl.* 153. Bertol. *am. it.* p. 13.

lc. *Fl. dan.* 423.

In humidis, et secus rivulos in montosis Aprutii; *Pesco Costanzo, Revisondoli*, una cum *Sanguisorba officinali*; at apud nos in maritimis vel demissis nunquam provenit, quibus locis varietas *b.* Bertol. *l. c.* copiose invenitur.

Junio, Julio. 2

Caules una cum *foliis* scabri; *folia* 4-6 lin. longa 1-1½ lata, ideoque breviora et habitu aliquantum diversa ab icone citata; *verticilli* in ramis junioribus approximati.

ASPERUGO PROCUMBENS. Lin. (pag. 86.)

A. caulibus retrorsum muricato-echinatis procumbentibus, calycibus in fructu compressis. Lin. *sp. pl.* 198. Ten. *fl. nap. pr.* p. 14.

lc. *Fl. dan.* 552. Sibth. *fl. gr. t.* 177.

Borago minor, sylvestris. Column. *cephr.* t. 183.

In ruderalis, vel ad mandras in submontosis Aprutii; *Majella nella valle dell' Orfenta presso il diruto eramo di S. Antonio, e presso S. Spirita,*

Majo, Junio. ☉

ATHAMANTHA LIBANOTIS. Lin. (pag. 117.)

A. caule sulcato, foliis bipinnatifidis, foliolis inciso-pinnatifidis, laciniis lanceolatis infimis decussatis. Lin. sp. pl. 351.

Ic. Jacq. austr. t. 392.

Apium petraeum, sive montanum, album. Bauh. hist. 3. p. 105.

In pascuis sterilibus, montosis Aprutii; Monte Morrone scendendo a lava roscia, ed alla fonte della Madonna verso Salle.

Julio, Augusto. ☿

Caules simplices vel ramosi, et una cum foliis glabri vel puberuli; involucri et involuella polyphylla, foliolis linearibus angustissimis pubescentibus ciliatisque; petala et styli albido-virentes; umbellae densissimae; fructus oblongi, glabri aut puberuli, tricostati, et inde species haec potius ad *Ligustica* recentiorum, quam ad *Athamantas* pertinet. In icone *Jacquini* foliola nonnihil latiora, quam in nostra sunt.

ATHAM. ANGULOSUM. Lin. (pag. 142.)

A. scapo nudo ancipiti, foliis linearibus canaliculatis subtus subangulatis, umbella fastigiata, staminibus simplicibus corolla sublongioribus. Lin. sp. pl. 430.

Ic. *Jaeg. austr. t. 423.*

A. petraeum, umbelliferum. *Bauh. hist. 2.*

p. 564.

In herbosis saxorum ad rimas montium Aprutii;
Majelkà nella valle dell' Orfenta sotto la Mucchia
al Nord; e nella valle dell' Inferno.

Augusto, Septembri. 2

Folia lacte virentia, lin. fere lata; *spatha* 1-2-
valvis, brevis, scariosa, enervis, obtusa; pedunculi
apice subincrassati; *flores* rubentes; *petala* tria exte-
riora concava, carinata; interiora sublongiora, pla-
na, externe subcarinata; omnia oblonga, levia, obtu-
siuscula vel acuta, semipatentia; *stamina* coerules-
centia, aliquando petalis subduplo-longiora; *stylus*
demum elongatus, coerulescens; *germen* oblongum,
trisulcatum, apice truncatum; *capsula* obcordata,
petalis persistentibus longior.

ALLIUM OCHROLEUCUM. *Wald. et Kit. (pag. 142.)*

A. scapo nudo subancipiti, foliis linearibus ob-
tusis subtus planis supra canaliculatis, umbella glo-
bosa densa, petalis obtusis, staminibus simplicibus
styloque exsertis, germinibus ovatis basi trifoveatis.
Wald. et Kit. pl. rar. Hung. 2. p. 204. Spr. s.
veg. 2. p. 38.

Ic. *Wald. et Kit. l. c. t. 186.*

In herbosis elatioribus montium Aprutii locis
apricis, vel in vallibus ad rupes; *Monte Corno a*

Campo aprico, Majella nella vallata dell' Orfento sotto la Mucchia al Nord, ed in quella dell' Inferno cum praecedente.

Augusto, Septembri. 2

Videtur varietas *A. suaveolentis* Jacq.; sed ab *Host.* in *fl. austr.* 1. uti diversae species habentur.

ALLIUM OLERACEUM. Lin. (pag. 143.)

A. caule folioso terete, foliis semiteretibus lineari-filiformibus (fistulosis), spatha diphylla foliolo altero umbellam laxam bulbiferam longe superante, staminibus simplicibus aequalibus inclusis.
Lin. sp. pl. 429.

lc. Strum. fl. germ. p. 1. fasc. 34?

In pratis apricis montosis Aprutii; Pesco Costanzo.

Julio, Augusto. 2

Spatha foliolo altero fere bipollicari, acuto; petala sordide purpurascens vel rosea, obtusa, carina intensius colorata; stylus exsertus; germen virescens, hexagonum. Nostra differt ab icone citata, foliis longioribus aliquando caulem aequantibus; staminibus omnibus aequalibus, non alternis duplo brevioribus; germinibus ellipticis, non conicis ac fere turbinatis.

LUZULA SPICATA. Dec. (pag. 150.)

L. foliis linearibus glabriusculis planis, vaginarum ore piloso, spica glomerato-racemosa nutante, bracteis aristatis prominulis, capsula obtusissima calyces acuminatos aequante. Dec. fl. fr. 3. p. 161.

Spr. s. veg. 2. p. 111.

Juncus spicatus. Lin. sp. pl. 469.

lc. Fl. dan. 270. Fl. tapp. t. 10. f. 4.

In apricis pratis montosis Aprutii; *Solagnano alle falde del Monte Costone, Monte Intermesole, Monte Corno.*

Julio, Augusto. 2

Spica simplex, vel basi subdivisa; bractearum apud nos fere semper glabrae.

EPILOBIUM ORGANIFOLIUM. Lam. (pag. 155.)

E. radice repente, foliis subpetiolatis ovato-oblongis denticulatis oppositis summis alternis cauleque adscendente glabris, petalis bipartitis, stigmate indiviso clavato, capsulis pedunculatis. Lam. dict. enc. 2. p. 376. Reich. pl. cr. cent. 2. p. 74.

E. alsinaefolium. Vill. delph. 3. p. 511. Spr. s. veg. 2. p. 233.

lc. Reich. l. c. t. 180. f. 314.

In elatioribus montosis Aprutii ad nives deliquescentes; *Majella nella valle dell' Orfenta, ed a Grotta capraja, ubi saepius cum E. montano*

occurrit; a quo tamen stigmate quadrifido abunde diversum.

Augusto, Septembri. 24

Caulis aliquando vix bipollicaris, et tunc *capsulae* caule longiores sunt; *folia* fere integra.

Lysimachia Prunellae-folius; *Bocc. mus. t. 108*, quae cum dubitationis signo ad *E. alpinum* a Cl. *Hall.* citatur, ob *capsulas pedunculatas* potius ad hanc speciem spectat.

SEDUM SEXANGULARE. Lin. (pag. 186.)

S. foliis teretibus obtusis erectiusculis adnato-sessilibus scxfariam imbricatis, cyma trifida. *Lin. sp. pl. 620.*

Ic. *Dec. pl. gras. t. 118.*

Sempervivum minimum. *Cam. epit. 836.*

In aridissimis calcareis montosis Samnii; *Monte di Mezzo sul monte della penna.*

Augusto, Septembri. 24

Caules graciles, steriles decumbentes, floriferi erecti vel adscendentes, ramosi, 2-3-pollicares; raro caespitosi; *flores* flavi, apud nos 2-4 in quolibet cymae ramo, qui tandem subrecurvus; *petala* lanceolata, acuta; *calycis* foliola obtusa; *capsulae* semipatentes, aristatae, demum petalis longiores. In icone *Dec.* folia apice magis attenuata quam in nostra, et patentiora; *capsulae* acutae et non aristatae.

TEUCRUM SCORDIUM. Lin. (pag. 227.)

T. caule diffuso villosa; foliis oblongo-lanceolatis dentatis nudiusculis, floribus axillaribus pedunculatis geminis. Lin. sp. pl. 790.

Ic. Fl. dan. 593!

Scordium. Dod. pempt. 126.

In pratis humentibus montium Aprutii; *Pesco Costanzo, Revisondoli*; una cum *Veronica scutellata, Mentha austriaca, Scutellaria galericulata, ec.*

Julio, Augusto. 24

Folia nunquam cordata, et ovata, sed semper oblonga, basi angustata, 2-5 lin. lata, pollicem et ultra longa.

Species in aliis regionibus vulgatissima, tamen apud nos satis rara, et nonnisi in pratis montosis proveniens; dum *T. scordioides* (quod absque ullo dubio distinctum) ubique occurrit, et in regionibus praesertim maritimis obvium habemus.

MENTHA SUAVIS. Nob. (pag. 233.)

M. villosa-canescens, foliis petiolatis ovato-ellipticis acutis argute irregulariter serratis basi subcordatis integris superne villosis, bracteis superioribus anguste lanceolato-linearibus verticillo longioribus, staminibus inclusis, spicis linearibus, verticillis inferioribus distantibus.

lc. nostra t. 56.

Ad rivulos aquarum thermalium hydrosulphurearum Aprutii; *Caramanico a S. Croce.*

Augusto, Septembri. 24

Caules 2-3-pedales, erecti vel adscendentes, una cum petiolis pilis albidis patentibus deflexisve villosa-canescens, valde ramosi; ramis adscendentibus. *Petioles* semipollicares, canaliculati. *Folia* plana, 1-2 poll. longa, $\frac{1}{2}$ poll. lata, subtus nervosa canescentia, supra adpresse villosa, pallide virentia. *Bracteae* ad verticillos inferiores foliis saepe conformes; reliquae adscendendo angustiores, demum lineares, angustae, acuminatae; omnes vero verticillis longiores, villosae, patentes, sub anthesi et in fructu deflexae. *Spicae* terminales, 2-5-pollicares, centrales longiores; verticillis inferioribus distantibus, supremis approximatis; et aliquando ab basin spicarum flores non re vera verticillati, sed corymbosi, corymbis pedicellatis. *Pedunculi*, et calyces aequilongi undique hispidi. *Calycis dentes* setacei, subaequales. *Corollarum lacinae* obtusae. *Stigma* exsertum. *Odor* gratissimus.

SCUTELLARIA PALLIDA. Marsch. (pag. 243.)

S. racemis spicatis elongatis secundis piloso-hispidis, bracteis petiolatis ovatis acutis calycem superantibus, foliis cordatis crenato-dentatis obtusiusculis villosis. Marsch. fl. taur. cauc. 2. p. 65. Spr. s. veg. 2. p. 702.

lc. *Gmel. sibir.* 3. p. 229. n. 52. t. 58.

In sylvis submontosis, et in sylvaticis maritimis Calabriae; *Corigliano nelle selve sulle alture, e presso il mare.*

Majo, Julio 24

Habitus hujus nostrae omnino ut in *S. Columnae*; at flores non albidī, ut ex *Marsch.* et ex *Gmel.*, sed pallide purpurascētes; interim a *S. Columnae* plane distincta, longitudine bractearum et pubescentia; nam in hac caules et petioli adpresse pubescentes, bractee calyce breviores vel ad summum aequales: in *S. pallida* illi pilis mollibus patentibus obsiti; istae calycem excedentes.

ARABIS NIVALIS. Nob. (pag. 276.)

A. caulibus adscendentibus simplicibus, foliis glabris margine pilis ramosis ciliatis, radicalibus ovalibus integris longe petiolatis, caulinis oblongis subamplexicaulibus, racemo laxiusculo siliquisque glabris erectis, pedicellis calyci subaequalibus, seminibus immarginatis.

lc. nulla.

In herbosis pratis alpinis ad nives deliquescentes; *Majella alla rapina, a Monte Amaro, a Grotta capraja; Monte Corno a Campo aprico, Monte Costone, Monte Intermesole.*

Junio, Augusto. 24

Radix fibrosa, caespitosa, perennis, aliquando

profunde descendens. *Caules* adscendentes, saepius incurvi vel fere horizontales, raro flexuosi, teretes, glaberrimi, leves, 2-3 poll. longi. *Folia* laete virentia, glabra, levia, ad margines tantum (at non semper) pilis ramosis hinc inde conspersa; radicalia rosulata, integerrima, laete virentia, apice rotundata, 2-3 lin. lata, 4-6 lin. longa, petiolo semipollicari et ultra; caulina sessilia, obtusa, oblonga, lin. lata, 3-4 lin. longa. *Flores* albi. *Calycis* foliola oblongo-linearia, concaviuscula, glabra, colorata, petalis dimidio breviora. *Petala* obovata, integra, rotundata. *Siliquae* leves, erectae, sed non axi adpressae, vix lin. latae, pollicem longae, glabrae, compressae, stylo brevi obtuso terminatae, pedicellatae; *pedicellis* vix lin. longis. *Semina* subcompressa, levia, nullo margine cincta.

Habitus *A. pumilae*, Vulf. in Jacq. austr. t. 281 fig. minor; praeterea affinis *A. stellulatae* Bert. et *A. serpyllifoliae* Vill.; differt a prioribus seminum caractere, nam immarginata sunt; a posteriore habitu, loco natali, foliis inferioribus petiolatis, etc.

MEDICAGO OLIVAEFORMIS. Nob. (pag. 316.)

M. pubescens, foliolis rhombo-obovatis denticulatis, stipulis semisagittatis ciliato-dentatis, pedunculis 1-3-floris, leguminibus ovatis, anfractibus 4-6 crassissimis concretis reticulato-nervosis, margine verrucoso-tuberculatis. *Moris. stirp. sard. Elench. fasc. 2. p. 3.*

Ic. nulla.

Inter segetes Calabriae orientalis; *da Melito a Cassano*.

Aprili, Majo. ☉

Caules molliter, et patente pubescentes; in foliis inferioribus *foliola* aliquando obovata: omnia argute denticulata, subtus magis pubescentia; *stipulae* acutae vel acuminatae, quandoque inferiores semiovatae; *pedunculi* petiolis longiores, saepius biflori; *legumina* basi plana, apice convexiuscula, apud nos glabra, 2-5 lin. longa.

LEONTODON ALPINUM. Hoppe. (pag. 325.)

L. calyce exteriori reflexo foliolis ovatis acutis, foliis runcinato-dentatis glabris, laciniis triangularibus retrorsum imbricatis. *Hopp. in Sturm fl. germ. p. 1. fasc. 41. Spr. s. veg. 3. p. 658.*

Ic. *Sturm. l. c.*

In pratis alpinis montium Aprutii: *Monte Corneo, Monte Intermesole, Monte Costone, Morrone, Majella*; quo in loco una cum *Apargia alpina* ac *A. aurantiaca* provenit, appellaturque vulgo *Cicoriotta di Salle*.

Augusto, Septembri. ☿

Folia apud nos glaberrima, lucide et laete virentia; primordialia saepius lanceolata non runcinata, sed hinc inde denticulata ac ad margines crispata; inferne ad rachidem aliquando villosa. *Sca-*

pi erecti, demum deflexi, arcuati, glabriusculi. *Semina* apicem versus muricato-sabra.

HIERACIUM COLUMNÆ. Ten. (pag. 325.)

H. scapo unifloro subovo, calycibus glabris, foliis nitidis (lacte virentibus) runcinato-pinnatifidis, laciniis divaricatis lanceolatis integerrimis obtusiusculis, radice fibrosa. Ten. fl. nap. pr. app. 5. p. 26.
Apargia lucida. Ejusd. fl. nap. 2. p. 164.

Ic. Ten. l. c. t. 70.

Hieracium pumilum 1111. Column. ecphr. 2. p. 31. t. 29.

b. scapo unifloro foliis runcinato-pinnatifidis subintegrisque, calycibus hispidis basi subpuberulis.

c. scapo bifloro foliorum rudimentis hinc inde instructo, foliis calycibusque ut in praecedente.

In pratis elatioribus Samnii; Capracotta (Matese, Ten. l. c.): Aprutii usque ad nives deliquescentes; Monte corno, Campo aprico, Monti di Aquila, Chiarano, Majella, Morrone.

Julio, Augusto. 4

Foliorum incisione et habitu haec species apud nos mire variat. Folia semper glaberrima, sed nunc omnino integra, saepius vero runcinato-pinnatifida, laciniis acutis vel obtusiusculis. Scapi squamis una aut plurimis linearibus instructi; pollicares vel semipedales, erecti vel adscendentes, 1-2-flori, una cum calycibus glabri, puberuli, vel apice subhi-

spidi. *Pili* papporum scabriusculi, et inde inter *Hieracia* et *Apargias* species media.

In Aprutio ac Samnio inter olera adhibetur, et vulgo *Cicoriella di montagna* appellatur, sub quo nomine saepe cum praecedente confunditur. Ovis pabulum praestantissimum aestivis mensibus praebet; ideoque prata elatiora, in quibus frequentius una cum graminibus permixtum occurrit, prae caeteris in pretio sunt.

*SENECIO *CACALIASTER*, *b. radiatus*. Dec. (pag. 348.)

S. foliis lanceolatis utrinque attenuatis argute serratis membranaceis sessilibus, inferioribus subdecurrentibus glabris, corymbo composito terminali, squamis calycinis patulis. Dec. fl. fr. supp. p. 474. Spr. s. veg. 3. p. 556.

Cacalia saracenicæ. Lin. sp. pl. 1169.

Ic. Virga aurea, sive *Solidago saracenicæ*, latifolia, serrata. Bauh. hist. 2. p. 1063.

In sylvis, et nemoribus umbrosis Aprutii ac Samnii.

Julio, Augusto. 4

Habitus S. Fuchsii, Gmel.; sed flores in nostro radiati, bracteae elongatae lineari-setaceae.

FINIS.

INDEX GENERUM

Adn. *Cursivae literae synonyma vel plantas
comparatas indicant.*

A

<i>Acer</i>	Pag. 315
<i>Acyros</i>	<u>242</u>
<i>Adonis</i>	<u>218</u>
<i>Aeglops</i>	<u>571</u>
<i>Acthusa</i>	<u>120</u>
<i>Agave</i>	<u>146</u>
<i>Agrostis</i>	<u>20</u>
<i>Agrostis</i>	<u>19</u> , <u>37</u> , <u>67</u>
<i>Aira</i>	<u>21</u>
<i>Aizoon</i>	<u>204</u>
<i>Alisma</i>	<u>154</u>
<i>Allium</i>	<u>149</u> , <u>382</u>
<i>Alopecurus</i>	<u>27</u>
<i>Alyssum</i>	<u>268</u>
<i>Alyssum</i>	<u>266</u> , <u>270</u>
<i>Ammi</i>	<u>128</u>
<i>Anacyclus</i>	<u>356</u>
<i>Anchusa</i>	<u>81</u>
<i>Anchusa</i>	<u>84</u>
<i>Anethum</i>	<u>120</u>
<i>Anthemis</i>	<u>352</u>
<i>Anthemis</i> ..	<u>359</u> , <u>356</u> , <u>357</u> , <u>358</u>
<i>Antyllis</i>	<u>295</u>
<i>Antirrhinum</i>	<u>253</u>
<i>Antirrhinum</i>	<u>247</u> , <u>249</u> , <u>251</u>

A

<i>Apargia</i>	Pag. 391, 392
<i>Apera</i>	<u>20</u>
<i>Arabis</i>	<u>276</u> , <u>389</u>
<i>Arenaria</i>	<u>283</u>
<i>Arnopogon</i>	<u>319</u>
<i>Arrostia</i>	<u>160</u>
<i>Artemisia</i>	<u>340</u>
<i>Arum</i>	<u>369</u>
<i>Aspalathus</i>	<u>295</u>
<i>Asparagus</i>	<u>145</u>
<i>Asperugo</i>	<u>381</u>
<i>Asperula</i>	<u>69</u>
<i>Asperula</i>	<u>69</u>
<i>Aspidium</i>	<u>376</u>
<i>Asplenium</i>	<u>376</u>
<i>Aster</i>	<u>348</u>
<i>Asterocephalus</i> ..	<u>63</u> , <u>64</u> , <u>65</u> , <u>67</u>
<i>Astragalus</i>	<u>304</u>
<i>Astragalus</i>	<u>305</u> , <u>304</u>
<i>Athamanta</i>	<u>382</u>
<i>Athamanta</i>	<u>132</u>
<i>Atragene</i>	<u>217</u>
<i>Atropa</i>	<u>104</u>
<i>Aubrietia</i>	<u>265</u>
<i>Avena</i>	<u>49</u>

Berteroa.....	Pag. <u>270</u>
Bidens.....	558
Biscutella.....	<u>272</u>
Biscutula.....	505
<i>Brachypodium</i>	<u>39</u> , <u>60</u> , <u>61</u>
Brassica.....	<u>278</u>
Brignolia.....	<u>130</u>
Bromus.....	<u>40</u>
Bulliarda.....	<u>20</u>
Bupleurum.....	<u>112</u>
<i>Buxus</i>	<u>157</u>

<i>Cacalia</i>	393
Cachrys.....	<u>121</u>
<i>Cachrys</i>	<u>123</u>
Calendula.....	563
Callitriche.....	<u>2</u>
<i>Calotheca</i>	<u>30</u>
<i>Caltha</i>	<u>226</u>
<i>Calyptegia</i>	<u>92</u> , <u>91</u>
<i>Camelina</i>	<u>262</u>
Campanula.....	<u>92</u>
<i>Campanula</i>	<u>97</u>
<i>Camphorosma</i>	<u>77</u>
<i>Cappnophyllum</i>	<u>122</u>
Capparis.....	210
Carduus.....	334
<i>Carduus</i>	335, 536, 537
Carex.....	366
Carlina.....	533

Catananche.....	Pag. 531
Celsia.....	<u>254</u>
Centaurea.....	538
Cernium.....	<u>126</u>
Cerinth.....	<u>25</u>
<i>Chaerophyllum</i>	<u>127</u>
<i>Cheiranthus</i>	<u>275</u>
Chenopodium.....	<u>119</u>
<i>Chilochloa</i>	<u>26</u>
<i>Chrysanthemum</i>	<u>349</u>
Cichorium.....	532
<i>Cicuta</i>	<u>123</u>
<i>Cirsium</i>	536, 537
<i>Cistus</i>	<u>215</u> , <u>215</u>
Clematis.....	<u>212</u>
<i>Clypeola</i>	<u>270</u>
Caicus.....	535
<i>Cnidium</i>	<u>132</u>
Cochlearia.....	<u>262</u>
<i>Conium</i>	<u>125</u>
Convolvulus.....	<u>89</u>
Conyza.....	546
Coronilla.....	<u>298</u>
<i>Corynephorus</i>	<u>21</u>
Coloneaster.....	201
<i>Cotula</i>	340
Crepis.....	328
Crucianella.....	<u>68</u>
Crypsis.....	<u>24</u>
<i>Cucubalus</i>	<u>175</u>
Cynanchum.....	<u>109</u>
Cynoglossum.....	<u>82</u>

C

<i>Cynosurus</i>	Pag. <u>51</u> , <u>48</u>
<i>Cyperus</i>	<u>16</u> , 579
<i>Cytisus</i>	294

D

<i>Dactylis</i>	<u>50</u>
<i>Damasonium</i>	<u>155</u>
<i>Danthonia</i>	57
<i>Daphne</i>	156
<i>Daucus</i>	<u>125</u>
<i>Dianthus</i>	<u>166</u>
<i>Draba</i>	<u>266</u>

E

<i>Echinophora</i>	<u>111</u>
<i>Echinops</i>	564
<i>Echium</i>	86
<i>Ephedra</i>	375
<i>Epilobium</i>	585
<i>Erica</i>	<u>155</u>
<i>Ernodea</i>	69
<i>Erodium</i>	<u>281</u>
<i>Eryngium</i>	<u>110</u>
<i>Euphorbia</i>	<u>190</u>

F

<i>Farselia</i>	<u>266</u> , <u>270</u>
<i>Fedia</i>	14

F

<i>Festuca</i>	Pag. <u>56</u>
<i>Filago</i>	<u>344</u>
<i>Fraxinus</i>	574
<i>Fritillaria</i>	<u>144</u>

G

<i>Galanthus</i>	140
<i>Galeopsis</i>	286
<i>Galium</i>	581
<i>Geranium</i>	<u>283</u>
<i>Gnaphalium</i>	545
<i>Gypsophyla</i>	<u>160</u>

H

<i>Hagea</i>	<u>108</u>
<i>Hedysarum</i>	<u>301</u>
<i>Heleochoa</i>	24, 25
<i>Helianthemum</i>	<u>212</u>
<i>Helleborus</i>	<u>221</u>
<i>Hieracium</i>	<u>135</u>
<i>Hesperis</i>	<u>276</u>
<i>Hieracium</i>	525, 592
<i>Hippocrepis</i>	500
<i>Holchus</i>	53, 54
<i>Hordeum</i>	57
<i>Hutchinsia</i>	<u>262</u>
<i>Hypocoum</i>	77
<i>Hypericum</i>	<u>517</u>

**

I

<i>Iberis</i>	Pag. <u>262</u>
<i>Illecebrum</i>	105
<i>Imperatoria</i>	<u>134</u>
<i>Isatis</i>	274

J

<i>Juncus</i>	148
<i>Juniperus</i>	570

K

<i>Knaulia</i>	<u>62</u> , <u>66</u>
<i>Koeleria</i>	<u>47</u>

L

<i>Lahaya</i>	108
<i>Lamium</i>	233
<i>Lappago</i>	50
<i>Laserpitium</i>	135
<i>Lasiospermum</i>	340
<i>Lathyrus</i>	<u>261</u>
<i>Lavandula</i>	<u>231</u>
<i>Lavatera</i>	286
<i>Leontodon</i>	591
<i>Lepidium</i>	<u>264</u>
<i>Ligusticum</i>	<u>130</u>
<i>Ligusticum</i>	<u>130</u> , <u>135</u>
<i>Linaria</i>	<u>245</u>
<i>Lobelia</i>	105

L

<i>Lonicera</i>	Pag. <u>99</u>
<i>Lotus</i>	<u>512</u>
<i>Lupinus</i>	<u>299</u>
<i>Luzula</i>	585
<i>Lygeum</i>	18
<i>Lythrum</i>	<u>128</u>

M

<i>Malcomia</i>	<u>276</u>
<i>Malope</i>	288
<i>Malva</i>	<u>284</u>
<i>Mandragora</i>	<u>103</u>
<i>Marrubium</i>	<u>240</u>
<i>Mathiola</i>	275
<i>Matricaria</i>	549
<i>Medicago</i>	513, 590
<i>Melampyrum</i>	244
<i>Melilotus</i>	506
<i>Mentha</i>	587
<i>Mesembryanthemum</i>	205
<i>Mespilus</i>	201
<i>Meum</i>	119
<i>Micropus</i>	545
<i>Milium</i>	19
<i>Mollia</i>	108
<i>Moricandia</i>	<u>277</u>
<i>Muscari</i>	<u>145</u>
<i>Myagrum</i>	<u>262</u>
<i>Myosotis</i>	81
<i>Myrrhis</i>	<u>127</u>

N

Nepeta.....	Pag. <u>250</u>
Nigella.....	<u>216</u>

O

Odontites.....	<u>114</u> , <u>115</u> , <u>116</u>
Ononis.....	<u>200</u>
Orechia.....	<u>365</u>
Orobolus.....	<u>295</u>
Oxytropis.....	<u>303</u>

P

Panicum.....	<u>29</u>
Panicum.....	<u>57</u>
Paronychia....	<u>105</u> , <u>106</u> , <u>107</u>
Pavetta.....	<u>60</u>
Pedicularis.....	<u>246</u>
Peplis.....	<u>150</u>
Periploca.....	<u>109</u>
Phaca.....	<u>303</u> , <u>304</u>
Phalaris.....	<u>22</u> , <u>380</u>
Phalaris.....	<u>24</u> , <u>26</u>
Phleum.....	<u>26</u>
Phleum.....	<u>26</u>
Phyteuma.....	<u>97</u>
Picris.....	<u>325</u>
Pimpinella.....	<u>118</u>
Pinguicula.....	<u>7</u>
Piptatherum.....	<u>19</u>
Plantago.....	<u>71</u>
Poa.....	<u>51</u>

P

Poa.....	Pag. <u>61</u>
Polycnemum.....	<u>15</u>
Polygala.....	<u>289</u>
Polygonum.....	<u>157</u>
Polypogon.....	<u>28</u>
Potentilla.....	<u>208</u>
Prasium.....	<u>243</u>
Prismatocarpus.....	<u>96</u>
Pteroccephalus.....	<u>66</u>
Punica.....	<u>200</u>
Pyrethrum.....	<u>549</u>
Pyrus.....	<u>202</u>

Q

Quercus.....	<u>368</u>
--------------	------------

R

Ranunculus.....	<u>219</u>
Rhus.....	<u>137</u>
Robertia.....	<u>330</u>
Rubus.....	<u>207</u>
Rumex.....	<u>150</u>
Ruta.....	<u>158</u>

S

Saccharum.....	<u>57</u>
Salicornia.....	<u>1</u>
Salzola.....	<u>110</u>
Salvia.....	<u>8</u> , <u>379</u>

<i>Sanguisorba</i>	Pag. 581
<i>Saprolina</i>	538
<i>Saponaria</i>	<u>165</u>
<i>Saponaria</i>	161
<i>Satureja</i>	227
<i>Saxifraga</i>	<u>159</u>
<i>Saxifraga</i>	<u>65</u>
<i>Scabiosa</i>	<u>61</u>
<i>Scandix</i>	126
<i>Schrenkianthus</i>	54, 56, 57
<i>Scilla</i>	144
<i>Sclerocarya</i>	<u>31</u> , <u>52</u>
<i>Scaly mus</i>	555
<i>Scoroparia</i>	519
<i>Scrophularia</i>	<u>255</u>
<i>Scutellaria</i>	588
<i>Sedum</i>	<u>184</u> , 586
<i>Sedum</i>	<u>199</u>
<i>Setinum</i>	155
<i>Sempervivum</i>	199
<i>Senecio</i>	595
<i>Seriola</i>	581
<i>Seriola</i>	<u>65</u> , 550
<i>Seseli</i>	<u>117</u>
<i>Sibbaldia</i>	<u>140</u>
<i>Sideritis</i>	<u>252</u>
<i>Silene</i>	<u>170</u>
<i>Sinapis</i>	<u>280</u>
<i>Sison</i>	<u>118</u>
<i>Sisymbrium</i>	<u>275</u>
<i>Slum</i>	<u>150</u>
<i>Spartium</i>	<u>290</u>

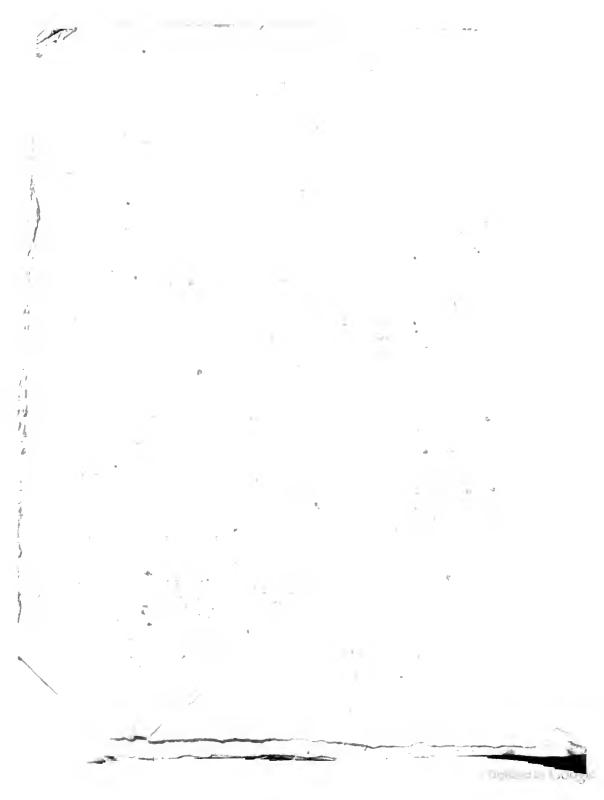
<i>Spiraea</i>	Pag. <u>205</u>
<i>Stachys</i>	<u>258</u>
<i>Statice</i>	159
<i>Stellaria</i>	<u>181</u>
<i>Sternbergia</i>	241
<i>Stipa</i>	<u>48</u>

<i>Tamarix</i>	<u>158</u>
<i>Teesdalia</i>	264
<i>Teucrium</i>	587
<i>Thalictrum</i>	<u>218</u>
<i>Thapsia</i>	154
<i>Thesium</i>	98
<i>Thlaspi</i>	265
<i>Thymbra</i>	<u>242</u>
<i>Thymus</i>	<u>241</u>
<i>Tillaea</i>	<u>80</u>
<i>Tordylium</i>	<u>124</u>
<i>Tordylium</i>	<u>125</u>
<i>Tragium</i>	<u>117</u>
<i>Trichera</i>	<u>62</u>
<i>Trichodium</i>	<u>20</u>
<i>Trifolium</i>	507
<i>Trifolium</i>	506
<i>Triglochin</i>	<u>155</u>
<i>Triodia</i>	57
<i>Trisetum</i>	53, 54
<i>Triticum</i>	<u>60</u>
<i>Triticum</i>	59
<i>Trollius</i>	225

V

X

Valeriana.....	Pag.	<u>15</u>	Xeranthemum.....	Pag.	340
Verbascum.....		<u>100</u>			
Verbena.		244		Z.	
Venicaria.....		<u>266</u>			
Veronica.....		<u>5</u>	Zapania.		244
Vicia.....		<u>298</u>			

ADDENDA, ET EMENDANDA.

- Pag. 81. 20 *deflexis lege reflexis.*
- 11 .. ad iconem SALVIAE HARMATODES
adde: Schrank, pl. rar. Hort.
monac. t. 5, meliocris.
- 18 .. ad iconem LYCHEI ICARTI adde:
Gärt. de fruct. 3, t. 181.
Schreb. gram. t. 52, et 53
optimum.
- 27 .. ad iconem PHLEI ARENARIJ adde:
Sturm, fl. germ. p. t. fasc. 29.
- 29 15 in fine adde: aristis glumae
corollina brevissima, et ali-
quando oblitteratis.
- id. 20 Smith lege Sibth.
- 53 .. ad loca natalia POAE COMPRES-
SAE adde: Pescocostanzo.
- 57 ult., calycina, lege corollina.
- 47 25 cylindracea lege cylindracea.
- 49 .. ad loca natalia STYPAR CAPILLA-
TAE adde: Cupietello, Colle
Armeno, Rojano, Monte
Salvano.
- 52 10 post ciliatum lege (rudimen-
tum bosculi imperfecti ge-
rens, Hort.)
- id. 12 post longae pone,
- 53 21 composita lege compacta.
- 57 .. ad iconem SACCHARI TENERIP-
PAE adde: Jacq. fil. ecl. gram.
t. 2. 43.
- 59 1 tab. r. lege tab. rr.
- id. 26 1634 lege 1632
- 60 5 in fine pone;
- 62 18 ante 10 pone: pappo.
- 64 .. SCABIOSA COLUMBARIA prolifera,
potius uti varietas S. GRAN-
DIFLORAE habelenda est.
- Pag. 75 l. 19 fructuosis lege fruticulosus.
- 76 20 post longi dele, et mitte.
- 77 7 varias lege variat.
- 81 6 olea Linn., et lege Poar.
- 82 6 Pl. per. lege Pl. pot.
- id. 22 cui lege curvi.
- 88 6 inclusi lege inclusis.
- id. 22 acuta lege obtusa.
- 89 6 post albidia adde: r.
- 90 19 raro lege raro.
- 97 PHYTICHA COLLINUM nostrum
est varietas P. stylis Schrank.
pl. rar. Hort. monac. t. 49 ?
- id. 6 tab. 18 lege tab. 19.
- 98 2 caule stricto lege caule adscen-
dente.
- id. 5, et l. 22 tab. 19. lege tab. 20.
- 116 5 tab. 183. f. 322 lege tab. 188,
f. 289.
- 122 CAPNORHYZUM BICHOCHUM lege
KRUBERA LEPTORHYZUM: de-
cun Capnophyllo Gärt. ad
aliam plantam spectante con-
fundatur.
- 124 4 extrema lege extimo: oblonga
lege oblongo.
- id. 5 lunceolata lege laeucolata.
- 127 8 involucri lege involuelli.
- 150 LAGOSTICUM CORISFOLIUM NO-
STRUM, quod ab iconem L. PY-
RENAE Gou: certe recedit, a
speciminibus sicis gallicis ha-
bitu non differt, nisi foliis
tantum latioribus, et apice
magis dilatatis.
- 131 9 eximium lege exacanthum.
- 136 LACERTIVUM LIOLENAE lege TRAP-

SIA: *humilis*, nom. ob fun-
ctorum formam potius ad *Tenaxias*
quam ad *Laserpitia* ap-
pertat.

Pag. 158 L. .. *ad descriptionem TAMARICIS AFRICANAE addatur: folia in*
nonnullis virentia, apice hinc
callosa-mucronata, juniora ali-
quando subpatentia, 2. lin.
longa: quae vero ad basin
ramorum inserta reliquis bre-
viora sunt. Bracteae ovatae
et breviores ad latus pedun-
culorum; flores longiores, 5
lin longae, fere lineares, ca-
aliculato-rotundae, margine
sepalis rubentes; ut superne
ut apice subcaeruleae. Styli
aliquando quatuor.

- 155 11 *sinus lege sit.*
160 ult. *foliis lege dentibus.*
16a 3 *costis lege costatis.*
177 26 *post emarginatis add: corone*
lamine bipartite, laciniis a-
pice bidentatis.
178 26 *Lychpoidis lege Lychnidia.*
188 9 *dele: nulla.*
195 4 *dele longitudinaliter.*

195 .. *ad iconas ECHINORHAE MYRI-*
ANTAE add: Solms. fr. gr.
t. 471, uti ex collatione
speciminum cum icona me CL.
Bertholoni monuit.

199 1 *dele .1-*
200 15 *add: in fine; ex CL. Bertholoni*
icon Fl. gr. cum SEDU RO-
STRATO omnino convenit.

211 10 *Catanaro lege Catanzaro.*
212 10 *cont. lege cent.*
219 25 *ekkrvi lege calare.*

251 .. *ad iconas LINARIAE STRICTAE*
add: Linaria sicula folio Ga-
lli. Robert sc. optimi!

254 11 *umovio lege umovne*
259 5 *upuy ad demissiora ubique*
Aprutii monte occurrit lege
ad demissiora ubique in Apru-
tii montibus occurrit.

264 .. *Ad iconas Treadalen Lepidii*
add: Reich. pl. cent. cent.
4. t. 398. f. 583, 584.

272 ult. *seculae lege siliculae.*
296 25 *villosa-pubescentis lege villosa-*
pubescentibus.

348 14 *ATTER lege ATTER.*